

ОКТАВИЯ Е. БЪТЛЪР

РИТУАЛИ НА СЪЗРЯВАНЕТО

КНИГА 2 ОТ ТРИЛОГИЯТА КСЕНОГЕНЕЗИС

13

ФАНТАСТИКА ГАЛАКТИКИ ФАНТАСТИКА ГАЛАКТИКИ ФАНТАСТИКА ГАЛАКТИКИ
Clibri
ФАНТАСТИКА ГАЛАКТИКИ ФАНТАСТИКА ГАЛАКТИКИ ФАНТАСТИКА ГАЛАКТИКИ

ОКТАВИЯ Е. БЪТЛЪР

РИТУАЛИ НА СЪЗРЯВАНЕТО

Превод: Владимир Полеганов

chitanka.info

Октавия Естел Бътлър, често наричана „голямата дама на научната фантастика“, е родена в Пасадена, Калифорния на 22 юни 1947 г. В края на 60-те учи в Калифорнийския университет и посещава програма за творческо писане, водена от писателя Харлан Елисън. Първият ѝ разказ е публикуван в антологията за научна фантастика „Клариън“ през 1971 г. Първият ѝ роман „Patternmaster“ от поредицата „Patternist“ излиза през 1976 г. След публикацията и успеха на „Родство“ през 1979 г. Бътлър се отдава изцяло на писането. Печели наградата „Хюго“ през 1984 г. за разказа „Звуци“, а през 1985 г. новелата „Блъдчайлд“ печели освен „Хюго“, наградата „Небула“, наградата „Локус“ и наградата за най-добра научна фантастика на „Сайънс Фикшън Кроникъл“. Сред останалите книги на Октавия Бътлър се нареждат трилогията „Ксеногенезис, Притча за Сеяча“, финалист за наградата „Небула“ и сред десетте най-добри книги на „Ню Йорк Таймс“ за 1993 г. Продължението на романа — „Притча за Талантите“, печели „Небула“ през 1998 г. Октавия Бътлър умира в резултат на нелеп инцидент на 24-ти февруари 2006 г. на 58-годишна възраст.

Акин, синът на Лилит Аяпо, прилича на обикновено човешко дете само на пръв поглед. Той е резултат от сливането на хората с извънземните оанкали — търговци на генетична другост, спасили Земята от гибел. Акин няма да задържи човешкия си облик задълго. Предстои му метаморфоза, която не само ще го промени до неузнаваемост, но и ще разкрие лицето на новите деца на Земята. Но не цялото човечество е готово да приеме това лице. В джунглите на променената планета има бунтовници, които правят всичко по силите си, за да запазят жива надеждата си за нормален човешки свят, чист от оанкали. Възможно ли е едно дете хибрид да намери своето място, или всичко е безвъзвратно изгубено?

Бътлър освобождава въображението, като смесва реалното с възможното.

„Юнайтед Прес Интернешънъл“

Октавия Бътлър е от онзи рядък вид писатели, които обръщат сериозно внимание на начина, по който човешките същества могат да работят заедно и един срещу друг, и прави това с изключителна убедителност.

сп. „Локус“

Октавия Бътлър е моят герой.

Джуно Диас

ПЪРВА ЧАСТ
ЛО

1

Спомняше си много от престоя в утробата.

Докато беше там, започна да улавя звуци и вкусове. Не му говореха нищо, но ги запомни. Когато се появяваха отново, той ги забелязваше.

Когато нещо го докосваше, той знаеше, че е ново — ново преживяване. Докосването беше стряскащо в началото, след това — успокояващо. Проникваше в плътта му без болка и му носеше покой. Когато то се оттегляше, той се чувстваше изоставен, сам за първи път. Когато се връщаше, той бе доволен: още едно ново усещане. След като беше изпитал няколко от тези оттегляния и завръщания, той научи очакването.

Болката не научи, докато не дойде времето да се роди.

Можеше да усети и вкуси промените, случващи се около него — бавното завъртане на тялото му, след това внезапния тласък, натискът първо около главата, после по протежение на цялото му тяло. Изпитваше тъпа, далечна болка.

И все пак не се страхуваше. Промените бяха правилни. Беше им времето. Тялото му беше готово. Носеше се напред, избутвано от равномерен пулс, а от време на време докосването на познатия му спътник го успокояваше.

Имаше светлина!

В началото зрението беше пламък от шок и болка. Той не можеше да избяга от светлината. Тя стана по-ярка и по-болезнена, достигна максимума си, когато натискът изчезна. Нито една част от тялото му не беше свободна от острия суров блясък. По-късно щеше да си спомня за него като за горещина, изгаряне.

Внезапно то изстина.

Нещо заглуши светлината. Той можеше да вижда, но вече гледането не беше болезнено. Разтриваха тялото му нежно, докато той лежеше потопен в нещо меко и успокояващо. Не му хареса търкането. То караше светлината да се отдръпва и изчезва, а след това внезапно да става отново видима. Но това, което го докосваше и държеше, беше

познатото присъствие. Беше до него и му помагаше да издържи на разтриването без страх.

Беше увит в нещо, което го докосваше навсякъде, освен по лицето. Не му харесваше това, колко много тежеше, но поне пречеше на светлината и не го нараняваше.

Нещо докосна лицето му от едната страна и той се обърна с отворена уста, за да го поеме. Тялото му знаеше какво да прави. Той всмука и бе награден с храна и с вкуса на плът, позната му като неговата собствена. За известно време мислеше, че е неговата собствена. Беше с него, откакто се помнеше.

Чуваше гласове, можеше дори да различи отделните звуци, макар че не разбираше нито един от тях. Те улавяха вниманието му, любопитството му. Щеше да си спомня и за тези също, когато станеше по-възрастен и способен да ги разбира. Но меките гласове му харесваха, нищо че не знаеше какво представляват.

— Красив е — каза един глас. — Изглежда напълно човешки.

— Някои от чертите му са чисто козметични, Лилит. Дори и сега сетивата му са много по-разпръснати по тялото му, отколкото твоите. Той е... по-малко човешки от дъщерите ти.

— Предполагам, че ще е. Знаем, че твоите хора все още се притесняват от човешко-родени мъжки.

— Те бяха нерешен проблем. Мисля, че вече сме го разрешили.

— Но сетивата му са наред, нали?

— Разбира се.

— Предполагам, това е всичко, което мога да очаквам. — Въздишка. — Да ти благодаря ли за това, че си го направил да изглежда така... че си го направил достатъчно човешки, за да го обичам?... За известно време.

— Никога досега не си ми благодарила.

— ... така е.

— И мисля, че продължаваш да ги обичаш дори след като са се променили.

— Те не са виновни за това, което са... това, в което са се превърнали. Сигурен ли си, че всичко друго е наред? Всички ли несъгласувани парченца от него съвпадат по възможно най-добрия начин?

— Нищо в него не е несъгласувано. Той е много здрав. Ще има дълъг живот и ще е достатъчно силен, за да издържи това, което трябва да издържи.

Той беше Акин.

Разни неща го докосваха, когато чуеше този звук. Даваха му утеха или храна, или пък го държаха и учеха. Даваха му разбиране тяло в тяло. Започна да възприема себе си като себе си — индивидуален, очертан, отделен от всички допири и миризми, всички вкусове, образи и звуци, които достигаха до него. Той беше Акин.

Въпреки това научи и че е част от хората, които го докосваха, че вътре в тях той може да открие фрагменти от себе си. Той беше себе си, но беше и онези, другите.

Бързо се научи да ги различава на вкус и допир. Отне му повече време да се научи да ги познава по образ и мирис, но вкусът и допирът бяха почти едно и също усещане за него. И двете му бяха познати от много отдавна.

Още от раждането си усещаше разликите между гласовете, които чува. Сега започна да свързва тези разлики с идентичности. Когато, дни след раждането си, бе научил името си и как да го произнася на глас, другите му казаха своите имена. Повтаряха ги, когато видеха, че имат вниманието му. Оставяха го да гледа как устните им оформят думите. Той бързо разбра, че всеки от тях може да бъде извикан с една или две групи звуци.

Никанж Ооан, Лилит Майка, Ахажас Тай, Дичаан Ишлиин, както и на онзи, който никога не идваше при него, въпреки че Никанж го бе научило на неговите допир, вкус и мирис. Лилит Майка му беше показала отпечатан образ на този и той го бе сканирал с всичките си сетива: Джоузеф Баща.

Когато викаше Джоузеф Баща, при него идваше Никанж Ооан и го учеше, че Джоузеф Баща е мъртъв. Мъртъв. Свършен. Заминал и няма да се върне. И все пак той е бил част от Акин и Акин трябва да го познава така, както познава всичките си живи родители.

Акин беше на два месеца, когато започна да съставя прости изречения. Не можеше да се насити на това, да го държат и учат.

— По-бърз е от повечето ми момичета — отбеляза Лилит, докато го притискаше към себе си и му даваше да пие.

Щеше да му е трудно да се учи от нейната гладка, безучастна кожа, ако не му беше толкова позната, колкото неговата собствена — и със същата повърхност. Никанж Ооан го учеше да използва езика си, най-малко видимият му човешки орган, за да изучава Лилит, докато тя го храни. Вкусваше плътта заедно с млякото ѝ в течение на множество хранения. Тя беше поток от вкусове и тъкани — сладко мляко, солена кожа, гладка на едни места, груба на други. Той се концентрира върху едно от гладките пространства, съсредоточи цялото си внимание, за да го обследва и възприеме в дълбочина, в детайл. Усети многото клетки на кожата ѝ, живите и мъртвите. От нейната кожа научи какво е да си мъртъв. Мъртвият ѝ външен слой бе в рязък контраст с онова, което долавяше от живата кожа под него. Езикът му беше дълъг, чувствителен и променлив като сетивните пипала на Ахажас и Дичаан. Той вмъкна едно от влакънцата му в живата плът на зърното ѝ. Първия път, когато беше направил това, я бе наранил, а болката го бе достигнала, пътувайки по езика му. Болката беше толкова остра и шокираща, че той се отдръпна, крещейки и плачейки. Отказваше всеки опит да бъде успокоен, докато Никанж не му показа как да изследва, без да причинява болка.

— Това — беше казала Лилит — приличаше много на убождане с гореща тъпа игла.

— Няма да го прави повече — беше ѝ обещало Никанж.

Акин не го направи повече. Беше научил и един важен урок: той ще сподели всяка болка, която причини. В такъв случай най-добре би било да внимава и да не предизвиква болка. В продължение на месеци не знаеше колко необичайно бе за едно дете да разпознава болката на друг човек и да припознава себе си като неин причинител.

Сега, чрез мустачето от плът, което бе пуснал в Лилит, той усети огромни пространства от живи клетки. Съсредоточи се върху няколко клетки, после само върху една, върху частите на тази клетка, върху нейното ядро, върху хромозомите в ядрото, върху гените по протежение на хромозомите. Проучи ДНК-то, което изграждаше тези гени, нуклеотидите на ДНК. Имаше нещо отвъд нуклеотидите, което не можеше да възприеме — свят от по-малки частици, в който не можеше да премине. Не знаеше защо не е способен на тази последна

крачка, ако тя беше последната. Това, че въобще има нещо отвъд неговите сетива, го разстрои. Знаеше за него само благодарение на сенчести, неразбираеми чувства. Когато порасна, започна да мисли за него като за хоризонт, който винаги се отдръпва, щом го доближиш.

Превключи вниманието си от разочарованието от това, което не можеше да улови, към обаянието на онова, което можеше. Плътта на Лилит беше много по-вълнуваща от тази на Никанж, Ахажас и Дичаан. В нейната имаше нещо нередно — нещо, което той не разбираше. Тя беше едновременно плашеща и съблазняваща. Тя му казваше, че Лилит е опасна, въпреки че едновременно е и незаменима. Никанж беше интересно, но не и опасно. Ахажас и Дичаан си приличаха толкова много, че той се затрудняваше да улови разликите между тях. В някои отношения Джоузеф е бил като Лилит. Смъртоносен и неустоим. Но той не е приличал толкова на Лилит, колкото Ахажас приличаше на Дичаан. Всъщност, макар че той безспорно е бил човек и роден на това място, на тази *Земя*, също като Лилит, той не е бил роднина на Лилит. Ахажас и Дичаан бяха брат и сестра, както повечето двойки мъжки и женски оанкали. Джоузеф е бил несвързан, подобно на Никанж... но въпреки че Никанж беше оанкали, то беше също така и оолои, нито мъжко, нито женско. Оолоите не трябваше да са свързани с мъжките и женските си партньори, за да могат да съсредоточат вниманието си върху генетичните им различия и да конструират деца, без да правят опасни грешки поради твърде големи близост и увереност.

— Внимавай — чу гласа на Никанж. — Пак те изучава.

— Знам — отвърна Лилит. — Понякога ми се иска да суче като останалите човешки бебета.

Лилит разтри гърба на Акин и проблясващата между и около пръстите ѝ светлина наруши концентрацията му. Той отдръпна плътта си от нейната, а след това пусна зърното ѝ и я погледна. Тя затвори дрехата върху гърдата си, но продължи да го държи на скута си. Той се радваше винаги когато хората го държаха и разговаряха, позволявайки му да слуша. Вече беше научил повече думи от тях, отколкото бяха ситуациите, в които можеше да ги използва. Събираше думи и постепенно изграждаше въпроси от тях. Когато въпросите му получаваха отговори, той запомняше всичко казано. Представата му за света растеше.

— Поне не е по-силен или бърз във физическото си развитие от другите бебета — каза Лилит. — С изключение на зъбите.

— И преди са се раждали бебета със зъби — каза Никанж. — Във физическо отношение ще изглежда нормално за човешката си възраст до момента на метаморфоза. Ще трябва да използва ума си, за да намира изход от проблемите, които преждевременното му развитие може да му докара.

— Това няма да му помогне много с някои от човеците. Те ще го презират, защото няма да е изцяло човек и защото ще изглежда повече човек от собствените им деца. Ще го мразят, защото ще изглежда много по-млад, отколкото ще звучи. Ще го мразят, защото на тях не им е позволено да имат синове. Твоите хора превърнаха човешки изглеждащите бебета в много ценна стока.

— Сега ще позволим повече от тях. Всички са вече по-спокойни за смесването им. Досега твърде много оолои не успяваха да усетят нужната смес. Можеха да направят грешки, а грешките им да се окажат чудовища.

— Повечето хора мислят, че правят точно това.

— И ти ли продължаваш?

Тишина.

— Бъди доволна, Лилит. Сред нас имаше група, която смяташе, че е най-добре да се отървем от всички родени от човеци мъжки индивиди. Можем да изграждаме женски деца за женски човеци и мъжки деца за женски оанкали. Това правихме до този момент.

— И излъгахте всички. Ахажас иска дъщери, а аз искам синове. И други се чувстват по този начин.

— Знам. Ние контролираме децата по начини, по които не трябва, за да ги превърнем в зрели мъже, родени от оанкали, и жени, родени от човеци. Контролираме наклонности, които трябва да бъдат оставени на отделните деца. Дори групата, която предложи да тръгнем по този път, знае, че не трябва. Но се страхувахме. Мъжки индивид, който е достатъчно човек, за да бъде роден от човешка женска, може да се превърне в опасност за всички ни. Но все пак трябва да опитаме. Ще се учим от Акин.

Акин усети, че Лилит го държи по-близо до себе си.

— Защо той е такъв експеримент? — попита тя. — И защо човешко-родените мъже са толкова голям проблем? Знам, че повечето

мъже отпреди войната не ви харесват. Чувстват се, сякаш ги измествате и принуждавате да правят нещо извратено. Прави са от тяхна гледна точка. Но вие можете да научите следващото поколение да ви обича, независимо кои са майките им. Всичко, което трябва да направите, е да започнете рано. Втълпете им го, преди да са пораснали достатъчно, за да изграждат собствени мнения.

— Но... — Никанж се поколеба. — Ако трябва да работим толкова сляпо, толкова непохватно, няма да имаме обмен. Ще трябва да ви отнемаме децата, щом се родят. Не бихме ви се доверили да ги отгледате сами. Ще ви държим единствено за разплод — като животни без разум.

Тишина. Въздишка.

— Изричаш толкова ужасни неща с толкова нежен глас. Не, замълчи, знам, че е единственият глас, който имаш. Никанж, ще преживее ли Акин човешките мъжки, които ще го мразят?

— Те няма да го мразят.

— Ще! Той не е човек. Нечовешките жени ги отблъскват, но те обикновено не се опитват да ги наранят и даже спят с тях — като расист, който спи с жени от друга раса. Но Акин... За тях той ще е заплаха. По дяволите, той е заплаха. Той е един от техните заместници.

— Лилит, те няма да го мразят.

Акин усети как го вземат от ръцете на Лилит и притискат към тялото на Никанж. Задъха се от прекрасния шок от контакта със сетивните пипала на Никанж, много от които го придържаха, докато останалите се забиваха безболезнено в плътта му. Беше толкова лесно да се свърже с Никанж и да учи.

— Ще го смятат за красив и същия като тях — каза Никанж. — Когато е достатъчно пораснал, за да може тялото му да разкрие това, което представлява в действителност, той вече ще е възрастен и способен да отстоява своето.

— Способен да се бори?

— Само за да спаси живота си. Ще е склонен да избягва боя. Той ще е като родените от оанкали мъжки: самотен скиталец, когато не е с партньор.

— И няма да уседне с никого?

— Не. Повечето човешки мъжки не са особено моногамни. И нито един конструиран мъжки няма да е.

— Но...

— Семействата ще се променят, Лилит... те се променят. Едно пълно конструирано семейство ще е съставено от женска, оолои и деца. Мъжките ще идват и ще си тръгват, когато пожелаят.

— Но те няма да имат домове.

— Подобни домове ще бъдат като затвор за тях. Те ще получават това, което искат, от което се нуждаят.

— Способността да бъдат бащи на децата си?

Никанж замълча.

— Може и да изберат да поддържат контакт с децата си. Няма да живеят постоянно с тях — и нито един конструкт, мъжки или женски, млад или стар, няма да се чувства оцетен от това. За тях то ще е нещо нормално и смислено, тъй като винаги ще има много повече женски и оолои, отколкото мъжки индивиди. — Пипалата по главата и тялото му зашумоляха. — Обмяната означава промяна. Телата се променят. Начинът на живот трябва да се промени. Нали не мислеше, че децата ти само ще *изглеждат* различни?

3

Акин прекарваше по част от деня с всеки от родителите си. Лилит го хранеше и учеше. Другите само го учеха, но той ходеше при всички с желание. Ахажас обикновено го държеше след Лилит. Ахажас беше висока и широка. Носеше го все едно не забелязваше колко тежи. Никога не бе усетил умора у нея. И знаеше, че на нея ѝ харесваше да го носи. В момента, в който тя забиваше влакнцата на сетивните си пипала в него, той започваше да изпитва удоволствие. Тя беше първата, която можеше да достигне до него по този начин, с нещо повече от прости емоции. Тя беше първата, която му даде мултисензорни образи и сигнализиращи налягания и му помогна да разбере, че му говори без думи. Докато растеше, той осъзна, че Никанж и Дичаан също правеха така. Никанж го бе правило още преди раждането му, но тогава той не бе разбрал. Ахажас беше достигнала до него и го беше научила бързо. Посредством образите, които създаваше за него, той научи за детето, което растеше в нея. Тя му показва негови образи и дори успя да покаже самия него на бебето. То имаше няколко присъствия: всичките му родители, освен Лилит. Имаше и него. Роднина.

Той знаеше, че ще бъде мъж, когато порасне. Разбираше мъжкото, женското и оолои. И знаеше, че тъй като той ще бъде мъж, нероденото дете, което ще започне живота си приличащо много по-малко на човек от него, в един момент ще стане жена. В това имаше баланс, някаква естественост, които му харесваха. Той трябва да има сестра, с която да израсне — сестра, но не и оолои роднина. Защо? Чудеше се дали детето в Ахажас ще стане оолои, но Ахажас и Никанж го увериха, че няма. И не пожелаха да му кажат откъде знаят. Значи, тази роднина ще се превърне в сестра. Щяха да минат години, преди да развие пола си, но той вече го мислеше като „нея“.

Дичаан обикновено го вземаше, след като Ахажас го е върнала на Лилит и Лилит го е нахранила. Дичаан го учеше за непознатите.

Първо за по-големите му роднини, някои от тях родени от Ахажас и ставащи все повече човеци, и някои родени от Лилит и ставащи все повече оанкали. След това за децата на по-възрастните

роднини и накрая, което беше плашещо: хора, които не бяха роднини. Акин не можеше да разбере защо някои от несвързаните приличаха повече на Лилит, отколкото Джоузеф. И нито един от тях не беше като Джоузеф.

Дичаан прочете неизреченото объркване на Акин.

— Разликите, които откриваш между човеците — между групите човеци — са резултат от изолация и кръвосмешение, мутация и адаптация към различните среди на Земята — каза той, илюстрирайки всяка представа с няколко бързи множествени образа. — Джоузеф и Лилит са родени в различни части на този свят — родили са се в отдавна разделили се народи. Разбираш ли?

— Къде са хората на Джоузеф? — попита на глас Акин.

— Сега те имат села на югоизток. Наричат се китайци.

— Искам да ги видя.

— Ще ги видиш. Може да пътуваш до тях, когато пораснеш. — Дичаан не обърна внимание на притока на фрустрация, идващ от Акин. — И един ден ще те заведе при кораба. Тогава ще можеш да видиш и разликите между оанкалите. — Той изпрати на Акин образ на кораба — необятна сфера, изградена от огромни, все още растящи многостранни плочки, подобно на черупка на костенурка. В действителност това беше външната черупка на живо същество. — Там — каза Дичаан — ще видиш оанкали, които никога няма да дойдат на Земята за обмен с човеците. Засега те се грижат за кораба по начин, който изисква различна физическа форма.

Той изпрати на Акин образ, а Акин го оприличи на огромна гъсеница.

Акин излъчи бездумен въпрос.

— Говори на глас — каза му Дичаан.

— Дете ли е? — попита Акин, мислейки за промените, през които преминаваха гъсениците.

— Не. Възрастно е. По-голямо е от мен.

— Може ли да говори?

— С образи, с тактилни, биоелектрически и биолуминесцентни сигнали, с феромони и с жестове. Може да жестикулира с десет крайника наведнъж. Но частите на гърлото и устата му не могат да произвеждат реч. И е глухо. Налага му се да живее на места, където

има страшно много шум. Родителите на моите родители бяха в такава форма.

На Акин това му се струваше ужасно — оанкали, които са принудени да живеят в грозна форма, която дори не им позволяваше да могат да чуват или говорят.

— Това, което са те, е толкова естествено за тях, колкото и това, което си ти, е за теб — каза му Дичаан. — И те са много по-близо до кораба, отколкото ние можем да бъдем. Те са негови спътници и познават тялото му по-добре, отколкото ти своето. Когато бях малко по-голям от теб, исках да съм един от тях. Те ми позволиха да вкуся частица от връзката им с кораба.

— Покажи ми.

— Не още. Това е много силно нещо. Ще ти покажа, когато пораснеш още малко.

Всичко щеше да се случи, когато порасне. Трябва да чака! Трябва винаги да чака. Акин престана да говори, ядосан. Не можеше да спре да чува и да си спомня всичко, което Дичаан му каза, но щеше да може да говори отново с Дичаан чак след дни.

И все пак Дичаан бе този, който започна да го оставя на грижите на по-възрастните му сестри, позволявайки му да ги изучава, докато те подробно изучаваха него. Любимата му сред тях беше Маргит. Тя беше на шест години — твърде малка, за да го носи дълго, но на него му стигаше да го качи на гърба си или да го държи на скута си, докато ѝ е удобно. Тя нямаше сетивни пипала като неговите оанкали сестри, но имаше гроздове чувствителни бучки, които може би щяха да се превърнат в пипала, когато порасне. Тя можеше да съединява някои от тях с гладките, невидими сетивни пространства върху кожата му и тогава двамата обменяха образи и емоции заедно с думите. Тя можеше да го научи.

— Трябва да внимаваш — каза му, докато отиваха към семейния дом, за да се скрият от проливния следобеден дъжд. — Очите ти не следят нещата през голяма част от времето. Можеш ли да виждаш с тях?

Той се замисли.

— Мога — каза, — но не го правя винаги. Понякога е по-лесно да видя нещата с други части на тялото.

— Когато пораснеш, от теб ще се очаква да обръщаш лицето и тялото си към хората, с които говориш. Дори и сега трябва да гледаш към хората с очите си. Ако не го правиш, те започват да ти крещат или да повтарят думи, защото не са сигурни, че вниманието ти е насочено към тях. Или престават да ти обръщат внимание, защото мислят, че правиш същото.

— Никой не е постъпвал така с мен.

— Ще. Просто изчакай да мине фазата, през която се опитват да общуват с теб с глупашкия говор.

— Бебешкия ли имаш предвид?

— Човешкия!

Мълчание.

— Не се притеснявай — заговори тя след малко. — На тях съм ядосана, не на теб.

— Защо?

— Обвиняват ме за това, че не изглеждам като тях. Те не могат да се спрат да го правят, а аз не мога да се спра да ги презирам. Не знам кое е по-лошото — тези, които се свиват, ако ги докосна, или онези, които се преструват, че всичко е наред, докато се свиват отвътре.

— Какво чувства Лилит?

Акин попита само защото вече знаеше отговора.

— За нея може спокойно да изглеждам и като теб. Помня, когато бях горе-долу на твоята възраст и тя се чудеше как ще си намеря партньор, а Никанж ѝ каза, че докато порасна, ще има немало мъжки като мен. Тя не каза нищо повече след това. Само ми казва да се движа с конструктите. И аз това и правя основно.

— Човеци като мен — каза той. — Предполагам, защото изглеждам като тях.

— Просто не забравяй да ги гледаш с очите си, когато ти говорят или ти на тях. И внимавай с вкусването им. Няма да ти се разминава дълго. Да не говорим, че езикът ти не изглежда човешки.

— Човеците казват, че не трябва да е сив, но не разбират колко различен е всъщност.

— Не ги оставяй да отгатват. Може да бъдат опасни, Акин. Не им показвай всичко, което можеш да правиш. Но... бъди с тях, когато имаш възможност. Изучавай поведението им. Може би ще събереш

неща за тях, каквито ние не можем. Ще е грешка, ако каквото и да е от това, което представляват, бъде изгубено.

— Краката ти ще заспят — отбеляза Акин. — Уморена си. Трябва да ме занесеш при Лилит.

— След малко.

Той осъзна, че тя не искаше да го оставя. Той нямаше нищо против това. Тя беше, както казваха хората, сива и в брадавици — различна от повечето деца, родени от човеци. А тя можеше да чува толкова добре, колкото всеки конструкт. Улавяше всеки шепот, който искаше или не искаше да чуе, и ако се намираше близо до човеци, те, рано или късно, започваха да говорят за нея. „Ако изглежда толкова зле сега, на какво ще прилича след метаморфозата?“, така започваха. След това я обсъждаха или съжالياваха, осъждаха или подиграваха. По-добре да прекара още няколко спокойни минути с него.

Пълното ѝ човешко име беше Маргита Ияпо Домонкос Каалниканжло. Маргит. Тя споделяше с него всичките му четирима живи родители. Човешкият ѝ баща обаче беше Видор Домонкос, а не мъртвият Джоузеф. Видор — някои хора му викаха Виктор — се беше преместил в едно селище няколко мили нагоре по реката, когато двамата с Лилит си бяха омръзнали. Идваше два или три пъти годишно, за да види Маргит. Не му харесваше как изглежда, но я обичаше. Тя беше видяла, че това е така, и Акин беше сигурен, че е разчела емоцията му правилно. Той никога не се беше срещал с Видор. При последното посещение на мъжа Акин беше все още твърде млад за контакт с непознати.

— Ще кажеш ли на Видор да ми позволи да го докосна, когато дойде пак да те види? — попита Акин.

— Татко ли? Защо?

— Искам да те намеря в него.

Тя се засмя.

— Имаме много общо с него. Но той не обича да го изследват. Казва, че няма нужда разни неща да ровят в кожата му. — Тя се поколеба. — И наистина го мисли. Позволи ми да го направя само веднъж. Просто говори с него, ако го срещнеш, Акин. В някои отношения той може да бъде също толкова опасен, колкото всеки друг човек.

— Твоят баща?

— Акин... *Всички те!* Не си ли изследвал някой от тях? Не можеш ли да го усетиш?

Тя му подаде сложен образ. Той го разбра само защото бе изследвал няколко души сам. Човеците бяха неустоймо, съблазнително, смъртоносно противоречие. Той усещаше привличане към тях, но осъзнаваше и предупреждението, което отправяха. Да докоснеш човек в дълбочина — да вкусиш такъв — раждаше точно това чувство.

— Знам — рече. — Но не разбирам.

— Говори с ооан. То знае и разбира. Говори и с майка. Тя знае повече, отколкото си признава.

— Тя е човек. Не мислиш, че и тя е опасна, нали?

— Не и за нас. — Тя се изправи с него. — Ставаш по-тежък. Ще е много хубаво, когато се научиш да ходиш.

— Да. Ти на колко беше, когато започна?

— Малко повече от година. Ти си почти на толкова.

— Девет месеца.

— Да. Жалко, че не можа да се научиш да ходиш с лекотата, с която се научи да говориш.

Тя го върна при Лилит, която го нахрани и му обеща да го вземе със себе си в гората.

Лилит вече му даваше хапки твърда храна, но той продължаваше да изпитва голямо удоволствие от кърменето. Мисълта, че един ден тя няма да му позволи да суче, го плашеше. Не искаше да пораства чак толкова много.

Лилит го качи на гърба си в платнена торба и го занесе в една от градините на селището. Тази се намираше на известно разстояние от селището нагоре по реката и Акин се наслади на дългата разходка през гората. Всяко пътуване донасяше нови звуци, миризми и картини. Лилит често спираше, за да може той да докосне или вкуси нови неща или за да го остави да огледа и запомни смъртоносните сред тях. Той бе открил, че пръстите му са достатъчно чувствителни, за да вкуси чрез тях кои растения могат да му навредят, в случай че обонянието му не го е предупредило преди това.

— Това е чудесен талант — каза му Лилит, когато ѝ сподели. — Така поне няма вероятност да се отровиш. Но внимавай как докосваш нещата. Някои растения нанасят вреда при контакт.

— Покажи ми ги — каза Акин.

— Добре. Прочистваме територията от тях, когато ги видим, но те винаги се връщат. Ще те взема с мен следващия път, когато тръгнем да ги изкореняваме.

— „Изкоренявам“ същото ли е като „прочиствам“?

— „Изкоренявам“ означава да прочистваш избирателно. Махаме само растенията, които отделят отрова при контакт.

— Ясно. — Той млъкна, опитвайки се да разбере новата миризма, която бе уловил. — Между нас и реката има някой — прошепна внезапно.

— Добре.

Бяха стигнали до градината. Тя се наведе над една маниока и се престори, че ѝ е трудно да я изтръгне, за да може да се завърти и застане с лице към реката. Водата не се виждаше от мястото, на което стояха. Между тях и реката имаше голямо пространство... и достатъчно места за криене.

— Не мога да видя никого — каза тя. — А ти?

Тя можеше да гледа само с очите си, но сетивата ѝ бяха по-остри от тези на останалите човеци — в това отношение тя беше нещо средно между човек и конструктор.

— Мъж е — каза Акин. — Скрил се е. Човек е и е непознат. — Акин вдиша нотката адреналин в миризмата на мъжа. — Вълнува се. Може би е уплашен.

— Не е уплашен — каза тя меко. — Не и от жена, която събира маниока и носи бебе. Чувам го сега, движи се около големия бразилски орех.

— Да, чувам! — каза Акин развълнувано.

— Тихо! И се дръж. Може да ми се наложи да вървя бързо.

Мъжът беше престанал да се движи. Внезапно изскочи пред очите им и Акин видя, че държи нещо в ръце.

— По дяволите! — Лилит прошепна. — Лък и стрела. От съпротивата е.

— За пръчките, които държи, ли говориш?

— Да. Това са оръжия.

— Не се обръщай натам. Не мога да го видя.

— И той не може да те види. Наведи глава!

Той осъзна, че е в опасност. В съпротивата бяха човеци, които бяха решили да живеят без оанкалите — и съответно без деца. Акин беше чувал, че понякога крадяха деца конструктори, най-човешки изглеждащите деца конструктори, които можеха да намерят. Това обаче беше глупаво, защото нямаха никаква идея как може да изглежда детето след метаморфоза. Но оанкалите, така или иначе, не им позволяваха да задържат децата.

— Говориш ли английски? — провикна се Лилит и Акин, напрягайки се да погледне над рамото ѝ, видя как мъжът сваля лъка и стрелата си. — Английският е единственият човешки език, който се говори тук — каза Лилит.

Акин се успокои от това, че тя нито звучеше, нито миришеше като уплашена. Страхът му намаля.

— Чух те да говориш с някого — каза мъжът на английски с лек акцент.

— Дръж се здраво — прошепна Лилит.

Акин сграбчи тъканта на платнената торба, в която тя го носеше. Държеше се с ръце и крака и му се искаше да е по-силен.

— Селото ми не е далече от тук — каза тя на мъжа. — Там ще си добре дошъл. Храна. Подслон. Скоро ще завали.

— *С кого говореше?* — поиска да разбере мъжът, приближавайки се.

— Синът ми.

Тя посочи Акин.

— Какво? Бебето ли?

— Да.

Мъжът се доближи, взирайки се в Акин. Акин отвърна на погледа му иззад рамото на Лилит, а любопитството му окончателно надделя над страха. Мъжът беше гол до кръста, с черна коса, гладко избръснат и набит. Косата му беше дълга и се спускаше свободно по гърба му. Над челото си я бе отрязал в права линия. Нещо в него му напомняше за снимката на Джоузеф, която беше виждал. Очите на този мъж бяха тесни като на Джоузеф, но кожата му беше почти толкова кафява, колкото на Лилит.

— Детето изглежда добре — каза той. — Какво му има?

Тя го погледна.

— Нищо — каза му с равен тон.

Мъжът се намръщи.

— Не искам да те обидя. Просто... Той наистина ли е толкова здрав, колкото изглежда?

— Да.

— Не съм виждал бебе отпреди войната.

— Така и предположих. Ще дойдеш ли с нас в селото? Не е далече.

— Как така ти позволиха да имаш момче?

— Как са позволили на майка ти да има момче?

Мъжът направи една последна крачка и изведнъж се озова прекалено близо. Стоеше напълно изправен и се опитваше да я сплаши със стегнатата си гневна поза и взиращите се очи. Акин бе виждал човеци да се държат така един с друг и преди. Никога не действаше пред конструкти. Акин никога не беше виждал да действа и при Лилит. Тя не помръдна.

— Аз съм човек — каза мъжът. — Вижда се. Роден съм преди войната. В мен няма нищо от оанкалите. Имам двама родители, и двамата човеци, и на тях никой никога не им е казвал кога и дали да имат деца, и от какъв пол да са тези деца. *Сега ми кажи как така ти позволиха да имаш момче?*

— Поисках да имам.

Лилит се протегна, грабна лъка на мъжа и го счупи с коляното си, преди мъжът да може да осъзнае напълно какво се е случило. Движението ѝ беше прекалено бързо, за да може той да го проследи, дори и да го очакваше.

— Добре дошъл си, ако искаш храна и подслон — каза тя, — но оръжията са забранени.

Мъжът отстъпи назад, препъвайки се.

— Обърках те с човек — каза той. — Господи, изглеждаш като човек.

— Родена съм двайсет и шест години преди войната — каза тя. — Достатъчно човек съм. Но имам други деца в селото. Няма да занесеш оръжия при тях.

Той погледна към мачетето, закачено на колана ѝ.

— Това е инструмент — каза тя. — Не ги използваме срещу другия.

Той поклати глава.

— Не ми пука какво казваш. Това беше здрав лък. Никоя човешка жена не би трябвало да може да го грабне от мен и да го счупи така.

Тя се отдалечи от него, извади мачетето от калъфа и отрязва един ананас. Взе го внимателно в ръце, отсече остриите листа отгоре и отрязва още два плода.

Акин наблюдаваше мъжа, докато Лилит слагаше маниоката и ананасите в кошницата си. Тя отсече един ствол с банани и след като провери, че по него няма змии и опасни насекоми, го подаде на мъжа. Той бързо направи крачка назад.

— Вземи да носиш тези — каза тя. — Нищо им няма. Добре, че попаднахме на теб. Дватама ще можем да носим повече.

Тя отрязва повече от дузина ленти куат — оанкалски зеленчук, който Акин обожаваше — и ги върза в сноп с помощта на тънки лиани. Отсече и тлъсти стъбла скиджи, който оанкалите бяха създали от някакво мутирало след войната земно растение. Хората казваха, че има вкуса и консистенцията на плътта на едно изчезнало животно — прасето.

Лилит върза стъблата скиджи и пристегна целия сноп малко над ханша си отзад. Преметна Акин през едното си рамо, а кошницата през другото.

— Можеш ли да го наблюдаваш, без да използваш очите си? — прошепна на Акин.

— Да — отговори й той.

— Направи го. — И тя се обърна към мъжа: — Ела. Оттук.

Тя пое по пътеката към селото, без да изчаква, за да види дали мъжът ще я последва. За известно време изглеждаше, сякаш е решил да остане. Тясната пътека зави зад едно огромно дърво и Акин го изгуби от поглед. Не се чуваше дали ги следва. После се чу взрив от звуци — бързаци крака, тежко дишане.

— Чакай! — викна мъжът.

Лилит спря и го изчака да ги настигне. Акин забеляза, че той още държеше ствола с банани. Носеше го на лявото си рамо.

— Наблюдавай го! — прошепна Лилит на Акин.

Мъжът се приближи, след това спря и се взря в нея, мръщейки се.

— Какво има? — попита го.

Той поклати глава.

— Просто не знам какво да мисля за теб — каза.

Акин усети как тя се отпуска леко.

— Това е първото ти посещение в обменно село, нали? — каза тя.

— Обменно село? Значи, така ги наричат.

— Да. И не искам да знам как ни наричат вие. Но прекарай известно време с нас. Може би ще приемеш представата, която имаме за себе си. Дошъл си, за да разбереш повече за нас, нали?

Той въздъхна.

— Предполагам. Бях дете, когато войната започна. Все още помня колите, телевизорите, компютрите... Наистина помня. Но тези неща вече не са реални за мен. Родителите ми... Всичко, което искат, е да се върнат в дните отпреди войната. Знаят, също както и аз, че това е невъзможно, но то е всичко, за което говорят и мечтаят. Оставих ги, за да разбере какво друго може да се направи.

— И двамата ти родители са оцелели?

— Да. Още са живи. Та те дори не изглеждат по-възрастни от мен в момента. Все още могат да се присъединят към... някое от вашите села и да имат още деца. Само дето няма да го направят.

— А ти?

— Не знам. — Той погледна Акин. — Не съм видял достатъчно, за да реша.

Тя се протегна, за да докосне ръката му в знак на съчувствие.

Той сграбчи ръката ѝ и я задържа, сякаш очакваше тя да се опита да се отдръпне. Тя не направи нищо. Той хвана китката ѝ и огледа дланта ѝ. След малко я пусна.

— Човешка — прошепна. — Чувал съм, че се познавало по ръцете, че... другите имат твърде много пръсти или пръсти, които се извиват по нечовешки начин.

— А може и просто да попиташ — каза тя. — Хората ще ти кажат, те нямат нищо против. Не е нещо, за което човек си прави труда да лъже. Ръцете не са толкова надежден знак, колкото си мислиш.

— Може ли да видя и на бебето?

— Не по-близо от там, където си сега.

Той пое дълбоко въздух.

— Не бих наранил дете. Дори и някое, което не е изцяло човек.

— Акин не е изцяло човек — каза тя.

— Какво му има? Искам да кажа... Какво му е различното?

— Вътрешни разлики. Бързо умствено развитие. Разлики в перцепцията. С настъпването на метаморфозата ще започне да изглежда различно, макар че не знам точно колко.

— Може ли да говори?

— Непрекъснато. Хайде.

Той я последва по пътеката, а Акин го наблюдаваше през чувствителните към светлина зони от кожата на рамото и ръката си.

— Бебе? — каза мъжът, поглеждайки към него.

Акин обърна глава и погледна мъжа, спомняйки си какво му беше казала Маргит.

— Акин — каза той. — Как се казваш?

Мъжът зяпна с отворена уста.

— На колко години си? — попита.

Акин се взираше в него безмълвно.

— Не ме ли разбираш? — попита мъжът.

Имаше назъбен белег на едно от раменете си и Акин се чудеше какво го е оставило.

Мъжът плесна един комар със свободната си ръка и заговори на Лилит:

— На колко години е?

— Кажи му името си — каза му тя.

— Какво?

Тя не каза нищо повече.

Акин забеляза, че най-малкият пръст от десния крак на мъжа липсваше. По тялото му имаше и други следи — белези, по-бледи от останалата му кожа. Сигурно се е наранявал често и не е имал оолои, което да му помогне да се излекува. Никанж никога не би оставило толкова много белези.

— Хубаво — каза мъжът. — Предавам се. Казвам се Аугустино Леал. Всички ми казват Тино.

— Така ли да ти викам и аз? — попита Акин.

— Разбира се, защо не? Сега кажи на колко си, по дяволите.

— Девет месеца.

— Можеш ли да ходиш?

— Не. Мога да стоя прав, ако наблизко има нещо, за което да се държа, но още не съм много добър в това. Защо си прекарал толкова време далече от селата? Не харесваш ли деца?

— Аз... не знам.

— Не всички са като мен. Повечето от тях не могат да говорят, докато не пораснат.

Мъжът се протегна и докосна лицето му. Акин хвана един от пръстите му и го вкара в устата си. Вкуси го бързо със змиеподобно стрелване на езика си и проникване, което беше прекалено светкавично и прекалено леко, за да бъде усетено. Събра няколко живи клетки за изследване по-късно.

— Поне слагаш разни неща в устата си точно като бебетата — каза мъжът.

— Акин! — предупреди го Лилит.

Потискайки разочарованието си, той пусна пръста на мъжа. Щеше му се да може да изследва още, да разбере повече как генетичната информация, която беше прочел, намира израз и да види какви негенетични фактори може да открие. Искаше да се пробва да разчете емоциите на мъжа и да разкрие следите, оставени от оанкалите в него, когато са го прибирали от следвоенната Земя, когато са го поправяли и подготвяли за летаргичен сън.

Може би по-късно ще има възможност за това.

— Ако детето е толкова умно сега, какво ще е като възрастен? — попита Тино.

— Не знам — отговори му Лилит. — Единствените зрели мъжки конструктори, които имаме в момента, са родени от оанкали — техните майки са оанкали. Ако Акин е като тях, ще е достатъчно умен, но интересите му ще са толкова разнообразни и в някои случаи до такава степен нечовешки, че ще му се наложи да прекарва доста време сам.

— Това не те ли притеснява?

— Нищо не мога да направя.

— Но... не е трябвало да имаш деца.

— Всъщност трябваше. Родих две деца конструктори, преди да дойде моментът да ме свалят от кораба. Нямах възможност да избягам и да линия по добрите стари дни!

Мъжът не каза нищо. Ако останеше достатъчно дълго, щеше да разбере, че Лилит изпадаше в подобни моменти на огорчение понякога. Те никога не оказваха влияние на поведението ѝ, макар че нерядко плашеха хората. „Сякаш в нея има нещо, което се опитва да намери изход. Нещо ужасно“, беше казала Маргит. Когато усетеше, че това нещо е точно под повърхността, Лилит отиваше в гората и не се връщаше с дни. Най-големите сестри на Акин му бяха казали, че преди са се страхували да не би да ги напусне и да не се върне никога.

— Принудиха те да имаш деца? — попита мъжът.

— Едно от тях ме изненада — каза тя. — Забремени ме и след това ме уведоми. Каза, че ми давало това, което желая, но не смея да поискам.

— Така ли беше?

— Да. — Тя тръсна глава. — О, да. Но щом аз имах силата да не го поискам, то тогава то трябваше да има силата да ме остави.

Започна да вали, преди да стигнат до селото, и Акин се наслаждаваше на първите няколко капки, които успяваха да си проправят път през горската покривка. Малко по-късно вече бяха вътре, последвани от всички, които бяха видели как Лилит пристига с непознат.

— Ще искат да чуят историята на живота ти — каза му Лилит меко. — Ще искат да узнаят за селото ти, за пътешествията ти; всичко, което знаеш, може да се окаже ново за нас. Тук не идват много пътешественици. А по-късно, след като си се нахранил и наговорил, и какво ли не, те ще се опитат да те замъкнат в леглата си. Прави каквото искаш. Ако сега си твърде уморен за всичко това, просто кажи и ще оставим купона ти за утре.

— Не ми спомена, че ще трябва да ги забавлявам — каза той, гледайки към притока от човеци, конструктори и оанкали.

— Не трябва. Прави каквото искаш.

— Но...

Той се огледа безпомощно, отдръпна се от едно родено от оанкали, все още безполово дете конструктор, което го докосна с едно от растящите на главата му сетивни пипала.

— Не го плаши — каза му Акин от гърба на Лилит. Говореше на оанкали. — Там, откъдето той идва, няма такива като нас.

— От съпротивата ли е? — попита детето.

— Да. Но не мисля, че иска да ни навреди. Не се опита да нарани нас двамата.

— Какво иска хлапето? — попита Тино.

— Просто проявява любопитство към теб — каза му Лилит. — Искаш ли да си поговориш с хората, докато приготвям яденето?

— Предполагам. Макар че не съм добър разказвач.

Лилит се обърна към още нарастващата тълпа.

— Така — извиси глас. И когато те притихнаха: — Името му е Аугустино Леал. Идва от много далече и казва, че е в настроение да говори.

Хората се зарадваха.

— Ако някой иска да отиде до къщи за нещо за ядене или пиене, ще изчакаме.

Няколко човеци и конструкти тръгнаха, като й казаха да започват без тях. Едно оанкали взе Акин от гърба ѝ. Дичаан. Акин щастливо се притисна към гърба му, споделяйки какво е научил от новия човек.

— Харесваш ли го? — попита го Дичаан посредством тактилни сигнали, оцветени със сензорни образи.

— Да. Малко е уплашен и опасен. Майка трябваше да му вземе оръжието. Но е повече любопитен. Толкова е любопитен, че го чувствам като един от нас.

Дичаан проектира удивление. Без да прекъсва сензорната си връзка с Акин, той започна да наблюдава как Лилит дава на Тино нещо за пиене. Мъжът го вкуси и се усмихна. Хората се бяха събрали около него, насядали на пода. Повечето от тях бяха деца и това, изглежда, го успокояваше, от една страна — вече не се страхуваше, — и вълнуваше, от друга. Очите му се спираха върху всяко дете, изучавайки широкото им разнообразие.

— Ще се опита ли да открадне някого? — попита Акин без думи.

— Ако се опита, Ека, това най-вероятно ще си ти.

Дичаан омекооти изказването с малко веселие, но под него остана сериозност, която Акин не пропусна. Мъжът най-вероятно не им мислеше злото, сигурно не беше крадец на деца. Но Акин трябваше да бъде внимателен, да не се оставя да се окаже насаме с Тино.

Хората донесоха храна, споделиха я един с друг и с Лилит, като приеха това, което тя им предложи. Както обикновено, започнаха да хранят и своите, и чуждите деца. Дете, което можеше да ходи, успяваше да получи хапки отвсякъде.

Лилит приготви за Тино и по-младите си деца порции с питки от маниока, покрити с пикантни скиджи и куат и гарнирани с лютив ароматен боб. За десерт имаше резени ананас и папая. Тя даде на Акин малки количества куат, смесен с маниока. Не му позволи да суче, докато не се настани до всички останали, за да говори с Тино и да го слуша.

— Бяха кръстили селото ни Феникс, преди родителите ми да стигнат до него — каза им Тино. — Ние не бяхме от първите заселници. Пристигнахме полумъртви от гората — бяхме яли нещо

вредно, някакъв палмов плод. Ставаше за ядене като цяло, но само ако го сготвиш, а ние не бяхме. Както и да е, пристигнахме едва-едва и хората от Феникс се погрижиха за нас. Бях единственото дете, което имаха, единственото човешко дете, което бяха виждали от времето преди войната. Цялото село ме осинови, така да се каже, защото... — Той млъкна, хвърли поглед към групата оанкали. — Ами ясно ви е. Те искаха да намерят малко момиче. Мислеха, че може би малкото деца, които не са достигнали пубертет, преди да ги освободят, ще могат да имат свои деца, когато пораснат.

Той впери поглед в най-близкото оанкали, което се оказа Никанж. — Истина ли е, или не? — попита.

— Не — каза Никанж нежно. — Ние им казахме, че грешат. Те избраха да не ни повярват.

Тино погледна Никанж, погледна го по начин, който Акин не разбра. В очите му не се четеше заплаха, но Никанж отдръпна пипалата на тялото си леко, формирайки ги в предударен жест при заплаха. Човеците го наричаха „да станеш на възли“ или „да станеш възлест“. Знаеха, че този жест говори за гняв или някакъв смут. Малко от тях осъзнаваха, че той е също така и рефлексивен, потенциално смъртоносен жест. Всяко сензорно пипало можеше да жили. Оолоите можеха да жили и със сетивните си ръце. Но поне те можеха да жили, без да убиват. Мъжките и женските оанкали, както и конструктите можеха само да убиват. Акин бе способен да убие с езика си. Това бе едно от първите неща, които Никанж го научи да не прави. Ако никой не му беше казал, той можеше да открие тази си способност случайно, като убие Лилит или друг човек. Първоначално тази мисъл го плашеше, но вече не се притесняваше от нея. Той никога не беше виждал някой да жили друг.

Дори и сега езикът на тялото на Никанж предаваше единствено леко смущение. Но защо Тино ще го смущава изобщо? Акин започна да наблюдава Никанж вместо Тино. Докато Тино говореше, всички дълги пипала от главата на Никанж се извиха и съсредоточиха в неговата посока. Интересът на Никанж към новодошлия беше интензивен. Момент по-късно то се изправи и дойде при Лилит. Взе Акин от ръцете ѝ.

Акин беше престанал да суче и сега се притисна услужливо към Никанж, давайки му това, което знаеше, че Никанж желае: генетична

информация за Тино. В замяна поиска да му бъдат разяснени чувствата, които Никанж бе демонстрирал чрез отдръпнатите си сетивни пипала.

Никанж му обясни посредством беззвучни ярки образи и сигнали.

— Този искаше да остане с нас, когато беше дете. Не постигнахме съгласие да го задържим, но се надявахме, че ще се върне, когато порасне.

— Познаваше ли го тогава?

— Аз се занимавах с обучението му. Тогава той говореше само испански. Испанският е един от човешките езици. Той беше само на осем и не се страхуваше от мен. Не исках да го оставям. Всеки знаеше, че родителите му ще избягат, щом ги пуснем. Че ще станат част от съпротивата и вероятно ще умрат в гората. Но не можахме да постигнем съгласие. Не сме толкова добри в отглеждането на човешки деца и затова никой не пожела да раздели семейството. И дори аз не исках да ги принуждавам да останат с нас и тримата. Имахме отпечатъци от тях. Ако се стигнеше до смъртта им или станеха част от съпротивата, можехме да изградим техни генетични копия, които да бъдат родени от участващи в обмена човеци. Нямахме да бъдат изгубени от генетичната база. Решихме, че това ще е достатъчно.

— Тино позна ли те?

— Да, но по един много човешки начин, мисля. Не вярвам, че осъзнава защо привлякох вниманието му. Той няма пълен достъп до паметта си.

— Това не го разбирам.

— То е нещо човешко. Повечето човеци губят достъп до стари спомени с натрупването на нови. Например те знаят как да говорят, но не си спомнят как са се научили. Запазват това, на което опитът ги е научил — най-често — но губят самия опит. Ние можем да го извлечем вместо тях, да им помогнем да си спомнят всичко, но за повечето от тях това само ще доведе до объркване. Те помнят толкова много, че спомените им ще им пречат да възприемат настоящето.

Акин получи образа на замаян човек, чието съзнание дотолкова преливаше от минало, че всяко ново събитие отключваше повторното преживяване на няколко стари, които на свой ред отключваха други.

— И аз ли ще стана такъв? — попита той уплашено.

— Разбира се, че не. Нито един конструкт не е такъв. Бяхме внимателни.

— Лилит не е такава, а тя помни всичко.

— Естествена способност плюс няколко промени, добавени от мен. Тя бе избрана много внимателно.

— Как Тино те откри отново? Доведе ли го тук, преди да го пуснеш? Спомнил ли си е?

— Това място не съществуваше, когато пуснахме неговото семейство и още няколко други. Сигурно е следвал реката. Имаше ли кану?

— Не мисля. Не знам.

— Ако вървиш по реката и държиш очите си отворени, ще откриеш села.

— Той откри майка ми и мен.

— Той е човек и е от съпротивата. Не би се решил просто да влезе в някое село. Първо би огледал. И е имал късмет, че е срещнал безобидни селяни, хора, които могат да го въведат в селото, без опасност за него, или да му обяснят защо трябва да избягва селото.

— Майка ми не е безобидна.

— Не, но за нея е удобно да изглежда така.

— Какви села трябва да избягва той?

— Други села на съпротивата вероятно. Селата на съпротивата, особено тези, които са разположени далече едно от друго, са опасни по различен начин. Някои от тях са опасни едно за друго. Няколко станаха опасни за нас и трябваше да ги разрушим. Човешкото разнообразие е впечатляващо и съблазнително, но ние не можем да го оставим да унищожи тях... или нас.

— Ще оставите ли Тино тук?

— Харесваш ли го?

— Да.

— Добре. Майка ти все още не го харесва, но може да си промени мнението. Вероятно и той ще иска да остане.

Изпълнен с любопитство към отношенията между възрастните, Акин използва всичките си сетива, за да възприеме случващото се между родителите му и Тино.

Първо Тино трябваше да завърши историята си.

— Не знам какво да ви кажа за нашето село — казваше той. — Пълно е със стари хора, които изглеждат млади — точно както тук, предполагам. Само дето тук имате деца. Работихме здраво, опитвайки се, доколкото е възможно, да възстановим нещата, както бяха преди. Това ни държеше. Идеята, че можем да използваме дългите си животи, за да върнем цивилизацията, да подготвим всичко за момента, в който щеше да се намери момиче за мен или пък те щяха да открият начин да имат собствени деца. Те вярваха, че това може да се случи. Аз вярвах. По дяволите, аз вярвах повече от всеки друг.

Събирахме вещи и камъни в планините. На мен ми беше забранено да ходя. Страхувах се, че нещо може да ми се случи. Но помагах да построим къщи. Истински къщи, не колиби. Имахме дори стъкла за прозорците. Правехме стъкло и го търгувахме с други села от съпротивата. Жителите на едно от тях дори се присъединиха към нас, когато видяха колко добре се справяме. Станахме почти два пъти повече. Сред тях имаше момче с около три години по-малко от мен, но нито една млада жена.

Построихме град. Имахме дори няколко мелници за енергия. Това улесни строенето. Строяхме като луди. Когато си наистина зает, не можеш да мислиш, че може би това, което правиш, е напразно. Може би всичко, което правехме, беше да седим в хубавите си къщи и да се молим в красивата ни църква, и да гледаме как никой не остарява.

Тогава в рамките на седмица двама мъже и една жена се обесиха. Четирима други просто изчезнаха. Удари ни ей така, като болест, която някой е хванал и разпространил. Досега не бяхме имали самоубийство, убийство или изчезване. Все някой друг хващаше болестта. Накрая се разболях и аз.

— Къде отиват хората, когато изчезнат? На място като това ли?

Той се огледа, въздъхна, след това се намръщи. Внезапно смени тона:

— Вие тук имате всички предимства. Оанкалите могат да ви дадат всичко. Защо живеете по този начин?

— Така ни е добре — каза Айре, най-голямата сестра на Акин. — Начинът ни на живот не е ужасен.

— Примитивен е! Живеете като диваци! В смисъл... — Той започна да говори по-тихо: — Съжالياвам. Не исках да кажа това. Просто... не знам какъв е възпитаният начин да попитам защо поне не

построите нормални къщи и не разкарате тези съборетини. Трябва да видите нашите! И... По дяволите, та вие имате космически кораби. *Как може да живеете така!*

Лилит му заговори меко:

— Колко от тези истински ваши къщи бяха празни, когато напусна, Тино?

Той я погледна гневно.

— Моите хора не получиха никакъв шанс! Не те започнаха войната. Не те докараха оанкалите. И не те се стерилизираха! Но можеш да бъдеш сигурна, че всичко, което направиха, беше добро и работеше, защото го бяха направили от сърце. „Ами — мислех си, — щом ние сме направили градче, то... търговците... трябва да са издигнали цял град!“ И какво намирам? Село от колиби и примитивни градини. Това място дори не може да се нарече разчистено пространство! — Отново повиши тон. Огледа се наоколо с неодобрение. — Имате деца, за които да мислите и да се грижите, но вие ще ги оставите да се върнат към пещернячеството!

Една човешка жена, на име Лий, се обади:

— Децата ни ще са си наред — каза. — Но ми се иска да накараме повече от твоите хора да дойдат тук. Те са по-близо до безсмъртието от което и да е друго човешко същество, но всичко, което правят, е да издигат ненужни къщи и да се избиват един друг.

— Време е да предложим на човеците от съпротивата обратен път към нас — каза Ахажас. — Мисля, че тук сме се отпуснали твърде много.

Няколко оанкали изразиха съгласие с тихи жестове.

— Оставете ги на мира — каза Тино. — Причинихте им достатъчно неща! Няма да ви кажа къде са!

Никанж, който още държеше Акин, се изправи и тръгна сред насядалите хора, за да намери място за сядане, където между него и Тино да няма друг.

— Нито едно от селата на съпротивата не е скрито от нас — каза то нежно. — Не бихме те попитали къде е Феникс. И нямаме намерение да обръщаме специално внимание на Феникс. Време е да се обърнем към всички села на бунтовниците и да ги поканим да се присъединят към нас. Само за да им напомним, че не е нужно да водят стерилен, безсмислен живот. Няма да ги принуждаваме да дойдат при

нас, но ще им покажем, че все още са добре дошли. В началото ги пуснахме, защото не желяехме да държим затворници.

Тино се засмя горчиво.

— Значи, всеки тук е тук по собствена воля, а?

— Всеки тук е свободен да си тръгне.

Тино хвърли още един невъзможен за разчитане поглед към Никанж и нарочно се обърна така, че да е с лице само към Лилит.

— Колко мъже има тук? — попита.

Лилит се огледа, откри Рей Ордуей, който държеше малката къща за гости пълна с храна и други провизии. Това беше мястото, в което отсядаха новодошлите мъже, докато не станат партньори с някоя от жените в селото. Беше единствената къща в селото, построена от отсечени дървета и с покрив от палмови листа. Тино би могъл да спи там тази вечер. Рей поддържаше къщата за гости, защото беше избрал да не скита. Беше станал партньор на Лий и тя, изглежда, така и не му беше омръзнала. Двамата имаха девет родени от човек дъщери и единайсет родени от оанкали деца със своите трима оанкали партньори.

— Колко са мъжете ни сега, Рей? — попита Лилит.

— Пет — каза той. — Но нито един не е в къщата за гости. Тино може да я има на свое разположение, ако иска.

— Петима мъже. — Тино поклати глава. — Нищо чудно, че не сте построили нищо.

— Строим себе си — каза Рей. — Изграждаме нов начин на живот тук. Ти не знаеш нищо за нас. Защо не задаваш въпроси, вместо да нападаш с думите си?

— Какво да питам? Като изключим градината, която почти не прилича на градина, не отглеждате нищо. С изключение на колибите, не сте построили нищо! А що се отнася до самоизграждането ви, то е дело на оанкалите. Вие сте тяхната глина, нищо повече!

— Те ни променят и ние променяме тях — каза Лилит. — Цялото следващо поколение е съставено от генетично модифицирани хора, Тино — конструктори, независимо дали майките им са оанкали, или човеци. — Тя въздъхна. — Не ми харесва това, което правят, и никога не съм пазела това в тайна. Но и те преминават през него с нас. Когато корабите си тръгнат, те ще останат тук. И тъй като собствената им биология им го налага, те не могат да не се смесят с нас. Но нещо от

това, което ни прави човеци, ще оцелее, така както ще оцелее частица от онова, което прави тях оанкали. — Тя млъкна, огледа просторната стая. — Виж децата тук, Тино. Виж зрелите конструкти. Не можеш да кажеш кой от кого е роден. Но пък можеш да видиш човешки черти във всички тях. А колкото до начина ни на живот... ами не сме толкова примитивни, колкото си мислиш... и не сме толкова напреднали, колкото бихме могли да бъдем. Всичко беше въпрос на това, колко подобни на кораба искахме да са домовете ни. Оанкалите ни накараха да се научим да живеем тук без тях, за да можем, в случай че изберем съпротивата, да оцелеем. За да могат хора като твоите родители да имат избор.

— Да ти имам избора — измърмори Тино.

— По-добре е от това, да си затворник или роб — каза тя. — Те е трябвало да бъдат подготвени за гората. Изненадана съм, че са изяли палмовия плод, от който им е станало лошо.

— Ние бяхме градски жители и бяхме гладни. Баща ми не вярваше, че нещо може да е отровно сурово, но да става за ядене сготвено.

Лилит поклати глава.

— И аз бях от града, но имаше неща, за които не исках да научавам от опит.

Тя се върна към първоначалната тема.

— Както и да е, след като се бяхме научили да живеем сами в гората, оанкалите ни казаха, че не е нужно да го правим. Те възнамеряваха да живеят в домове, уютни като онези в кораба, и ние можехме да направим същото. Приехме предложението им. Повярвай ми, намирам толкова очарование, колкото и ти, в плетенето на листа и стягането на дънери с лиани. А съм правила и двете достатъчно.

— Това място е с плетен покрив — възрази Тино. — Даже изглежда прясно изплетен.

— Защото листата са зелени ли? Ами зелени са, защото са живи. Не сме построили тази къща, Тино, отгледахме я. Никанж осигури семето; ние разчистихме пространството, а всички, които щяха да живеят в нея, обучиха стените и ги запознаха с нас.

Тино се намръщи.

— Как така „запознаха“? Нали ми каза, че е от растения.

— Това е оанкалски конструктор. Всъщност тази къща е версия на кораба в ларва. Неотенична ларва. Може да се размножава, без да съзрява. Може и да стане много по-голяма, без да достига полова зрялост. На тази ще ѝ се наложи да прави точно това за известно време. Нямаме нужда от друга.

— Но вие имате повече от една. Имате...

— Само една в това село. И голяма част от нея е под земята. Това, което виждаш, изглежда като къщи, треви, храсти, разположени наблизко дървета и донякъде речен бряг. Допуска известна ерозия, улавя определено количество новопоявила се тиня. Нагласата ѝ обаче е да се превърне в затворена система. Кораб. Не можем да ѝ позволим да го направи тук. На нас самите ни предстои още да растем.

Тино поклати глава. Огледа голямата стая, огледа и хората, които го наблюдаваха, хранеха се, хранеха децата си, видя няколко малки деца, заспали с глави, отпуснати в скутовете на възрастните.

— Погледни нагоре, Тино.

Тино подскочи от идващия съвсем отблизо звук от нежния глас на Никанж. Изглеждаше на ръба да се отмести, да се свие. Вероятно от дете не се беше озовавал толкова близко до оанкали. Някак успя да запази спокойствие.

— Погледни нагоре — повтори Никанж.

Тино се взря в мекото жълто сияние на тавана.

— Не се ли зачуди поне малко откъде идва светлината? — попита Никанж. — Това прилича ли ти на таван в примитивна постройка?

— Не изглеждаше така, когато влязох — каза Тино.

— Да. Нямаше толкова много нужда от него, когато ти влезе. Отвън идваше достатъчно светлина. Погледни гладките стени. Погледни пода. Почувствай го. Не мисля, че под от мъртво дърво ще излъчва такъв уют. Ще имаш възможност да сравниш, ако избереш да останеш в къщата за гости. Тя наистина е постройка от грубо дърво и тръстика, за каквато помисли тази тук. И трябва да е такава. Непознатите няма да могат да контролират страните на истинските къщи тук.

— Ника, ако този мъж спи в къщата за гости тази нощ, ще изгубя всякаква вяра в теб — каза Рей Ордуей внимателно.

Тялото на Никанж стана изцяло гладко и всички се засмяха. Акин знаеше, че гладката като стъкло кожа след слягането на пипалата на главата и тялото обикновено сигнализираше хумор или удоволствие, но това, което Никанж чувстваше в момента, не беше нито една от двете емоции. Приличаше повече на едва контролиран огромен и всепоглъщащ глад. Ако Никанж беше човек, сега щеше да трепери. След малко то успя да възвърне нормалния си вид. Насочи към Лилит няколко оформени в конус пипала от главата си, умолявайки я. Тя не се беше засмяла, но се усмихваше.

— Не сте много мили — каза, запазвайки усмивката си. — Засрамете се. Отивайте си вкъщи. Хайде, всички. Пожелавам ви интересни сънища.

Хората си тръгваха, а Тино ги гледаше в недоумение. Някои от тях все още се смееха — на шега, която Тино не разбра напълно, а и май не искаше да разбира. Някои се спряха да говорят с жената, която го беше довела в селото. Лилит беше името ѝ. Лилит. Необичайно име, натоварено с лоши конотации. Трябвало е да си го смени. Почти всяко друго щеше да е по-добро.

Около нея се бяха струпали три оанкалита и няколко деца и говореха с тръгващите си гости. Голяма част от разговора беше на някакъв друг език — почти със сигурност оанкали, тъй като Лилит беше казала, че жителите на селото не говорят други човешки езици.

Тази група, семейство и гости, е менажерия, помисли си Тино. Човеци; почти човеци с по няколко видими сетивни пипала; получовеци, сиви и със странно съединени крайници, и с няколко сетивни пипала; оанкали с човешки черти, които бяха в отворителен контраст с тяхната извънземност; оанкали, които може би са отчасти човеци; и оанкали като онова оолои, което беше говорило с него и в което очевидно нямаше и следа от човешкото.

Лилит сред менажерията. Когато я беше забелязал в градината, тя му беше харесала. Беше истинска амазонка, висока и силна, но без да изглежда сурова. Хубава тъмна кожа. Стегнати гърди, въпреки всички деца, гърди, пълни с мляко. Никога досега не беше виждал жена да кърми дете. Трябваше почти да ѝ обърне гръб, за да престане да гледа втренчено, докато Лилит хранеше Акин. Жената не беше красива. Широкото ѝ гладко лице най-често изглеждаше сериозно, дори тъжно. Това ѝ придаваше вид на — и Тино трепна при мисълта — на светец. Майка. Абсолютна майка. И още нещо. И очевидно си нямаше мъж. Беше казала, че бащата на Акин е мъртъв отдавна. Дали си търси някого? За това ли беше целият този смях? В крайна сметка, ако той останеше с Лилит, щеше да заживее и с нейното оанкалско семейство, както и с оолоито, чиято реакция беше предизвикала толкова много смях. Най-вече с оолоито. И какво би означавало това?

Той го наблюдаваше, когато мъжът, когото Лилит беше нарекла Рей, се приближи.

— Аз съм Рей Ордуей — каза той. — Живея тук постоянно. Намини някой път, когато можеш. Всеки тук може да те упъти към къщата ми.

Беше дребен рус мъж, с почти безцветни очи, които уловиха вниманието на Тино. Възможно ли е някой наистина да вижда с такива очи?

— Познаваш ли Никанж? — попита мъжът.

— Кого? — попита Тино, макар че подозираше, че знае.

— Оолоито, което говори с теб. Това, което гледаш сега.

Тино го погледна, мъжът вече започваше да му е неприятен.

— Мисля, че то те позна — каза Рей. — То е интересно същество. Лилит има много високо мнение за него.

— Партньор ли ѝ е?

Разбира се, че беше.

— То е един от партньорите ѝ. При нея отдавна не е оставал мъж обаче.

Този Никанж ли беше партньорът, който ѝ бе наложил бременността? То беше грозно създание с прекалено много пипала на главата и почти нищо друго, което би могло да се нарече лице. И все пак в него имаше нещо неустойимо. Може би го беше виждал и преди. Може би то беше последното оолои, което беше видял, преди той и родителите му да бъдат спуснати на Земята и освободени. Това оолои...?

Една съвсем човешки изглеждаща млада жена мина бързо покрай Тино, докато излизаше. Привлече вниманието му и той я изгледа как се отдалечава. Видя я да отива при друга, много подобна на нея млада жена. И двете се обърнаха към него и му се усмигнаха. Бяха напълно еднакви, красиви, но толкова шокиращи в подобие то си, че той престана да мисли за красотата им. Осъзна, че рови в паметта си за дума, която не бе имал повод да използва от детството си.

— Близнаци? — попита той Рей.

— Тези двете ли? Не. — Рей се усмигна. — Обаче се родиха с ден разлика. Едната от тях трябваше да е момче.

Тино се загледа в добре оформените млади жени.

— Никоя от тях не изглежда като момче.

— Харесват ли ти?

Тино го погледна и се усмихна.

— Те са ми дъщери.

Тино се вцепени, след което неловко отмести поглед от момичетата.

— И двете ли? — попита след малко.

— Човешка майка, оанкалска майка. Повярвай ми, не бяха идентични, когато се родиха. Мисля, че сега са такива, защото Техкорахс искаше да ми докаже нещо: че деветте деца, които направихме с Лий, са истински роднини на децата на нашите оанкали партньори.

— Девет деца? — прошепна Тино. — Девет?

Още от детството си беше живял сред хора, които почти биха дали живота си, за да имат и едно дете.

— Девет — потвърди Рей. — И слушай. — Той млъкна, изчака очите на Тино да се спрат върху него. — Слушай, не искам да си правиш грешни изводи. Тези момичета носят повече дрехи от останалите конструктори, защото разликите им може да бъдат прикрити. Нито една от тях не е толкова човек, колкото изглежда. Забрави ги, ако не можеш да приемеш това.

Тино се взря в бледите, подобни на слепи очи.

— Ами ако мога да го приема?

Рей погледна към двете момичета, изражението му се смекчи.

— Това си е между теб и тях.

Момичетата говореха с Никанж. При тях дойде още едно оолои и докато разговорът продължаваше, то уви около всяко от момичетата по една от силовите си ръце.

— Това е Техкорахс — каза Рей, — моят оолои партньор. Сега Техкорахс се държи покровителствено, мисля. А Никанж... е нетърпеливо, ако някой изобщо би се хванал на това.

Тино наблюдаваше двете оолои и двете момичета с интерес. Не изглеждаше да спорят. Всъщност те бяха престанали да разговарят... или поне на глас. Тино предполагаше, че продължават да комуникират някак. Открай време се носеше слух, че оанкалите могат да четат мисли. Той никога не беше вярвал на това, но в момента очевидно се случваше нещо.

— Още нещо — каза Рей тихо. — Слушай.

Тино се обърна към него в недоумение.

— Можеш да правиш каквото поискаш тук. Ако не нараняваш никого, можеш да останеш или да си тръгнеш, когато поискаш; можеш да си избереш приятели, любовници. Никой не е в правото си да изисква от теб нещо, което не желаеш да дадеш.

Той се обърна и си тръгна, преди Тино да успее да го попита какво означаваше това по отношение на оанкалите.

Рей се присъедини към дъщерите си и Техкорахс и ги изведе от къщата. Тино се улови как гледа ханшовете на младите жени. Чак когато бяха излезли, той осъзна, че Никанж и Лилит бяха дошли до него.

— Бихме искали да останеш с нас — каза Лилит меко. — Поне за тази нощ.

Той огледа лицето ѝ без бръчки, гъстата ѝ черна коса, гърдите ѝ, сега скрити под семпла сива риза. Беше успял само да ги зърне, докато тя се приготвяше да кърми Акин. Тя пое ръката му и той си спомни как бе сграбчил нейната, за да я огледа. Тя имаше големи, силни, задебелили ръце, топли и човешки. Той обърна гръб на Никанж почти несъзнателно. Какво искаше то? Или по-скоро, как получаваше това, което иска? Какво точно правеха оолоите на хората? Защо то го искаше? И той наистина ли желаше Лилит достатъчно силно, за да разбере?

Но за какво беше напуснал Феникс, ако не за това?

И все пак толкова скоро? Сега?

— Седни с нас — каза Лилит. — Да поговорим малко.

Тя го поведе към една стена — към мястото, на което седяха, когато той разказваше на хората. Седнаха със скръстени крака — поточно двамата човеци скръстиха краката си — и телата им оформиха триъгълник. Тино наблюдаваше другите двама оанкали, докато извеждаха децата. Акин и малкото сиво дете, което сега го държеше, очевидно искаха да останат. Беше ясно за Тино, макар че нито едно от децата не говореше английски. По-голямото от двете оанкали вдигна децата с лекота и започна да ги занимава с нещо друго. И тримата изчезнаха с останалите през врата, която се затвори зад тях, сякаш израствайки — точно както се затваряха вратите преди много време на кораба. Стаята беше запечатана и празна, с изключение на Тино, Лилит и Никанж.

Тино се насили да погледне към Никанж. То беше сгънало краката си под себе си по типичния за оанкалите начин. Много от пипалата на главата му бяха насочени към мъжа и изглеждаха все едно се стремят да го достигнат. Той потисна едно потръпване... което не беше реакция на страх или отвращение. Тези чувства не биха го изненадали. Усещаше... Не знаеше какво чувства към това оолои.

— Ти беше, нали? — попита внезапно.

— Да — призна Никанж. — Ти си необикновен. За първи път виждам човек, който си спомня.

— Който си спомня обучението ли?

Мълчание.

— Който си спомня учителя — каза Тино, кимайки. — Не мисля, че някой може да забрави това обучение. Но... не знам как те познах. Срегнах те толкова отдавна и... не искам да те засегна, но все още не мога да ви различавам един от друг.

— Можеш. Просто още не го осъзнаваш. И това е необичайно. Някои човеци никога не се научават да ни различават един от друг.

— Какво ми направи тогава? — поиска да знае той. — Никога... нито преди, нито след това не съм чувствал подобно нещо.

— И тогава ти казах. Прегледах те за болести и наранявания, засилих защитата ти срещу инфекции, премахнах проблемите, които открих, програмирах тялото ти да забави процеса си на стареене след определен момент и направих каквото още можех, за да подобря шансовете ти да оцелееш след завръщането ти на Земята. Това са нещата, които правят всички учители. Всички ние взехме и отпечатъци от вас — прочетохме всичко, което телата ви можах да ни кажат за себе си, и създадохме нещо като образец. Мога да създам твое копие, дори и да не беше оцелял.

— Бебе?

— Да, евентуално. Но предпочитаме теб самия пред което и да е копие. За добър обмен ни е нужно както генетично, така и културно разнообразие.

— Обмен! — каза Тино с презрение. — Не знам как бих нарекъл това, което ни причинявате, но не е обмен. Обмен имаш, когато двама души са съгласни на размяната.

— Да.

— Не включва принуда.

— Ние имаме нещо, което ви трябва. Вие имате нещо, което ни трябва.

— Нищо не ни трябваше, преди да дойдете тук!

— Вие умирахте.

За момент Тино не каза нищо. Отвърна поглед. Войната беше лудост, която така и не беше разбрал, а и никой във Феникс не беше успял да му я обясни. Най-малкото, никой не беше успял да му каже защо хора, които са имали несъмнени основания да вярват, че ще се самоунищожат, ако направят определена стъпка, са избирали да направят тази стъпка въпреки това. Той смяташе, че разбира гнева, омразата, унижението, дори желанието да убиеш човек. Беше чувствал всичките. Но да убиеш всеки... почти да убиеш Земята... Понякога се чудеше дали оанкалите не бяха причинили войната за свои цели. Как беше възможно здравомислещи хора, като онези, които беше оставил във Феникс, да направят подобно нещо — или как беше възможно да позволят на ненормални хора да получат контрол върху устройства, които могат да нанесат такива щети? Ако знаеш, че някой е полудял, се опитваш да го умириш. А не да го дариш с власт.

— Не знам за войната — призна Тино. — Никога не съм я разбирал. Но... може би е трябвало да ни оставите. Може би някои от нас щяха да оцелеят.

— Нищо нямаше да оцелее, освен бактериите, няколко вида малки растения и животни и някои морски обитатели. Голяма част от живота, който виждаш наоколо, посадихме наново от отпечатъци, от събрани екземпляри от наши творения, както и от изменени остатъци от организми, които бяха претърпели доброкачествени промени, преди да ги открием. Войната нанесе щети на озоновия ви слой. Знаеш ли какво е това?

— Не.

— Той предпазваше живота на Земята от ултравиолетовите лъчи на слънцето. Надземният живот на Земята би бил невъзможен без неговата защита. Ако ви бяхме оставили на Земята, щяхте да ослепеете. Щяхте да изгорите — в случай че не сте били убити преди това от други разрастващи се ефекти на войната — и да бъдете покосени от ужасна смърт. Повечето животни измряха, както и повечето растения, и някои от нас. Не сме лесни за убиване, но твоите хора бяха превърнали света си в абсолютен враг на живота. Ако не му

бяхме помогнали, нямаше да успее да се възроди толкова бързо. А щом възстановяването завърши, осъзнахме, че няма да можем да извършваме нормален обмен. Не можехме да ви оставим да се размножавате заедно с нас и да идвате при нас само когато разберете каква е стойността на това, което предлагаме. За стабилизирането на такъв обмен са необходими твърде много поколения. Трябваше да ви освободим, поне най-малко опасните от вас. Но не можехме да допуснем броят ви да нараства. Не можехме да допуснем да започнете да се превръщате в това, което бяхте преди.

— Мислиш ли, че щяхме да започнем нова война?

— Щяхте да започнете много нови: един срещу друг, срещу нас. Някои от южните групи от съпротивата вече правят оръжия.

Тино осмисли това в мълчание. Той знаеше за оръжията на южняците и беше предположил, че се готвят да ги използват срещу оанкалите. Не вярваше, че хората от звездите могат да бъдат спрени от няколко недодялани пушки, даже беше споделил опасенията си, губейки подкрепа сред онези от неговите хора, които искаха да вярват, имаха нужда да вярват. Няколко от тях даже бяха напуснали Феникс, за да се присъединят към южняците.

— Какво ще направите по отношение на оръжията? — попита той.

— Нищо, с изключение на тези, които наистина се опитат да ни застрелят. Те ще бъдат изпратени на кораба за постоянно. Те губят Земята. Това сме им го казали. Засега никой от тях не е стрелял по нас. Някои обаче са стреляли по други човеци.

Лилит изглеждаше шокирана.

— И вие им позволявате да го правят?

Никанж насочи конус от пипала към нея.

— Бихме ли могли наистина да ги спрем, Лилит?

— Преди се опитвахте!

— На борда на кораба, тук, в Ло, и в останалите обменни села. Никъде другаде. Можем да контролираме бунтовниците само ако ги затворим в клетка, дрогираме и оставим да обитават нереален свят, изграден от стимулирани от наркотици представи. Постъпихме по този начин с няколко буйни човеци. Да продължаваме ли да го правим?

Лилит само се взираше в него с невъзможно за разчитане изражение.

— Няма ли да продължите? — попита Тино.

— Няма. Имаме отпечатъци от всички вас. Ще съжаляваме, ако ви изгубим, но поне ще имаме нещо. Ще продължим да каним твоите хора при нас. Ако някои от тях са ранени или осакатени, или даже болни, въпреки усилията ни, ще им предложим помощта си. Те са свободни да приемат нашата помощ и все пак да останат в селата си. Или да дойдат при нас. — То насочи остър конус от пипала от главата си към Тино. — Ти знаеше още от момента, в който те изпратих обратно при родителите ти преди години, че можеш да избереш да дойдеш при нас.

Тино поклати глава и заговори тихо.

— Спомням си, че не исках да се върна при родителите ми. Помолих да остана с теб. До ден-днешен не знам защо.

— Аз исках да те задържа. Ако беше малко по-възрастен... Но ни бе казано и показано, че не се справяме добре с отглеждането на изцяло човешки деца. — За момент то превключи вниманието си към Лилит, но тя отвърна очи. — Ти трябваше да бъдеш оставен с родителите си, за да пораснеш. Мислех, че няма да те видя повече.

Тино осъзна, че се взира в дългите сиви сетивни ръце на оолоито. И двете изглеждаха отпуснати по протежение на тялото на оолоито, краищата им бяха навити и оформяха спирали, насочени нагоре, за да не докосват пода.

— Все ми приличат на слонски хоботи — каза Лилит.

Тино я погледна и видя, че тя се усмихва: тъжна усмивка, която някак ѝ отиваше. За момент тя беше красива. Той не знаеше какво иска от оолоито, ако изобщо искаше нещо. Но знаеше какво иска от жената. Желаше оолоито да не е там. И в момента, в който си помисли това, той го отхвърли. По някакъв начин Лилит и Никанж бяха двойка. Без Никанж Лилит нямаше да е така привлекателна. Това беше нещо, което той не разбираше, но го приемаше.

Трябваше те да му покажат какво предстои. Той нямаше да пита. Те бяха показали ясно, че искат нещо от него. Нека *те* попитат.

— Мислех си — каза Тино, говорейки за сетивните ръце, — че не знам какво представляват.

Телесните пипала на Никанж сякаш потрепнаха, след което се втвърдиха в обезцветени буци. Спихнаха се, както понякога правеха меките тела на плужеците, когато спрат да се движат.

Тино се отдръпна леко с отвращение. Господи, колко грозни създания бяха оанкалите. Как така хората бяха започнали толкова лесно да ги понесат, да ги докосват, да им позволяват да...

Лилит взе дясната сензорна ръка на оолоито в своите две и не я пусна дори когато Никанж изглеждаше все едно иска да се откъсне от нея. Тя се взря в него и Тино разбра, че помежду им протича някаква комуникация. Да не би оанкалите да споделяха телепатичните си способности с човешките си домашни любимци? И беше ли това тяхното четене на мисли изобщо? Лилит заговори на глас.

— По-бавно — прошепна тя. — Дай му малко време. Дай малко време и на мен. Недей да саботираш сам себе си, като бързаш.

За момент бучките по Никанж придобиха още по-ужасен вид: наподобяваха някаква гротескна болест. След това отново се превърнаха в тънки сиви телесни пипала, не по-гротескни от обикновено. Никанж дръпна сензорната си ръка от ръцете на Лилит, изправи се и отиде в един от далечните ъгли на стаята. Там то седна на земята и сякаш се самоизключи. Вкамени се и заприлича на нещо, изваяно от сив мрамор. Дори пипалата по главата и тялото му престанаха да мърдат.

— Какво беше това? — попита Тино.

Лилит се усмихна широко.

— За първи път в живота ми се наложи да му кажа да има търпение. Ако беше човек, щях да кажа, че е увлечено по теб.

— Шегуваш се!

— Прав си — каза тя. — По-зле е от увлечение. Радвам се, че и ти изпитваш чувства към него, нищо че още не знаеш какви точно.

— Защо отиде и седна в онзи ъгъл?

— Защото не може да се накара да напусне стаята, макар че знае, че трябва — за да ни остави да бъдем просто хора за малко. Както и да е, не мисля, че наистина искаш то да излезе от тук.

— То може ли да чете мисли? А ти?

Тя не се засмя. Поне не се засмя.

— Не съм срещала никого, оанкали или човек, който да може да чете мисли. То може да стимулира усещания и да разпраща мислите ти във всички посоки, но не може да чете тези мисли. Единствено новите усещания, които те създават, могат да бъдат споделени с него. То има силата да ти даде най-реалистичните и пълни с удоволствие сънища,

които някога си имал. Нищо от миналия ти опит не може да се сравни с това — освен може би обучението ти. И в него трябва да търсиш обяснението защо си тук, защо си бил обречен, рано или късно, да тръгнеш в търсене на обменно село. Никанж те е докоснало, когато си бил твърде млад, за да имаш каквито и да е защиты. И даденото ти от него е нещо, което никога няма да забравиш напълно — или да си спомниш напълно, освен ако не го изпиташ отново. Ти го желаеш отново. Така е, нали.

Не беше въпрос. Тино преглътна и не си направи труда да даде отговор.

— Помня наркотиците — каза той, взирайки се в нищото. — Никога не съм вземал. Бях прекалено малък преди войната. Помня, че други хора ги употребяваха и май полудяваха за кратко, или просто се надрусваха. Помня, че се пристрастяваха, че понякога се нараняваха или ги убиваха...

— Това не е просто наркотик.

— А какво е тогава?

— Пряка стимулация на мозъка и нервната система. — Тя вдигна ръка, за да го накара да мълчи. — Няма болка. Те мразят болката повече от нас, защото са по-чувствителни към нея. Ако ни наранят, нараняват и себе си. И няма вредни странични ефекти. Точно обратното. Те автоматично оправят всички проблеми, които забележат. Получават истинско удоволствие от това, да лекуват или регенерират, и споделят това удоволствие с нас. Не са били толкова добри в поправянето, преди да ни открият. Регенерирането, на което са били способни, се е изчерпвало с лекуване на рани. Сега те могат да направят така, че да ти израсне нов крак, ако загубиш своя. Способни са да възстановят дори мозък и нервна тъкан. Ако щеш вярвай, но това са го научили от нас. Ние имаме тази способност, а те знаят как да я използват. И представяш ли си — научили са се, изследвайки случаите на рак при нас. Човечеството им се е сторило толкова ценен партньор за обмен заради рака.

Тино поклати глава, отказвайки да повярва.

— Видях как ракът убива и двамата ми дядовци. Това не е нищо повече от една гнусна болест.

Лилит докосна рамото му, остави ръката си да се плъзне в милувка надолу по ръката му.

— Ето защо. Затова толкова силно привличаш Никанж. Трина мои близки си отидоха от рак, включително майка ми. Казаха ми, че е щял да погуби и мен, ако оанкалите не бяха поработили върху мен. За нас е гнусно заболяване, но за оанкалите болестта е инструментът, който са търсили поколения наред.

— Какво нещо, свързано с рака, иска да прави то с мен?

— Нищо. Просто то те намира за много по-привлекателен от повечето човеци. Има ли нещо, което можеш да правиш с красива жена, което да не можеш с грозна? Не. Въпрос на предпочитания. Никанж и всяко друго оанкали вече разполагат с цялата информация, която им е нужна, за да използват наученото от нас. Дори и конструктите могат да я използват, когато съзреят достатъчно. Но хора като мен и теб продължават да ги привличат.

— Не го разбирам това.

— Не го мисли. Казват, че нашите деца ще ги разбират, но не и ние.

— Нашите деца ще са като тях.

— Приемаш ли това?

Отне му момент, за да осъзнае какво бе казал.

— Не! Не знам. Да, но... — Той затвори очите си. — Не знам.

Тя се премести по-близо до него, постави топли, задебели ръце върху неговите. Той усещаше уханието ѝ. На смачкани растения: точно както миришеха прясно окосените ливади. На храна, на лютиво и на сладко. Жена. Той посегна към нея, докосна големите ѝ гърди. Беше по-силно от него. Искеше да ги докосне от първия път, в който ги беше видял. Тя легна настрани, притегляйки го надолу с лице към нея. Малко по-късно той осъзна, че Никанж е зад него. Че тя нарочно го беше накарала да заеме такава позиция, че Никанж да е зад него.

Той се изправи рязко, обърна се, за да види оолоито. То не беше помръднало. Дори не показваше признаци на живот.

— Полежи известно време с мен — каза тя.

— Но...

— След малко ще отидем при Никанж. Нали?

— Не знам. — Той легна отново, този път доволен, че е с гръб към съществото. — Все още не разбирам какво прави. Може да ми даде хубави сънища, хубаво. Но как? И какво още ще направи? Ще ме използва ли, за да те забремени?

— Не сега. Акин е твърде малък. То... може да събере известно количество сперма от теб. Няма да го усетиш. Когато имат възможност, те стимулират жената да овулира. Събират яйцеклетките, съхраняват ги, събират сперматозоиди, съхраняват ги. Могат да поддържат сперматозоидите и яйцеклетките жизнеспособни и без да са в контакт в телата си в продължение на десетилетия. Акин е дете от мъж, умрял преди близо трийсет години.

— Бях чул, че имало времево ограничение — че могат да поддържат сперматозоидите и яйцеклетките живи само няколко месеца.

— Прогрес. Преди да напусна кораба, някой откри нов метод на съхранение. Никанж беше един от първите, които го усвоиха.

Тино се взря в нея, огледа гладкото ѝ широко лице.

— А ти на колко си? На петдесет и няколко?

— Петдесет и пет.

Той въздъхна, поклати глава над ръката, върху която я бе положил.

— Изглеждаш по-млада, отколкото аз. Аз поне имам няколко посивели косъма. Спомням си, че се притеснявах, че аз съм човекът, при когото оанкалите са се провалили, способен да оплодява и остаряващ нормално, и че всичко, което ще спечеля от това, е да стана стар.

— Никанж не би се провалил с теб.

Тя беше толкова близо до него, че той не можеше да спре да я докосва, прокарайки пръсти по нежната кожа. Но когато тя спомена името на оолоито, той се отдръпна.

— Не може ли да се махне? — прошепна той. — Само за малко.

— То избира да не го прави — каза тя с нормален глас. — И не си прави труда да шептиш. То може да чуе и ударите на сърцето ти от там, където седи. Може да чуе и субвокализициите ти — нещата, които... казваш на себе си с думи, но не съвсем на глас. Може би затова си си помислил, че четеш мисли. А то очевидно няма да се махне.

— А ние не можем ли?

— Не. — Тя се подвоуми. — То не е човек, Тино. Не е същото, като да има друг мъж или друга жена в стаята.

— По-зле е.

Тя се усмихна уморено, наведе се над него и го целуна. След това се изправи.

— Разбирам — каза тя. — И аз се чувствах така преди. Може би това е добре.

Тя обви ръце около себе си и го погледна почти гневно. Фрустрация? Кога ѝ е било за последно? Е, проклетото оолои не можеше да присъства *всеки път*. *Защо* не се разкара и не изчака реда си? Тъй като то няма да го направи, защо пък той се срамуваше толкова от него? Присъствието му го смущаваше повече, отколкото би го притеснило присъствието на който и да е човек. Много повече.

— Ще се присъединим към Никанж, Тино, щом ти кажа още нещо — каза тя. — По-точно, ще се присъединим към него, ако решиш, че все още искаш нещо от мен.

— От теб ли? Не с теб имам проблем. Имам предвид...

— Знам. Това е нещо друго — нещо, което бих предпочела никога да не ти казвам. Но ако не ти кажа, някой друг ще го направи. — Тя пое дълбоко дъх. — Не се ли замисли коя съм? Или защо името ми е такова?

— Помислих си, че е трябвало да го смениш. Не е много популярно име.

— Знам. И сменянето му няма да е от голяма полза. Прекалено много хора ме познават. Аз не съм просто жена, случила на непопулярно име, Тино. Аз съм тази, която го направи непопулярно. Аз съм Лилит Аяпо.

Той се намръщи, понечи да поклати глава, след това се спря.

— Ти не си онази, която... която...

— Аз събудих първите три групи хора, които трябваше да бъдат изпратени обратно на Земята. Казах им в каква ситуация се намират, какви са опциите им, а те решиха, че всичко това е моя отговорност. Помогнах им да се научат да живеят в гората, а те решиха, че аз съм виновна за това, че е трябвало да се откажат от цивилизования начин на живот. Нещо като да ме обвинят за проклетата война! Както и да е, те решиха, че съм ги предала на оанкалите, и най-милото определение на някои от тях за мен беше Юда. И ти ли така си научен да мислиш за мен?

— Аз... Да.

Тя тръсна глава.

— Оанкалите ги привличаха или ужасяваха, или и двете едновременно. Аз, от друга страна, бях никой. Не им беше трудно да винят мен. И беше безопасно. Така че, когато от време на време през Ло мине някой напуснал съпротивата и чуе името ми, на мига си представя, че имам рога. Някои от по-младите са научени да ме винят за всичко — като че ли съм втори Сатана или пък жената на Сатаната, или някаква подобна тъпотия. От време на време някой от тях прави опит да ме убие. Това е една от причините да съм толкова чувствителна на тема оръжия тук.

Той я гледа известно време. Беше я наблюдавал внимателно, докато тя говореше, опитвайки се да открие вината в нея, дявола в нея. Хората във Феникс казваха подобни неща: че е обсебена от дявола, че е продала първо себе си, а после човечеството, че е първата, отишла по своя воля при оанкалите, за да стане тяхната курва и да съблазни останалите хора...

— Какво казват твоите хора за мен? — попита тя.

Той се поколеба, хвърли поглед към Никанж.

— Че си ни продала.

— Срещу какво?

Винаги бе имало спор по този въпрос.

— Срещу правото да останеш на кораба и срещу... способности. Казват, че си родена човек, но оанкалите са те направили като конструктор.

От устата ѝ излезе звук, който може би беше тръгнал като смях.

— Молех се да отида на Земята с първата група, която събудих. Трябваше така да стане. Но когато моментът настъпи, Ника не ме пусна. Каза ми, че хората ще ме убият, щом ме отделят от оанкалите. Навярно така и щеше да стане. И щяха да се почувстват добродетелни и овъзмездени.

— Но... ти си различна. Ти си много силна, бърза...

— Да. Това не беше начинът на оанкалите да ми платят. Това беше техният начин да ми осигурят някаква защита. Ако не ме бяха променили малко, някой в първата група щеше да ме убие още докато будех останалите. По отношение на способностите ми съм нещо между човек и конструктор. По-силна и бърза съм от повечето хора, но съм по-слаба и бавна от повечето конструктори. Раните ми зарастват по-бързо от твоите и мога да се възстановя от такива, каквито биха те

убили. И разбира се, мога да контролирам стените и да издигам платформи тук, в Ло. Всички хора, които се установят тук, получават тази способност. Това е. Никанж ме промени, за да спаси живота ми, и успя. Вместо да убие мен, първата група, която събудих, уби бащата на Акин, мъжа, който беше станал мой партньор... с когото можех още да съм. Един от тях го уби. Другите го гледаха и продължиха, следвайки него.

Настъпи дълго мълчание. Накрая Тино каза:

— Може би са се страхували.

— Това ли ти разказват?

— Не. Тази част не я знаех изобщо. Дори съм чувал... че... ти може би не харесваш мъжете въобще.

Тя отметна глава назад и се засмя изненадващо, ужасяващо.

— О, боже. Кой от първата ми група е във Феникс?

— Един мъж, на име Риналди.

— Гейб? Гейб и Тейт. Те още ли са заедно?

— Да. Не знаех... Тейт никога не е казвала, че е била с него тогава. Мислех, че са се събрали на Земята.

— Аз събудих и двамата. Бяха най-добрите ми приятели за известно време. Тяхното оолои беше Кахгаят... ооан Никанж.

— Какво Никанж?

— Родителят оолои на Никанж. То остана на кораба с партньорите си и отгледа още три деца. Никанж му каза, че Гейб и Тейт няма да напуснат съпротивата скоро. Накрая то призна таланта на Никанж, но не можа да се насили да приеме други човеци.

Тино погледна към Никанж. След момент се изправи, отиде и седна срещу него.

— Какъв е талантът ти? — попита.

Никанж нито отговори, нито показа, че го забелязва.

— Говори ми! — настоя той. — Знам, че чуваш.

Оолоито бавно започна да се връща към живот.

— Чувам.

— Какъв е талантът ти?

То се наклони към него и пое ръцете му в силовите си ръце, като остави сетивните си навити. По някакъв странен начин този жест му напомни за Лилит: толкова много приличаше на това, което Лилит

правеше. И някак приемаше, че сега твърди и сиви ръце държаха неговите.

— Имам талант за човеците — каза то с нежния си глас. — Отгледан съм да работя с вас, обучен съм да работя с вас и един от вас беше мой спътник по време на един от най-важните периоди в моето развитие. — То се обърна за момент към Лилит. — Познавам телата ви и понякога мога да предвидя мисленето ви. Знаех, че Гейб Риналди нямаше да приеме съюз с нас, когато Кахгаят го поиска. Тейт щеше, но тя нямаше да напусне Гейб за едно оолои — независимо колко силно го желаше. А Кахгаят нямаше как просто да я остави при себе си, когато другите бяха изпратени на Земята. Това ме изненада. То винаги казваше, че няма смисъл да обръщаме внимание на това, което човеците казват. То знаеше, че Тейт най-накрая го е приела, но я послуша и я пусна. А и то не е било отгледано в контакт с човеци, както бях аз. Мисля, че вашият вид ни влияе по-силно, отколкото осъзнаваме.

— Мисля — каза тихо Лилит, — че ти може би разбираш по-добре нас, отколкото твоя вид.

То се съсредоточи върху нея, а телесните му пипала прилепнаха към кожата и станаха невидими. Това означаваше, че е доволно, спомни си Тино. Доволно или дори щастливо.

— И Ахажас казва същото — каза й. — Не смятам, че е вярно, но може и да греша.

Тино се обърна към Лилит, но заговори на Никанж.

— Против волята й ли я забремени?

— Против част от волята й, да — призна Никанж. — Тя искаше дете от Джоузеф, но той беше мъртъв. Тя беше... по-самотна, отколкото можеш да си представиш. Мислеше си, че не разбирам.

— Била е самотна по твоя вина!

— Вината беше споделена. — Пипалата по главата и тялото на Никанж се отпуснаха. — Вярвахме, че я използваме както трябва. Иначе щеше да се наложи да упояваме новосъбудените човеци много повече от полезното за тях, защото трябваше да ги учим ние самите. Правихме и това по-късно, защото видяхме... че увреждаме Лилит и останалите, които се опитвахме да използваме.

— С първите деца дадох на Лилит това, което желае, но не може да поиска. Оставих я да вини мен, вместо себе си. За известно време се

превърнах в това за нея, което беше тя за хората, обучавани и водени от нея. Предател. Унищожител на скъпи неща. Тиранин. Тя имаше нужда да ме мрази известно време, за да може да престане да мрази себе си. А и имаше нужда от децата, които смесих за нея.

Тино погледна оолоито; трябваше да го погледне, за да не забравя, че чува думите на едно абсолютно нечовешко създание. Накрая обърна очи към Лилит.

Тя отвърна на погледа му с горчива, безрадостна усмивка.

— Казах ти, че е талантливо — проговори тя.

— Колко от всичко това е истина? — попита той.

— Откъде да знам! — Тя преглътна. — Може би всичко. Никанж обикновено казва истината. От друга страна, причините и оправданията звучат убедително и когато са измислени по-късно. Първо се забавляваш, а след това измисляш някаква прекрасно звучаща причина защо си постъпил правилно.

Тино се изтръгна от оолоито и отиде при Лилит.

— Мразиш ли го? — попита.

Тя поклати глава.

— Трябва да го напусна, за да го мразя. Понякога се махам за известно време — проучвам, посещавам други села и го мразя. Но след време децата започват да ми липсват. И небесата са ми свидетели, то започва да ми липсва. Не се прибирам, докато бягството ми не започне да боли повече от мисълта за прибирането... вкъщи.

Помисли, че тя ще се разплаче. Майка му никога не би удържала толкова много страст в себе си без сълзи, никога не би се и опитала. Той хвана ръцете ѝ, усети, че е стегната и се съпротивлява. Очите ѝ отхвърляха утехата, преди той да може да ѝ я предложи.

— Какво да направя? — попита я. — Какво искаш да направя?

Тя го прегърна внезапно, притисна го силно към себе си.

— Ще останеш ли? — попита в ухото му.

— Да остана ли?

— Да.

— Добре.

Тя не беше Лилит Аяпо. Тя беше едно тихо, изразително, широко лице. Беше тъмна, гладка кожа и топли, загрубели от труд ръце. Беше гърди, пълни с мляко. Той се чудеше как е могъл да ѝ устои по-рано.

Ами Никанж? Той не погледна към него, но си въобрази, че усеща вниманието му върху себе си.

— Ако решиш да напуснеш — каза Лилит, — ще ти помогна.

Не можеше да си представи да иска да я напусне.

Нещо хладно, грубо и твърдо се закачи за горната част на ръката му. Той се вцепени; не беше нужно да поглежда, за да разбере, че това е една от сетивните ръце на оолоито.

То беше застанало до него, опряло едната си сензорна ръка в него, а другата в Лилит. Тези ръце *наистина* бяха като слонски хоботи. Усети как Лилит го пуска, усети как Никанж го дърпа към пода. Остави се да бъде придърпан само защото Лилит легна с тях двамата. Позволи на Никанж да намести тялото му по дължината на своето. Видя как Лилит се изправя от другата страна на Никанж и ги наблюдава със сериозно изражение.

Не разбираше защо само наблюдава, защо не се включва. Преди да успее да попита, оолоито плъзна сензорната си ръка около него и го натисна в тила така, че тялото му първо се разтресе, а след това се отпусна.

Не беше в безсъзнание. Знаеше, че оолоито се доближава още повече, че го държи по начин, който той не разбира.

Не се страхуваше.

Когато вълната от ледено-сладко удоволствие достигна до него, той ѝ се отдаде напълно. Това беше полузабравеното чувство, заради което се беше върнал. Това беше начинът, по който то започваше.

Преди дългоочакваният поток от усещания да го погълне изцяло, той видя как Лилит ляга до оолоито, видя как втората сензорна ръка се увива около врата ѝ. Той се опита да се пресегне над тялото на оолоито, за да я докосне, за да докосне топла човешка плът. Струваше му се, че протяга и протяга ръка, а тя е винаги отвъд допира му.

Мислеше, че крещи, когато усещането, сграбчвайки го, започна да се задълбочава. Сякаш тя внезапно се беше появила до него и притиснала тялото си в неговото. Мислеше, че казва и казва името ѝ, но не можеше да чуе собствения си глас.

Акин направи първите си няколко стъпки, вървейки към протегнатите ръце на Тино. Научи се да взема храна от чинията на Тино и се качваше на гърба на Тино всеки път, когато мъжът се съгласяваше да го носи. Той не забрави за предупреждението на Дичаан да не остава сам с Тино, но и не го приемаше на сериозно. Доверието му в Тино се разви съвсем бързо. Накрая всеки имаше доверие в Тино.

Така се случи, че Акин беше сам с Тино, когато се появила група нападатели, дошли да търсят деца за крадене.

Тино беше излязъл да сече дърва за къщата за гости. Все още не можеше да възприеме границите на Ло. Беше свикнал да взема Акин със себе си, за да му помага при разпознаването, след като беше счупил една взета назаем от Рей Ордуей брадва в дърво, което не беше дърво. Съществуващото Ло се развиваше според желанията на жителите си и разпространението на околната растителност. И все пак то беше ларвата на пътуващ в космоса организъм. Кожата и органите му бяха по-добре защитени от тези на което и да е живо същество от Земята. Нямаше брадва или мачете, които да могат да оставят следи по него. Докато не пораснеше, никакви местни растения не можеха да виреят в границите му. Това беше причината Лилит и още няколко души да поддържат градини далече от селото. Ло би могло да осигурява питателна храна от собствените си вещества: оанкалите можеха да стимулират производството на храна и след това да я отделят от самото Ло. Но повечето хора в селото не искаха да зависят изцяло от оанкалите. Затова и Ло имаше широка периферия от създадени от хората градини, някои от които се използваха, а други стояха незасети. Понякога на Акин му се налагаше да спира Тино да нагази право в тях, след което осъзнаваше, че е твърде късно и че мъжът вече си е проправил път с мачетето през реколтите и е унищожил нечий труд. Все едно изобщо не можеше да види. Акин не можеше да не разбере кога е прекрачил границите на Ло. Дори въздухът започваше да мирише различно. Растителността, която го докосваше, го караше да се

отдръпва рязко, защото в началото я усещаше като внезапно чужда. След това, поради същата причина, започваше да го привлича, зовеше го със странността си. Той нарочно караше Тино да ходи по-далече от нужното, докато някое растение, невкусвано до този момент, не се отъркаше в лицето му.

— Ето — каза, късайки листа от фиданката, която го беше докоснала. — Недей да сечеш това дърво, но можеш да режеш от останалите.

Тино го свали на земята и му се ухили.

— Може ли? — попита.

— Това ми харесва — каза Акин. — Мисля, че ще можем да ядем от него, когато порасне.

— Да ядем какво?

— Не знам. Досега не съм виждал такива като него. Но дори и да не ражда плодове, листата стават за ядене. Тялото ми ги харесва.

Тино обърна очи към горския гъсталак и поклати глава.

— Всичко влиза в устата ти — каза той. — Изненадан съм, че още не си се натровил поне десет пъти.

Акин не обърна внимание на думите и започна да изследва кората на фиданката и да търси насекомите и гъбите, които я ядяха, както и нещата, които се хранеха с тях. На Тино му беше обяснено защо Акин слага неща в устата си. Той не разбра, но никога не се опита да попречи на Акин да вкухва всичко, както правеха други посетители. Можеше да приеме нещо, без да го разбира. Щом видеше, че нещо странно не е опасно, той преставаше да се страхува от него. Казваше, че езикът на Акин прилича на голям сив плужек, но някак това не го притесняваше. Позволяваше да бъде вкусван и изучаван, докато носеше Акин насам и натам. Лилит се притесняваше, че прикрива отвращението или презрението си, но толкова силни емоции нямаше как да бъдат скрити, дори от Акин. Със сигурност нямаше как да ги скрие от Никанж.

— По-адаптивен е от повечето човеци — каза Никанж на Акин. — Както и Лилит.

— Той ме нарича „сине“ — каза Акин.

— Чух.

— Няма да си тръгне, нали?

— Няма. Не е скитник. Той търсеше дом, в който може да има семейство, и го откри.

Тино започна да сече едно малко дърво. Известно време Акин го наблюдава, чудейки се защо мъжът харесваше тази дейност. Той наистина я харесваше. Беше предложил да я върши доброволно. Не обичаше градинарството. Не обичаше да пълни библиотеката на Ло, записвайки спомените си отпреди войната за следващите поколения. Молеха всички да го правят, дори тези, които оставаха съвсем малко в Ло. Конструктите също описваха живота си, а оанкалите, които не пишеха нищо, въпреки че можеха да го правят, разказваха историите си на писатели човеци. Тино не проявяваше никакъв интерес към това. Той сечеше дърва, работеше с хората, които бяха направили рибна ферма, и с конструктите, които отглеждаха изменени пчели, оси, торни червеи, бръмбари, мравки и други дребни твари, произвеждащи нови храни. Строеше канута и пътуваше с Ахажас, когато тя посещаваше други села. Тя пътуваше с лодка заради него, въпреки че повечето оанкали просто плуваха. Беше изненадана от това, колко лесно я беше приел, и разбираше колко очарован е от нейната бременност. И Ахажас, и Акин се опитаха да му обяснят какво е да докоснеш растящото дете и да усетиш неговите реакция, разпознаване, силно любопитство. Двата бяха убедили Никанж да симулира усещането за него. Никанж се съпротивляваше на идеята само защото Тино не беше един от родителите на детето. Но когато Тино помоли, съпротивата на оолоито се изпари. То предаде усещането на Тино... и го задържа в прегръдката си повече от необходимото. Така е добре, помисли си Акин. Тино трябваше да бъде докосван повече. Той беше преживял изключително болезнено факта, че да бъде част от семейството, означава да не докосва Лилит. Това беше нещо, което Акин не разбираше. Човешките същества обичаха да се докосват едно друго, имаха нужда да го правят. Но в момента, в който някое от тях станеше партньор на оолои, вече не можеше да се свързва с останалите хора по човешкия начин: не можеха дори да се галят и прегръщат по човешкия начин. Акин не разбираше защо те се нуждаеха от това, но знаеше, че го искаха, знаеше, че се гневяха и огорчаваха, когато не можеха да го получат. Тино бе прекарал цели дни сам и вперил поглед в нищото, без да проговори или само крещейки на Никанж, на Лилит. Веднъж напусна селото за три дни, а Дичаан го проследи и върна, когато беше

готов да се прибере. Можеше да се махне, докато въздействието от свързането с Никанж не напусне тялото му. Можеше да намери друго село и стерилна връзка единствено с човек. Беше имал няколко такива всъщност. Акин го беше чул да говори за тях в онези няколко тежки първи дни. Те не бяха това, което искаше. Но и това тук също не беше. Сега той беше като Лилит. Силно свързан със семейството и доволен от това през повечето време, и от време на време жлъчно негодуващ и огорчен. Но единствено Акин и останалите по-малки деца в къщата се притесняваха, че може да ги напусне завинаги. Възрастните, изглежда, бяха сигурни, че ще остане.

Той насече дървото, което беше отсякъл, на парчета и отрязалиани за връзване. След това дойде да вземе Акин. Спря внезапно и прошепна.

— Господи!

Акин опитваше вкуса на една голяма гъсеница. Беше я оставил да пълзи по ръката му. Всъщност тя беше голяма колкото ръката му. Беше яркочервена и покрита тук-там с нещо като снопове дълги, твърди черни косми. Акин знаеше, че сноповете са смъртоносни. Животното нямаше нужда да жили. Достатъчно беше един от сноповете му да бъде докоснат. Отровата беше достатъчно силна, за да убие голям човек. Явно и Тино знаеше това. Посегна с ръка към гъсеницата, но се спря.

Акин разцепи вниманието си. Наблюдаваше Тино, за да е сигурен, че няма да направи повече движения, и вкусваше гъсеницата нежно, внимателно с кожата си и с бръсване на езика си по бледата незащитена долна страна на тялото ѝ. Отдолу беше безопасна. Не тровеше това, по което пълзеше. Хранеше се с други насекоми. Ядеше даже малки водни и крастави жаби. Някое оолои ѝ беше дало характеристиките на друго пълзящо същество: малкия многокрак, подобен на червей перипатус. Сега и гъсеницата, и перипатусът можеха да изстрелват нещо като лепило, с което да улавят жертвата си и да я държат, докато не бъде изядена.

Самата гъсеница не ставаше за ядене. Беше твърде отровна. Оолоито, което я беше сглобило, не беше възнамерявало тя да става за храна за когото и каквото и да е, докато е жива, макар че можеше да бъде убита от мравки или оси, ако решише да отиде на лов по някое от дърветата, които те защитаваха. Дървото, което тази си бе избрала,

обаче беше безопасно. Нейният вид осигуряваше на дървото по-голям шанс да узрее и произведе храна. Акин сложи ръка на стъблото на дървото и внимателно насочи гъсеницата да продължи пълзенето си по него. В момента, в който тя се махна от ръката му, Тино го грабна и кресна:

— *Никога* не прави такова ненормално нещо пак! *Никога!* Тази гад можеше да те убие! Можеше да убие и мен!

Някой го сграбчи изотзад.

Някой друг изтръгна Акин от ръцете му.

Сега, вече прекалено късно, Акин видя, чу и помириса нападателите. Непознати. Човешки мъжки индивиди, без мирис на оанкали по тях. Хора от съпротивата. Разбойници. Крадци на деца!

Акин започна да крещи и да се извива в ръцете на крадеца си. Но във физическо отношение той все още беше като бебе. Беше допуснал вниманието му да бъде погълнато изцяло от Тино и гъсеницата, а сега беше пленен. Мъжът, който хвана Акин, беше едър и силен. Държеше го, без видимо да усеща борбата му.

Междувременно четирима мъже бяха заобиколили Тино. Някой беше ударил и порязал Тино и по лицето му имаше кръв. Единият от четиримата носеше парче блестящ метал около пръста си. Вероятно това нещо беше порязало Тино.

— Дръж го здраво! — каза един от хваналите Тино. — Този живееше във Феникс.

Мъжът се намръщи.

— Ти не си ли синът на Леал?

— Аз съм Аугустино Леал — каза Тино, държейки тялото си изправено. — Аз бях във Феникс. Живях там, преди вие дори да разберете за него!

Гласът му не трепна, но Акин можеше да види как тялото му се тресе съвсем леко. Погледна към брадвата си, която сега беше захвърлена на земята на няколко метра от него. Беше я подпрял на едно дърво, когато дойде да вземе Акин. Мачетето му обаче тогава още висеше от колана му. Сега го нямаше. Акин не можеше да види къде се е дянало.

Всички нападатели имаха дълги пръчки от метал и дърво, които сега бяха насочили към Тино. Мъжът, който държеше Тино, също имаше такава, но я носеше на гръб. Акин осъзна, че това бяха оръжия.

Тояги... или може би пушки? Също така тези мъже познаваха Тино. Един от тях го познаваше. И Тино не го харесваше. Тино беше уплашен. Акин никога не го беше виждал по-уплашен.

Вратът на мъжа, който държеше Акин, беше в обсега на езика на Акин. Можеше да го ужили, да го убие. Но какво щеше да стане след това? Имаше още четирима.

Акин не направи нищо. Наблюдаваше Тино с надеждата, че мъжът знае какво трябва да се направи.

— Нямахте пушки във Феникс, когато напуснах — говореше Тино.

Значи, пръчките бяха пушки.

— Не, ама и ти не искаше да има, нали? — попита същият мъж.

Той счете за необходимо да сръга Тино с пушката.

Страхът на Тино намаля за сметка на гнева му.

— Ако си мислите, че с тези ще можете да убиете оанкалите, значи, сте по-глупави, отколкото си мислех.

Мъжът завъртя пушката си нагоре така, че краят ѝ почти докосна носа на Тино.

— Хора ли смятате да убивате? — попита Тино внимателно. — Чак толкова много ли са останали? Толкова ли бързо се множим?

— Ти си минал на страната на предателите! — каза мъжът.

— За да имам семейство — каза Тино тихо. — За да имам деца.

— Той погледна към Акин. — За да може поне частица от мен да продължи да съществува.

Мъжът, който държеше Акин, се обади:

— Това дете изглежда толкова човешки, колкото всяко преди войната. Не откривам нищо нередно в него.

— Няма ли пипала? — попита един от четиримата.

— Нито едно.

— Какво има между краката?

— Същото, което имаш и ти. Е, може би е малко по-малко.

Последва момент мълчание и Акин забеляза, че трима от мъжете се забавляват, а един — не.

Акин се страхуваше да говори, страхуваше се да покаже на нападателите нечовешките си черти: език, способност да говори, интелект. Щяха ли тези неща да ги накарат да го оставят на мира, или щяха да ги накарат да го убият? Въпреки месеците, прекарани с Тино,

той не можеше да каже. Затова продължи да мълчи и започна да се опитва да чуе или подуши някой от Ло, който може да минава наблизно.

— Значи, вземаме детето — каза един от мъжете. — Какво правим с него?

Посочи рязко към Тино.

Преди някой да е отговорил, Тино извика:

— Не! Не можете да го вземете. Още го кърмят. Ще умре от глад, ако го вземете!

Мъжете се спогледаха, объркани. Този, който държеше Акин, внезапно обърна Акин с лице към себе си и стисна бузите му с пръсти. Опитваше се да отвори устата на Акин. Защо?

Нямаше значение. Щеше да отвори устата на Акин и да се шокира. Той беше човек, непознат и опасен, при това. Кой знае колко ирационална щеше да е реакцията му. Трябваше да му се покаже нещо познато заедно с непознатото. Акин започна да се върти и да хлипа в ръцете на мъжа. Досега не беше плакал. Това беше грешка. Човеците винаги се учудваха от това, колко малко плачат бебетата конструкти. Очевидно едно човешко бебе на негово място би плакало много повече.

Акин отвори уста и зарева.

— Мамка му! — измърмори този, който го държеше.

Огледа се набързо, все едно се страхуваше, че звукът може да привлече някого. Акин, който не се беше сетил за това, зарева още по-силно. Слухът на оанкалите бе много по-чувствителен, отколкото хората си мислеха.

— Млъкни! — изкрещя мъжът и го раздруса. — Господи, това е най-грознит сив език на света! Млъквай бе!

— Той е просто бебе — каза Тино. — Не можеш да накараш бебе да млъкне, като го плашиш. Дай ми го.

Беше започнал да пристъпва към Акин с протегнати ръце, за да го вземе.

Акин се протегна към него, мислейки си, че е по-малко вероятно мъжете от съпротивата да ги наранят, когато са заедно. Може би щеше да може да защити Тино до някаква степен. В ръцете на Тино ще бъде тих и отзивчив. Те ще видят, че Тино може да им бъде от полза.

Мъжът, който първо бе разпознал Тино, пристъпи зад него и го удари в тила с дървения край на пушката си.

Тино се свлече на земята, без да издаде звук, а нападателят му го удари отново, забивайки дървената част на пушката в главата му, все едно убиваше отровна змия.

Акин закреши от ужас и мъка. Познаваше човешката анатомия достатъчно добре, за да знае, че дори Тино да не беше мъртъв още, щеше да умре скоро, ако някое оанкали не му помогнеше.

А наоколо нямаше никакви оанкали.

Бунтовниците оставиха Тино, където беше паднал, и се отправиха към гората, понесли Акин, който продължаваше да креши и да се съпротивлява.

ВТОРА ЧАСТ
ФЕНИКС

1

Дичаан изплува от най-дълбоката част на обширното езеро, премина от дишане под вода към дишане на суша и пое към брега.

Човеците го наричаха меандровото езеро, защото някога е било част от реката. Засега Дичаан беше успял да спре организма на Ло да го погълне, защото той би унищожил флората на дъното, което неизбежно би довело до унищожаването и на фауната. Дори и да получи помощ, нямаше как Ло да бъде научено да осигурява на животните необходимото им да оцелеят под такава форма, че те да го приемат, преди да умрат от глад. Единственото полезно нещо, което Ло би могло да осигури веднага, бе кислород. Но сега организмът се променяше, преминаваше към следващата фаза от развитието си. Вече можеше да се учи как да инкорпорира земна растителност, как да я поддържа и да извлича полза от нея. Оставено само, то би се учило бавно, убивайки твърде много в процеса, унищожавайки местната растителност, докато не остане само онази част от нея, която може да се адаптира към промените, направени от него.

Но ако се намира в симбиотична връзка със своите оанкалски обитатели, организмът би могъл да се променя по-бързо, да се адаптира и да приема приспособената флора, която Дичаан и останалите са подготвили предварително.

За да стигне до брега, Дичаан тръгна по един естествен коридор през избуяли дълги, дебели, вертикални подпорни корени, които щяха постепенно да се озоват под водата, щом започне дъждовният сезон и нивото се покачи.

Вече беше излязъл от тинята, а тялото му продължаваше да се наслаждава на вкуса на езерото — богато на флора и фауна, — когато чу вик.

Замръзна, ослушвайки се, само пипалата на главата и тялото му се извиваха във всички посоки, за да уловят точно посоката на звука. Разбра откъде идва и от кого идва и се втурна. Беше прекарал цяла сутрин под вода. Какво се беше случвало през това време на сушата?

Не спираше да тича, прескачайки паднали дървета, избягвайки висящи лиани, храсталаци и живи дървета. Допря телесните си пипала плътно до кожата си. По този начин чувствителните зони на пипалата оставаха защитени от тънките клонки, които го драскаха, докато минаваше през шубрака. Не можеше едновременно да избягва всяка от тях и да не забавя скорост.

Преджапа едно малко поточе, после изкатери един стръмен бряг.

Стигна до купчина цепеници и видя къде е било сечено дърво. На мястото се усещаше миризмата на Акин и на непознати мъже човеци. Усещаше се и миризмата на Тино — беше съвсем остра.

Тино отново извика, но този път едва-едва: викът беше просто сянка на онзи, който Дичаан бе чул край езерото. Звучеше почти нечовешки, макар че за Дичаан нямаше съмнение, че идва от Тино. Пипалата на главата му се заизвиваха, започнаха да търсят човека, намериха го. Той изтича до там, където мъжът лежеше, скрит зад огромните клиновидни опорни корени на едно дърво.

Косата му се беше сплъстила в твърди буци от кръв, пръст и шума. Тялото му потрепваше, а от устата му излизаха тихи звуци.

Дичаан се сгъна и седна на земята. Първо провери раните на Тино с няколко от пипалата на главата си, след това легна до него и проникна където можеше в тялото му с влакнцата на всичките си пипала.

Мъжът умираше... щеше да си отиде, ако Дичаан не успееше да го запази жив. Беше хубаво мъж от човеците да е част от семейството. Той бе балансът, открит след години на болезнено неравновесие, а никой не бе усещал това неравновесие по-силно от Дичаан. Той беше роден, за да работи с паралелен индивид от мъжки пол и от човешката раса, с чиято подкрепа да помага при отглеждането на децата. Но му се бе наложило да куцука по този път без присъствието на така значимия друг. Как щяха децата да се научат да разбират човешката си мъжка страна, която всички имаха, независимо от пола, който щяха да развият?

И ето, появи се Тино, без деца и опит с тях, но бързо свикващ и лесно приет.

И ето го Тино, почти убит от ръцете на собствения му вид.

Дичаан се свърза с нервната му система и започна да поддържа ритъма на сърцето му. Мъжът представляваше едно красиво и ужасно

противоречие, както всеки друг човек. Той беше съблазън на два крака, но никога нямаше да го разбере. Не трябваше да го губят. Не можеше да бъде вторият Джоузеф.

Имаше мозъчни увреждания. Дичаан ги улавяше, но беше неспособен да ги излекува. Никанж трябваше да свърши това. Но Дичаан можеше да спре влошаването им. Спря загубата на кръв, която не беше толкова голяма, колкото изглеждаше, и се погрижи да осигури на живите мозъчни клетки незасегнати кръвоносни съдове, които да ги подхранват. Откри наранявания на черепа и установи, че засегнатата кост упражнява неестествено силен натиск върху мозъчната тъкан. С това не посмя да се заеме. Никанж ще се погрижи за него. Никанж щеше да го направи по-бързо и по-сигурно, отколкото някой мъжки или женски индивид.

Дичаан изчака Тино да се стабилизира, доколкото е възможно, и го остави за малко. Отиде в края на Ло при един от по-големите опорни корени на едно псевдодърво и удари по повърхността няколко пъти, използвайки кода от натискания, които използваше, когато искаше да обогати разменени сензорни образи. Натисканията обикновено се прилагаха в бърза и беззвучна последователност върху кожата на някой друг. Отнемаше малко време, за да се възприеме това барабанене като общуване. Но нямаше да остане незабелязано. Дори и да не го чуеше нито един оанкали или конструкт, Ло щеше да усети познатите групи вибрации. Щеше да сигнализира общността в момента, в който някой отвореше стена или издигнеше платформа.

Дичаан избарабани съобщението два пъти, върна се при Тино и легна до него, за да следи състоянието му и да чака.

Сега имаше време, за да мисли какво беше закъснял да предотврати.

Акин го нямаше — беше изчезнал от известно време. Беше отвлечен от мъже от човешкия вид: бунтовници. Бяха избягали в посока на реката. Без съмнение вече бяха тръгнали нагоре или надолу по нея към селото си... или я бяха пресекли и поели през сушата. И в двата случая миризмата им вероятно щеше да се изпари по протежение на реката. Той беше включил в съобщението си инструкции да започнат да ги търсят, но не възлагаше много на това. Ще претърсят всички села на съпротивата. Ще намерят Акин. Феникс щеше да бъде огледан внимателно, тъй като там беше домът на Тино. Но беше ли

възможно хора от Феникс да мразят Тино толкова силно? Не изглеждаше като един от онези хора, които продължаваш да мразиш и след като ги опознаеш. Хората от Феникс, които са били свидетели на порастването му като единственото дете на селото, сигурно се чувстват като негови родители. По-вероятно би било да го отвлекат заедно с Акин.

Акин.

Не биха го наранили... не и нарочно. Не и веднага. Все още сучеше, но го правеше, защото беше свикнал, а не защото имаше нужда. Той имаше оанкалската способност да смила всяка дадена му храна и да извлича максималното от нея. Ако го хранеха с каквото ядяха и те, това щеше да задоволи нуждите на тялото му.

Дали знаеха колко е интелигентен? Дали знаеха, че може да говори? Ако не, как щяха да реагират, щом разберат? Човеците не реагираха добре на изненади. Той ще внимава, разбира се, но какво знаеше той за разярените, изплашени и разочаровани човеци? Никога не беше и доближавал някого, който може да го намрази, да нарани дори когато открие, че не е толкова човек, колкото изглежда.

Нагоре по реката.

Човеците имаха дълго, гладко и тясно кану, леко и лесно за гребане. Двете двойки мъже се редуваха на греблата и лодката пореше бързо водата. Течението не беше силно. Заради тези смени не губеха време за почивка.

Акин беше крещял колкото силно можеше и докато имаше някакъв шанс да бъде чут. Но никой не беше дошъл. Сега мълчеше, изтощен и нещастен. Мъжът, който го беше хванал и го държеше все още, грабна крака му и го провеси над водата, заплашвайки, че ще го хвърли в реката, ако не млъкне. Само намесата на останалите му попречи да изпълни закана си. Мъжът ужасяваше Акин. Изглежда, искрено не разбираше защо Акин може да се разстрои от убийството и отвличането или да престане да изпълнява заповеди.

Акин се загледа в широкото, брадато, червено лице на мъжа, вдиша киселия му дъх. Беше озлобеното гневно лице на някой, който може да го нарани, задето се държи като бебе, но и да го убие, ако се държи като нещо различно. Мъжът го държеше със същото отвращение, което Акин беше видял веднъж на лицето на човек, хванал змия. Дали за тези хора той беше толкова чужд, колкото и змията?

Злобният мъж погледна надолу, улови погледа на Акин.

— Какво зяпаш, по дяволите? — попита.

Акин престана да гледа мъжа с очите си, но продължи да го наблюдава с другите чувствителни към светлината част на тялото си. Мъжът смърдеше на пот и още нещо. Имаше нещо нередно в тялото му: някаква болест. Трябваше му оолои. А той дори не би се доближил до такава.

Акин лежеше неподвижно в ръцете му и накрая някак заспа.

Събуди се, оставен между два чифта крака върху парче подгизнал парцал на дъното на лодката. Беше го събудила плискаща го вода.

Изправи се предпазливо, като още преди да е помръднал, знаеше, че течението тук е по-силно и че вали. Валеше силно. Мъжът, който беше държал Акин в ръцете си, започна да изгребва водата от лодката с една голяма катуна. Ако дъждът продължеше или се усилиеше, със сигурност щяха да спрат.

Акин погледна към сушата и видя, че бреговете са високи и силно ерозирали — стръмни скали с пълзяща надолу растителност. Никога не беше виждал такива неща. Беше по-далече от къщи от всякога, а продължаваше да пътува. Къде щяха да го отведат?... до хълмовете?... в планините?

Мъжете се отказаха и започнаха да гребат към брега. Водата беше сиво-кафява и буйна, а дъждът се изливаше още по-силно. Кануто потъна малко преди да достигнат брега. Мъжете започнаха да псуват и скочиха от лодката, за да я изтеглят до един по-голям тинест нанос, а Акин остана на място, почти плувайки. Стовариха лодката, наклониха я, изляха водата заедно с него и започнаха да се смеят, когато той се хлъзна по калта.

Един от тях го сграбчи за крака и се опита да го подаде на мъжа, който го беше хванал. Но той не искаше да го вземе.

— Ти ще си гледачката за малко — каза мъжът. — Нека опикава теб.

Акин едва успя да се спре да не проговори от възмущение. От месеци не беше пишкал върху никого — не и откакто семейството му бе успяло да го накара да разбере, че не трябва, че трябва да ги предупреждава, когато има нужда да прави това или да изпразни червата си. Не би уринирал дори и върху тези мъже.

— Не, благодаря — каза мъжът, който държеше Акин за крака. — Гребях в продължение на бог знае колко мили, докато ти си седеше и се любуваше на гледката. Сега ще можеш да се насладиш и на хлапето.

Остави Акин на наноса и се обърна, за да помогне на останалите да занесат лодката до място, откъдето ще могат да продължат нагоре по брега. В тинестия нанос нямаше нищо изненадващо: отрязък от събрала се малко над водата мека и влажна утайка. Не беше нито сигурно, нито удобно място под този порой. А и нощта идваше. Беше време да се намери място за лагер.

„Детегледачката“ на Акин го изгледа със студена неприязън. Разтри корема си и само за момент изглеждаше така, все едно болка е изместила цялостното му неразположение. Вероятно стомахът го болеше. Колко глупаво беше да си болен, да знаеш къде могат да те излекуват и да решиш да останеш болен.

Изведнъж мъжът грабна Акин, вдигна го с една ръка, сложи го под една от мощните си мишници и тръгна след другите нагоре по стръмната кална пътека.

Акин затвори очи по време на изкачването. Похитителят му не беше много стабилен. Непрекъснато падаше, макар че нито веднъж не падна върху Акин и не го изпусна. Обаче го беше стиснал толкова здраво, че пръстите му му причиняваха болка и израняваха кожата му. Акин хленчеше, а понякога и изреваваше, но се стремеше да бъде тих през повечето време. Страхуваше се от този мъж, както от никой друг досега. От този човек, който с лекота го беше захвърлил във вода, в която можеше да има хищници, който го беше сграбчил и разтресъл, и заплашил да го удари, защото плаче, който очевидно предпочиташе да търпи болка, отколкото да отиде при някого, който ще го излекува, без да иска нищо в замяна... този мъж можеше да го убие, преди някой да реагира и да го спре.

Когато изкачиха скалата, похитителят на Акин го хвърли на земята.

— Можеш да вървиш — измърмори.

Акин остана неподвижен, където беше паднал, чудейки се дали човешките бебета ги хвърлят също по този начин — и ако да, как успяваха да оцелеят? После тръгна след мъжете колкото бързо можеше. Ако беше зрял, щеше да избяга. Щеше да се върне при реката и да я остави да го отнесе вкъщи. Ако беше зрял, щеше да може да диша под вода и да отблъсква хищници с обикновено химическо средство: еквивалентът на лоша миризма.

Но ако беше зрял, тези от съпротивата нямаше да го искат. Те искаха беззащитно дете... и почти го бяха получили. Той можеше да мисли, но тялото му беше толкова малко и слабо, че беше неспособен да действа. Нямаше да умре от глад в гората, но нещо можеше да го отрови след внезапно ухапване или ужилване. А близо до реката можеше да бъде изяден от някоя анаконда или кайман.

Освен това досега не беше ходил в гората сам.

Колкото повече изоставаше от мъжете, толкова по-уплашен ставаше. Падна няколко пъти, но не си позволи да заплаче отново. Най-накрая спря, изтощен. Ако имаха намерение да го изоставят, той не можеше да ги спре. Дали отвличаха децата конструктори само за да ги изоставят в гората?

Пишка направо върху земята, след което откри един храст с ядливи, хранителни листа. Беше прекалено малък, за да достигне възможно най-добрите източници на храна — източници, които мъжете щяха да могат да стигнат, но едва ли да разпознаят. Тино знаеше много, но не знаеше почти нищо за горските растения. Ядеше очевидни неща — банани, смокини, ядки, палмови плодове — все диви роднини на растенията, отглеждани от хората във Феникс. Ако нещо му беше непознато на вид и вкус, не посягаше към него. Акин се хранеше с всичко, което не можеше да го отрови и което го поддържаше жив. Когато чу единия от мъжете да се връща за него, ядеше от една особено хранителна сива гъба.

Преглътна бързо, нарочно изцапа едната си ръка с кал и я размаза по цялото си лице. Ако беше просто мръсен, мъжете нямаше да му обърнат внимание. Но ако само устата му беше мръсна, можеше да решат да го накарат да повърне.

Мъжът го видя, изпсува, грабна го и го занесе под мишница при другите, които вече строяха заслон.

Бяха открили сравнително сухо, добре защитено от горската растителност място и бяха разчистили шумата. Бяха опънали облицована с каучук покривка между две дървета и земята. Покривка, която явно е стояла в лодката, незабелязана от Акин. В момента отсичаха малки клони и фиданки, за да направят под. Поне не възнамеряваха да спят в калта. Не запалиха огън. Нахраниха се със суха храна — смес от ядки, семена и сушени плодове, — и пиха нещо, което не беше вода. Дадоха и на Акин малко от напитката и това, че той не пожела да пие повече, след като я вкуси, ги развесели.

— Обаче не го притесни много — каза един от тях. — А е силна. Дай му и малко храна. Може с нея пък да се справи. Има зъби, нали?

— Да.

Той се беше родил със зъби. Дадоха му малко от храната си и той яде бавно, хапка след малка хапка.

— Значи, този от Феникс, когото го убихме, лъжеше — каза похитителят на Акин. — Така и предположих.

— Чудя се дали наистина е негово дете.

— Сигурно. Прилича на него.

— Исусе. Какво ли е трябвало да направи, за да го получи? В смисъл, едва ли просто е изчукал някоя жена.

— Знаеш какво е направил. Ако не знаеше, отдавна щеше да си умрял от старост или болест.

Мълчание.

— Какво мислите, че могат да ни дадат срещу детето? — попита нов глас.

— Каквото поискаме. Момче, и то почти идеално? Каквото имат. Толкова е ценен, че се чудя дали да не го задържим.

— Метални инструменти, стъкло, здрав плат, една-две жени... А това дете може и да умре, преди да порасне. Или може да порасне и да му поникнат пипала навсякъде. Какво като изглежда добре сега? Това не значи нищо.

— И още нещо — обади се похитителят на Акин. — Шансовете ни, нашите или на който и да е човек, да видим как това дете пораства са равни на нула. Червеите ще го намерят, рано или късно, живо или мъртво. А селото, в което го намерят, може да се счита за преобано.

Някой изрази съгласие:

— Единственият начин е да се отървем от него бързо и да се разкараме от тази област. Нека някой друг се чуди как да го задържи, без да завърши в гроба или на още по-кофти място.

Акин излезе от заслона, намери място, където да се изходи, и друго място — голо пространство, където едно от по-големите дървета бе паднало наскоро, — на което дъждът валеше достатъчно силно, за да може да се измие и да улови достатъчно вода, за да утоли жаждата си.

Мъжете не го спряха, но един от тях не свали очи от него. Когато се върна под заслона, мокър и лъщящ, понесъл широки, гладки листа от див банан, върху които да спи, всички мъже зяпнаха.

— Каквото и да е това нещо — каза един от тях, — то не е толкова човек, за колкото го мислехме. Кой знае на какво е способно! С радост ще се отърва от него.

— Точно такава е, за каквото го мислехме — каза похитителят на Акин. — Бебе мелез. Обзалагам се, че може много повече от това, което видяхме.

— Бас държа, че ако си тръгнем и го оставим тук, ще оцелее и ще си иде вкъщи — каза мъжът, който беше убил Тино. — И се кълна, че ако го отровим, няма да умре.

Около последното твърдение се заформи спор, докато мъжете си подаваха алкохолната напитка и слушаха дъжда, който спря и започна отново.

Акин започна да се страхува още повече от тях, но дори страхът му не успя да го задържи дълго буден. Изпита облекчение, когато разбра, че смятат да го изтъргуват с други хора — най-вероятно от Феникс. Можеше да открие родителите на Тино. Може би те също щяха да си въобразят, че прилича на Тино. Може би щяха да го оставят да живее с тях. Искаше да е сред хора, които не го сграбчват болезнено за крака или ръката и които няма да го носят, все едно е не почувствителен от изсъхнал клон. Искаше да е сред хора, които му говореха и се грижеха за него, вместо такива, които или го игнорираха, или се отдръпваха от него, все едно е отровно насекомо. Или пък му се подиграваха. Тези мъже не само го плашеха, те го караха да се чувства болезнено самотен.

По някое време, след като се беше стъмнило, Акин се събуди от това, че някой го беше хванал, а друг се опитваше да сложи нещо в устата му.

Веднага разбра, че всичките мъже бяха пили твърде много от алкохолната си напитка. Миришеха на нея. А говорът им беше завален и труден за разбиране.

Някак бяха запалили малък огън и на светлината му Акин видя, че двама от тях са се проснали на земята и спят. Другите двама бяха заети с него, опитваха се да го нахранят с бобени зърна, които бяха намачкали на пюре.

И без да ги докосва с език, той знаеше, че намачканите бобени зърна са смъртоносни. Не ставаха изобщо за ядене. А така намачкани, можеха да го обезсилят, преди да ги е изхвърлил от организма си. След това щяха със сигурност да го убият.

Започна да се съпротивлява и да вика доколкото може, без да отваря устата си. Единствената му надежда, помисли си, беше да

събуди спящите, за да могат да видят как другите двама унищожават стоката им.

Но спящите мъже продължаваха да спят. Тези, които се опитваха да го нахранят, само се разсмяха. Един от тях стисна носа му и отвори с пръсти устата му.

Акин повърна от отчаяние върху ръката на насилника.

Мъжът отскочи, проклинайки го. Препъна се в един от спящите и падна в огъня.

Настъпи ужасна суматоха от крясъци и псувни, а заслонът замириса на повърнато, пот и алкохол. Мъжете се боричкаха, без да осъзнават какво правят. Акин се измъкна точно преди да срутят заслона.

Изплашен, объркан, почти болен от самота, Акин избяга в гората. По-добре да се опита да стигне до къщи. По-добре да рискува да попадне на гладни зверове и отровни насекоми, отколкото да остане с тези мъже, които бяха способни на всичко, на всяка неразумна постъпка. По-добре да е напълно сам, отколкото самотен сред опасни същества, които не разбираше.

Но това, което в действителност го плашеше, беше самотата. Кайманите и анакондите вероятно можеше да бъдат избегнати. Повечето жилещи и хапещи насекоми не бяха смъртоносни.

Но да си сам в гората...

Той жадуваше за Лилит, за прегръдката ѝ и за сладката ѝ кърма.

Мъжете бързо осъзнаха, че е изчезнал.

Може би се бяха свестили от болката от огъня и лудешките удари, срутването на заслона и внезапния порой. Разпръснаха се да го търсят.

Акин беше малко уплашено животинче, неспособно да се придвижва бързо или да координира добре движенията си. Чуваше ги, а от време на време ги и виждаше, но не можеше да се отдалечи от тях достатъчно бързо. Нито пък да бъде толкова тих, колкото му се искаше. За щастие, дъждът прикри непохватността му.

Отправи се в посока, обратна на реката: към дълбоката гора, към мрака, в който той можеше да вижда, а хората — не. Топлината на телата им излъчваше сияние, за което те бяха слепи. Акин също сияеше и използва това, заедно с топлинната светлина на растенията, като ориентир. За първи път в живота си се радваше, че хората не притежават тази способност.

А те го откриха и без нея.

Той бягаше колкото бързо можеше. Дъждът спря и вече единствено звуците на насекоми и жаби прикриваха грешките му. Явно те не бяха достатъчни. Един от мъжете го чу. Той видя как мъжът се върти, за да чуе по-добре. Замръзна, надявайки се, че ще остане незабелязан, както беше полускрит от листата на няколко ниски растения.

— Ето го! — викна мъжът. — Намерих го!

Акин тръгна да лази към едно голямо дърво с надеждата, че мъжът ще се спъне във висящите лиани или в някой голям корен. Но от другата страна на дървото друг мъж се движеше слепешката по посока на вика. Почти със сигурност този не видя Акин. Май не виждаше и дървото. Спъна се в Акин, залитна към дървото, завъртя се, разпери ръце и ги размаха почти като плувец. Акин беше твърде бавен, за да избяга от опипващите ръце.

Хванаха го, провериха го целия за наранявания грубо, вдигнаха го и го отнесоха.

— Държа го — извика мъжът. — Добре е. Само е мокър и студен на пипане.

Акин не беше студен. Нормалната му телесна температура беше малко по-ниска от тази на мъжа обаче и затова кожата му за хората винаги беше хладна на допир.

Акин се отпусна уморено в ръцете на мъжа. Нямахше изход. Дори и през нощта, когато зрителните му способности му даваха преднина. Нямахше как да избяга от възрастни мъже, решени да го задържат.

Как да постъпи тогава? Как да се предпази от непредвидимото им насилие? Как да оцелее поне докато го продадат?

Облегна глава на рамото на мъжа и затвори очи. Може би нямахше как да се спаси. Може би не му оставаше нищо друго, освен да чака да го убият.

Мъжът, който го носеше, започна да разтрива гърба му със свободната си ръка.

— Горкото дете. Трепериш адски силно. Дано тези глупаци не са те разболели. Какво ли разбираме и ние от гледането на болно дете... или на здраво дори.

Той си мърмореше на себе си, но поне не обвиняваше Акин за случилото се. А и не го беше вдигнал за ръката или крака. Това беше приятна промяна. На Акин му се искаше да се осмели да помоли мъжа да не го гали. Галенето по гърба беше равно на това, да търкат очите ти, а те да не могат да се предпазят чрез затваряне.

Но все пак това беше проява на нежност от страна на мъжа.

Акин го погледна с любопитство. Имаше най-късите и най-светли коса и брада в групата. И двете бяха медни на цвят и впечатляващи. Той не беше онзи, който бе ударил Тино. Спеше, когато приятелите му се опитаха да отровят Акин. В лодката седеше зад Акин и само гребеше, почиваше си или изгребваше вода. С изключение на проявата на краткотрайно любопитство, не беше обръщал особено внимание на Акин. Сега обаче го беше хванал удобно, подкрепяше тялото му и го оставяше да се държи сам, вместо да го стиска до задушаване. Вече беше престанал и да го разтрива и Акин се чувстваше добре. Ако мъжът му позволише, щеше да се придържа към него. Може би с негова помощ щеше да оцелее до продажбата си.

Акин спа при червенокосия мъж до сутринта. Просто го изчака да нагласи постелката си под новоиздигнатия заслон и да легне. След това Акин отиде до постелката, лазейки, и легна до него. Мъжът повдигна глава, намръщи му се и каза:

— Добре, хлапе, но само ако слушаш.

На следващата сутрин, докато червенокосият мъж споделяше оскъдната си закуска с Акин, похитителят му започна да повръща кръв и припадна.

Акин го наблюдаваше изплашено зад червенокосия мъж. Това *не* би трябвало да се случва. *Не би трябвало да се случва!* Акин се сви, дишаше тежко и трепереше. Мъжът изпитваше болка, кървеше, беше зле, а всичко, което приятелите му можеха да направят, бе да му помогнат да легне по гръб и да обърне главата си настрани, за да гълта обратно кръвта си.

Защо просто не намерят някое оолои? Как може ей така да оставят приятеля си да кърви? Може да изгуби твърде много кръв и да умре. Акин беше чувал, че при човеците това се случваше. Не можеха да спрат кръвоизливите си без чужда помощ. Акин знаеше как го прави със собственото си тяло, но нямаше идея как да научи един човек на това умение. Може би не можеше да бъде научено. А той не можеше да го прави за друг както оолоито.

Единият от мъжете отиде до реката, за да вземе вода. Друг седеше с болния и бършеше кръвта... макар че той продължаваше да кърви.

— Господи — каза червенокосият, — досега не е бил толкова зле.

Той погледна надолу към Акин, намръщи се, след това вдигна Акин и тръгна към реката. Срецнаха онзи, отишлия за вода, който се връщаше с пълна кратуна.

— Добре ли е? — попита мъжът, спирайки така внезапно, че разля малко от водата.

— Още повръща кръв. Искан да махна детето от там.

Другият се втурна пак, разливайки още от водата.

Червенокосият седна на едно паднало дърво и постави Акин до себе си.

— Мамка му! — измърмори.

Качи крак върху дънера и обърна гръб на Акин. Акин седеше, разкъсан от колебания. Искаше да говори, но не смееше. Кървящият мъж почти бе разболял и него. *Не* беше редно такова страдание да бъде допуснато, беше *абсолютно нередно* да се изхвърля един живот, който е така незавършен, небалансиран, несподелен.

Червенокосият го вдигна и го гушна, взирайки се в лицето му с притеснение:

— Не се разболяваш, нали? — попита. — Моля те, Господи, недей.

— Не — изхлипа Акин.

Мъжът го изгледа остро.

— Значи, можеш да говориш. Тилдън каза, че би трябвало да знаеш няколко думи. Като се има предвид какво си, май знаеш доста повече, а?

— Да.

Чак след това Акин осъзна, че мъжът не беше очаквал отговор. Човешките същества говореха на дървета, реки, лодки и насекоми по същия начин, по който говореха на бебетата. Говореха, за да говорят, но вярваха, че го правят пред неразбиращи неща. Когато нещо, което се очакваше да бъде няма, им отговореше интелигентно, те започваха да се притесняват и страхуват. Акин осъзна всичко това по-късно. В момента можеше да мисли единствено за мъжа, който повръщаше кръв и вероятно умираше *така* незавършен. А червенокосият беше мил. Може би щеше да го послуша.

— Той ще умре — прошепна Акин и се почувства така, все едно е изрекъл някаква срамна обида.

Червенокосият го пушна долу и го изгледа невярващо.

— Олоои би могло да спре кървенето и болката — каза Акин. — Няма да го задържи или да му направи нещо друго. Само ще го излекува.

Мъжът тръсна глава, устата му зейна.

— Какво, по дяволите, си ти?

Гласът му вече не звучеше мило или дружелюбно. Акин осъзна, че е направил грешка. Как можеше да я компенсира? С мълчание? Не,

мълчанието вече щеше да изглежда като инатливост и вероятно щеше да бъде наказано като такава.

— *Защо трябва приятелят ти да умира?* — попита с цялото силно убеждение, което чувстваше.

— Той е на шейсет и пет — каза мъжът и се отдръпна от Акин. — Поне толкова години е бил буден. Това е достатъчно време за едно човешко същество.

— Но той е болен, боли го.

— Просто язва. Имал е такава и преди войната. Червеите я оправиха, но тя се върна след няколко години.

— Може да бъде излекувана отново.

— Мисля, че ще си пререже гърлото, преди да позволи на някоя от онези твари да го докосне отново. Аз със сигурност бих.

Акин погледна мъжа, опита се да разбере новото изражение на отвращение и омраза върху лицето му. Дали изпитваше същите чувства, които изпитваше към оанкалите, и към Акин? Той гледаше към Акин.

— Какво, по дяволите, си ти? — попита.

Акин не знаеше какво да каже. Мъжът знаеше какво е.

— На колко си в действителност?

— На седемнайсет месеца.

— Майната му! Исусе, какво правят тези червеи с нас? Каква майка те е родила?

— Роден съм от майка човек.

Това всъщност искаше да разбере. Не искаше да чуе как Акин има двама родители от женски пол, както и двама от мъжки. Знаеше го, макар че вероятно не го разбираше. Тино бе проявил силно любопитство по темата, беше задавал въпроси на Акин, които се срамуваше да зададе на новите си партньори. Този мъж беше също любопитен, но неговото любопитство беше от типа, който кара някои човеци да обръщат гниещи дънери: за да се насладят на отвращението от това, което живее отдолу.

— Този от Феникс баща ти ли беше?

Акин не се въздържа и заплака. Беше мислил много пъти за Тино, но не му се беше налагало да говори за него.

— Как може да го мразите толкова и въпреки това да искате мен? Той беше човек като вас, а аз не съм, но един от вас го уби.

— Той беше предател на собствения си вид. По своя воля.

— Никога не е наранявал други човеци. Дори и когато го убихте, не беше тръгнал да наранява когото и да било. Той просто се страхуваше за мен.

Мълчание.

— Щом аз имам някаква стойност, как може направеното от него да е нередно?

Мъжът го изгледа с дълбоко отвращение.

— Може и да нямаш стойност.

Акин избърса лицето си и погледна с изпълнени с неприязън очи мъжа, който оправдаваше убийството на Тино, който не му беше направил нищо.

— Ще ви бъда полезен — каза. — Всичко, което трябва да направя, е да мълча. След това вие ще се отървете от мен, а аз — от вас.

Мъжът стана и си тръгна.

Акин остана, където беше. Мъжете нямаше да го забравят. Щяха да минат оттук, когато тръгнат към реката. Беше уплашен и отчаян и се тресеше от гняв. Никога не беше изпитвал подобна смес от емоции. А и откъде бяха дошли последните му думи? Напомняха му за Лилит, когато е гневна. Яростта ѝ винаги го беше плашела, а сега я откриваше в себе си. Това, което беше изрекъл, беше истина, но той не беше Лилит, не беше висок и силен. За него би било по-добре да не споделя на глас чувствата си.

И все пак по лицето на червенокосия се четеше и страх, преди онзи да си тръгне.

„Човешките същества се страхуват от различието — беше му казала веднъж Лилит. — Оанкалите желаят различието. Човеците преследват различните сред своите и в същото време се нуждаят от тях, за да могат да се самоопределят и намерят мястото си. Оанкалите издирват различието и го събират. Нуждаят се от него, за да се предпазят от застои и свръхспециализация. Ако не разбираш сега, един ден ще можеш. Вероятно ще откриеш проявления и на двете тенденции в поведението си. — Тогава беше поставила ръка на главата му. — Когато почувстваш конфликт в себе си, опитай се да постъпиш като оанкали. Приеми различието.“

Акин не беше разбрал, но тя бе добавила: „Не се притеснявай. Просто помни“. И разбира се, той бе запомнил всяка дума. Беше един от малкото случаи, в които тя го бе насърчила да изразява оанкалските си черти. Но сега...

Как би могъл да приеме хора, които в различието си не само че го отхвърляха, ами и го караха да иска да е достатъчно силен, за да ги нарани?

Слезе от дънера и намери гъби и опадали плодове за ядене. На земята се намираха и паднали ядки, но той ги остави, защото не можеше да счупи черупките им. От време на време чуваше как мъжете си говорят, но не и какво си казват. Беше прекалено изплашен, за да се опита отново да избяга. Този път можеха да го набият, когато го хванат. Ако Червенокоско им кажеше колко добре говори и разбира, сигурно щеше да им се прииска да го наранят.

Когато се засити, започна да наблюдава няколко мравки, всяка голяма колкото човешки показалец. Не бяха смъртоносни, но ужилването им причиняваше силна болка на възрастните човеци и ги омаломощаваше. Акин събираше смелост да опита една от тях, за да изследва базисната ѝ структура, когато мъжете пристигнаха, грабнаха го и се запрепъваха и захлъзгаха по пътеката към реката. Трима мъже носеха лодката. Един носеше Акин. От петия нямаше и следа.

Сложиха Акин сам на петата седалка в центъра на лодката. Метнаха принадлежностите си в лодката, избутаха я към по-дълбокото и скочиха в нея, и никой не му проговори или обърна каквото и да било внимание.

Мъжете гребяха мълчаливо. По лицето на единия течаха сълзи. Сълзи за човек, който мразеше всички останали и който явно беше умрял, защото никога не би потърсил помощ от оолои.

Какво бяха направили с тялото му? Бяха ли го погребали? Бяха оставили Акин сам за дълго време — достатъчно дълго, че дори да може да избяга, ако се беше осмелил. Тръгваха твърде късно, при все че знаеха, че ги преследват. Щяха да могат да отделят време да заровят едно тяло.

Сега бяха опасни. Бяха като димящо дърво, което може във всеки един момент или да лумне в пламъци, или да изгасне и да стане по-малко смъртоносно. Акин мълчеше и почти не помръдваше. Не трябваше да подклажда лумването.

Дичаан помогна на Ахажас да заеме седнала поза, след което застана зад нея, за да може да се облегне на него, ако поиска. Досега не беше имало такъв случай. Но тя имаше нужда той да е до нея, да е в контакт с него по време на този акт: раждането на детето ѝ. Искаше всичките ѝ партньори да са близо до нея, да я докосват, да може да се свърже с тях и да усети онези части от детето, които са дошли от тях. Можеше да оцелее и без този контакт, но не би било добре нито за нея, нито за детето. При самотните раждания на бял свят се появяваха деца, които проявяваха склонности да станат оолои. Беше твърде рано за конструирането на оолои. Едно такова дете би било изпратено на кораба, където да израсне сред роднини от Лю там.

Лилит беше приела това. Беше споделяла всички раждания на Ахажас, както и Ахажас — нейните. Тя коленичи до Дичаан, съвсем малко зад Ахажас. Чакаше с престолено търпение детето да открие пътя си от тялото на Ахажас. Първо Тино трябваше да бъде транспортиран до кораба за лечение. Вероятно нямаше да умре. Щеше да се възстанови физически и емоционално в рамките на кратък период, прекаран в летаргичен сън. Но сигурно щеше да изгуби част от паметта си.

След това, когато го бяха отнесли и Лилит беше готова да се присъедини към търсещите Акин, детето на Ахажас реши да се ражда. Така беше с всички деца, независимо дали бяха човешки, или оанкалски. Когато телата им бяха готови, започваха да настояват да се родят. Единайсет месеца за родените от човек, вместо първоначалните девет. Петнайсет месеца на родените от оанкали, вместо първоначалните осемнайсет. Човеците бяха бързи във всичко. Бързи и потенциално смъртоносни. И при двете страни ражданията на конструктори трябваше да са по-внимателно конвенционални, отколкото ражданията на човеци или оанкали. Оолоито трябваше да симулира отсъстващите родители. Светът трябваше да бъде разкрит много бавно, след като детето опознаеше родителите си. Лилит не можеше просто да асистира раждането и да си тръгне. Никанж беше направило всичко,

което можеше, за да симулира Джоузеф и едновременно с това да бъде себе си за детето. Повече от това би довело до несигурност... и опасност за детето конструктор.

Никанж търсеше със сетивните си ръце мястото, от което детето ще се появи в един момент. Човешкият начин на раждане при Лилит беше по-прост. Детето се появяваше през съществуващ отвор — един и същи всеки път. Раждането му носеше болка на Лилит, но Никанж винаги я отнемаше. Ахажас нямаше отвор за раждане. Детето ѝ само трябваше да намери пътя си навън. От това Ахажас не я болеше, но отслабваше силите ѝ непрекъснато, караше я да иска да седне, караше я да съсредоточава цялото си внимание върху това, да следи напредъка на детето, да му помага, ако усети, че е притеснено. Задължение на партньорите ѝ беше да предотвратят намеса от нейна страна и да ѝ покажат, че са с нея: че всички са част от детето, което е част от нея. Всички са взаимосвързани, всички са обединени — семейство мрежа, в която детето да падне. Това беше възможно най-добрият момент за едно семейство. Но с тежко ранения Тино и отвлечения Акин, това време беше изпълнено единствено с объркани емоции. Моментите на съюз и очакване бяха притиснати от миговете на страх за Акин и притеснение, че този Тино, който ще им върнат, може и да не ги познава или иска.

Със сигурност похитителите нямаше да наранят Акин. Със сигурност...

Но тези не идваха от нито едно от селата на съпротивата. Поне това беше ясно за тях. Бяха номади — пътуващи търговци, когато имаха стоки за търгуване, и разбойници, когато нямаха нищо. Дали щяха да се опитат да задържат Акин и да го отгледат като един от тях, който да използва оанкалските си сетива срещу оанкалите? Други преди тях се бяха опитвали да го правят, но никога с толкова малко дете. И никога с родено от човек момче, тъй като Акин беше първото такова. От това Дичаан се опасяваше най-силно. Той беше единственият жив родител на Акин от същия пол и сега се чувстваше несигурен, изпълнен с лоши предчувствия и болезнено отговорен. Къде в тази безкрайна джунгла беше детето? Сигурно не би могъл да избяга и да се върне вкъщи, както много други преди него бяха правили. Просто не беше нито толкова бърз, нито толкова силен. Трябва вече да е осъзнал това, както и да е разбрал, че ще му се

наложи да слуша мъжете, да ги убеди, че има голяма стойност. Ако е още жив, *трябва* да знае това.

Детето щеше да се появи от лявата страна на Ахажас. Тя се излегна на дясната си. Дичаан и Лилит се преместиха, за да не прекъсват контакта, а Никанж започна да гали зоната на бавно раздвижващата се плът. На малки кръгови вълнички плътта се отдръпна от една централна точка, която ставаше все по-голяма и променяше цвета си към по-тъмносиво: временен отвор, в който можеха да се видят бавно извиващите се пипала на детската главичка. Тези пипала бяха отделили веществото, което беше задействало родилния процес. Те бяха и причината сега плътта на Ахажас да се отдръпва с вълнисти движения.

Никанж оголи едната от сетивните си ръце, бръкна в отвора и внимателно докосна пипалата по главата на детето.

Пипалата на мига се увиха около сензорната ръка: единственото познато нещо сред толкова много странност. Ахажас, усетила внезапното движение и разбрала значението му, се обърна нежно по гръб. Сега детето знаеше, че се появява на едно благоразположено и приветливо място. Без този малък контакт, тялото му щеше да го е подготвило за живот в по-сурова среда: място, което е по-малко сигурно, защото там няма родител оолои. В истински опасна среда имаше голяма вероятност оолоито да бъде убито, докато се опитва да работи с враждебно настроени нови форми на живот. Затова и деца, които не са били посрещнати на бял свят от оолои родителя си, често сами се превръщаха в оолои, когато съзреят. Телата им мислеха винаги най-лошото. Но за да могат да достигнат зрялост в предполагаемата враждебна среда, те трябваше да станат здрави и издръжливи в ранна възраст. На това дете обаче нямаше да му се налага да претърпява подобни изменения. Никанж беше с него. А някой ден то може би щеше да стане женско, за да уравни се Акин... ако Акин се върнеше навреме, за да може да му повлияе.

Никанж пое детето, когато то се плъзна с лекота навън през родилния отвор. Беше сиво, с пълен комплект пипала на главата и само няколко малки по тялото. Имаше изумително човешко лице — очи, уши, нос, уста, както и функциониращ саир отворствие на гърлото, обрамчено от бледи, добре развити пипала. При всяко вдишване и

издишване на детето пипалцата трептяха. Това означаваше, че най-вероятно малкото човешко носле е само декоративно.

Детето имаше пълен набор от зъби, както повечето новородени конструктори, и за разлика от родените от човеци конструктори, щеше да започне да ги използва веднага. Щяха да му дават по малки хапки от това, с което се хранеха всички останали. А щом успееше да убеди Никанж, че е малко вероятно да се натрови, щеше да получи свободата да яде всяко ядливо нещо, което намери, или да пасе, както казваха човеците.

Акин може би правеше това сега, за да остане жив — пасеше или преживяваше от каквото намери. Бунтовниците може би го хранеха, а може би — не. Ако просто го бяха оставили сам да търси храната си в гората, щеше да е достатъчно. Човеците обаче винаги се плашеха, когато видеха малко дете да слага странни неща в устата си. Ако похитителите бяха съвестни, нормални човеци, биха могли и да го убият.

Реката се разклоняваше и разклоняваше, а мъжете нито веднъж не се поколебаха по кой ръкав да поемат. Пътуването изглеждаше безкрайно. Пет дни. Десет дни. Дванайсет дни...

Докато пътуваха, Акин не каза нищо. Беше направил една грешка. Страхуваше се да не направи втора. Червенокосият, чието име беше Галт, не каза на никого, че говори. Сякаш и той самият не можеше да повярва, че е чул думите на Акин. Стоеше настрана от Акин, доколкото можеше, изобщо не му говореше и почти не говореше за него. Другите трима провесваха Акин, като го хващаха за крайниците, побутваха го с краката си или го носеха, когато се наложеше. Отне му дни, за да осъзнае, че тези мъже, от своя гледна точка, не се отнасят към него с жестокост. Повече нямаше пиянски опити да бъде отровен и никой не го удари. Понякога се удряха един друг. На два пъти двама от тях се изтъркаляха в тинята, удряйки се с юмруци и стискайки се силно. Дори и когато не се биеха, те се псуваха един друг и проклинаха него.

Не се миеха достатъчно често и понякога смърдяха. Нощем говореха за мъртвия си другар Тилден и за други мъже, с които са пътували и грабили. Изглежда, повечето от тях също бяха мъртви. Толкова много ненужно мъртви мъже.

Когато насрещното течение стана твърде силно, те скриха лодката и тръгнаха пеша. Земята вече се издигаше. Все още беше джунгла, но постепенно преминаваше във възвишенията. Там мъжете се надяваха да изтъргуват Акин в едно богато село от съпротивата, наречено Хилман, където хората говореха немски и испански. Тилден беше немскоговорещият в групата. Майка му, някой беше споменал, е била германка. Мъжете смятаха, че е важно някой да може да говори на немски, защото голяма част от жителите в селото бяха германци, а те вероятно притежаваха най-добрите обменни стоки. Обаче само един от останалите мъже — този, който се казваше Дамек и беше ударил Тино, — говореше някакъв немски. И то съвсем малко. Двама знаеха испански: Ириарте и Калик. Ириарте бе живял на място, наречено

Чили, преди войната. Другият, Калик, бе прекарал няколко години в Аржентина. Решиха да се пазарят на испански. Повечето германци знаеха езика на съседите си. Търговците щяха да се престорят, че не говорят немски, а Дамек щеше да слуша, за да чуе това, което се предполагаше, че не разбира. Селяните, които си мислеха, че никой не ги разбира, обикновено обсъждаха много неща помежду си.

Акин нямаше търпение да види и чуе други типове човеци. Беше чувал и даже научил малко испански от Тино. Бе харесал как звучи, когато Тино беше накарал Никанж да му говори на него. Никога не беше чувал немски. Искаше му се някой друг, а не Дамек, да го знаеше. Гледаше да отбягва Дамек, защото помнеше какво бе сторил на Тино. Но мисълта, че ще срещне напълно нови хора, беше толкова вълнуваща, че смекчаваше тъгата и разочарованието му от това, че не го бяха завели във Феникс, където вярваше, че ще бъде посрещнат сърдечно от родителите на Тино. Нямаше да се прави на сина на Тино пред тях, но ако цветът на кожата и формата на очите му им напомняха за Тино, нямаше да съжалява. Вероятно германците нямаше да го искат.

Четиримата от съпротивата и Акин стигнаха до Хилман през полета от банани, папая, ананасови храсти и царевица. Полетата изглеждаха добре поддържани и плодородни. На Акин му се сториха по-впечатляващи от градините на Лилит, защото бяха много по-големи и заради тях бяха отсечени толкова много дървета. Имаше и много маниока, както и лехи от нещо, което още не беше поникнало. Сигурно дъждът бе отмил голяма част от горния слой на почвата във всичките тези подредени лехи. Колко време още им оставаше на хората от Хилман да садят по този начин, преди земята да бъде унищожена, а на тях да им се наложи да се преместят? Колко от почвата вече не ставаше за нищо?

Селото представляваше два равни реда от дървени къщи на колове със сламени покриви. В центъра му бяха оставили няколко големи дървета. Акин хареса мястото. В него имаше някаква успокояваща симетрия.

Но нямаше хора.

Акин не видя нито един. И което беше по-лошо: не чу нито един. Човеците бяха шумни, дори когато се опитваха да не бъдат. Тези човеци обаче би трябвало да говорят, да работят и да си живеят

живота. Вместо това наоколо не се чуваше и едничък звук от тях. Не се криеха. Просто ги нямаше.

Акин се загледа в селото от ръцете на Ириарте и се зачуди колко време ще им трябва на мъжете, за да осъзнаят, че нещо не е наред.

Ириарте забеляза пръв. Спря и започна да се взира в далечината. Хвърли поглед на Акин, чието лице беше близо до неговото, и видя, че Акин се беше завъртял в ръцете му и също гледаше с очите си.

— Какво има? — попита, като че ли очакваше отговор от Акин.

Акин за малко да му го даде... за малко да забрави и да заговори на глас.

— Тук се е случило нещо кофти — обърна се Ириарте към останалите.

Калик веднага му възрази:

— Приятно място е. И още изглежда богато. Нищо му няма.

— Тук няма никого — каза Ириарте.

— Защо? Защото никой не се е втурнал да ни посреща ли? Някъде наоколо са и ни гледат.

— Не. Дори детето забеляза.

— Да — съгласи се Галт. — Забеляза. Аз го наблюдавах. Неговият вид вижда и чува по-добре от нас. — Той погледна Акин подозрително. — Към каквото и да вървим, ти си с нас, хлапе.

— О, боже — каза Дамек, — той е просто бебе. Нищо не знае. Хайде.

Беше направил няколко крачки напред, когато другите тръгнаха след него. Откъсна се даже още по-напред, за да покаже пренебрежението си към предпазливостта на останалите, но не го застреляха нито с куршум, нито със стрела. Нямаше кой да стреля по него. Акин подпря брадичка на рамото на Ириарте и започна да се наслаждава на странните слаби миризми... всички бяха съвсем леки. Човеците бяха напуснали мястото преди дни. В някои от къщите имаше развалена храна. Миризмата ѝ се усилваше, колкото повече се приближаваха към селото. Много мъже, няколко жени, развалена храна и агутита — дребните гризачи, с които се хранеха някои от съпротивата.

И оанкали.

Преди няколко дни тук е имало много оанкали. Дали имаше нещо общо с отвличането на Акин? Не. Как би могло? Оанкалите не

биха обезлюдили село заради него. Ако някой в селото го беше наранил, те щяха със сигурност да го намерят, но нямаше да притесняват останалите. А и това обезлюдяване можеше и да се е случило преди неговото отвличане.

— Тук няма никой — каза Дамек.

Беше спрял най-накрая в центъра на селото, заобиколен от празни къщи.

— Казах ти го отдавна — измърмори Ириарте. — Но мисля, че няма опасност за нас. Детето беше изнервено, но сега е спокойно.

— Остави го на земята — каза Галт. — Да видим какво ще направи.

— Ако не е притеснено, може би ние трябва да сме. — Калик огледа предпазливо наоколо, надникна през отворената врата на една от къщите. — Това е работа на оанкалите. Няма кой друг да направи това.

— Сложи детето на земята — повтори Галт.

Не беше обръщал внимание на Акин през по-голямата част от престоя му с тях, но изглежда, бе забравил за преждевременното развитие на Акин или пък го отричаше. Сега по всяка вероятност искаше нещо.

Ириарте постави Акин на земята, макар че Акин предпочиташе да остане в ръцете му. Но Галт явно очакваше нещо. Най-добре да го получи и да ги остави на мира. Акин се завъртя бавно, започна да диша през езика си. Нещо необичайно, но не достатъчно, че да предизвика страх или гняв.

В едната посока имаше кръв. Стара човешка кръв, изсъхнала върху мъртво дърво. Не. Не беше добра идея да им показва това.

Наблизо имаше едно агути. Повечето от тях бяха изчезнали — явно отнесени от жителите на селото или пуснати в гората. Това беше още в селото, ядеше шушулки, паднали от няколкото останали дървета. Най-добре мъжете да не знаят за него. Можеше да го застрелят. Бяха жадни за месо. В последните дни бяха хванали, сготвили и изяли няколко риби, но непрекъснато говореха за истинско месо — истински пържоли, парчета, скарпи и бургери...

Слаба миризма на един вид растителна боя, с която човеците в Ло пишеха. Писане. Книги. Може би хората от Хилман бяха оставили някакви записки с обяснения за изчезването си.

Мъжете мълчаливо тръгнаха след Акин към къщата, която миришеше най-силно на боята, или на мастило, както я наричаше Лилит. Използваше я толкова често, че миризмата ѝ извика образа ѝ в съзнанието му и Акин почти се разплака от силното желание да бъде с Лилит.

— Точно като хрътка е — каза Дамек. — Не пропуска и сантиметър.

— Яде гъби, цветя и листа — изтърси Калик без връзка. — Чудя се как не се е натровил още.

— Това пък какво общо има? Какво намери?

Ириарте взе голямата книга, която Акин се опитваше да достигне. Хартията, видя Акин, беше тежка и гладка. Корицата беше от полирано тъмно дърво.

— Мамка му — възнегодува Ириарте. — На немски е.

Подаде книгата на Дамек.

Дамек я постави на малката масичка и запрелиства бавно.

— *Ananas... bohnen... bananen... mangos...*^[1] Тук пише само за реколти. Не мога да разчета всичко, но става дума за... опис. Колко са давали реколтите, какви са земеделските методи... — Прелисти още няколко страници към края на книгата. — Тук има малко на испански май.

Ириарте се върна, за да погледне.

— Да. Пише... мамка му. Леле, мамка му!

Калик ги избута, за да види.

— Не мога да повярвам — каза след малко. — Някой е бил принуден да напише това!

— Дамек — каза Ириарте, сочейки. — Я виж тези немски глупости тук горе. На испански пише, че са се отказали доброволно. Оанкалите ги поканили да се присъединят към обменните села и те гласували с „да“. Да имат оанкалски партньори и деца. Пише: „Част от това, което сме, ще продължи. Част от това, което сме, ще тръгне сред звездите някой ден. Това звучи по-добре, отколкото да стоим тук и да гнием, живи или умираци, без да оставяме нищо след себе си. Как може да е грях човек да иска да продължи?“. — Ириарте погледна Дамек. — Пише ли нещо подобно и на немски?

Дамек се зарови в книгата за толкова дълго, че Акин седна и зачака на пода. Накрая Дамек се обърна към другите, мръщейки се.

— Пише горе-долу същото — каза им. — Но са го писали двама души. Единият пише: „Присъединяваме се към оанкалите. Кръвта ни ще продължи“. Но другият пише, че оанкалите трябва да бъдат избити — че присъединяването към тях противоречи на Божията воля. Не съм сигурен, но мисля, че едната група е отишла при оанкалите, а другата е тръгнала да ги избива. Бог знае какво се е случило.

— Просто са си тръгнали — каза Галт. — Напуснали са домовете си, оставили са реколтата...

Той започна да оглежда къщата, за да види какво още бяха оставили. Стоки за търгуване.

Останалите мъже се разпръснаха из селото да тършуват и те. Акин се огледа, за да е сигурен, че никой не го наблюдава, и отиде да види агутито. Не беше виждал такова животно отблизо. Лилит твърдеше, че приличат на нещо средно между сърна и плъх. Никанж казваше, че сега са по-големи, отколкото преди войната, и са по-склонни да ловуват насекоми. Преди се хранели главно с плодове и семена, макар че и тогава се е случвало да изядат някое насекомо. Това агути беше очевидно по-привлечено от ларвите на насекомите, от които шушулките бяха, отколкото от самите шушулки. Предните му крайници завършваха в малки ръчички и сега то седеше на задните си, използвайки ръчичките, за да измъква белезникавите ларви. Акин го наблюдаваше като хипнотизиран. То го погледна, напрегна се за момент, след което си взе друга шушулка. Акин беше по-малък от него. Явно то не го възприемаше като заплаха. Той се снижи близо до него и продължи да го наблюдава. Приблужи се още малко, искаше да го докосне, да усети какво е на допир косматото му тяло.

За негово учудване, животното му позволи да го докосне и да погали късата козина. Изненада се, когато установи, че козината не е като косата на пипане. Беше гладка и леко щръкнала в едната посока и груба в другата. Животното се раздвижи, когато той започна да гали козината му срещу косъма. Подуши ръката му и го погледна за малко. Държеше голяма, полуизядена ларва в лапите си. Миг по-късно агутито изхвърча встрани след силен трясък, причинен от човечите. Приземи се на едната си страна на известно разстояние от Акин и краката му започнаха да правят кратки, безсмислени движения като при бягане. Не можеше да се изправи.

Акин веднага видя, че Галт беше застрелял животното. Мъжът изгледа Акин и се усмихна. Тогава Акин разбра, че мъжът е застрелял безобидното животно не защото е бил гладен за месото му, а защото е искал да нарани и изплаши него.

Акин отиде при агутито, видя, че е още живо и още се опитва да избяга. Задните му крака бяха неподвижни, но предните правеха малки, тичащи стъпчици във въздуха. В тялото му зееше дупка.

Акин се наведе към врата му и го вкуси, след това, за първи път, нарочно впръска отровата си. Няколко секундни по-късно агутито престана да се движи и умря.

Галт дойде и побутна животното с крак.

— Беше започнало да го боли страшно много — каза Акин. — Помогнах му да умре.

Той се залюля леко, въпреки че седеше на земята. Беше вкусил от живота и болката на агутито, но всичко, което бе успял да му даде в замяна, беше смърт. Ако не беше дошъл при него, Галт нямаше и да го забележи. Щеше да е живо.

Той се сви. Трепереше и се чувстваше зле.

Галт го ритна леко и той се претърколи. Изправи се и се взря в мъжа. Отчаяно искаше да се махне от него.

— Защо говориш само с мен? — попита Галт.

— Първо, защото исках да помогна на Тилден — прошепна Акин трескаво. Другите идваха. — Сега, защото трябва... трябва да ти помогна. Не трябва да ядеш от агутито. Отровата, която му дадох, ще те убие.

Акин успя да избегне злобния ритник, който Галт насочи към главата му. Ириарте го вдигна и го хвана така, че да го предпази.

— Глупак, ще го убиеш! — изкрещя Ириарте.

— Прав му път! — му викна Галт. — Тук и без това има достатъчно неща за търгуване. Не ни трябва този помияр.

Калик бе дошъл и застанал до Ириарте.

— И какво откри тук, което да можем да заменим срещу жена? — попита той.

Мълчание.

— Това момче е като златото от миналото — заговори Калик внимателно.

— Даже — каза Ириарте — то е по-ценно за нас, отколкото си ти.

— Той може да говори! — кресна Галт.

Калик пристъпи към него.

— Човече, не ми пука, дори и да лети! Има хора, които ще платят каквото поискаме за него. Изглежда нормално и това е важното.

Ириарте погледна към Акин.

— Е, от началото знаехме, че разбира повече от нормалните деца на неговата възраст. Какво ти каза?

Галт разтегли устата си в тънка усмивка.

— След като застрелях агутито, той го ухапа по врата и то умря. Каза ми да не го ям, защото го е отровил.

— Така ли? — Ириарте вдигна Акин пред лицето си и се взря в него. — Хлапе, я кажи нещо.

Акин се страхуваше, че мъжът може да го изпусне, ако проговори. Страхуваше се и че може да изгуби Ириарте като свой защитник — точно както бе изгубил Галт. Той се опита да изглежда толкова уплашен, колкото се чувстваше, но не каза нищо.

— Дай ми го — каза Галт. — Ще го накарам да проговори.

— Ще говори, когато е готов — каза Ириарте. — Имах седем деца преди войната, по дяволите. Плямпаха непрекъснато, докато не им затвориш устите.

— Слушай, не ти говоря за бебешко говорене!

— Знам. Вярвам ти. Защо те притеснява толкова?

— Защото говори добре като теб!

— Е, и? По-добре, отколкото да е покрит с пипала или да има сива кожа. По-добре, отколкото да няма очи, уши или нос. Калик е прав. Важен е външният му вид. Но и двамата с теб знаем, че не е човек, и това *трябва* да си личи все по нещо.

— Той твърди, че е отрова — каза Галт.

— Може и да е. Такива са оанкалите.

— Продължавай да го държиш близо до врата си. Давай.

За изненада на Акин, Ириарте го послуша. По-късно, когато беше насаме с Акин, му каза:

— Не е нужно да говориш, ако не искаш. — Той прокара ръка през косата на Акин. — Честно казано, предпочитам да не го правиш. Толкова приличаш на едно от моите деца, че направо боли.

Акин прие това, без да каже и дума.

— Не убивай нищо друго — каза мъжът. — Дори и да се мъчи, остави го. Не плаши момчетата. Че полудяват понякога.

[1] Ананас... боб... банани... манго... (нем.). — Б.пр. ↑

Хората в селото Сивату приличаха много на Лилит. Говореха английски, суахили и още малко други езици. Огледаха Акин и изявиха силно желание да го купят, но не се решиха да изпратят една от жените си с чуждите мъже. Жените взеха Акин, нахраниха го и го изкъпаха, сякаш беше неспособен сам да се справи с това. Няколко от тях вярваха, че ако го държат близо до себе си, гърдите им ще започнат да пускат мляко.

Мъжете бяха толкова очаровани от него, че похитителите му се изплашиха. Взеха си го обратно и се измъкнаха незабелязани от селото в една безлунна нощ. На него му харесваше да е с жените, които знаеха как да го вдигнат, без да му причиняват болка, и които му даваха интересна храна. Харесваха му начинът, по който миришеха, меките им пазви и гласовете им: високи и лишени от заплаха.

Но Ириарте го отнесе, а той беше сигурен, че ако се разплаче, мъжът може да намери смъртта си. Със сигурност хора щяха да бъдат убити. Може би щеше да е само Галт, който го риташе всеки път, когато се озовеше до него, или Дамек, който бе пребил Тино. Но най-вероятно това щяха да са и четиримата му похитители, заедно с няколко от мъжете на селото. Самият той можеше да умре. Знаеше как мъжете полудяват, докато се бият. Бяха способни на постъпки, които по-късно ги караха да недоумяват и да се срамуват.

Акин се остави да го занесат до канутата на похитителите. Вече имаха две — едното, с което бяха тръгнали, и леко, ново кану, намерено в Хилман. Поставиха Акин в новото между две уравновесени купчини стоки за търгуване. Зад едната купчина седеше Ириарте и гребеше. Пред другата пък гребеше Калик. Акин беше доволен, че най-малкото няма да му се налага да се притеснява от краката или греблото на Галт тук. И продължаваше да избягва Дамек, когато можеше, въпреки че мъжът се отнасяше дружелюбно. Дамек се държеше така, все едно Акин не го беше видял как пребива Тино.

Във Владленград имаше оанкали. Галт ги видя през пороя на поредното разклонение на реката. Бяха много далече и самият Акин не ги видя отначало — сиви същества, които излизат от сивите води и потъват сред сенките на дърветата по брега под изливащия се дъжд.

Мъжът не обърна внимание на умората им и поеха по левия ръкав на реката, оставяйки десния на Владленград и оанкалите.

Гребаха до пълно изтощение. Най-накрая, с нежелание, се завлякоха заедно с лодките си до ниския бряг. Скриха лодките, нахраниха се с опушена риба и сухи плодове от Сивату и пиха меко вино. Калик държеше Акин и му даде малко от виното си. Акин установи, че му харесва, но пи съвсем малко. Тялото му не харесваше дезориентацията, която напитката му причиняваше, и би изхвърлило всяко по-голямо количество. Когато изяде храната, дадена му от Калик, отиде да пасе. Докато беше навън, събра няколко големи ядки в едно широко листо и ги занесе на Калик.

— Виждал съм ги тези — каза Калик, разглеждайки едната. — Мисля, че са от новите следвоенни видове. Чудя се дали стават за ядене.

— Не бих ги пробвал — каза Галт. — Както и нищо друго, което не е било тук преди войната. Нямам нужда.

Калик взе две от ядките в шепата си и стисна. Акин чу как се чупят черупките. Когато отвори шепата си, сред парчетата черупки се виждаха няколко малки, кръгли ядки. Калик ги предложи на Акин и Акин взе повечето от тях с благодарност. Изяде ги с такова явно удоволствие, че Калик се разсмя и сам лапна една. Дъвчеше бавно, внимателно.

— Има вкус на... не знам на какво. — Изяде и останалите. — Много са вкусни. По-добри са от всичко, което съм ял в последно време.

Започна да чупи и яде другите, а Акин донесе още едно пълно листо за Ириарте. Нямахше много неразвалени ядки сред опадалите. Повечето гъмжаха от насекоми. Той провери всяка с език, за да е

сигурен, че става за ядене. Когато Дамек отиде и сам си събра ядки, почти всяка една беше пълна с ларви. Това го накара да изгледа Акин с подозрение и съмнение. Акин го наблюдаваше, без да обръща лице към него, видя го без очите си как повдигна рамене и изхвърли ядките с отвращение. Той погледна още веднъж Акин и се изплю на земята.

Феникс.

Четиримата от съпротивата казаха, че нарочно са го отбягвали, защото знаят, че това е родното село на Тино. Оанкалите ще проверят първо него и вероятно ще останат най-дълго там. Но Феникс беше и най-богатото село, за което знаеха. В него имаше хора, които събираха метал от останали преди войната места из хълмовете и които можеха да го обработват. В него имаше повече жени, отколкото във всяко друго село, защото ги разменяха срещу метал. Жителите му отглеждаха памук и произвеждаха меки и удобни дрехи. Не само отглеждаха и източваха през нарезни каучукови дървета, но и такива, които отделяха един вид масло, което можеше да гори в лампите, без рафиниране. В селото имаше и хубави, големи къщи, църква, магазин, обширни ферми...

Прилича, казваха похитителите, повече на град отпреди войната и по-малко на група хора, които са се отказали и единственото, на което се надяват, е да убият няколко оанкали, преди да умрат.

— За малко да остана за постоянно там — каза Дамек, след като бяха скрили канутата и тръгнали в индианска нишка към хълмовете и Феникс. Селото беше на много дни път южно от Хилман и разположено на различен ръкав на реката, но и то се намираше по-близо до планините от повечето други села, били те обменни или на бунтовниците. — Кълна се — продължи Дамек, — имат всичко без деца.

Ириарте, който носеше Акин, въздъхна тихо.

— Ще те купят, піño^[1] — каза. — И ако не ги плашиш, ще се погрижат за теб.

Акин се раздвижи в ръцете на мъжа, за да покаже, че слуша. Ириарте бе свикнал да му говори. И изглежда, прие раздвижването за достатъчен отговор.

— Говори им — прошепна Ириарте. — Ще им кажа, че можеш да говориш и разбираш като много по-голямо дете, а ти ще го направиш. Няма смисъл да се преструваш на нещо, което не си, и след

това да ги изплашиш с това, което всъщност представляваш. Разбираш ли?

Акин се раздвижи отново.

— Каж ми, піно. Говори ми. Не искам да се правя на глупак.

— Разбирам — каза тихичко Акин в ухото му.

Той вдигна Акин и го задържа за кратко пред лицето си. Накрая се усмихна, но усмивката му беше особена. Поклати глава и отново гушна Акин.

— Продължаваш да приличаш на едно от децата ми — каза му. — Не ми се иска да те давам.

Акин го вкуси. Направи го с много бързо движение, като нарочно допря устата си до врата на мъжа подобно на това, което хората наричаха целуване. Ириарте щеше да почувства целувка и нищо повече. Така беше най-добре. Той си помисли, че ако човек се чувства като него, би изразил чувствата си с целувка. Неговата нужда бе да разбере Ириарте по-добре и да запази това разбиране. Искаше му се да може да се осмели да изучи мъжа така спокойно и цялостно, както бе изучил Тино. Това, с което разполагаше в момента, бе отпечатък от Ириарте. Би могъл да даде няколкото клетки, които бе събрал, на едно оолои и то да използва информацията, за да изгради нов Ириарте. Но едно беше да знаеш от какво е направен този мъж, и съвсем друго да разбереш как тези части работеха заедно: как всяко парченце намираще израз чрез функция, поведение и вид.

— По-добре внимавай с това дете — провикна се Галт от няколко стъпки зад тях. — Целувка от него може да е равна на целувка от бушмастер^[2].

— Този човек е имал три деца преди войната — прошепна Ириарте. — Харесваше те. Не трябваше да го плашиш.

Акин знаеше. Въздъхна. Как би могъл да избегне плашенето на хора? Никога не беше виждал човешко бебе. Как да се държи като такава? Щеше ли да е по-лесно да не плаши селяни, които вече знаят, че може да говори? Би трябвало. В крайна сметка Тино не се страхуваше. Беше любопитен, подозрителен, шокиран, когато едно неприличащо на човешко дете го бе докоснало, но не и уплашен. Не и опасен. А хората във Феникс бяха неговите хора.

Феникс беше по-голямо и красиво село от Хилман. Къщите бяха просторни и оцветени в бяло, синьо или сиво. Виждаха се стъклените

прозорци, с които Тино се беше хвалил — прозорци, които блестяха и отразяваха светлината. Имаше обширни полета и складове, както и една украсена постройка, която сигурно беше църквата. Тино я бе описвал на Акин и се бе опитал да му обясни за какво служи. Акин все още не разбираше, но можеше да повтори обяснението на Тино, ако се наложеше. Можеше да повтори дори молитвите му. Тино го бе научил на тях, скандализиран, че не ги знае.

В полетата работеха човешки мъже. Засаждаха нещо. Човешки мъже наизлязоха и от къщите, за да посрещнат посетителите. В селото се усещаше леката миризма на оанкали. Беше на много дни: оставена от търсачи, които са дошли тук, претърсили, почакали и продължили нататък. Сред тях не е имало нито един от членовете на семейството му.

Къде ли търсеха неговите родители?

И къде бяха човешките жени в това село?

Вътре. Можеше да ги усети в къщите им: подушваше вълнението им.

— Не казвай нищо, докато не ти дам знак — прошепна Ириарте.

Акин помръдна, за да покаже, че е чул, след това се извъртя в ръцете на Ириарте с лице към голямата, добре построена къща на ниски колове, към която вървяха, и високия слаб мъж, който ги очакваше в сянката на покрива ѝ, застанал в нещо, което приличаше на частично затворена стая. Стените бяха високи едва до кръста на мъжа, а покривът се държеше на разположени на равно разстояние една от друга подпори. Полустаята напомняше на Акин за рисунката, която бе видял, от една от човешките жени в Ло, Кора: внушителни постройки, чиито покриви бяха легнали върху огромни, богато украсени колони.

— Значи, това е детето — каза високият мъж.

Усмихна се. Имаше къса, добре поддържана черна брада и къса коса, също много черна. Беше облечен в бяла риза и къси панталонки, които разкриваха изумително космати ръце и крака.

От къщата излезе дребна руса жена и застана до него.

— Господи — каза, — какво хубаво дете. Нищо ли му няма?

Ириарте направи няколко крачки и сложи Акин в ръцете на жената.

— Красив е — каза ѝ тихо. — Но има език, с който ще трябва да свикнете... не само буквално. И е много, много интелигентен.

— И се продава — каза високият мъж, гледайки Ириарте. — Заповядайте, господа. Казвам се Габриел Риналди. Това е съпругата ми, Тейт.

В къщата беше прохладно, сумрачно и миришеше сладко. Ухаеше на билки и цветя. Русата жена занесе Акин в друга стая и му даде парче ананас, за да яде, докато тя сипва нещо за пиене за гостите.

— Надявам се, че няма да намокриш пода — каза тя, хвърляйки му бърз поглед.

— Няма — отговори ѝ импулсивно.

Нещо го караше да иска да говори с тази жена. Бе искал да проговори пред жените от Сивату, но тогава бе твърде уплашен. А и нито веднъж не бе останал насаме с някоя от тях. Беше се страхувал от реакцията, която цялата им група може да има към неговата нечовешка страна.

Жената го погледна с широко отворени очи. След това се усмихна само с лявата страна на устата си.

— Значи, това имаше предвид похитителят, когато говореше за езика ти. — Тя го вдигна и постави на кухненския плот, за да може да говори с него, без да се навежда или прегърбва. — Как се казваш?

— Акин.

Никой друг не го беше питал това по време на пленничеството му. Дори и Ириарте.

— А-кин — произнесе тя. — Така ли?

— Да.

— Колко голям си?

— На седемнайсет месеца. — Акин се замисли за малко. — Не, вече на осемнайсет.

— Много, много интелигентен. — Тейт повтори думите на Ириарте. — Да те купим ли, Акин?

— Да, но...

— Но?

— Те искат жена.

Тейт се засмя.

— Разбира се, че това искат. Може и да можем да им осигурим. Мъжете не са единствените, на които им се иска да пътуват. Но цели четирима мъже. Господи! Ще трябва да ѝ се иска и нещо друго.

— Какво?

— Нищо, мъник. Защо искаш да те купим?

Акин се поколеба и накрая каза:

— Ириарте ме харесва, както и Калик. Но Галт ме мрази, защото изглеждам повече човешки, отколкото съм. А Дамек уби Тино.

Той погледна русата ѝ коса, знаейки, че тя не е роднина на Тино. Но може би го познаваше и харесваше.

— Тино е живял тук. Пълното му име е Аугустино Леал. Познаваш ли го?

— О, да. — Беше замръзнала и съсредоточила цялото си внимание върху Акин. Ако беше оанкали, всичките пипала на глава ѝ щяха да са протегнати към него във формата на конус от жива плът. — Родителите му са тук — каза. — Той... не би могъл да ти е баща. Макар че приличаш на него.

— Човешкият ми баща е мъртъв. Тино зае мястото му. Дамек го нарече предател и го уби.

Тя затвори очи, извърна лице от Акин.

— Сигурен ли си, че е мъртъв?

— Беше жив, когато ме отнесоха, но костите на главата му бяха натрошени от дървената част на пушката на Дамек. Нямахме никой наблизо, за да помогне. Сигурно е умрял.

Тя го взе от плота и го гушна.

— Ти харесваше ли го, Акин?

— Да.

— Тук много го обичахме. Беше синът, който повечето от нас никога не са имали. Знаех, че един ден ще си тръгне обаче. Какво можеше да му предложи място като това тук? Дадох му пакет с храна и го упътих към Ло. Дали е успял да го стигне?

— Да.

Тя отново се усмихна с половин уста.

— Значи, си от Ло. Коя е майка ти?

— Лилит Аяпо.

Акин не мислеше, че на жената ще ѝ хареса да чуе дългото оанкалско име на Лилит.

— По дяволите! — прошепна Тейт. — Слушай, Акин, не казвай това име на никого. Може би вече няма значение, но просто не го казвай.

— Защо?

— Защото тук има хора, които не харесват майка ти. Някои тук биха те наранили само защото не могат да се доберат до нея. Разбираш ли?

Акин погледна потъмнялото ѝ от слънцето лице. Имаше много сини очи — не като бледите очи на Рей Одрей, а дълбоко, наситено сини очи.

— Не разбирам — каза, — но ти вярвам.

— Добре. Ако не кажеш на никого, ще те купим. Аз ще се погрижа.

— Похитителите ми избягаха от Сивату, защото си мислеха, че мъжете там ще ме откраднат.

— Не се безпокой. Щом те оставя заедно с този поднос в хола, ще се погрижа да не ходят никъде, докато не си свършим работата с тях.

Тя занесе подноса с напитките и остави Акин да отиде сам при съпруга ѝ и мъжете от съпротивата. След това ги остави.

Акин се качи в скута на Ириарте. Знаеше, че скоро ще изгуби мъжа, и той вече му липсваше.

— Ще трябва докторът ни да го прегледа — казваше Габриел Риналди. Направи кратка пауза. — Я да видя езика ти, дете.

Акин послушно отвори уста. Не изплези езика си напълно, но и не направи нищо, за да го прикрие.

Мъжът стана и го погледна, след което поклати глава.

— Грозен е. И вероятно отровен. Такива са конструктите обикновено.

— Видях го как убива агути с ухапване — включи се Галт.

— Но никога не се е опитвал да ухапе някого от нас — каза Ириарте, видимо раздразнен. — Правил е винаги каквото му се каже. Сам си ходеше до тоалетна. И знае по-добре от всеки от нас какво става за ядене и какво — не. Не се притеснявайте, ако го видите да взема разни неща от земята и да ги яде. Прави го, откакто го взехме — семена, ядки, цветя, листа, гъби... и нито веднъж не му стана зле. Не яде риба или месо. Не бих го насилвал да ги яде на ваше място. Оанкалите не ги ядат. Може би от тях ще му стане зле.

— Това, което искам да знам — каза Риналди, — е колко нечовешки е в... умствено отношение. Ела тук, дете.

Акин не искаше. Да си покаже езика, беше едно. Да отиде по своя воля в ръце, които може би бяха неприятелски — съвсем друго. Погледна нагоре към Ириарте с надеждата, че мъжът няма да го пусне. Вместо това Ириарте го сложи на земята и го побутна към Риналди. Той запристъпва неохотно към другия мъж.

Риналди го вдигна на ръце нетърпеливо. Седна, завъртя Акин в скута, оглеждайки го, после го вдигна пред лицето си.

— Добре. Казват, че можеш да говориш. Говори тогава.

Акин отново се обърна и погледна към Ириарте. Не искаше да започва да говори в стая, пълна с мъже, след като говоренето му вече бе накарало един от тези мъже да го намрази.

Ириарте кимна:

— Говори, пиño. Прави каквото казва.

— Кажи ни името си — каза Риналди.

Акин усети, че се усмихва. За втори път го питаха за името му. На тези хора, изглежда, им пукаше кой е той, а не само какво представлява.

— Акин — каза тихичко.

— А-кин? — Риналди се намуси отгоре му. — Това човешко име ли е?

— Да.

— На какъв език?

— На йоруба.

— Йор... какво? От коя страна?

— Нигерия.

— Защо пък имаш нигерийско име? Да не би някой от родителите ти да е от Нигерия?

— Означава *герой*. Ако добавиш и едно с, става *смело момче*. Аз съм първото момче, родено от човешка жена на Земята след войната.

— Същото казаха и червеите, които дойдоха да те търсят — съгласи се Риналди. Отново се мръщеше. — Можеш ли да четеш?

— Да.

— Как така си имал време да се научиш да четеш?

Акин се подвоуми.

— Не забравям нищо — каза тихо.

Похитителите изглеждаха стъписани.

— Никога? — попита Дамек. — Нищо?

Риналди само кимна.

— Така са и оанкалите — каза. — Могат да събудят способността и у хората, ако поискат... и когато хората се съгласят да им вършат работа. Мислех си, че точно това ще е тайната на момчето.

Акин, който бе обмислял лъжата като възможност, беше доволен, че не бе излъгал. Винаги му се бе струвало лесно да каже истината и трудно да се накара да излъже. Би могъл обаче да лъже убедително, ако лъжата щеше да го остави жив и да му спести болката сред тези мъже. Но по-лесното беше да отклонява въпросите: както бе направил с въпроса за родителите му.

— Искаш ли да останеш тук, Акин? — попита Риналди.

— Ако ме купите, ще остана — каза Акин.

— А да те купим ли?

— Да.

— Защо?

Акин погледна към Ириарте.

— Те искат да ме продадат. Ако трябва да бъда продаден, предпочитам да остана тук.

— Защо?

— Вие не се страхувате от мен и не ме мразите. И аз не ви мразя.

Риналди се засмя. Акин беше доволен. Беше се надявал да разсмее мъжа. Още в Ло се бе научил, че ако накара някой човек да се засмее, той ще се чувства по-спокоен — макар че, естествено, в Ло той никога не бе влизал в досег с хора, които можеха да го наранят само защото не е човек.

Риналди го попита за възрастта му, за броя езици, които говори, и за смисъла от дългия му сив език. Акин не каза всичко единствено за езика.

— Душа и вкусвам с него — каза. — Мога да помириша нещо и с носа си, но езикът ми ми казва повече.

Всичко това беше истина, но Акин беше решил да не казва на никого какво още може езикът му. Идеята за това, как той вкусва клетките и гените им, можеше да ги разстрои твърде много.

Жена, наречена лекар, дойде при тях, взе Акин от Риналди и започна да го преглежда, мушка и проверява тялото му. Не му каза и дума, макар че Риналди ѝ бе казал, че той говори.

— Има някакви петна с особена текстура по гърба, ръцете и корема — каза тя. — Предполагам, че това са местата, на които ще му поникнат пипала след няколко години.

— Така ли е? — попита го Риналди.

— Не знам — отвърна Акин. — Човек никога не знае какъв ще е след метаморфозата.

Лекарката се отдръпна от него, издавайки нечленоразделен звук.

— Казах ти, че говори, Йори.

Тя поклати глава.

— Мислех, че имаш предвид... по бебешки.

— Имах предвид като мен и теб. Задай му въпроси. Ще ти отговори.

— Какво можеш да ми кажеш за петната? — попита.

— Сетивни петна са. Мога да виждам и вкусвам с повечето от тях.

Също така можеше да създава сетивни връзки с всеки друг, който има сетивни пипала или петна. Но нямаше да разказва на човеците за това.

— Неприятно ли ти е, когато ги докосваме?

— Да. Свикнал съм, но още ми е неприятно.

В стаята влязоха две жени и извикаха Риналди.

Мъж и жена дойдоха, за да гледат Акин: просто за да стоят отстрани, да зяпат и да слушат как отговаря на въпросите на лекарката. Той се сети кои са, преди най-накрая да се обърнат към него.

— Наистина ли познаваше сина ни? — попита жената.

Беше много малка. Всички жени, които бе видял до този момент, бяха почти дребни. Ако застанеха до майка му и сестрите ѝ, щяха да изглеждат като деца. И въпреки това бяха внимателни и знаеха как да го вземат на ръце, без да му причинят болка. И нито се страхуваха, нито бяха отвратени от него.

— Тино ваш син ли беше? — той попита жената.

Тя кимна, стискаше устни. Между очите ѝ се появиха малки бръчки.

— Вярно ли е? — попита. — Че са го убили?

Акин прехапа устни, поразен от емоцията на жената.

— Така мисля. Нищо не можеше да го спаси, освен ако някой оанкали не го намереше бързо... а нито един оанкали не ме чу, когато

виках за помощ.

Мъжът се приближи до Акин, а на лицето му имаше изражение, което Акин виждаше за първи път... но го разбираше.

— Кой от тях го уби? — настоя мъжът.

Каза го много тихо и само Акин и двете жени го чуха. Лекарката, застанала съвсем близо зад мъжа, поклати глава. Очите ѝ бяха като тези на човешкия му баща, Джоузеф: повече тесни, отколкото кръгли. Акин чакаше момента да я попита дали е китайка. Сега обаче очите ѝ бяха широко отворени от страх. Акин познаваше страха, когато го видеше.

— Един, който умря — излъга бързо. — Казваше се Тилден. Беше болен и това го караше да кърви и да наранява и мрази всички. Другите мъже я наричаха язва. Един ден той повърна толкова много кръв, че умря. Мисля, че останалите го погребяха. Един от тях ме отнесе, за да не гледам.

— И знаеш, че е мъртъв? Със сигурност?

— Да. Останалите бяха гневни и тъжни, и опасни доста време след това. Трябваше много да внимавам.

Мъжът го гледа дълго време, опитвайки се да открие това, което всеки оанкали щеше да узнае с едно докосване, а той никога нямаше да разбере. Този мъж бе обичал Тино. Как би могъл Акин, дори и без предупреждението на лекарката, да го остави да се изправи с голи ръце пред мъж, който имаше оръжие и трима въоръжени приятели?

Бащата на Тино се извърна от Акин и отиде в другия край на стаята, където двамата Риналди, двете жени, които бяха дошли, и четиримата похитители говореха, крещяха и ръкомахаха. Акин осъзна, че са започнали да обсъждат продажбата му. Бащата на Тино беше по-дребен от повечето мъже, но когато пристъпи сред тях, всички млъкнаха. Може би изражението на лицето му беше това, което накара Ириарте да сложи пръст на спусъка на пушката до себе си.

— Сред вас има ли мъж, на име Тилден? — попита бащата на Тино.

Гласът му беше спокоен и тих.

Похитителите не казаха нищо за момент. След това, иронично, Дамек се обади:

— Той умря, господине. Язвата го изяде накрая.

— Познавахте ли го? — попита Ириарте.

— Ще ми се да го бях срещнал — каза бащата на Тино.

И излезе от къщата. Тейт Риналди погледна към Акин, но никой друг не му обърна внимание. То се премести от бащата на Тино върху въпроса с продажбата. Майката на Тино заглади косата на Акин и го погледна в лицето.

— Какъв ти беше синът ми? — попита.

— Той зае мястото на мъртвия ми човешки баща.

Тя затвори очи за миг и по лицето ѝ потекоха сълзи. Накрая го целуна по бузата и си тръгна.

— Акин — каза лекарката тихо, — истината ли им каза?

Акин я изгледа и реши да не отговаря. Искаше му се да не беше казал истината на Тейт Риналди. Тя бе изпратила родителите на Тино при него. Щеше да е по-добре да ги види чак след като похитителите си бяха отишли. Не биваше да забравя, трябваше непрестанно да си напомня колко опасни бяха човешките същества.

— Никога не им казвай — прошепна Йори. Явно мълчанието му ѝ беше казало достатъчно. — Няма нужда от повече убийства. Само умираме и умираме, а никой не се ражда.

Тя хвана лицето му в длани и го погледна, а изражението ѝ премина от болка в омраза, в болка, в нещо напълно нечетливо. Внезапно го прегърна и той се уплаши, че може да го смаже или одраска с ноктите си, или пък да го хвърли и нарани. В нея имаше толкова много потиснати емоции, в тялото ѝ тлееше толкова много смъртоносно напрежение.

Остави го. Размени няколко думи с Риналди и излезе от къщата.

[1] Дете (исп.). — Б.пр. ↑

[2] Вид отровна змия, обитаваща горите на Централна и Южна Америка. — Б.пр. ↑

Пазаренето продължи до късно през нощта. Хората ядяха, пиеха, разказваха истории и всеки се опитваше да се изкара повече търговец от другия. Тейт даде на Акин нещо, което определи като сносно вегетарианско ястие, а той не й каза, че беше далече от сносно. Съдържанието на протеини беше далече от необходимото му. Изяде го, след което се измъкна през една задна врата и си набави нужното с грах и семена от градината. Точно ги ядеше, когато вътре започнаха да се стрелят.

Първият изстрел го стресна толкова много, че падна на земята. Докато се изправяше, чу още изстрели. Направи няколко крачки към къщата и спря. Ако влезеше вътре, някой можеше да го застреля или настъпи, или пък ритне. Щеше да влезе, когато стрелбата свърши. Или ако Ириарте или Тейт го викнеха.

Чу се шум от трошене на мебели, от падане на тежки тела, от викащи и псуващи хора. Сякаш тези вътре бяха решили да унищожат както къщата, така и себе си. Нахлуха и други хора и звуците от боя се увеличиха, след което престанаха.

Акин изчака да минат няколко мига тишина и изкачи стъпалата към къщата бавно, но не и безшумно. Нарочно шумеше леко с надеждата, че ще го чуят, видят и разпознаят като някой, който е безопасен.

Първо видя счупени чинии. Подът на чистата, подредена стая, в която Тейт му беше дала ананас и си бе говорила с него, сега беше покрит с парчета стъкла и мебели. Наложил му се да се движи съвсем внимателно, за да не пореже краката си. Тялото му се възстановяваше по-бързо от телата на човеците, но всяко нараняване бе толкова болезнено за него, колкото и за тях.

Кръв.

Миризмата й беше достатъчно силна, че да го изплаши. При толкова много пролята кръв, някой сигурно беше мъртъв.

В хола имаше налягали по пода хора и други, които се грижеха за раните им. В единия ъгъл лежеше Ириарте, сам.

Акин се затича към мъжа. Някой го хвана, преди да го е достигнал, и го вдигна, въпреки съпротивата и рева му.

Риналди.

Акин извика, извъртя се и ухапа пръста на мъжа.

Риналди го изпусна и започна да крещи, че е отровен — което не беше истина, — а Акин изтича до Ириарте.

Но Ириарте беше мъртъв.

Някой го беше ударил няколко пъти по тялото, вероятно с мачете. Имаше зеещи, ужасяващи рани, през някои от които се виждаха вътрешностите му.

Акин изкрещя от шок, безсилие и тъга. Щом опознаеше някой човек, той веднага умираше. Човешкият му баща беше мъртъв, а Акин го познаваше единствено посредством Никанж. Тино беше мъртъв. Сега и Ириарте. Годиците му бяха съсечени, неизминали. Човешките му деца бяха загинали във войната, а децата му конструкти, създадени от материала, който оолоите бяха събрали преди много време, никога нямаше да могат да го опознаят, вкусят и да открият себе си в него.

Защо?

Акин огледа стаята. Йори и няколко други правеха каквото могат за ранените, но повечето хора в стаята просто зяпаха или Акин, или Риналди.

— Не е отровен! — каза Акин с отвращение. — Вие сте тези, които убивате, не аз!

— Добре ли е? — попита Тейт.

Стоеше до съпруга си и изглеждаше уплашена.

— Да.

Акин я изгледа, след това отново извърна очи към Ириарте. Огледа се и видя, че Галт също изглежда мъртъв, съсечен в главата и раменете. Йори се грижеше за Дамек. Каква ирония щеше да е, ако Дамек оживееше, а Ириарте бе умрял заради убийството, извършено от Дамек.

Със сигурност убийството на Тино бе причината за всичко това.

На пода, близо до Дамек, лежеше бащата на Тино. Беше ранен в лявото бедро, лявата ръка и дясното рамо. Жена му ридаеше над него, но той не беше мъртъв. Един мъж използваше нещо различно от вода, за да прочисти раната на рамото. Друг придържаше бащата на Тино.

Из стаята имаше още ранени и мъртви. Акин видя мъртвия Калик зад една дълга дървена пейка, покрита с възглавници. Имаше само една рана, силно кървяща, но малка. Беше на гърдите и сигурно бе засегнала и сърцето.

Акин седна до него, докато останалите в къщата помагаха на ранените и изнасяха мъртвите. Докато седеше там, никой не дойде при Калик. Някой започна да крещи зад него. Акин извърна глава и видя Дамек. Акин се опита да не чувства мъката, която го заливаше по рефлекс всеки път, когато видеше страдащо човешко същество. Част от съзнанието му крещеше, че олоои трябва да спаси този незаменим човек, този човек, от когото някое олоои вече бе взело отпечатъци, но когото нито един конструктор или оанкали наистина не познаваха.

Друга част от създанието му се надяваше, че Дамек ще умре. Нека страда. Нека крещи. Тино не бе имал време дори и да извика.

Бащата на Тино не крещеше. Той ръмжеше. От плътта му изрязваха парченца метал, а той стискаше парче сгънат плат между зъбите си и сумтеше.

Акин напусна ъгъла си, за да огледа едно от металните парченца: сиво топче, покрито с кръвта на бащата на Тино.

Тейт дойде при него и го вдигна. За своя изненада, той се притисна към нея. Сложи глава на рамото ѝ, не искаше да го оставя долу.

— Не смей да ме хапеш — каза тя. — Ако искаш да те пусна, ми кажи. Ако ме ухапеш, ще те метна към някоя стена.

Той въздъхна. Чувстваше се самотен дори в нейните ръце. Тя не беше утехата, от която се нуждаеше.

— Сложи ме долу — каза.

Тя го вдигна пред лицето си и го изгледа.

— Наистина ли?

Той отвърна на погледа ѝ, изненадан.

— Мислех, че не искаш да ме държиш.

— Ако не исках, нямаше да те взема. Искам просто да се разбираме. Става ли?

— Да.

И тя го прегърна отново и отговори на въпросите му, разказа му за куршумите и как пушките ги изстрелват, за това, как Матео, бащата на Тино, бил дошъл с приятелите си, за да търси отмъщение, въпреки

оръжията на похитителите. Във Феникс нямало оръжия, преди да дойдат похитителите.

— Гласувахме да няма — каза тя. — Имаме достатъчно неща, с които можем да се нараним. Сега... ами, сега се сдобихме с първите четири. Ако имам възможност, ще заровя проклетите неща.

Тя го понесе над натрошените чинии и го остави на плота. Той я наблюдаваше как пали лампа. Лампата внезапно и болезнено го накара да се сети за къщата за гости в Ло.

— Искаш ли нещо друго за ядене? — попита тя.

— Не.

— Не, какво?

— Не... какво?

— Лилит трябва да се засрами. „Не, благодаря“, мъник. Или „Да, моля“. Разбираш ли?

— Не знаех, че хората от съпротивата говорят така.

— В моя дом го правят.

— Ти ли каза на Матео кой е убил Тино?

— За бога, не. Опасявах се, че ти си му казал. Забравих да ти кажа да не го споделяш с никого.

— Казах му, че убиецът на Тино е мъртъв. Един от похитителите наистина умря. Беше болен. Мислех, че ако Матео повярва, че е бил той, никой няма да пострада.

Тя кимна.

— Това е трябвало да свърши работа. Ти си по-умен, отколкото те мислех. А Матео е по-луд, отколкото си мислех. — Тя въздъхна. — Господи, не знам. Никога не съм имала деца. Не знам как бих реагирала, ако имах дете и някой го беше убил.

— Нямах да кажеш нищо на родителите на Тино, докато всички похитители не си тръгнат — каза тихо Акин.

Тя го погледна, след това отвърна очи.

— Знам. Всичко, което казах, бе, че ти си познавал Тино, а той е бил убит. Разбира се, те поискаха да разберат още, но им казах да изчакат, докато свикнеш тук... че в края на краищата си просто едно бебе. — Тя го погледна отново, мръщейки се, клатейки глава. — Чудя се какво, по дяволите, си в действителност.

— Бебе — каза той. — Човешко-оанкалски конструкт. Искан ми се да бях нещо повече, защото оанкали частта от мен плаши хората, но не

ми помага, когато те се опитат да ме наранят.

— Аз няма да те нараня.

Акин отвърна на погледа ѝ, след това огледа стаята, в която лежеше мъртвият Ириарте.

Тейт веднага се захвана с почистването на счупените чинии и стъкла.

И Дамек, и Матео оцеляха.

Акин избягваше и двамата и остана при семейство Риналди. Майката на Тино, Пилар, го искаше и изглежда, вярваше, че той ѝ се полага по право, тъй като синът ѝ е мъртъв. Но Акин не искаше да е близо до Матео и Тейт беше наясно с това. Самата тя го искаше. Освен това се чувстваше виновна за престрелката и за грешната си преценка. Акин вярваше, че тя ще се бори за него. Не искаше да рискува и да превръща Пилар в свой враг.

Другите жени го хранеха и носеха, когато им се удадеше възможност. Той се опитваше да говори с тях или най-малкото да ги накара да го чуят как говори, преди да го вземат. Някои от тях се отдръпваха на момента. И никоя не му говореше като на бебе... през повечето време. Този му подход им спести унижението от това, да звучат като глупачки, а на него — да го намразят заради това. Караше ги или да го приемат такъв, какъвто е, или да го отхвърлят.

Идеята беше на Тейт.

Тя му напомняше за майка му, макар че двете бяха физически противоположности. Розова и кафява кожа, руса и черна коса, нисък и висок ръст, дребен и едър кокал. Но бяха еднакви по отношение на това, как приемаха нещата, как свикваха със странното, колко бързо мислеха и как обръщаха ситуациите в своя полза. Понякога и двете изпадаха в състояние на опасен гняв или безпричинна тъга. Акин знаеше, че има моменти, в които Лилит се мрази заради работата си с оанкалите и заради това, че има деца, които не са изцяло човешки. Тя обичаше децата си, но се чувстваше виновна, че ги е родила.

Тейт нямаше деца. Тя не бе станала сътрудник на оанкалите. От какво изпитваше вина? Какво я караше понякога да се измъква от селото и да отива за часове в гората?

— Не се притеснявай — каза му Гейб, когато попита. — Няма да го разбереш.

Акин подозираше, че и самият той не разбира. Понякога той я гледаше по начин, който караше Акин да си мисли, че с мъка се опитва

да я разбере... и не успява.

Гейб приемаше Акин, защото Тейт искаше това от него. Той не харесваше особено Акин. „Устата“, така го наричаше. А когато си мислеше, че Акин не може да го чуе, казваше: „Кой, по дяволите, би искал бебе, което звучи като джудже?“.

Акин не знаеше какво означава думата „джудже“. Мислеше, че е вид насекомо, докато една от жените в селото не му обясни, че това е човек с разстройство на жлезите, което го е оставило малък, дори и след като е пораснал. След като бе задал въпроса си, някои хора в селото започнаха да му викат само джудже.

Това бе най-големият му проблем във Феникс. Дори хората, които не го харесваха, не бяха жестоки с него. Дамек и Матео се възстановяваха вън от полезрението му. А той веднага бе започнал да се опитва да убеди Тейт да му помогне да избяга и да се прибере вкъщи.

Трябваше да направи нещо. Изглежда, никой нямаше да дойде за него. Новото дете сигурно вече се бе родило и бе започнало да се свързва с останалите в семейството. Не знаеше, че има брат, на име Акин. То щеше да бъде един непознат, когато накрая се срещнеха. Той се опита да обясни на Тейт какво означава това и колко нередно беше.

— Не се безпокой — каза му Тейт. Бяха отишли да берат помело — Тейт събираше плодовете, а Акин пасеше, без да се отдалечава от нея. — Детето е само едно новородено сега — продължи Тейт. — Дори и децата конструктори не се раждат научени да говорят и да знаят кой кой е. Ще имаш време да се запознаеш с него.

— Сега е времето за свързване — каза Акин, чудейки се как би могъл да обясни нещо толкова лично на човек, който нарочно избягваше всякакъв контакт с оанкалите. — Свързването става веднага след раждането и веднага след метаморфозата. През останалото време... връзките са само сенки на това, което могат да бъдат. Понякога хората успяват да ги създадат, но най-често се провалят. Късните свързвания никога не са това, което трябва. Никога няма да опозная сестра си както трябва.

— Сестра?

Акин извърна глава. Не искаше да плаче, но не успя да спре няколкото тихи сълзи.

— Може би няма да е сестра. Макар че би трябвало да е. Щеше да е, ако аз бях там.

Той рязко погледна нагоре към нея и помисли, че вижда съчувствие на лицето ѝ.

— Отведи ме вкъщи! — прошепна настоятелно. — Не съм приключил с изграждането на собствените си връзки. Тялото ми чакаше новото дете в семейството.

Тя се намръщи.

— Не разбирам.

— Ахажас ми позволи да го докосна, да бъде едно от неговите присъствия. Тя ми позволи да го разпозная и опозная като роднина, докато то още се формираше. То ще е най-близкото дете в семейството до мен — най-близкото до моята възраст. То трябва да е роднината, с която да порасна, с която да съм свързан. Ние... ние няма да сме наред... — Той се замисли за момент. — Няма да сме завършени един без друг.

Погледна към нея с надежда.

— Спомням си Ахажас — каза тя тихо. — Тя беше толкова голяма... мислех, че е мъжко. После Кахгаят, нашето оолои, ми каза, че женските оанкали са такива. „С достатъчно пространство отвътре за деца — ми каза. — И достатъчно сила, за да защитават родените и неродените деца.“ Гейб го попита какво тогава правят мъжките, щом женските поемат всичко това. „Те търсят нов живот — каза то. — Мъжките са търсачи и събирачи на живот. Това, което оолоите и женските могат да правят, мъжките са задължени да правят.“ Гейб остана с впечатлението, че оолоите и женските могат да се справят и без мъжките. Кахгаят му каза, че не е така. Че без мъжките си оанкалите ще загинат като вид. Не мисля, че Гейб му повярва.

Тя въздъхна. Беше разсъждавала на глас, не толкова говорила на Акин. Когато Акин заговори, тя се стресна.

— Кахгаят ооан Никанж ли? — попита я.

— Да — отговори тя.

Той се вира в нея в продължение на няколко секунди.

— Позволи ми да те вкуся — каза накрая.

Тя можеше да се съгласи или да откаже. Нямахше да се уплаши, отврати или пък да стане опасна.

— Как ще го направиш? — попита го.

— Вземи ме.

Тя се наведе и го вдигна.

— Би ли седнала и би ли ме оставила да го направя, без да те изморявам? — попита я. — Знам, че ти тежа.

— Не чак толкова.

— Няма да боли — каза той. — Хората го усещат само когато оолоите го правят. После им харесва.

— Добре. Давай.

Той беше изненадан, че тя не се страхува да не бъде отровна. Тя се облегна на едно дърво и го гушна, докато той вкусваше врата ѝ и я изучаваше.

— Най-обикновен малък вампир — я чу да казва, преди да се изгуби във вкуса ѝ.

В нея имаше оттенъци от Кахгаят. Никанж беше споделило спомените си от своя оолои родител и беше дало на Акин да изследва тези спомени толкова подробно, че Акин чувстваше Кахгаят като познат.

Самата Тейт беше впечатляваща: напълно различна от Лилит, от Джоузеф. Беше малко като Лий и Рей, но всъщност като никой друг, който той бе вкусвал. В нея имаше нещо истински странно, нещо не наред.

— Добър си — каза тя, когато той отдръпна глава и се загледа в лицето ѝ. — Намери го, нали?

— Открих... нещо. Не знам какво е.

— Една малка гадна болест, която трябваше да ме е убила преди много години. Нещо, което явно съм наследила от майка си. Макар че по време на войната тъкмо започвахме да подозираме, че и тя го е наследила. Хорей на Хънтингтън, така се казва. Не знам какво ми направиха оанкалите, но при мен така и не се проявиха симптоми.

— Откъде знаеш, че е това?

— Кахгаят ми каза.

Това беше достатъчно.

— Беше... грешен ген — каза той. — Привлече ме и трябваше да го разгледам. Кахгаят е искало този ген никога да не се задейства. Не мисля, че ще се... но ти трябва да си близо до Кахгаят, за да може то да те наблюдава. Трябвало е да подмени гена.

— Каза, че ще го направи, ако останем с него. Каза и че ще трябва да съм известно време под негово наблюдение, ако реши да промени нещо в гена. Аз... не можах да остана с него.

— Но искаше.

— Така ли?

Тя го премести в ръцете си, след това го остави долу.

— И все още искаш.

— Изяде ли всичко, което искаше?

— Да.

— Върви след мен, тогава. Че трябва да нося тези плодове.

Тя се наведе и вдигна голямата кошница с плодове на главата си. След като я намести достатъчно добре, се изправи и тръгна към селото.

— Тейт? — викна той.

— Какво?

Тя не се обърна.

— То се върна на кораба, да знаеш. Все още е Динсо. Ще трябва да се върне на Земята в някакъв момент. Но то не искаше да живее тук с които и да е от човеците, които можеше да има. Досега не разбирах защо.

— Някой някога говорил ли е за нас?

Нас, помисли си Акин. Тейт и Гейб. И двамата познаваха Кахгаят. А вероятно Гейб беше причината Тейт да не отиде при Кахгаят.

— Кахгаят ще се върне, ако Никанж го извика — каза той.

— Ти наистина ли не знаеше за нас? — настоя тя.

— Не. Стените в Ло не са като стените тук. През тях не можеш да чуеш нищо. Хората се запечатват между тях и никой не може да чуе какво си казват.

Тя спря, сложи ръка върху кошницата, за да я придържа, и погледна надолу към него.

— Господи! — каза.

Осъзна, че може би не трябваше да й казва, че може да чува през стените във Феникс.

— Какво е Ло? — попита тя. — Просто село ли е, или...

Акин не знаеше какво да каже, не знаеше какво иска да разбере тя.

— Стените наистина ли се запечатват? — попита го.

— Да, освен тези в къщата за гости. Никога ли не си била там?

— Никога. Търговци и похитители са ни разказвали за него, но никой не е казал, че то е... Какво е то, за бога? Кораб бебе?

Акин се намръщи.

— Някой ден може и да бъде. Но на Земята има толкова много като него. Може би Ло ще бъде един от мъжките в някое от тези, които станат кораби.

— Но... ще напусне ли Земята някой ден?

Акин знаеше отговора на този въпрос, но осъзна, че не трябва да й го дава. И все пак я харесваше и му беше трудно да я лъже. Не каза нищо.

— Така си и помислих — каза тя. — Значи, един ден хората от Ло — или техните наследници — ще тръгнат отново из космоса в търсене на други хора, които да инфектират или измъчват, или както там го наричате.

— Размяна.

— О, да. Проклетата размяна на гени! И още искаш да знаеш защо не мога да се върна при Кахгаят.

Тя си тръгна, оставяйки го да се върне сам в селото. Той не направи никакви усилия да я настигне, защото знаеше, че няма как. Малкото, за което се бе досетила, я беше разстроило достатъчно силно, за да не я е грижа, че той, независимо колко е ценен, е изоставен някъде в горичката или в градините, където може да бъде откраднат. Как щеше да реагира тя, ако той й бе казал всичко, което знае: че накрая не само наследниците на човеците и оанкалите ще пътуват из космоса в новопораснали кораби. С тях щеше да е и голяма част от самата Земя. Щеше да остане нещо по-малко от трупа на света. То щеше да е нищожно, студено и необитаемо като луната. Съзряващите Чкахичдак не оставяха нищо използваемо и полезно след себе си. Самите те трябваше да изпълняват функцията на цели светове, докато конструктите във всеки един от тях не достигнат зрялост като вид и не открият нов вид, който да им бъде партньор в размяната.

Спасената Земя щеше да умре накрая. Но в известно отношение щеше да продължи да живее, подобно на едноклетъчните, които продължаваха да живеят след делене. Дали това щеше да успокои Тейт? Акин се страхуваше да разбере.

Беше изтощен, но почти достигнал къщите, когато Тейт се върна за него. Вече беше оставила кошницата си с плодове. Вдигна го, без да казва и дума, и го понесе към дома си. Той заспа в ръцете ѝ, преди да стигнат там.

Никой не дойде за него.

Никой не искаше да го отведе вкъщи или да го пусне.

Чувстваше се едновременно нежелан и неистово желан. Ако родителите му не можеха да дойдат заради раждането на новото дете, трябваше да пратят някой друг. Родителите му бяха правили това за чужди семейства в други села, чиито деца са били откраднати. Хората си помагаша взаимно в търсенето и намирането на децата.

И все пак жителите на Феникс се радваха на присъствието му. Дори тези, които бяха смутени от контраста между дребното му телце и несъмнената му зрялост, свикнаха с присъствието му в селото. Някои винаги имаха нещо за хапване за него. Други задаваха въпрос след въпрос за живота му, преди да го донесат при тях. Трети обичаха да го държат в ръце или да го оставят да седи в краката им, докато му разказват истории от живота преди войната. Това му харесваше най-много. Той се научи да не ги прекъсва с въпроси. Можеше да научи и след това какво представляват кенгурутата, лазерите, тигрите, киселинният дъжд и Ботсвана. И понеже запомняше всяка дума от историите им, лесно можеше да се върне и да добави обясненията, където е мястото им.

Най-малко обичаше да слуша истории, които очевидно не бяха истина: истории, населени със същества като вещици, елфи или богове. Митове, казваха му; приказки.

Той им разказваше истории от миналото на оанкалите — за минали партньорства, които са допринесли към това, което са оанкалите днес, или към онова, в което могат да се превърнат един ден. Той беше чул тези истории и от тримата си оанкали родители. Всички бяха абсолютната истина, но хората не вярваха на почти нито една от тях. Но въпреки това ги харесваха. Скупчваха се около него, за да го чуват. Понякога оставяха работата си, за да дойдат да слушат. Акин харесваше вниманието и затова прие техните приказки, както и недоверието им към неговите истории. Прие и чифта къси панталонки, които Пилар Леал му уши. Той не ги харесваше. Ограничаваха част от

възприятията му и бяха по-трудни за чистене от кожата му, когато се изцапат. Но на него никога не му хрумна да помоли друг да ги изпере вместо него. Когато Тейт го видя да ги пере, тя му даде сапун и му показа как да го използва върху тях. След това се усмихна почти весело и го остави.

Хората му даваха да ги гледа как правят обувки, дрехи и хартия. Тейт убеди Гейб да го заведе при мелницата и работилницата — в първата се мелеше зърно, а във втората се изработваха дървени мебели, инструменти и други неща. Когато Акин отиде там, мъжът и жената вътре правеха голямо кану.

— Можем да построим и фабрика за текстил — каза му Гейб. — Но задвижваните с крака чекръци, шевни машини и станове са достатъчни. И без това произвеждаме повече от необходимото, а и хората имат нужда от това, да вършат някои неща по собствени скорост и кройка.

Акин помисли върху това и реши, че го разбира. Често бе наблюдавал как хората предат, плетат, шият, изработват неща, от които нямат нужда, с надеждата, че ще могат да ги предложат за размяна в села с малко или почти никакви машини. Но в това нямаше никаква неотложност. Можеха да спрат работата си по средата и да дойдат при него, за да слушат историите му. Вършеха повечето от работата си само за да са заети с нещо.

— Ами металите? — попита той.

Гейб погледна надолу към него.

— Искаш ли да видиш ковачницата?

— Да.

Гейб го взе и тръгнаха натам.

— Чудя се колко точно разбираш — измърмори.

— Обикновено разбирам — призна Акин. — Това, което не разбирам, запомням. И накрая пак го разбирам.

— Исусе! Какъв ли ще си, когато пораснеш.

— Не чак толкова голям, колкото си ти — каза Акин с тъга.

— Така ли? И знаеш със сигурност?

Акин кимна.

— Силен, но не много голям.

— Но пък умен.

— Ще е ужасно да съм малък и глупав.

Гейб се засмя.

— При някои се случва — каза. — При теб едва ли.

Акин го погледна и също се усмихна. Все още се радваше, когато успееше да накара Гейб да се засмее. Изглежда, мъжът започваше да го приема. Тейт беше предложила Гейб да го заведе на хълма и да му покаже работилниците. Караше ги да правят неща заедно, когато можеше, и Акин разбра, че тя искаше те да се харесват взаимно.

Но ако това станеше, какво щеше да се случи, когато неговите хора най-накрая дойдеха да го вземат. Щеше ли Гейб да се бие? Да убие някого? Да умре?

Акин гледаше как ковачът изработва острие за мачете: как нагрива, кове, оформя метала. В единия ъгъл имаше дървена щайга, пълна с остриета за мачете. Имаше също така и коси, сърпове, брадви, чукове, триони, пирони, куки, вериги, навита жица, кирки... И въпреки това не беше претрупано. За всяко нещо, било то инструмент или материал, имаше място.

— Понякога работя тук — каза Гейб. — Помагал съм доста и при събирането на сурови материали. — Той хвърли бърз поглед към Акин. — Някой път може да видиш и мястото, от което ги вземаме.

— В планините?

— Да.

— Кога?

— Когато тук стане твърде горещо.

На Акин му трябваха няколко секундни, за да осъзнае, че той не говори за времето. Щяха да го скрият на онова място, когато хората му дойдеха да го търсят.

— Намирали сме артефакти от стъкло, пластмаса, керамика и метал. Намирали сме и много пари. Знаеш ли какво са парите?

— Да. Никога не съм виждал, но са ми разказвали за тях.

Гейб бръкна в джоба си със свободната си ръка. Извади блестящо златно дискче от метал и го даде на Акин. Беше изненадващо тежко за размера си. От едната му страна беше написано нещо, което приличаше на голямата буква t, и думите „Той възкръсна. Ще възкръснем и ние“. От другата страна имаше рисунка на птица, която излита от огъня. Акин разгледа внимателно птицата и забеляза, че е от вид, който никога не беше виждал по рисунките.

— Парите на Феникс — каза Гейб. — А това е феникс, която се възражда от собствената си пепел. Феникс е птица от митологията. Разбираш ли?

— Лъжа — каза Акин безразсъдно.

Гейб взе дискчето от него, върна го в джоба си и сложи Акин на земята.

— Чакай! — извика Акин. — Извинявай. Така наричам митовете наум. Не исках да го изрека на глас.

Гейб погледна надолу.

— Ако ще бъдеш винаги малък, ще трябва да се научиш да внимаваш с използването на тази дума — каза.

— Но... аз не казах, че *ти* лъжеш.

— Не. Ти просто каза, че моята мечта, мечтата на всеки тук е лъжа. Дори не знаеш какво каза.

— Съжалявам.

Гейб го изгледа, въздъхна и го вдигна отново.

— Не знам — каза. — Може би би трябвало да съм облекчен.

— От какво?

— От това, че в някои отношения наистина си само едно дете.

Няколко седмици по-късно пристигнаха търговци, които водеха още две откраднати деца. И двете се оказаха малки момичета. Търговците взеха в замяна не жена, ами толкова метални инструменти и злато, колкото можеха да носят, както и книги, които бяха по-ценни и от златото. Две двойки във Феникс изработваха, заедно с включващи се от време на време други селяни, хартия и мастило и печатаха книгите, които останалите села търсеха най-много. Библии: използвайки спомените на всяко село, до което можеха да стигнат, изследователите от Феникс бяха съставили възможно най-пълната Библия. Имаше също така и книги със съвети, медицински книги, спомени от Земята преди войната, списъци с растения, животни, риби и насекоми, които стават за ядене, с изброени техни предимства и опасности, както и пропаганда срещу оанкалите.

— Не можем да имаме деца и затова правим всичко това — каза Тейт на Акин, докато гледаха как търговците се пазарят за ново кану, в което да отнесат стоката си. — Тези там вече официално са богати. Не че ще има някакво значение.

— Може ли да видя момичетата?

— Защо не? Хайде.

Тя тръгна бавно и го остави да я следва до къщата на семейство Уилтън, където бяха настанили момичетата. Мейси и Колина Уилтън бяха успели да вземат и двете деца при тях със светкавична скорост. Те бяха едната половина от издателите на Феникс. Сигурно от тях се очакваше в един момент да отстъпят едното дете на друга двойка, но засега семейството им наброяваше четирима души.

Момичетата ядяха печени бадеми и хляб от маниока с мед. Колина Уилтън им сипваше плодова салата в купички.

— Акин — каза тя, когато го видя. — Чудесно. Тези момиченца не говорят английски. Може би ти ще можеш да говориш с тях.

Момичетата бяха с кафява кожа, гъста черна коса и тъмни очи. Бяха облечени в нещо като мъжки ризи, прихванати с колан от тънко въже и скъсени, за да им стават. По-голямото от двете момичета вече

бе успяло да освободи ръцете си от импровизираното облекло. Имаше няколко телесни пипала по врата и раменете и ограничаването им вероятно беше ослепяващо и сърбящо мъчение за нея. Малкото момиче имаше сноп пипала на гърлото: сигурно служеха за защита на нейния саир отвор за дишане. Това означаваше, че малкият ѝ, нормално изглеждащ нос е сигурно само украса. Можеше и да означава, че момичето е способно да диша под вода. Родена от оанкали, значи, независимо от човешкия ѝ външен вид. Това беше необичайно. Ако е родена от оанкали, значи, е *тя* само от учтивост. Все още не би могла да знае от какъв пол ще е. Такива деца, ако изобщо имаха човешки изглеждащи полови органи, най-често приличаха на момичета. Тези двете вероятно бяха на три и четири години.

— Ще трябва да ходите до градините им и в гората, за да си набавите достатъчно протеини — каза им Акин на оанкалски. — Опитват се, но никога не успяват да ни осигурят достатъчно.

Двете момичета слязоха от столовете си и дойдоха при него, за да го докоснат, вкусят, опознаят. Той се съсредоточи толкова силно върху тях и опознаването им, че в продължение на няколко минути бе неспособен да възприема каквото и да било друго.

Бяха роднини — едното родено от човек, другото от оанкали. По-малкото беше роденото от оанкали и изглеждаше по-андроженно от двете. То най-вероятно щеше да стане мъжко в отговор на видимата женственост на другото. Името му, сигнализира то, беше Шкахт — Каалшкахт ека Джайтахсокалдактохдж аж Динсо. Беше му роднина. Двамата бяха свързани чрез Никанж, чиито роднини бяха Каал. Акин с радост предаде на Шкахт човешката версия на името си, тъй като оанкалската не даваше достатъчно информация за Никанж. Акин Аяпо Шинг Каалниканжло.

И двете деца вече знаеха, че е роден от човек и че се очаква да стане мъж. Това го превърна в обект на силно любопитство. Той установи, че харесва интереса им, и им позволи да го изследват в пълнота.

— ... изобщо не са като децата — казваше един от човеците. — Налазили са се като група кучета.

Кой говореше? Акин се съсредоточи върху стаята и човеците отново. Бяха се появили още трима. Говореше Неси, жена, която

винаги бе гледала на него като на ценно имущество, но която не го харесваше.

— Ако това е най-лошото, което правят, ще се разберем идеално с тях — каза Тейт. — Акин, как се казват?

— Шкахт и Амма — каза ѝ Акин. — Шкахт е по-малкото.

— Що за име е Шкахт? — учуди се Гейб.

Той бе дошъл с Неси и Пилар.

— Оанкалско — каза Акин.

— Защо? Защо са ѝ дали оанкалско име?

— Трима от родителите ѝ са оанкали. Както и трима от моите.

Няма да им каже, че Шкахт е родено от оанкали. Нямаше и да позволи на Шкахт да им го каже. Какво би могло да се случи, ако открият това и решат, че искат само човешко-роденото дете? Щяха ли да разменят Шкахт в някой момент, или щяха да я върнат на похитителите ѝ? Най-добре да ги остави да вярват, че и Амма, и Шкахт са родени от човек и истински женски. Трябва и да наложи на себе си да мисли за тях като за такива, за да не се превърнат мислите му в думи и да го издадат. Вече бе предупредил децата, че не трябва да изричат точно тази истина. Те все още не разбираха защо, но се съгласиха.

— Какви езици говорят? — попита Тейт.

— Искат да знаят какви езици говорите — каза им Акин на оанкалски.

— Говорим френски и туи^[1] — каза Амма. — Човешкият ни баща и неговите братя са от Франция. Пътували из родината на майка ни, когато войната започнала. В нейната страна много хора говорели английски, но в родното ѝ село хората говорели основно туи.

— Къде е било селото ѝ?

— В Гана. Майка ни е от Гана.

Акин предаде това на Тейт.

— Отново Африка — каза тя. — Сигурно континентът почти не е пострадал. Чудя се дали оанкалите не са започнали да се заселват там. Мислех, че в Гана всички говорят английски.

— Попитай ги от кое обменно село са — каза Гейб.

— От Каал — отговори Акин, без да ги пита. След това се обърна към децата. — Има ли повече от едно село Каал?

— Три са — каза Шкахт. — Ние сме от Каал-Осеи.

— Каал-Осеи — предаде Акин.

Гейб закима.

— Каал...

Той погледна към Тейт, но тя само поклати глава.

— Ако там не говорят английски — каза тя, — значи, сред тях не е никой от познатите ни.

Той кимна.

— Говори с тях, Акин. Разбери кога са ги откраднали и къде е селото им... ако знаят. Могат ли да помнят разни работи като теб?

— Всички конструктори помнят.

— Добре. Ще останат с нас, така че, започвай да ги учиш на английски.

— Те са сестри. Много близки. Не трябва да се разделят.

— Така ли? Ще видим.

На Акин това не му хареса. Ще трябва да предупреди Амма и Шкахт да се разболеят, ако бъдат разделени. Ревът нямаше да свърши работа. Човеците трябваше да бъдат изплашени, трябваше да бъдат накарани да си мислят, че може да изгубят едно или две от новите си деца. Сега притежаваха това, което никога не бяха имали: деца, за които смятаха, че ще могат да се размножават един ден. След всичко, което бе чувал за бунтовниците, той не се съмняваше, че някои от тях наистина вярваха, че скоро ще могат да развъждат нови, обучени от хора и приличащи на човеци деца.

— Хайде да излезем — каза им той. — Още ли сте гладни?

— Да — отговориха двете едновременно.

— Елате. Ще ви покажа къде растат най-добрите работи.

[1] Един от езиците, които се говорят на територията на Гана. — Б.пр. ↑

На следващия ден сложиха и трите деца в раници и ги понесоха към планините. Не им позволиха да ходят по пътя. Гейб носеше Акин върху вързоп с провизии, а Тейт вървеше зад тях, понесла още повече провизии. Амма се беше качила на гърба на Мейси Уилтън и тайно го вкусваше с едно от малките си телесни пипала. Тя имаше нормален човешки език, но всяко от пипалата ѝ ѝ вършеше същата работа като дългия сив оанкалски език на Акин. Пипалата по гърлото на Шкахт ѝ осигуряваха по-нюансирано усещане за мирис и вкус от това на Акин и освен това можеше да използва и ръцете си за вкусване. В косата ѝ имаше и нежни, тъмни пипала. С тях можеше да вижда. С очите си — не. Но се беше научила да изглежда, все едно гледа хората с очите си, да се обръща с лице към тях и да раздвижва тънките си пипала по главата, когато я мърда, за да не се притесняват хората от това, че косата ѝ изглежда, сякаш пълзи сама нагоре и надолу. Трябваше да внимава много, тъй като човеците по някаква причина обичаха да режат косите на хората. Режеха своите, бяха подстригвали и Акин. Дори и в Ло мъжете, най-вече, режеха косите си или караха другите да им ги режат. Акин не искаше да мисли какво е чувството при отрязани сетивни пипала. Нищо не би било по-болезнено. Вероятно нищо друго не би накарало оанкали или конструктор да ужили някого инстинктивно и фатално.

Човеците вървяха цял ден, спирайки само веднъж за почивка и хранене по обед. Не обсъждаха къде отиват и защо, но се придвижваха бързо, като че ли се опасяваха от преследвачи.

Бяха група от двайсет души. Въръжени, въпреки усилията на Тейт, с четирите пушки на похитителите на Акин. Дамек беше още жив, но не можеше да ходи. За него се грижеха долу във Феникс. Акин предполагаше, че той няма идея какво се случва: че оръжието му го няма, че Акин го няма. Това, за което не знаеше, нямаше как да презира или издаде.

През нощта човеците опънаха палатки и направиха легла от одеяла и клони или бамбук — от всичко, което бяха намерили. Някои

разпънаха хамаци между дърветата и легнаха да спят извън палатките, понеже нямаше изгледи за дъжд. Акин помоли да спи на открито с някого и една жена, на име Абира, направо се протегна от хамака си и го взе при себе си. Изглеждаше доволна, че той е с нея, въпреки жегата и влажността. Тя беше ниска и много силна жена, която носеше раница, тежка колкото на почти два пъти по-едрите от нея мъже, но прегръдката ѝ бе нежна.

— Имах момченца преди войната — каза тя на оцветения си от странен акцент английски.

Беше от Израел. Погали набързо главата му — любимата ѝ милувка — и легна да спи, оставяйки го сам да намери най-удобната за него позиция.

Амма и Шкахт спяха заедно на леглото си от покрито с бамбук одеяло. Хората ги ценяха, хранеха, подслоняваха, но не харесваха пипалата им и не се излагаха доброволно на допира на малките сетивни органи. Амма бе успяла да вкуси Мейси Уилтън само защото той я носеше на гърба си и пипалата ѝ можеха да проникнат през материята на дрехите, които той бе сложил между нея и кожата си.

Нито един човек не искаше да спи с тях. Дори и в момента Неси Ройбал и съпругът ѝ Стансио обсъждаха шепнешком възможността да махнат пипалата на момичетата, докато са още малки. Акин ги слушаше внимателно, силно притеснен.

— Ще се научат да се оправят и без грозните малки неща, ако им ги махнем, докато са съвсем малки — казваше Неси.

— Нямаме нужните упойки — възрази мъжът. — Би било жестоко.

Той беше противоположното на съпругата си: тих, стабилен, любезен. Хората търпяха Неси заради него. Акин го избягваше, за да избегне и Неси. Но Неси все успяваше да каже нещо и да го повтори отново и отново, докато останалите хора не започнеха да го казват... и да го смятат за истина.

— Сега няма да усетят кой знае какво — каза тя. — Толкова са малки... А и тези дребни, червейоподобни работи още не са станали големи. Сега е най-доброто време за това.

Стансио не каза нищо.

— Ще се научат да използват човешките си сетива — прошепна Неси. — Ще видят света през нашите очи и още повече ще заприличат

на нас.

— Искаш да им ги отрежем? — попита Стансио. — На тези малки момиченца? Почти бебета?

— Стига си говорил глупости. Възможно е да се направи. Раните ще зараснат. А те ще забравят, че някога са имали пипала.

— Може и да пораснат отново.

— Пак ще ги отрежем!

Последва дълго мълчание.

— И така колко пъти, Неси? — попита мъжът накрая. — Колко дълго би измъчвала деца? Щеше ли да ги измъчваш, ако се бяха родили от твоето тяло? Ще ги мъчиш ли сега, защото не са?

Не казаха нищо повече. На Акин му се стори, че Неси плака известно време. Издаваше кратки, нечленоразделни звуци. От Стансио се чуваше само равномерно дишане. Малко по-късно Акин осъзна, че мъжът е заспал.

Цели дни вървяха през гората и изкачваха обраслите хълмове. Но вече беше станало хладно и Акин и момичетата трябваше да отблъскват опитите на хората да ги облекат по-топло. Все още имаше достатъчно храна, а телата им бързо и лесно се приспособиха към промяната в температурата. Акин продължи да носи късите панталонки, които Пилар Леал бе ушила за него. Не бе имало достатъчно време, за да бъдат ушити дрехи и за момичетата, и затова те бяха облечени в дълги парчета плат, увити около кръста и завързани на гърдите. Това бяха единствените дрехи, които те не махаха и губеха нарочно.

Акин беше започнал да спи при тях на втората нощ от пътуването. Трябваше да научат английски възможно най-бързо. Неси правеше очакваното от Акин: непрекъснато казваше на различни хора по време на тихи, напрегнати разговори, че пипалата на момичетата трябва да бъдат махнати сега, докато децата са малки, за да приличат повече на хора и да се научат да разчитат само на човешките си сетива, и да възприемат света по човешки начин. Хората се смееха зад гърба ѝ, но от време на време Акин ги чуваше да обсъждат пипалата: колко са грозни, колко по-хубави ще са момиченцата без тях...

— Ще ни режат ли? — попита го Амма, когато ѝ разказа.

Всичките ѝ пипала бяха прилепнали към кожата и станали невидими.

— Може да се опитат — каза Акин. — Трябва да им попречим да го направят.

— Как?

Шкахт го докосна с една от малките си сензитивни ръце.

— На кои човеци имаш доверие? — попита.

Макар че беше по-малката от двете, тя напредваше по-бързо в ученето.

— На жената, с която живея. Тейт. Но не и на съпруга. Само на нея. Смятам да ѝ кажа истината.

— Може ли наистина да ни помогне?

— Да. А може и да не може. Тя прави... странни неща понякога. Тя... Най-лошото нещо, което може да направи сега, е да не направи нищо.

— Какво й има?

— Ами на всички останали? Не си ли забелязала?

— ... да. Но не разбирам.

— Нито пък аз. Но това е начинът, по който трябва да живеят. Искат деца и затова ни купуват. Но това не ни прави техни деца. Те искат да имат свои собствени. Понякога ни мразят, защото не могат да имат. А понякога ни мразят, защото сме част от оанкалите, а оанкалите са тези, които не им позволяват да имат деца.

— Могат да имат много деца, ако престанат да живеят сами и се присъединят към нас.

— Искат да имат деца така, както е ставало преди войната. Без оанкалите.

— Защо?

— Такъв е техният начин.

Тримата се бяха скупчили един до друг, за да може сензорно петно да открие сензорно петно, за да могат момичетата да използват сетивните си пипала, а той — езика си. Почти не осъзнаваха, че вече не водят разговора си на глас. Акин вече бе научил, че човеците ги смятаха за заспали един върху друг, когато ги видеха да лежат така.

— Повече няма да има други като тях — каза той, опитвайки се да изпрати чувствата на самотност и страх, които смяташе, че хората преживяват. — Техният вид е всичко, което някога са познавали и виждали, и той ще престане да съществува. Опитват се да ни направят като себе си, но ние никога няма да бъдем като тях и те го знаят.

Момичетата потрепериха и нарушиха контакта бързо и за съвсем кратко. Когато го докоснаха отново, беше все едно общуват с него като една личност.

— Ние сме тях! Ние сме и оанкалите. Знаеш го. Ако можеха да усетят това, щяха да знаят!

— Ако можеха да го усетят, щяха да са като нас. А те не могат и не са. Ние сме най-доброто от тях и най-доброто от оанкалите. Но те няма да съществуват повече заради нас.

— Оанкали *Динсо* и *Тоат* няма да съществуват повече.

— Да. Но *Акджай* ще заминат оттук непроменени. Ако човешко-оанкалските конструктори не се справят тук или с оанкалите от *Тоат*, *Акджай* ще продължат.

— Само ако намерят други видове, с които да се слоят — усещаше се ясно, че думите са на Амма.

— Човеците са стигнали до края си — каза Шкахт. — Те бяха несъвършени и свръхспециализирани. Ако я нямаше войната им, щяха да намерят друг начин да се самоунищожат.

— Вероятно — съгласи се Акин. — Аз също съм учил за това. И виждам конфликта в гените им — младата интелигентност, принудена да служи на древни тенденции към йерархичност. Но... не е трябвало да се самоунищожават. И със сигурност не е нужно да го правят и сега.

— Способни ли са на друг? — попита Амма.

Всичко, което беше научила, всичко, което й бяха показали телата на човешките й родители, й казваше, че той говори безсмислици. Не бе живяла достатъчно дълго с човеци от съпротивата, за да започне да гледа на тях като на наистина друга група хора.

И все пак трябваше да се научи да разбира. Тя щеше да бъде женска. Един ден щеше да разказва на децата си за човеците. А сега не знаеше нищо. Самият той тепърва започваше да научава за тях.

Той заговори напрегнато и с пълна убеденост:

— Трябва да има човешка *Акджай*! Трябва да има човеци, които не са принудени да се променят или да измрат... човеци, които да продължат, ако съюзите *Динсо* и *Тоат* се окажат неуспешни.

Амма се раздвижи до него, притеснена: ту го докосваше, ту прекъсваше контакта, сякаш я болеше от това, че разбира какво казва той, но любопитството не й позволява да се отдръпне напълно. Шкахт не мърдаше, свързана с него посредством нежните пипала на главата й, и се опитваше да осъзнае за какво говори той.

— Ти си тук за това — каза тихичко с думи.

Гласът й го стресна, но той не помръдна. Беше го изрекла на оанкали и комуникацията й, също като неговата, предаваше усещането за твърдост и истина.

Амма се свърза още по-дълбоко с двамата, предавайки им напрежението си. Тя не разбираше.

— Той е оставен тук — обясни тихо Шкахт. Тя успокои сестра си, изпращайки й собствената си увереност. — Те искат той да опознае

човеците — каза. — Не биха го изпратили сами при тях, но тъй като той вече е тук и никой не го наранява, те искат от него да се научи, за да може по-късно да предаде на тях знанието.

— Ами ние?

— Не знам. Ако дойдат да ни вземат, няма да го оставят тук. А и сигурно не са знаели къде ще ни продадат... и дали изобщо ще ни продадат. Мисля, че ще ни оставят да стоим тук, докато не решат да си го вземат обратно... и докато сме в безопасност.

— Сега не сме в безопасност — прошепна Амма на глас.

— Не. Акин ще говори с Тейт. Ако Тейт не може да ни помогне, ще изчезнем в някоя от идните нощи.

— Ще избягаме ли?

— Да.

— Човеците ще ни хванат!

— Няма. Ще пътуваме само през нощта, ще се крием през деня, ще тръгнем по най-близката река, щом сме в безопасност.

— Можеш ли да дишаш под вода? — попита Акин Амма.

— Все още не — отговори тя, — но съм добър плувец. Винаги влизах заедно с Шкахт във водата. Когато ми станеше трудно, Шкахт помагаше: свързваше се с мен и започваше да диша и за мен.

Точно както сестрата на Акин щеше да може да му помага. Той се отдръпна, подсетен за самотата си от тяхното единение. Можеше да говори с тях, да общува с тях без глас, но никога нямаше да може да установи онази особена близост с тях, която те имаха помежду си. Скоро щеше да е твърде възрастен за нея... ако вече не беше. А и какво ли се случваше в този момент с неговата сестра?

— Не вярвам да са ме оставили нарочно с хората — каза той. — Родителите ми не биха постъпили така. Човешката ми майка би дошла сама, ако никой друг не иска.

И двете момичета на мига възстановиха контакта с него.

— Не! — каза Шкахт. — Когато бунтовниците попаднат на сами жени, те ги задържат. Станахме свидетели на това в едно от селата, в които похитителите ни се опитаха да ни продадат.

— Какво видяхте?

— Няколко мъже дойдоха в селото. Негови жители, които се връщат от дълго пътуване. С тях беше и една жена, ръцете ѝ бяха вързани с въже, въже беше увито и около врата ѝ. Мъжете казаха, че са

я намерили и им принадлежи. Тя им крещеше нещо, но никой не говореше езика им. Задържаха я.

— Никой не може да стори това на майка ми — каза Акин. — Тя няма да го допусне. Пътува сама, когато си поиска.

— Но как ще те намери сама? Вероятно във всяко село от съпротивата, в което отиде, ще се опитат да я завържат и задържат. Може би ако не успеят да го направят, ще я наранят или убият с пушките си.

Може би да. Изглежда, се решаваха на подобни постъпки с лекота. Може би вече я бяха ранили или убили.

Между Амма и Шкахт протече общуване, което той не улови.

— Имаш трима оанкали родители — прошепна Шкахт на глас. — Те знаят повече за съпротивата от нас. Едва ли биха я пуснали сама, нали? Ако не могат да я спрат, ще тръгнат с нея, нали?

— Да — отговори Акин, без да чувства каквато и да е увереност.

Амма и Шкахт не познаваха Лилит, не знаеха, че понякога тя ставаше толкова плашеща, че всеки гледаше да стои настрана от нея. След това тя изчезваше за известно време. Кой знае какво може да ѝ се случи, докато броди сама из горите?

Момичетата го бяха положили между тях. Със закъснение осъзна, че го унасят в собствения си покой, че го утешават, че го приспиват, докато приспиват и себе си.

Акин се събуди на следващия ден все така нещастен, притеснен за майка си и жаден за сестра си. Въпреки това отиде при Тейт и я помоли да го поноси малко, за да могат да си говорят. Тя го вдигна веднага и го занесе до един малък бързей, откъдето лагерът вземаше водата си.

— Измий се — каза тя, — и да поговорим тук. Не искам хората да ни гледат как си шушнем.

Той се изми и ѝ разказа за усилията на Неси да махне пипалата на Амма и Шкахт.

— Те ще пораснат отново — каза той. — Но докато това стане, Шкахт няма да може да вижда изобщо и да диша добре. Ще бъде много зле. Възможно е и да умре. Амма сигурно няма да умре, но ще остане осакатена. Няма да може да използва което и да е от сетивата си

пълноценно. Няма да е способна да различава дори и познатите ѝ миризми и вкусове — ще е, като да може да докосне нещо, но не и да го хване — докато пипалата ѝ не пораснат обратно. И ще я боли много, ако ги отрежат — може би също толкова, колкото теб, ако ти извадят очите.

Тейт седна на едно повалено дърво, без да обръща внимание на гъбите и насекомите по него.

— Неси някак успява да убеди хората — каза тя.

— Знам — отвърна той. — Затова дойдох при теб.

— Гейб ми спомена нещо за лека операция на момичетата. Сигурен ли си, че идеята е на Неси?

— Чух я да я обсъжда още първата нощ, след като тръгнахме от Феникс.

— Боже — въздъхна Тейт. — Явно няма да се откаже. Никога не се отказва. Ако момичетата бяха по-големи, щях с удоволствие да ѝ дам нож и да ѝ кажа да се пробва. — Тя се вторачи в Акин. — И понеже нито една от тях не е оолои, предполагам, че всичко ще има фатален край. Нали, Акин?

— ... да.

— Ами ако момичетата са в безсъзнание?

— Няма значение. Дори и да... Дори и да са наскоро умрели, пипалата им ще продължат да жилият всеки, който се опита да ги отреже или откъсне.

— Защо не ми каза това, вместо да ми разказваш колко много ще ги боли момичетата?

— Не исках да те уплаша. Ние не искаме да плашим никого.

— Така ли? Да ти кажа, понякога е добре да плашиш хората. Понякога страхът е единственото, което им пречи да постъпват глупаво.

— Ще им кажеш ли?

— В известен смисъл. Ще им разкажа една история. Веднъж с Гейб видяхме какво се случва на човек, ранен от пипала на оанкали. Бяхме още на кораба. Във Феникс има и други хора, които си спомнят случая, но никой от тях не е с нас сега. И майка ти беше с нас тогава, Акин, макар че не смятам да я споменавам.

Акин извърна очи от нея, загледа се в ручея и се замисли дали майка му е още жива.

— Ей — каза Тейт. — Какво има?

— Трябваше да ме отведеш вкъщи — каза той с огорчение. — Казваш, че познаваш майка ми. Трябваше да ме върнеш при нея.

Мълчание.

— Шкахт казва, че мъжете в селата на съпротивата връзват жените, когато ги хванат, и ги държат в плен. Майка ми сигурно знае за това, но то няма да я спре да ме потърси. Тя няма да им позволи да я пленят, но може да я застрелят или наръгат.

Още мълчание.

— Трябваше да ме върнеш вкъщи.

Той вече плачеше.

— Знам — прошепна тя. — И съжалявам. Но не мога да те върна вкъщи. Значиш твърде много за моите хора.

Беше скръстила ръцете си, а пръстите на всяка от тях се бяха вкопчили в лактите ѝ. Ръцете ѝ оформяха греда, подобна на дървените греди, с които залостваше вратите в дома си. Той пристъпи към нея и постави ръце върху нейните.

— Няма да ви оставят да ме държите още много — каза ѝ. — А дори и да го направят... Дори и да израсна във Феникс, заедно с Амма и Шкахт, пак ще имате нужда от оолои. А оолои конструктори не съществуват.

— Не знаеш от какво имаме нужда!

Това го изненада. Как може да ѝ хрумне, че той не знае? Може да ѝ се иска той да не знае, но това не променяше факта.

— Знам от момента, в който докоснах сестра си — каза той. — Не можех да го изрека тогава, но знаех, че с нея представляваме две трети от един репродуктивен съюз. Знам какво означава това. Знам какво е усещането. Не знам как се чувстват трима възрастни, когато се съберат за размножаване. Но знам, че са нужни трима и че един от тях трябва да е оолои. Тялото ми знае това.

Тя му повярва. Лицето ѝ го казваше.

— Хайде да се връщаме — каза.

— Ще ми помогнеш ли да се върна вкъщи?

— Не.

— Но защо?

Мълчание.

— Защо?

Той напразно се опитваше да разтвори заключените ѝ ръце.

— Защото... — Тя изчака, докато той се сети да обърне лице нагоре, за да срещне погледа ѝ. — Защото това са моите хора. Лилит направи своя избор, а аз — моя. Това е нещо, което ти може би никога няма да разбереш. Ти и момичетата сте надежда за тези хора, а надеждата е нещо, което те не са имали толкова време, че чак ме е страх да си помисля.

— Но тя не е реална. Ние не можем да направим това, което те искат.

— Ще ти дам един съвет. Това не им го казвай.

Сега не му трябваше да си напомня да гледа към нея с очите си.

— Твоите хора ще дойдат за теб, Акин. Знам, както и ти. Харесвам те, но не ме бива в самозаблуждаването. Остави хората ми да се надяват, докато могат. Мълчи. — Тя пое дълбоко въздух. — Ще ме послушаш, нали?

— Вие ме лишихте от сестра ми — каза той. — Пречите ми да имам това, което имат Амма и Шкахт, и нито го разбирате, нито ви пука за него. Майка ми може да умре, защото ме държите тук. Ти я познаваш, но не те е грижа за нея. И ако на теб не ти пука за моите хора, защо аз да мисля за твоите?

Тя погледна надолу, след това се взря в течащата вода. Изражението ѝ му напомняше на изписаното на лицето на майката на Тино, когато попита дали синът ѝ е мъртъв.

— Няма причина да го правиш — каза накрая. — Ако бях на твое място, щях да ни мразя и в червата. — Тя отключи ръцете си и го вдигна и постави на скута си. — Но ние сме всичко, което имаш сега, хлапе. Не е редно, но е така.

Тя се изправи с него, прегръщайки го по-силно от нужното, обърна се и видя Гейб, който идваше към тях.

— Какво има? — попита той.

Малко след това Акин си помисли, че мъжът изглежда леко изплашен. Беше несигурен, след това облекчен, макар и още някак стресиран: все едно още можеше да се случи нещо лошо.

— Имаше да ми казва нещо — каза Тейт. — И имаме малко работа.

— Каква работа?

Той взе Акин от нея, докато се връщаха към лагера, и в жеста му имаше нещо повече от това, просто да я облекчи от товара ѝ. Акин и преди бе усещал това странно напрежение у Гейб, но никога не го бе разбирал.

— Трябва да се погрижим малките ни момиченца да бъдат принудени да убият някого — отговори Тейт.

Мястото, от което събираха материали и към което се бяха запътили, беше един погребан град.

— Разрушен и покрит от оанкалите — разказа Гейб на Акин. — Не са искали да живеем тук и да си спомняме какви сме били преди.

Акин огледа огромната яма, която събирачите бяха издълбали по време на дългогодишното им разкопаване на града. Оанкалите не го бяха разрушили безразсъдно, както вярваше Гейб. Мястото бе „ожънато“. Една от совалките го беше погълнала частично. Малките кораби се хранеха с каквото намерят. Нямаше по-бърз начин да унищожиш град от това, да приземиш някоя совалка на територията му и да я оставиш да се нахрани. Те можеха да обработят почти всичко, включително и самата почва. Това, което разкопаваха хората от Феникс, бяха остатъците. Очевидно те им бяха напълно достатъчни.

— Дори не знаем как се е наричало това място — каза с огорчение Гейб.

Наоколо имаше купчини метал, камъни и други материали. Събирачите връзваха някои от тях с въже от юта, за да може да бъдат носени. Всички обаче спряха работа, когато видяха групата новодошли. В началото ги наобиколиха с викове на имена и поздравии, но млъкнаха, щом зърнаха децата.

Мъже и жени, покрити с пот и мръсотия, се скупчиха около Акин и започнаха да издават бебешки звуци. Той не ги стресна, като започна да им говори, въпреки че и двете момичета изпробваха прясно усвояния си английски пред публиката.

Гейб коленичи, махна раницата си и след това грабна Акин.

— Не му гугукай — каза на една прашна жена събирачка, която вече протягаше ръце към него. — Той може да говори толкова добре, колкото и ти... както и да разбира всичко.

— Прекрасен е! — каза жената. — Наш ли е? Дали е...?

— Получихме го след размяна. Изглежда повече човешки от момичетата, но това вероятно не значи нищо. Той е конструктор. Но не е лошо дете.

Акин погледна към него, улавяйки комплимента: първият, който получаваше от Гейб. Но Гейб гледаше на другата страна и говореше с някого.

Събирачката взе Акин и го обърна така, че да гледа лицето му.

— Хайде — каза. — Ще ти покажа една страшно голяма дупка в земята. Защо не говориш като приятелките си? Да не се срамуваш?

— Не мисля — отговори Акин.

Жената изглеждаше изумена, след това се усмихна.

— Добре. Да отидем да разгледаме едно нещо, което май е било камион.

Събирачите бяха изсекли гъста дива растителност, за да изкопаят дупката си и да разчистят място за посеви си от двете ѝ страни, но дивите растения избуяваха пак. Хора с мотики, лопати и мачете се опитваха да разчистят отново. Сега те разговаряха с новопристигналите човеци или се запознаваха с Амма и Шкахт. Трина души следваха жената, която носеше Акин, обсъждайки го и от време на време заговаряйки го.

— Няма пипала — каза едната от тях, докато галеше лицето му. — Толкова човешки. Толкова красив...

Акин не вярваше, че е красив. Тези хора го харесваха просто защото изглеждаше като тях. Не се чувстваше некомфортно сред тях обаче. Говореше си с тях с лекота, изяждаше парченцата храна, които не спираха да му дават, и приемаше милувките им, макар че не им се наслаждаваше повече отколкото друг път. Човеците имаха нужда да докосват хора, но не можеха да го правят по начин, който да носи удоволствие или смисъл. Радваше се на ръцете и защитата им само когато се чувстваше самотен или изплашен.

Минаха покрай широка бразда, чиито страни бяха обрасли с трева. В центъра ѝ пълзеше чист поток. Без съмнение имаше дъждовни сезони, в които цялото речно корито се напълваше, дори преливаше. Влажните и сухите сезони тук вероятно бяха по-отчетливи, отколкото в гората около Ло. Там валеше често, независимо от сезона. Акин знаеше за тези работи, защото бе чувал възрастните да ги обсъждат. Гледката на стопената река не беше нещо необичайно. Но когато се загледа нагоре, докато го носеха към другия край на ямата, той видя за първи път извисяващите се над хълмовете снежни върхове на планините.

— Чакай! — извика Акин, докато събирачката — Сабина беше името ѝ — го носеше към къщата от другата страна на дупката. — Чакай да видя.

Тя сякаш бе доволна, че спират за това.

— Вулканични са — каза. — Знаеш ли какво означава това?

— Счупено място в Земята, откъдето се излива гореща течна скала — каза Акин.

— Браво — каза тя. — Тези планини са изникнали и са се изградили вследствие на вулканична активност. Един от вулканите изригна миналата година. Не достатъчно близо, че да ни притесни, но беше вълнуващо. Все още дими от време на време, въпреки че е покрит със сняг. Харесва ли ти?

— Опасно е — каза той. — Земята тресе ли се?

— Да. Тук не много силно, но там сигурно е било страшно. Мисля, че в околността му не живеят хора.

— Това е добре. Бих искал да го видя обаче. Искам да отида там някой ден, за да го разбера.

— Гледай го отгук за най-сигурно.

Тя го понесе към късата линия от къщи, където явно живееха събирачите. Там имаше една смачкана правоъгълна рамка: вероятно „камионът“ на Сабина. Изглеждаше неизползваем. Акин нямаше представа какво са правели някога хората с него, но сега ставаше само за скрап или евентуално за направата на други неща от него. Беше огромен и от него сигурно щеше да излезе доста метал. Акин се чудеше как хранещата се совалка го е изпуснала.

— Бих искала да разбера как оанкалите са успели да го смачкат така — каза една друга жена. — Все едно го е настъпил огромен крак.

Акин не каза нищо. Знаеше, че хората всъщност не искат да им дава информация, освен ако не са го попитали директно... или са толкова отчаяни, че не ги интересува откъде идва тя. А информацията за оанкалите обикновено или ги плашеше, или ги разгневяваше, независимо от източника ѝ.

Сабина го пусна долу и той разгледа метала от по-близо. Ако беше сам, щеше да го опита и на вкус. Вместо това влезе в къщата със събирачите. Постройката беше солидна, но напълно обикновена и небоядисана, а покривът беше от листове ламарина. Къщата за гости в Ло представляваше много по-интересна сграда.

Но вътре в тази имаше музей.

Имаше кули от чинии, парченца от бижута, стъкло, метал. Имаше кутии със стъклени прозорци. Зад прозорците се виждаше само непроницаема, плътна сивота. Имаше и масивни метални кутии с големи, номерирани колелца на вратите им. Кръстове като този върху монетата на Гейб — метални кръстове с метален мъж, увиснал на всеки от тях. Христос на кръста, спомни си Акин. Имаше и рисунки на Христос, който почуква с кокалчетата на ръката си по една дървена врата, как разтваря дрехите си, за да разкрие червена форма, в която се вижда факла. На една рисунка Христос седеше на маса с много други мъже. Някои от картините сякаш започваха да се движат, когато Акин ги погледнеше от различни ъгли.

Тейт, която бе стигнала до къщата преди него, взе една от движещите се картини — една малка, на която Христос седеше на някакъв хълм и говореше на хората — и я подаде на Акин. Той я разклати леко в ръката си и се загледа в очевидните движения на Христос, чиято уста се отваряше и затваряше, докато ръката му се мърдаше нагоре и надолу. Картината, макар и издраскана, беше твърда и плоска — бе направена от материал, който Акин не успя да разбере. Опитва се да го вкуси и веднага го хвърли силно надалече, потресен и отвратен.

— Ей! — извика един от събирачите. — Това са ценни неща! — Мъжът вдигна картината, изгледа яростно първо Акин, след това Тейт. — Защо изобщо даваш нещо такова на бебе?

Тейт и Сабина бяха дошли веднага, за да видят какво се случва с Акин.

Акин отиде до вратата и се изплю няколко пъти: изхвърляше чиста болка, докато тялото му се бореше да се справи с нещото, което той така безразсъдно бе поел. Когато вече имаше силите да говори и разкаже какво се бе случило, видя, че всички са се вторачили в него. Не искаше вниманието им, но го бе получил.

— Съжалявам — каза той. — Счупи ли се картинката?

— Какво ти е? — попита Тейт с несъмнена загриженост.

— Сега нищо. Махнах го. Ако бях по-възрастен, щях да се справя с него по-добре... щях да го обезвредя.

— Картинката... пластмасата... тя ли ти навреди?

— Това, от което е направена. Пластмаса?

— Да.

— Беше така добре покрита с кал, че не усетих отровата, преди да я вкуся. Кажете на момичетата да не я опитват.

— Няма — казаха едновременно Амма и Шкахт, а Акин се стресна.

Не знаеше кога са дошли.

— После ще ви покажа — каза им на оанкалски.

Те кимнаха.

— Там имаше... повече отрова, събрана плътно на едно място, отколкото където и да е другаде. Човеците нарочно ли са я направили такава?

— Просто така е била произведена — каза Гейб. — Може би и точно заради това е още тук. Може би е толкова отровна — или толкова безполезна, че дори и микробите не биха я изяли. Не е биоразградима — с тази дума щяха да я определят преди войната.

Акин го изгледа остро. Совалката не беше изяла пластмасата. А тя можеше да изяде всичко. Може би пластмасата, също като камиона, бе просто пропусната. Или пък совалката я бе сметнала за безполезна, както бе казал Гейб.

— Пластмасата убиваше хора преди войната — каза една жена. — Използваше се в мебелите, облеклото, контейнерите, уредите, почти във всичко. В някои случаи отровите ѝ проникваха в храната или водата и причиняваха рак, а в други, при пожар, горящата пластмаса задушаваше хора до смърт. Съпругът ми отпреди войната беше пожарникар. От него го знам.

— Това не си го спомням — обади се някой.

— А аз си го спомням — някой друг реагира. — Помня един пожар в къща от квартала, в който измря цялото семейство заради отровните изпарения от горящата пластмаса.

— Господи — каза Сабина, — дали изобщо да се опитваме да продаваме такива неща?

— Можем, да — каза Тейт. — Единственото място, където има толкова много пластмаса, че да представлява опасност, е това тук. Другите хора имат нужда от такива работи — картинки и статуйки от едно отминало време, нещо, което да им напомня какви сме били. Какви сме.

— Защо хората са я използвали толкова много, щом ги е убивала? — попита Акин.

— Повечето от тях не са знаели колко е опасна — каза Гейб. — А някои от тези, които са знаели, са изкарвали страшно много пари от продажбата ѝ, за да се тревожат за пожари и замърсявания, които са могли да се случат или не. — Той издаде някакъв звук, който беше почти смях, макар че Акин не долови веселие в него. — Хората са и това, не забравяй. Хора, които се тровят един друг, след което бягат от отговорност. В известен смисъл така се стигна и до войната.

— Тогава... — Акин се поколеба. — Тогава защо не нарисувате нови рисунки и не направите статуйки от метал или дърво?

— Няма да е същото за тях — каза Шкахт на оанкалски. — Те наистина се нуждаят от тези стари неща. Нашият човешки баща си взе едно от малките кръстчета от пътуващ бунтовник. Носеше го непрекъснато на връзка около врата си.

— Пластмасово ли беше? — попита Акин.

— Метално. Но отпреди войната. Може би дори изровено от тук.

— Независими бунтовници носят от нашите неща във вашето село ли? — попита Тейт, когато Акин преведе.

— Някои от тях търгуват с нас — каза Акин. — Други остават за малко и създават деца. Има и такива, които идват само за да откраднат някое дете.

Мълчание. Хората се върнаха към събиране на стоки за размяна, разделиха се на групи и започнаха да си обменят новини.

Тейт показа на Акин къщата, в която щеше да спи: беше пълна с постелки и хамаци, отрупана с малки предмети, изровени от събирачите, и се отличаваше с една огромна, чугунена печка на дърва. Сравнена с нея, тази в кухнята на Тейт приличаше на детска играчка.

— Стой далече от нея — каза Тейт. — Дори и когато е студено. Даже нека ти стане навик да не се доближаваш, чу ли?

— Добре. Но никога не бих докоснал случайно нещо горещо. А и вече съм твърде голям, за да бъда отровен, така че...

— Току-що се натрови!

— Не. Бях невнимателен и се нараних, но нямаше да се разболея или умра. Като да си удариш пръста на крака или да се спънеш по пътеката. Не означава, че не можеш да вървиш. Просто, че не внимаваши достатъчно.

— Да. Това може би е добра аналогия, а може и да не е. Но ти стой далече от печката. Искаш ли нещо за ядене или вече останалите те натъпкаха?

— Ще трябва да отделя част от това, което изядох, за да мога да приема още малко протеин.

— С нас ли ще ядеш, или предпочиташ да излезеш и да хапнеш листа?

— Предпочитам листата.

Тя се намръщи за миг и след това се засмя.

— Отивай — каза му. — И да внимаваш.

Неси Ройбал искаше едно от момичетата. И не се беше отказала от идеята да махне пипалата и на двете. Беше подновила агитацията си сред събирачите. През по-голямата част от времето пипалата приличат не на червеи, ами направо на плужеци, казваше тя. Престъпно е да оставим момичетата да бъдат измъчвани от тези неща. Момичета, които един ден вероятно ще са майките на новата човешка раса, трябва да приличат на хора, трябва да виждат човешки черти, когато погледнат в огледалото...

— Те не са оанкали — чу я Акин да разправя на Абира една нощ. — Това, което се случи с мъжа, когото познаваха Тейт и Гейб, може да се случи само с оанкали.

— Неси — каза ѝ Абира, — ако се приближиш до тези деца с нож в ръка и те не те довършат, аз ще го направя.

Други бяха по-отворени за идеята. Двойка събирачи с фамилия Сен бързо възприеха гледната точка на Неси. Акин прекара повечето от третата нощ в лагера на събирачите легнал в хамака на Абира и заслушан в чуващите се от съседната къща опити на Неси и Гилбърт и Ан Сен да убедят Йори Шинизу и Сабина Добровски. Йори, лекарката, явно бе човекът, който се надяваха, че ще премахне пипалата на момичетата.

— Не само заради начина, по който изглеждат пипалата — каза Гил с тихия си глас. Всички го наричаха Гил. Говореше нежно като оолои. — Да, грозни са, но важното е това, което те представляват. Те са извънземни. Нечовешки. Как момиченцата ще се превърнат в човешки жени, когато самите им сетивни органи ги издават?

— Ами момчето? — попита Йори. — Той има същите извънземни сетива, но те са по езика му. Няма как да го махнем.

— Да — каза Ан, която говореше меко като мъжа си.

Изглеждаше и звучеше достатъчно много като него, че да му бъде сестра, но хората не се женеха за роднините си, а тези двамата имаха брак отпреди войната. Бяха от място, наречено Швейцария, но войната ги заварила по време на посещение в друго място — Кения.

Били отишли там, за да гледат огромни прекрасни животни, които сега са изчезнали. В свободното си време Ан рисуваше картини на животните върху плат, хартия или дърво. Жирафи, така ги наричаше, лъвове, слонове, гепарди... Вече беше показала на Акин някои от картините си. Изглежда, го харесваше.

— Не — отново заговори тя. — Но момчето трябва да бъде научено както всяко друго дете. Не е редно да бъде оставяно да слага всичко в устата си. Не е редно да бъде оставяно да яде трева и листа като крава. Или да лиже хората. Тейт казва, че то го нарича *вкусване*. Но е отвратително.

— Тя му позволява да се отдава на всеки нечовешки импулс — каза Неси. — Не е имала деца преди. Чух, че в семейството ѝ се предавало някакво заболяване и затова не посмяла да роди. Не знае как да се грижи за тях.

— Момчето я обича — каза Йори.

— Защото го глези — отвърна Неси. — Но той е малък. Може да се научи да обича и други хора.

— Теб ли? — попита Гил.

— Защо не! Имах две деца преди войната. Знам как да ги отглеждам.

— И ние иммахме две — каза Ан. — Две момиченца. — Тя се изсмя тихо. — Шкахт и Амма изобщо не приличат на тях, но бих дала всичко едната да ми стане дъщеря.

— Със или без пипалата? — попита Сабина.

— Ако Йори се съгласи, бих предпочела да ги махнат.

— Не знам дали бих го направила — каза Йори. — Не вярвам, че Тейт лъже за това, което е видяла.

— Но това, което е видяла, е било между човек и възрастен оанкали — каза Ан. — Тези са деца. Почти бебета. И почти хора.

— *Изглеждат* почти човешки — уточни Сабина. — Не знаем какви са всъщност.

— Деца — каза Ан. — Деца са.

Мълчание.

— Трябва да го направим — каза Неси. — Всеки знае, че трябва. Още не знаем как да го направим, но, Йори, ти си тази, която трябва да открие. Ти трябва да ги изследваш. Ти дойде тук с нас, за да се грижиш

за здравето им. Това не значи ли, че трябва и да прекарваш повече време с тях, за да ги опознаеш?

— Това няма да помогне — отвърна Йори. — Вече знам, че са отровни. Може и да успея да се предпазя, а може и да не успея. Но... това е козметична хирургия, Неси. Не е необходима. А и аз не съм хирург. Нужно ли е да рискуваме здравето на момичетата и моя живот само защото по телата им има образувания, които не са нищо повече от грозни родилни петна? Освен това Тейт каза, че пипалата порастват отново. — Тя пое дълбоко въздух. — Не, няма да го направя. Преди не бях сигурна, но вече съм. Няма да го направя.

Мълчание. Звуци от движение, от нечий стъпки: малките леки стъпки на Йори. Звук от отваряне на врата.

— Лека нощ — каза Йори.

Никой не ѝ пожела лека нощ.

— Не е толкова сложно — каза Неси няколко мига по-късно. — Особено при Амма. Тя има съвсем малко пипала — осем или десет — и са много дребни. Всеки би могъл да го направи — с предпазни ръкавици.

— Аз не бих могла — каза Ан. — Не бих могла да използвам нож срещу когото и да било.

— Аз бих — каза Гил. — Но... само момичетата да не бяха толкова малки.

— Има ли алкохол някъде тук? — попита Неси. — И отвратителното нещо от маниока, което пият скитниците, ще свърши работа.

— Тук правим и от царевичното уиски — каза Гил. — Винаги има много. Твърде много даже.

— Значи, даваме от него на момичетата и след това го правим.

— Не знам — каза Сабина. — Толкова са малки. И ако се разболеят...

— Йори ще се погрижи за тях, ако се разболеят. Тя ще се грижи за тях, независимо че не одобрява това, което сме замислили. А то ще бъде извършено, както си трябва.

— Но...

— Трябва да бъде направено! Ние трябва да отгледаме човешки деца, а не извънземни, които дори не разбират нашата гледна точка.

Мълчание.

— Утре, Гил? Можем ли да го свършим утре?

— Ами... не знам...

— Можем да вземем децата, когато са излезли, за да ядат растения. За известно време никой няма да забележи, че ги няма. Сабина, ти ще вземеш алкохола, нали?

— Аз...

— Тук имате ли много остри ножове? Трябва да го направим бързо и чисто. Ще ни трябват и чисти парчета плат за превързване, ръкавици за всички, за всеки случай, и от антисептика на Йори. Аз ще го взема него. Едва ли ще има инфекция, но няма да рискуваме.

Тя спря рязко, след което изрече още една дума, непреклонно:

— Утре!

Мълчание.

Акин се изправи, успя да се измъкне от хамака. Абира се разбуди, но само измърмори нещо и заспа отново. Акин тръгна към съседната стая, където Амма и Шкахт спяха заедно в един хамак. Срецнаха го, когато излизаше от стаята си. Тримата се свързаха моментално и заговориха без думи.

— Трябва да тръгваме — каза тъжно Шкахт.

— Не — възрази Акин. — Те са малко на брой и не много силни. С нас са Тейт и Гейб, Йори, Абира, Мейси и Колина. Те ще ни помогнат!

— Те ще ни помогнат утре. Неси ще изчака, ще продължи да убеждава и ще пробва отново.

— Тейт може да говори със събирачите, както говори с лагера по пътя насам. Хората й вярват, когато говори.

— Неси не й вярваше.

— Напротив. Тя просто иска всичко да става по нейния начин — дори и да е грешен. А и не е много умна. Тя ме е виждала как вкусвам метал, плът и дърво, но мисли, че ръкавиците ще защитят ръцете ѝ от вкусване или ужилване, когато започне да ви реже.

— Пластмасови ръкавици?

Акин се замисли за момент, изненадан.

— Може и да имат ръкавици, направени от някакъв вид пластмаса. Не съм виждал толкова мека пластмаса, но може и да съществува такава. Но веднъж разберете ли пластмасата, тя не може да ви нарани повече.

— Неси вероятно не разбира това. Ти каза, че не е умна. Това я прави по-опасна. Може би ако другите хора ѝ попречат да ни оперира, тя ще се ядоса още повече. Ще иска да ни нарани само за да докаже, че може.

Миг по-късно Акин се съгласи с нея:

— Така е.

— Трябва да тръгваме.

— Искам да дойда с вас!

Мълчание.

Уплашен, Акин се свърза още по-дълбоко с тях:

— Не ме оставяйте тук сам!

Още мълчание. Двете едновременно го прегърнаха нежно и започнаха да го приспиват. Той осъзна какво правят и в началото им се опълчи гневно, но разбра, че са прави. Без него имаха шанс. Бяха по-силни, по-големи и можеха да пътуват по-бързо и по-далече без почивка. Комуникацията помежду им беше по-бърза и прецизна. Можеха да действат почти като подчинени на обща нервна система. Само събраните в двойка деца от едно семейство и зрелите партньори постигаха такава степен на взаимно опознаване. Акин щеше да им пречи, беше възможно да ги пленят отново заради него. Той знаеше това, а те усещаха противоречивите му чувства. Знаеха, че разбира. Затова и нямаше нужда от спор. Той просто трябваше да приеме реалността.

Накрая я прие и ги остави да го унесат в дълбок сън.

Спа гол на пода, докато Тейт не го намери на сутринта. Тя го събуди, вдигайки го, и се изненада, когато той уви ръце около врата ѝ и отказа да я пусне. Не се заплака, не каза нищо. Вкуси я, но не за да я изследва. По-късно той осъзна, че се бе опитал да се превърне в нея, да се свърже с нея, както би направил с най-близките си брат или сестра. Това бе невъзможно. Той се стремеше към съюз, който хората му бяха отнели. Струваше му се, че това, от което има нужда, е отвъд обсега му, съвсем малко след последната крачка, която бе неспособен да направи, също както с майка му.

Както и с всеки. Можеше да знае само толкова, не повече, да почувства само толкова, не повече, да се сближи само дотук, не повече.

В отчаянието си взе всичко, което можеше. Тя не беше способна да го утеши или да разбере в каква дълбочина я възприема той. Но можеше, като просто позволи привързването му, да отклони вниманието му от самия него, от собственото му нещастие.

С изключение на началното трепване от изненада, Тейт не се опита да го откъсне от себе си. Той не знаеше какво направи тя. Всичките му сетива бяха съсредоточени върху световите в клетките на тялото ѝ. Не знаеше колко време бе прекарал замръзнал в прегръдката ѝ, без да мисли, без да разбира, без да го интересува какво прави тя, стига да не му пречи.

Когато най-накрая се откъсна от нея, установи, че тя е седнала върху една постелка на пода и се е облегла на стената. Не беше престанала да го придържа с ръката си, а нея бе положила върху коленете си. Сега, когато той се изправи и ориентира, тя хвана брадичката му с пръсти и обърна лицето му към себе си.

— Добре ли си? — попита.

— Да.

— Какво имаше?

Той не каза нищо за момент, само огледа стаята.

— Всички са на закуска — каза тя. — Изтърпях си редовната лекция колко много те глезя, която днес продължи повече от

обикновено. Хайде, сега ми разкажи какво точно се случи.

Тя го сложи до себе си и го погледна в очакване. Очевидно не знаеше, че момичетата ги няма. Може би никой още не беше забелязал благодарение на сутрешния навик и на тримата да пасат. Не можеше да й каже. Амма и Шкахт трябваше да имат колкото се може повече преднина.

— За мен е твърде късно да се свържа със сестра ми — каза той, без да лъже. — Мислех си за това снощи. Чувствах се... *Самотен* не е съвсем точната дума. Беше по-близо до това... нещо да е умряло.

Всяка дума беше истина. Просто отговорът му не беше пълен. Амма и Шкахт бяха отключили чувствата му — съюзът между двете, бягството им...

— Къде са момичетата? — попита Тейт.

— Не знам.

— Избягали ли са, Акин?

Той извърна очи. Защо винаги беше толкова трудно да скриеш нещо от нея? Защо той така силно се стремеше да не я лъже?

— Господи — каза тя и тръгна да става.

— Чакай! — каза Акин. — Щяха да ги оперират тази сутрин. Неси и приятелите им се готвеха да ги хванат, докато се хранят, и да ги скрият и да отрежат сетивните им пипала.

— Да бе!

— Наистина! Чухме ги снощи! Йори не искаше да им помогне, но те щяха да го направят въпреки това. Щяха да им дадат царевично уиски и...

— Домашнярката ли?

— Какво?

— Смятали са да напият момичетата?

— Не биха могли.

Тейт се намръщи.

— Щяха ли да им дадат домашнярката... уискито?

— Да. Но то нямаше да ги напие. Виждаш съм пияни човеци. Не мисля, че каквото и да изпием ние, ще има такъв ефект върху нас. Телата ни биха изхвърлили напитката.

— А какъв ефект щеше да има върху момичетата?

— Щеше да ги накара да повръщат и уринират много. Не е силна или смъртоносна. Вероятно ще я изхвърлят почти непроменена. Но ще

пишкат много.

— Това си е доста силна напитка.

— Имам предвид... имам предвид, че не е смъртоносна отрова. Човеците могат да я пият, без да умират. Ние можем да я пием, без да я повръщаме, ако я затворим в част от тялото си, за да ѝ попречим да ни навреди.

— Значи, няма да им навреди... в случай че Неси ги хване.

— Няма. Но няма да им хареса. А и Неси не ги е хванала.

— Откъде знаеш.

— Чух я. Пита хората къде са момичетата. Никой не ги е виждал. Тя започва да се притеснява.

Тейт не каза нищо. Вярваше му, разбираше го.

— Нямахте да ѝ позволим да го направи. Трябваше само да ми кажеш.

— Щеше да я спреш сега — съгласи се той. — Тя щеше да продължи да опитва. След време хората щяха да започнат да ѝ вярват. Те правят това, което тя иска.

Тя поклати глава.

— Не и този път. Твърде много от нас не бяха съгласни с нея за това. Това са малки момиченца, за бога! Акин, ние можем да пропилеем цели дни в търсене, но ти би могъл да ги проследиш по-бързо с оанкалските ти слух и зрение.

— Не.

— Да. О, да! Колко далече, мислиш, ще стигнат момичетата, преди нещо да им се случи? Те не са много по-големи от теб. Ще умрат там!

— Аз няма да умра. Защо те да умират?

Мълчание. Тя го погледна навъсено.

— Искаш да кажеш, че можеш да стигнеш до къщи от тук?

— Мога, ако никой човек не ме спре.

— И мислиш, че никой няма да спре момичетата?

— Мисля... мисля, че те са изплашени. Достатъчно изплашени, че да жият.

— Господи.

— Какво би направила, ако някой иска да ти извади очите, а ти имаш пушка?

— Мислех, че новите видове са над тези неща.

— Те са изплашени. Искат само да се приберат у дома. Не искат никой да ги реже.

— Да. — Тя въздъхна. — Обличай се. Отиваме на закуска. Всеки момент ще се вдигне врява.

— Не мисля, че ще намерят момичетата.

— Ако казваш истината, надявам се да не ги намерят. Акин? — Той зачака, знаейки какво ще го попита. — Защо не те взеха с тях?

— Аз съм прекалено малък. — Той се отдалечи от нея, намери панталонките си в съседната стая и ги обу. — Нямаше да мога да работя с тях така, както те действат една с друга. Щяха да ги хванат заради мен.

— Искаше ли да тръгнеш с тях?

Мълчание. Ако тя не знаеше, че е искал да тръгне, че е искал да го направи с цялото си сърце, значи, беше глупава. А тя не беше.

— Чудя се защо, по дяволите, твоите хора не идват за теб — каза тя. — Знаят по-добре от мен какво те оставят да преживееш.

— През какво *те* ме оставят? — попита той, изумен.

Тя въздъхна.

— Добре, ние. Каквото и да ти носи това признание. Оанкалите ни принудиха да станем такива. Ако не се бяха намесили, щяхме да имаме собствени деца. Щяхме да водим нашия си начин на живот, а те — техния си.

— Някои от вас щяха да ги нападнат — каза Акин тихо. — Според мен щеше да се наложи някои човеци да ги нападнат.

— Защо?

— Защо човеците се нападат едни други?

Изведнъж отвън долетяха крясъци.

— Така — каза Тейт. — Разбрали са, че момичетата ги няма. Всеки момент ще нахлуят тук.

Още не беше свършила да говори, когато Мейси Уилтън и Неси Ройбал се появиха на вратата и започнаха да оглеждат стаята.

— Да си виждала момичетата? — попита Мейси.

Тейт поклати глава.

— Не, не сме излизали.

— А видя ли ги изобщо тази сутрин?

— Не.

— Акин?

— Не.

Щом Тейт беше сметнала, че е най-добре да се лъже, значи, и той щеше да лъже — макар че все още нито един от двамата им не бе започнал с лъжите.

— Чух, че не ти е добре, Акин — каза Неси.

— Сега съм добре.

— От какво ти стана лошо?

Той се вторачи в нея с тихо отвращение и се зачуди какъв отговор би бил най-безопасен.

Тейт заговори с необичайна нежност:

— Сънувал е сън, който го е разтревожил. Сън за майка му.

Неси вдигна една вежда скептично.

— Не знаех, че сънуват.

Тейт кимна и се усмихна леко.

— А защо да не, Неси? Той е поне толкова човек, колкото си и ти.

Жената направи крачка назад.

— Би трябвало да си навън и да помагаш в търсенето на момичетата! — каза. — Кой знае какво им се е случило!

— Може би някой е решил да последва съвета ти и да ги хване, за да отреже сетивните им пипала.

— Моля? — учуди се Мейси.

Беше отишъл в стаята, където спяха той, момичетата и съпругата му. Сега излезе от нея, забил поглед в Тейт.

— Тя има вулгарно чувство за хумор — каза Неси.

Тейт издаде неясен звук.

— Напоследък нямам никакво чувство за хумор, когато стане дума за нещо, свързано с теб. — Тейт се обърна към Мейси. — Тя продължаваше да настоява да ампутират пипалата на момичетата. Не е преставала да говори на събирачите за това. — Вече гледаше право към Неси: — Хайде, отречи го.

— И защо да не го правя? Ще са по-добре без тях... по-човешки!

— Също толкова по-добре, колкото ще си ти без очи! Хайде да ги потърсим, Мейси. Моля се на Бог да не са чули нещата, които Неси изрече.

Акин тръгна след нея, удивен. Беше хвърлила вината за бягството на момичетата точно където трябваше, без да го намесва

изобщо. Тя го остави при един събирач, който си беше контузил коляното, и се включи в търсенето, все едно беше напълно убедена, че ще намерят момичетата бързо.

Не намериха Амма и Шкахт. Момичетата просто изчезнаха — може би бяха открити от други бунтовници, може би бяха в безопасност в някое обменно село. Повечето от бунтовниците, изглежда, ги смятаха за мъртви: изядени от каймани или анаконди, ухапани от отровни змии или насекоми. Идеята, че толкова малки деца могат сами да стигнат до някое безопасно място, им се струваше напълно невъзможна.

И повечето бунтовници обвиняваха Неси. Тейт изглеждаше доволна от това. Акин не го интересуваха. На него му беше достатъчно Неси да го остави на мира. И тя го направи — но едва след като пусна сред останалите идеята, че над него трябва да се бди по-зорко. Не беше единствената, която вярваше в това, но бе единствената, която предложи да не го пускат да припарва до ямата, да го държат далече от реката, да го вържат навън, когато всички са твърде заети, за да го наблюдават.

Но той няма да допусне това. Ще жили въжето или веригата, с които го вържат, докато не ги разложи или разяде, и ще избяга — нагоре към планината, а не надолу. На високото може и да не го намерят. Вероятно няма да успее да се прибере в Ло. Сега беше твърде далече от там и между него и Ло имаше толкова много села на бунтовници, че най-вероятно щяха да го пленят веднага щом се спусне надолу по възвишенията. Но той няма да остане с хора, които го връзват.

Не го вързаха. Наблюдаваха го по-внимателно от преди, но изглежда, връзването и затварянето на хора беше толкова отблъскваща идея за бунтовниците, колкото и за него.

Неси най-накрая си тръгна с група събирачи, които се прибираха вкъщи: мъже и жени, понесли богатства на гърбовете си. Взеха две от пушките със себе си. И новите, и старите събирачи бяха на мнение, че във Феникс трябва да започнат да правят оръжия. Тейт беше против. Йори беше толкова против, че заплаши да се премести в друго село на съпротивата. Въпреки това производство на оръжия щеше да има.

— Трябва да се защитаваме — каза Гейб. — Твърде много от крадците вече са въоръжени, а Феникс е прекалено богато село. Рано или късно, ще осъзнаят, че е по-лесно да крадат от нас, отколкото да се занимават с честна търговия.

В продължение на няколко нощи, след като решението беше взето, Тейт спа сама с Акин. Понякога изобщо не спеше и на Акин му се искаше да я успокои, както го бяха успокоявали Амма и Шкахт. Сънят можеше да бъде прекрасен дар. Но той беше способен да го дари единствено с помощта на близко, родено от оанкали дете от семейството.

— Крадците ще започнат ли да ви нападат, както нападат нас? — попита я той една нощ, докато лежах в хамака.

— Сигурно.

— А защо още не са го сторили?

— Правили са го от време на време... в опити да откраднат метал или жени. Но Феникс е силен град, в него има много хора, които са готови да се бият, ако се наложи. Има по-малки и слаби селища, които са по-лесна плячка.

— В такъв случай оръжията наистина ли са толкова лоша идея?

Тя се опита да погледне към него в мрака. Нямахше как да го види... макар че той я виждаше ясно.

— Ти как мислиш? — попита го.

— Не знам. Харесвам много от хората във Феникс. И помня какво причиниха похитителите на Тино. Не беше нужно. Но го направиха. След това обаче, докато бях с тях, те не изглеждаха истински... Не знам. През повечето време бяха като мъжете във Феникс.

— Вероятно са от някое място като Феникс — град или село. Писнало им е от едно безсмислено, безкрайно съществуване и са си избрали друго.

— Безсмислено, защото бунтовниците не могат да имат деца ли?

— Точно. Това е от толкова голямо значение, че едва ли някога ще мога да ти обясня. Ние не остаряваме. Нямаме деца и това, което правим, не означава абсолютно нищо.

— А какво би означавало... ако имахте дете като мен?

— Ние имаме дете като теб. Теб.

— Знаеш какво имам предвид.

— Заспивай, Акин.

— Защо оръжията те плашат?

— Правят убиването твърде лесно. Твърде безлично. Знаеш ли какво значи тази дума?

— Да. Когато не разбирам нещо, ще те питам.

— Така ще се избиваме повече, отколкото сега. Ще се научим да правим по-добри и по-добри оръжия. Един ден ще нападнем оанкалите и това ще е краят ни.

— Наистина ще е. Какво искаш да се случи вместо това? — Мълчание. — Знаеш ли?

— Със сигурност не и изчезване — прошепна тя. — Не и изчезване от какъвто и да е вид. Докато сме живи, имаме някакъв шанс.

Акин се намръщи, опитвайки се да разбере.

— Ако ти имаше деца от Гейб по стария начин, по вашия предвоенен начин, това щеше ли да означава, че сте на изчезване?

— Щеше да означава точно обратното. Децата ни щяха да са човеци като нас.

— И аз съм човек като вас... и оанкали като Ахажас и Дичаан.

— Не разбираш.

— Опитвам се.

— Наистина ли? — Тя докосна лицето му. — Защо?

— Трябва. Това също е част от мен. Също ме засяга.

— Не съвсем.

Изведнъж той се разгневи. Мразеше нежната ѝ снизходителност.

— Тогава защо съм тук? Защо ти си тук? Ти и Гейб би трябвало да сте долу във Феникс, ако това не ме засягаше. А аз щях да съм в Ло. Оанкалите и хората са направили това, на което преди са били способни само мъжете и жените от човеците. Те са създали мен и Амма, и Шкахт и са също толкова на изчезване, колкото щеше да си ти, ако имаше деца от Гейб!

Тя се извърна леко — обърна му гръб, доколкото можеше в хамака.

— Заспивай, Акин.

Но той не заспа. Беше негов ред да лежи буден и да мисли. Той разбираше повече, отколкото тя допускаше. Спомни си за разговора си с Амма и Шкахт за това, как на човеците трябва да им бъде позволено

да създадат своя *Акджай* група, своя преграда срещу бедствия и истинско унищожение. Защо това трябваше да е толкова трудно? Съществуваха, поне според Лилит, части суша, оградени от огромни количества вода.

Човеците можеха да бъдат изолирани, а способността им да се размножават по техния си начин — възстановена. Но тогава какво щеше да се случи, след като конструктите се разпръснаха из звездите и оставеха от Земята само една оголена руина? Надеждите на Тейт бяха напразни.

Или?

Кой сред оанкалите говореше в защита на интереса на хората от съпротивата? Кой сред тях се бе замислил, че може би не е достатъчно да позволят на хората да избират между съюз с оанкалите и стерилен живот без тях? Хората в обменните села говореха за това, но те бяха така несъвършени, толкова генетично противоречиви, че често никой не ги слушаше.

Той нямаше техните несъвършенства. Беше създаден в тялото на оолои. Беше достатъчно оанкали, за да го чуят останалите оанкали, и достатъчно човек, за да знае, че отношението към бунтовниците е жестоко и снизходително.

И въпреки това не бе успял да накара Амма и Шкахт да разберат. Все още не знаеше достатъчно. Хората от съпротивата тук щяха да му помогнат да научи още.

Акин живя с жителите на Феникс повече от година. Изкара по-голямата част от времето във възвишенията, наблюдавайки събирачите и помагайки им, когато те му позволяваха. Един от мъжете го уреди да чисти малки декоративни предмети — бижута, фигурки, миниатюрни бутилчици, бурканчета, прибори за хранене. Той знаеше, че са му дали работа само за да го държат под око, но дейността му доставяше удоволствие. Вкусваше всичко преди и след почистване. Често откриваше останки от хора, затворени в контейнери. Това бяха кичури коса, късчета кожа, парченца нокти. От някои от тях събра човешки генетични образци, които оолоите можеха да пресъздадат, ако някога им потрябва човешко генетично разнообразие. Само оолои можеше да му каже какво би свършило работа и какво — не. Той запомняше всичко, за да го предаде на Никанж един ден.

Веднъж Сабина го хвана да опитва на вкус вътрешността на малка бутилка. Опита се да я грабне от него. За щастие, той успя да избегне ръцете ѝ и да отдръпне тънките търсеци влакънца на езика си, преди да ги е разкъсала. Тя трябваше да си замине за Феникс, когато групата ѝ си тръгна. Беше свършила предостатъчно от това, което наричаше „ровене в мръсотията“, но бе останала. Акин вярваше, че бе останала заради него. Той не беше забравил, че тя бе готова да вземе участие в отрязването на пипалата на Амма и Шкахт. Но поне изглеждаше по-умна от Неси, по-способна и по-склонна да се учи.

— Как се наричаше това нещо? — попита я той, щом опасността от това, да го нарани, бе отминала.

— Бутилка с парфюм. Да не съм те видяла да я слагаш в устата си.

— Къде отиваш? — попита той.

— Какво?

— Ако имаш време, ще ти кажа защо слагам неща в устата си.

— Всички деца го правят — и понякога се отравят.

— Аз *трябва* да слагам неща в устата си, за да ги разбера. И трябва да се опитвам да ги разбирам. Да не се опитвам, ще е като да

имам ръце и очи, но те да са винаги вързани и затворени. Ще съм... побъркан.

— О, но...

— Освен това вече съм твърде голям, за да се отровя. Бих могъл да изпия течността, която е била в тази бутилка, без да ми стане нищо. Съдържанието ѝ ще премине през мен бързо, без почти да се променя, защото не е много опасно. А ако е много опасно, тялото ми или ще промени структурата му и ще го неутрализира, или... ще го ограничи в нещо като запечатана бутилка от плът, докато не го изхвърли. Разбираш ли?

— Аз... разбирам какво казваше, но не съм убедена, че ти вярвам.

— Много е важно да разбереш. Особено ти.

— Защо?

— Защото преди миг ти за малко щеше да ме нараниш сериозно. Можеше да ми нанесеш по-големи вреди, отколкото която и да е отрова. И да ме предизвикаш да те ужиля. А ако го бях направил, щеше да умреш. Ето защо.

Тя се беше дръпнала от него. Изражението ѝ леко се промени.

— Винаги изглеждаш толкова нормално, че... понякога забравям.

— Не забравяй. Но недей и да ме мразиш. Не съм ужилвал никого досега и никога не искам да го правя. — Сега в очите ѝ се четеше по-малко предпазливост. — Помогни ми да се науча — каза ѝ. — Искам да познавам по-добре човешката част от мен.

— На какво мога да те науча?

Той се усмихна.

— Кажи ми защо човешките деца слагат всичко в устата. Никога не съм знаел.

Превърна всички тях в свои учители. Само на Тейт сподели какво възнамерява да направи. След като го изслуша, тя го изгледа и поклати тъжно глава.

— Давай — каза. — Научи всичко за нас. Не може да ни навреди. Но след това мисля, че ще ти се наложи да научиш и още някои неща за оанкалите.

Това го безпокоеше. Никой друг бунтовник не би могъл да го накара да се притеснява за оанкалите. Но Тейт беше почти роднина. Щеше да е роднина по линия на оолои, ако беше останала с Кахгаят и партньорите му. Той я чувстваше почти като такава сега. Имаше ѝ доверие. И въпреки това не можеше да се откаже от убеждението си, че един ден ще може да говори в защита на бунтовниците.

— Да им кажа ли, че трябва да има човеци *Акджай*? — попита я той. — Ще искате ли да започнете отначало, изолирани някъде далече от тук?

Той не можеше да си представи къде точно, но щеше да е все *някъде*!

— Ако е място, на което е възможно да живеем, и ако можем да имаме деца. — Тя си пое въздух, облиза устните си. — Бихме направили всичко за това. Всичко.

В гласа ѝ имаше сила, която той долавяше за първи път. Имаше и нещо друго. Той се намръщи.

— Ти би ли отишла на такова място?

Беше дошла, за да го наблюдава как разчиства парче цветна мозайка: квадрат от шарени парченца, подредени така, че да образуват червено цвете на син фон.

— Красиво е — каза Тейт нежно. — Преди щях да кажа, че е евтин боклук. Сега ми се струва хубаво.

— Би ли заминала? — попита Акин отново.

Тя се обърна и си тръгна.

Гейб го откъсна за малко от вкусването и почистването — заведе го нависоко в хълмовете, откъдето огромните планини в далечината се виждаха по-ясно. Една от тях изхвърляше дим и пара в синьото небе и това някак я правеше още по-красива: пътека към недрата на Земята. Дишащо място. Нещо като пресечка, в която се срещаха необятни сегменти от земната кора. Наблюдавайки исполинския вулкан, Акин започваше да разбира малко по-добре как функционира Земята... как ще работи, до момента, в който заминаващите си *Динсо* групи не я разбият на парчета и не ги разпределят помежду си.

Акин подбра онези ядливи растения, които смяташе, че ще се харесат най-много на Гейб, и му ги показа. В замяна Гейб му разказа за място, наречено Ню Йорк, и какво е да израснеш в него. Гейб говори повече от всякога: разказа му и за актьорското майсторство, което Акин изобщо не разбра в началото.

Гейб е бил актьор. Хората му давали пари и стоки, за да се преструва на някой друг и за да участва в разиграването на история, измислена от някого.

— Майка ти не ти ли е разказвала истории? — той попита Акин.

— Разказвала ми е — каза Акин. — Но всички са били истина.

— Никога ли не ти е разказвала за трите мечки?

— Какво е мечка?

Гейб го погледна първо ядосано, след това примирено.

— Още забравям понякога — каза. — Мечката е просто още едно по-голямо и изчезнало животно. Забрави.

Онази нощ, в един малък, полуразрушен каменен заслон и пред лагерния огън, Гейб се превърна в друг човек за Акин. Стана стар мъж. Акин никога не бе виждал старец. Повечето от преживелите войната стари хора живееха на кораба. Най-възрастните от тях сигурно вече бяха мъртви. Оанкалите не бяха успели да удължат живота им с повече от няколко години, но се опитваха да поддържат телата им здрави и лишени от болка, колкото е възможно по-дълго.

Гейб се превърна в старец. Гласът му натежа и стана по-плътен. Тялото му също изглеждаше по-тежко и болезнено изтощено, превито, но и някак невъзможно да бъде прекършено. Той беше мъж, чиито дъщери го бяха предали. Беше с всички си, а след малко — оглупял. Беше ужасяващ. Изцяло друг човек. На Акин му се прииска да избяга в мрака.

Но седеше неподвижно, омагьосан. Не можеше да разбере много от това, което Гейб казваше, макар че звучеше като нещо на английски. Но по някакъв начин усети това, което Гейб, изглежда, искаше да го накара да почувства. Изненада, гняв, предателство, пълно объркване, отчаяние, лудост...

Представлението приключи и Гейб отново беше Гейб. Извърна лице нагоре и се засмя силно.

— Исусе — каза. — „Крал Лир“ пред едно тригодишно. По дяволите. Но беше страотно. Толкова време е минало. Нямах идея, че помня всичко това.

— Не го ли правиш пред хората във Феникс? — попита Акин плахо.

— Не. Никога не съм. Не ме питай защо. Не знам. Сега се занимавам със земеделие или събирам метал. Изравям боклуци от миналото и ги превръщам в неща, които хората от настоящето могат да използват. Това правя.

— Хареса ми играта. Отначало ме изплаши и не можех да разбера почти нищо, но... То е като това, което правим ние... конструктите и оанкалите. Същото е, както когато се докосваме и разговаряме чрез емоции и натиск. Понякога ти се налага да си припомниш някое чувство, което не си изпитвал от отдавна, и да го събудиш отново, за да го предадеш на някой друг, или пък да използваш емоцията ти спрямо нещо, за да помогнеш на другия да разбере нещо друго.

— Това ли правите?

— Да. Не можем да го прилагаме много добре с човеци. Оолоите могат, но мъжките и женските индивиди — не.

Той въздъхна и се излегна по гръб.

Бяха разчистили част от растителността и отломъците от каменния под на заслона и можеха да легнат удобно и да се завият в одеялата си.

— Какво е било това място? — попита Акин, загледан в звездите над постройката без покрив.

Единствено надвисналата част на хълма можеше да им осигури защита, ако започнеше да вали през нощта.

— Не знам — каза Гейб. — Може да е било селска къща. Но предполагам, че е още по-старо. Мисля, че е старо индианско жилище. Вероятно на инките или на някой близък до тях народ.

— Кой са били те?

— Ниски кафяви хора. Сигурно са изглеждали малко като родителите на Тино. Малко като теб може би. Живели са тук в продължение на хиляди години, след това дошли хората, които изглеждат като мен и Тейт.

— Ти и Тейт не си приличате.

— Не. Но и двамата произхождаме от европейците. Индианците произхождат от азиатците. Инките са тези, за които всеки се сеца, когато си мисли за тази част от света, но е имало много различни групи индианци. Да ти кажа, май не сме чак толкова нависоко в планината, че да попадаме на останки от инките. Но това място си е страшно старо. — Той разтегли устните си в усмивка. — Старо и човешко.

Вървяха много дни, изследвайки, откривайки други обиталища в руини, описвайки огромен кръг обратно до лагера на събирачите. Акин нито веднъж не попита защо Гейб го взе на дългото пътешествие. Гейб никога не се впусна в обяснения. Изглеждаше доволен, че Акин настоява да ходи през повечето време и рядко изостава. С готовност опитваше на вкус растенията, които Акин му препоръчваше, и някои от тях му харесваха достатъчно много, че да си събере стръкчета, семена, стъбла или грудки за лагера. Акин го насочваше и в това.

— Какво мога да взема, което ще вирее? — питаше го Гейб.

Не можеше и да си представи колко много това радваше Акин. Това, което той и Гейб правеха, беше нещо, което оанкалите вършеха постоянно: събираха живот, пътуваха и присъединяваха нов живот към корабите си, към вече огромната си колекция от живи същества, към себе си.

Той изучаваше всяко растение внимателно и казваше на Гейб какво трябва да направи, за да го съхрани живо. Автоматично оставяше в себе си спомен за генетичния модел или няколко латентни клетки от всяка проба. Оолоите можеха да създадат копия на живия

организъм от тях. Оолоите обичаха да имат клетки или спомени от няколко различни индивида от един вид. Що се отнася до човеците, Акин видя, че Гейб взема семена, когато имаше такива. Семената можеше да бъдат пренасяни в листо или в парче плат, вързано с трева. И щяха да поникнат. Акин щеше да се погрижи за това. Дори и без помощта на оолои, той можеше да вкуси едно растение и да разчете потребностите му. Когато нуждите му бяха задоволени, то щеше да избуи.

— Май не съм те виждал по-щастлив — отбеляза Гейб, докато приближаваха събираческия лагер.

Акин се ухили, но не каза нищо. На Гейб не би му харесало да узнае, че Акин събира информация за Никанж. Беше достатъчно да му се покаже, че е зарадвал Акин страшно много. Гейб не отвърна на усмивката, но само защото положи явни усилия да не го направи.

Когато няколко дни по-късно стигнаха лагера, Гейб срещна Тейт без следа от особената тревожност, която често демонстрираше, когато не я беше виждал дълго време.

Десет дни след завръщането на Акин и Гейб, на мястото за разкопки дойде нова смяна събирачи. Оанкалите пристигнаха, докато и новата, и старата смяна бяха все още в лагера.

Никой не ги видя. Нямаше врява сред хората. Акин беше зает с почистването на една малка украсена кристална ваза, когато усети мириса на оанкали.

Той внимателно постави вазата в облицована с плат дървена кутия: кутия, която използваша специално за деликатни и особено красиви находки. Акин не беше чупил нито една от тях. Нямаше нужда и сега да го прави.

Как да постъпи? Ако хората видят оанкалите, може да има сблъсъци. Хората можеха толкова лесно да провокират смъртоносно ужилване от страна на оанкалите. Какво да прави?

Той забеляза Тейт и я извика. Тя копаяше много внимателно около нещо голямо и очевидно крехко. Използваше инструмент, който приличаше на дълъг тънък нож, и четка, направена от клонки. Не му обърна внимание.

Той отиде бързо при нея, облекчен, че наоколо няма никого.

— Трябва да тръгвам — прошепна. — Те са тук.

Тя за малко да забие ножа в ръката си.

— Къде?

— Натам.

Той погледна на изток, без да сочи.

— Естествено.

— Изведи ме оттук. Хората ще забележат, ако се отдалеча от лагера сам.

— Аз ли? Не!

— Ако не го направиш, някой може да загуби живота си!

— Ако го направя, този някой може да съм аз!

— Тейт. — Тя го погледна. — Знаеш, че няма да те наранят. Знаеш. Помогни ми. Опитвам се да спася твоите хора.

В очите ѝ се четеше такава силна враждебност, че той залитна назад. Тя го грабна внезапно, вдигна го и тръгна на изток.

— Пусни ме — каза ѝ. — Остави ме да вървя.

— Млъквай! — отвърна му. — Само ми кажи, когато ги приближа.

Той осъзна със закъснение, че тя бе ужасена. Едва ли се страхуваше да не я убият. Тя познаваше твърде добре оанкалите, за да го мисли. Какво беше тогава?

— Съжалявам — прошепна той. — Само теб се осмелих да помоля. Всичко ще е наред.

Тя си пое въздух, пусна го на земята и го хвана за ръка.

— Няма да е наред — каза. — Но ти не си виновен.

Минаха от другата страна на едно възвишение и се скриха от погледите в лагера. Там ги чакаха няколко оанкали и двама души. Единият от хората беше Лилит. Другият... приличаше на Тино.

— О, Исусе Христе! — прошепна Тейт, щом зърна оанкалите.

Тя замръзна на място. Акин помисли, че може да се обърне и да избяга, но тя някак успя да не помръдне изобщо. Акин искаше да отиде при семейството си, но и той остана неподвижен. Не искаше да оставя Тейт сама и ужасена. Лилит дойде при тях. Придвижи се толкова бързо, че преди той да има време да реагира, тя вече се беше спряла до него, вече се бе навела и го бе вдигнала в ръцете си, и сега го прегръщаше толкова силно, че чак го болеше.

Не бе издала и звук. Остави Акин да вкуси врата ѝ и да усети абсолютната сигурност, идваща от плът, позната му като собствената му.

— Чаках те толкова дълго — прошепна той накрая.

— Търсих те толкова дълго — каза тя с глас, който почти не звучеше като нейния. Целуна лицето му, погали го по главата и най-накрая отпусна прегръдката си. — Тригодишен — каза. — Толкова си голям. Не спирах да си мисля как си ме забравил... но знаех, че няма как да стане така. Знаех, че няма как.

Той се засмя на невъзможната идея да я забрави и я погледна, за да види дали плаче. Не плачеше. Разглеждаше го — дланите и ръцете му, краката му...

Един вик накара и двамата да погледнат нагоре. Тейт и другият човек стояха един срещу друг. Звукът беше името на Тино, извикано от Тейт.

Тино ѝ се усмихваше неуверено. Не проговори, докато тя не го хвана за ръка и попита:

— Не ме ли позна? Тино?

Акин видя изражението на Тино и разбра, че той не я разпознава. Той беше жив, но му имаше нещо.

— Съжалявам — каза Тино. — Имах травма на главата. Помня голяма част от миналото си, но... някои спомени все още не са се завърнали напълно.

Тейт погледна към Лилит. Лилит отвърна на погледа, без следа от приветливост в очите.

— Опитали са се да го убият, когато са откраднали Акин — каза. — Главата му беше смазана, а черепът така натрошен, че едва оживя.

— Акин каза, че е мъртъв.

— Имал е сериозни основания да мисли така. — Тя направи пауза. — Струваше ли си да отнемате живота му, за да имате сина ми?

— Не беше тя — каза Акин бързо. — Тя ми е приятел. Мъжете, които ме откраднаха, се опитаха да ме продадат на много места, преди... преди във Феникс да поискат да ме купят.

— Повечето от похитителите му са мъртви — каза Тейт. — Единственият оцелял е парализиран. Сбиха се с нас. — Тя хвърли поглед на Тино. — Повярвай ми, ти и Тино сте отмъстени.

Оанкалите започнаха да си говорят беззвучно в момента, в който чува това. Акин видя оанкалските си родители сред тях и му се прииска да отиде при тях, но искаше също така да отиде и при Тино, да го накара да си спомни за него, да го накара да бъде Тино отново.

— Тейт? — каза Тино, взирайки се в нея. — Ти ли...? Ти...?

— Аз съм — отговори му тя бързо. — Тейт Риналди. Изкара половината си детство в дома ми. Тейт и Гейб. Спомняш ли си?

— Донякъде. — Той се замисли. — Ти ми помогна. Тъкмо си тръгнах от Феникс и ти ми каза... каза ми как да стигна до Ло.

Лилит изглеждаше изненадана.

— Така ли е? — попита тя Тейт.

— Мислех, че в Ло ще е в безопасност.

— Трябваше да е. — Лилит пое дълбоко дъх. — Не бяхме имали похитители от години. Бяхме се отпуснали.

Ахажас, Дичаан и Никанж се отделиха от останалите оанкали и се присъединиха към човешката група. Акин не издържа. Протегна

ръце към Дичаан и Дичаан го вдигна и задържа в прегръдката си за няколко минути, пълни с облекчение, припознаване и радост. Той не чуваше какво си говорят хората, докато двамата с Дичаан бяха вплетени един в друг посредством всички сетивни пипала на Дичаан, които можеха да го достигнат, и езика на Акин. Акин научи как Дичаан е намерил Тино и се е борил за живота му, след което се е прибрал къщи и е разбрал, че съвсем скоро ще се роди детето на Ахажас. Семейството не било способно да търси. Другите тръгнали да го издирват. В началото.

— Защо ме оставихте толкова дълго сред тях? За да ги изуча ли?
— попита Акин без думи.

Свободните пипала на Дичаан започнаха да шумолят от притеснение.

— Имаше консенсус — каза той. — Всички освен нас сметнаха, че така е най-добре. Досега не сме оставали сами по този начин. Другите бяха изненадани, че не приемаме общата воля, но грешаха. Дори самото им желание да те изложат на риск беше грешка!

— Другото дете?

Мълчание. Тъга.

— То те помни като нещо, което е тук, а после го няма. Никанж те поддържаше в мислите му за известно време, а ние те търсехме. Започнахме да търсим в момента, в който вече можехме да оставим детето. Никой не искаше да ни помогне досега.

— А защо сега? — попита Акин.

— Хората смятат, че си научил достатъчно. И осъзнаха, че са те лишили от новото дете.

— Вече... е твърде късно за свързване.

Той знаеше, че е така.

— Да.

— Тук имаше две сестри конструктори.

— Знаем. Те са добре.

— Видях какво споделят двете, какво значи за тях. — Той спря за момент, докато си спомняше с желание. — Никога няма да имам това.

Без да го осъзнава, започна да плаче.

— Акин, ще имаш нещо много подобно, когато намериш партньор. А дотогава имаш нас.

Самият Дичаан знаеше колко малко е това. Щяха да минат дълги години, преди Акин да е достатъчно възрастен, че да се размножава. А и свързването с родители беше различно от това с брат или сестра. Нищо, което бе докосвал някога, не бе толкова сладко, колкото това свързване.

Дичаан го подаде на Никанж, а Никанж извлече от него цялата информация, която беше събрал за растения и животни, за ямата на събирачите. Оолоите можеха да получават такава информация със светкавична скорост. Тяхна работа бе да поемат и асимилират събраното от другите. Те сравняваха познати форми на живот с такива, които са живели преди или биха могли да съществуват. Улавяха промените и откриваха нови видове, които можеше да бъдат разбрани, смесени и използвани според нуждата от тях. Мъжките и женските отиваха при оолоитата си със складираната от тях биологична информация. Оолоите вземаха тази информация и даваха силно удоволствие в замяна. Вземането и даването бяха един и същи жест.

Акин бе изпитвал леки форми на този обмен с Никанж през целия си живот, но сегашното преживяване го накара да осъзнае колко малко е знаел досега за това, какво може да вземе и да ти даде едно оолои. Вплетен в Никанж, той забрави за известно време болката от отреченото му свързване с новото дете. Когато отново бе способен да мисли, той разбра защо хората ценяха оолоите. Мъжките и женските не събираха информация само за да доставят удоволствие на оолоито и да получат такова от него. Те я събираха, защото имаха нужда да го правят и самата дейност им носеше удоволствие.

И все пак те знаеха, че в един момент оолоито трябва да вземе информацията и да я координира така, че да може да бъде използвана от всички. В един момент оолоито трябва да им даде усещането, което единствено оолои може да даде. Дори човеците се поддаваха на тази съблазън. Те не можеха целенасочено да събират специфичната биологична информация, която оолоито търсеше, но можеха да споделят с оолоито какво са яли, вдишали или поели през кожата си наскоро. Можеха да споделят всички промени, настъпили в тялото им след последния им контакт с оолоито. Не разбираха какво дават на оолоито. Но знаеха какво им дава то. Акин разбираше точно какво дава на Никанж. И за първи път започна да разбира какво му дава оолоито в замяна. Това нещо не би могло да заеме мястото на една постоянна

близост, каквато имаха Амма и Шкахт. Нищо не би могло. Но то пък беше по-силно от всичко, което той познаваше в опита си. В него имаше облекчение за болката му и намек за излекуване в далечното му зряло бъдеще.

По някое време по-късно Акин отново започна да усеща присъствието на тримата човеци. Те седяха на земята и си говореха. На хълма зад тях, на възвишението, което ги скриваше от събираческия лагер, бе застанал Гейб. Очевидно нито един от човеците не го беше забелязал още. Но оанкалите със сигурност знаеха, че е там. Той гледаше Тейт, без съмнение съсредоточен върху жълтата ѝ коса.

— Не казвай нищо — каза му без думи Никанж. — Остави ги да говорят.

— Той ѝ е партньор — прошепна Акин на глас. — Страхува се, че тя ще дойде с нас и ще го напусне.

— Да.

— Пусни ме да отида и да го доведа.

— Не, Акин.

— Той е приятел. Разведе ме из хълмовете. Благодарение на него имах толкова информация за теб.

— Той е бунтовник. Няма да му дам възможност да те използва като заложник. Не осъзнаваш колко си ценен.

— Той не би го направил.

— Ами ако просто те грабне, изтича от другата страна на хълма и извика приятелите си? В лагера има оръжия, нали?

Мълчание. Гейб би могъл да постъпи така, ако си помисли, че губи едновременно и Акин, и Тейт. Би могъл. Точно както бащата на Тино бе събрал приятелите си и убил толкова много хора, въпреки убеждението си, че нищо, което ще направи, не би върнало Тино, нито дори би го отмъстило както трябва.

— Ела с нас! — казваше Лилит. — Харесваш децата, нали? Ще имаш свои. Ще ги научиш на всичко, което знаеш за Земята от миналото.

— Преди не говореше така — каза Тейт тихо.

Лилит кимна.

— Мислех, че вие, бунтовниците, ще откриете отговор. Надявах се на това. Но, господи, единственият ви отговор засега е да крадете

децата ни. Същите тези деца, които не искате да имате, защото се смятате за прекалено свършени. Какъв смисъл има в това?

— Мислехме... мислехме, че те ще могат да имат деца без оолои.

Лилит пое дълбоко дъх.

— Никой не го прави без оолои. Те са се погрижили за това.

— Не мога да се върна при тях.

— Не е зле — каза Тино. — Различно е от това, което очаквах.

— Знам какво е! Знам много добре. Както и Гейб. И не мисля, че каквото и да кажа, ще го убеди да се подложи на това отново.

— Викни го — каза Лилит. — Той е там, на хълма.

Тейт погледна нагоре, видя Гейб. Стана.

— Трябва да тръгвам.

— Тейт! — извика Лилит настоятелно.

Тейт се обърна.

— Доведи го при нас. Нека да поговорим. Нищо лошо няма да се случи.

Но Тейт не искаше. Акин виждаше, че тя няма да го доведе.

— Тейт — викна й той. — Тя го погледна, след това бързо извърна очи. — Ще направя това, което обещах — каза й. — Аз не забравям нищо.

Тя дойде при него и го целуна. Не изглеждаше притеснена от факта, че Никанж още го държеше.

— Ако поискаш — каза Никанж, — родителите ми ще слязат от кораба. Те не са си намерили други човешки партньори.

Тя изгледа Никанж, но не му каза нищо. Изкачи хълма и тръгна надолу от другата страна, без дори да се спре и да каже дума на Гейб. Той я последва и двамата изчезнаха зад хълма.

**ТРЕТА ЧАСТ
ЧКАХИЧДАК**

1

— Момчето скита твърде много — каза Дичаан, докато се хранеха с Тино. — Прекалено рано е, за да започва скитническата фаза от живота му.

Дичаан ядеше с пръсти обилната салата от плодове и зеленчуци, която беше приготвил. Единствено той знаеше най-добре какво му се яде в момента и какви точно са настоящите му хранителни нужди.

Тино ядеше ястие от царевица и боб, а до чинията му имаше парчета пъпеш със сладка оранжева сърцевина, пържени плантейни^[1] и печени ядки. „Обръща повече внимание на храната си, отколкото на това, което казвам“, помисли си Дичаан.

— Тино, чуй ме!

— Чувам те. — Мъжът преглътна и облиза устните си. — Той е на двайсет, Чаан. Ако не даваше знаци за някакъв стремеж към независимост, аз щях да се тревожа сега, не ти.

— Не. — Пипалата на Дичаан зашумоляха. — Човешкият му външен вид те подвежда. Неговите двайсет години са като... като дванайсет човешки. В някои отношения и по-малко. Той не може да се размножава сега. Няма да може, докато не завърши метаморфозата му.

— След още четири или пет години?

— Вероятно. Къде ходи, Тино?

— Няма да ти кажа. Той ме помоли да не го правя.

Дичаан рязко съсредоточи пипалата си върху него.

— Не съм искал да го следя.

— Тогава недей. Нищо лошо не прави.

— Аз съм единственият му родител от неговия пол. Би трябвало да го разбирам най-добре. А не го разбирам, защото човешкото, което е наследил, го кара да върши неочаквани неща.

— Какво би правил в този период един двайсетгодишен оанкали?

— Би започнал да формира сходство с някой от половете. Да осъзнава в какво ще се превърне.

— Той знае това. Не знае как ще изглежда, но знае, че ще бъде мъж.

— Да.

— Е, един двайсетгодишен човек от мъжки пол в място като това тук ще изследва и ловува, ще гони момичета и ще се перчи. Ще направи всичко възможно да не останат хора, които не са разбрали, че вече е мъж, а не дете. Това правех аз.

— Акин е все още дете, както каза.

— Не изглежда като такава, нищо че е малък на ръст. И вероятно не се чувства така. И независимо от това, дали може да се размножава, или не, момичетата си го вълнуват доста силно. А и самите те, изглежда, нямат против това.

— Никанж каза, че ще премине през фаза на псевдочовешка сексуалност.

Тино се засмя.

— Значи, вече е в нея.

— След това ще иска оолои.

— Да. И това го разбирам.

Дичаан се поколеба. Беше стигнал до въпроса, който най-силно искаше да зададе, и знаеше, че Тино няма да е доволен.

— Ходи ли при бунтовниците, Тино? Те ли са причината да се скита?

Тино изглеждаше изненадан, после видимо се ядоса.

— Като знаеш, защо питаш?

— Не знаех. Предположих. Той трябва да престане!

— Не.

— Може да го убият, Тино! Убиват се един друг с такава лекота!

— Те го познават. Грижат се за него. А и той не се скита надалече.

— Искаш да кажеш, че го познават като мъж конструктор?

— Да. Научил е някои от езиците им. Но от никого не е крил идентичността си. Размерът му ги размеква. Мислят си, че никой толкова малък не може да бъде опасен. От друга страна, това не означава, че винаги му се е разминавало без бой. Някои мъже смятат, че щом е малък, значи, е слаб, а като е слаб, това го прави лесна плячка.

— Тино, той е твърде ценен, за да прави това. Той ни учи какво могат да бъдат родените от човек мъжки. Все още има толкова малко

други като него, защото сме още прекалено несигурни, за да установим консенсус...

— Тогава се учете от него! Оставете го на мира и се учете!

— Да учим какво? Колко му е приятно в компанията на бунтовници? Колко обича да се бие?

— Той не обича да се бие. Трябваше да се научи да го прави за самозащита, това е. А що се отнася до бунтовниците, той казва, че трябва да ги опознае, за да ги разбере. Смята, че са част от него.

— Какво още има да учи от тях?

Тино изправи гръб и погледна Дичаан.

— Знае ли всичко за оанкалите?

— ... Не. — Пипалата по главата и тялото на Дичаан увиснаха. — Съжалявам. Бунтовниците не изглеждат особено сложни... освен в биологическо отношение.

— И въпреки това се съпротивляват. Предпочитат да умрат, отколкото да дойдат тук и да водят лесен, безболезнен живот с вас.

Дичаан остави храната и съсредоточи в конус пипалата на главата си и го насочи към Тино.

— Твоят живот безболезнен ли е?

— Понякога... в биологическо отношение.

Не обичаше Дичаан да го пипа. На Дичаан му бе отнело време, за да осъзнае, че причината не е в това, че той е оанкали, а че е от мъжки пол. Тино хващаше ръцете на други човешки мъже, някои от тях прегръщаше през рамо, но мъжкото в Дичаан го притесняваше. Накрая бе отишъл при Лилит, за да му помогне да го разбере.

— Ти си един от партньорите му — беше му казала тя със сериозен тон. — Повярвай ми, Чаан, той никога не си е мислил, че ще има мъж за партньор. Дори с Никанж свикна трудно.

Дичаан не знаеше, че Тино е свикнал трудно с Никанж. Хората свикваха с Никанж много бързо. А по време на дългите, незабравими групови съвкупления Тино не изглеждала като някой, който има проблем с когото и да е. Но беше вярно, че след тях Тино често отбягваше Дичаан. А Лилит не отбягваше Ахажас.

Дичаан стана от платформата си, остави салатата си и отиде при Тино. Мъжът тръгна да отстъпва, но Дичаан го хвана за ръцете.

— Позволи ми да те разбера, Чка. Толкова деца имаме с теб! Стой така.

Тино застана неподвижно и остави Дичаан да го докосне с дългите си тънки пипала на главата. Имаха шест деца. Три момчета от Ахажас и три момичета от Лилит. Старата формула.

— Ти избра да дойдеш тук — каза Дичаан. — И избра да останеш. Много се радвам, че си тук — че децата имат човешки баща, а групата ни — човек от мъжки пол, който да балансира съвкупленията. Партньор във всяко едно отношение. Защо оставането ти тук ти причинява болка?

— Как да не боли? — попита Тино тихо. — И как може да не знаеш? Аз съм предател за моите хора. Всичко, което правя тук, е предателство. Един ден моите хора няма да съществуват изобщо, а аз ще съм помогнал на унищожителите им. Предадох родителите си... всички.

Гласът му се беше стопил до нечуваемост още преди да е свършил да говори. Болеше го коремът, започваше да го боли и главата. Понякога главата го болеше страшно силно. И той не казваше на Никанж. Отделяше се някъде и страдаше. Ако някой го намереше, той започваше да кълне понякога, но никога не се съпротивляваше на опитите за помощ.

Дичаан се приближи до платформата, на която седеше Тино. Той проникна в плътта на платформата — на Ло — и го помоли да извика Никанж. Ло обичаше да прави такива неща. Никанж винаги му даваше удоволствие, след като бе предало подобно съобщение.

— И Лилит ли се чувства като теб? — попита той Тино.

— Наистина ли не знаеш отговора?

— Със сигурност в началото беше така. Но тя знае, че разполагаме с гените на бунтовниците, също както с гените на който и да е друг човек. Знае, че няма бунтовници, живи или мъртви, които да не са вече родители на деца конструктори. Разликата между тях и нея — и теб — е, че вие сте решили да постъпите като родители.

— Лилит наистина ли вярва на това?

— Да. Ти не вярваш ли?

Тино извърна очи, главата му пулсираше.

— Предполагам, че вярвам. Но няма значение. Бунтовниците не са предали себе си или човешкото в тях. Не са ви помогнали да направите това, което правите. Може и да са неспособни да ви спрат, но не са ви съдействали.

— Ако всички човеци бяха като тях, децата ни конструкти щяха да са много по-малко човеци, независимо от външния им вид. Щяха да знаят за човеците само това, на което ги научим ние. Тогава по-добре ли ще е?

— Казвам си, че няма да е — каза Тино. — Повтарям си, че има някакво оправдание за това, което правя. През повечето време мисля, че лъжа. Искрах деца. Искрах... начинът, по който Никанж ме кара да се чувствам. И за да получа това, което искам, предадох всичко, което бях.

Дичаан махна храната на Тино от платформата и му каза да легне. Тино само го изгледа. Дичаан неловко раздвижи пипалата по тялото си.

— Никанж казва, че предпочиташ да изтърпиш болката си. То казва, че имаш нужда да се накараш да страдаш, за да мислиш, че хората ти са отмъстени и си платил дълга си към тях.

— Това са глупости!

Никанж влезе отвън през една от стените. Погледна и двамата и изстреля неприятна миризма към тях.

— Той настоява да се самонаранява — каза Дичаан. — Чудя се дали не е убедил и Акин да започне да го прави.

— Акин прави каквото поиска! — каза Тино. — Той разбира какво чувствам по-добре отколкото вие бихте могли, но не се чувства по същия начин. Има си свои виждания.

— Ти не си част от тялото му — каза Никанж, бутайки го назад, за да го накара да легне. Този път той легна. — Но си част от мислите му. Направил си много повече, отколкото Лилит би си позволила, за да го накараш да си мисли, че бунтовниците са онеправдани и предадени.

— Но бунтовниците са онеправдани и предадени — каза Тино. — Обаче никога не съм твърдял това пред Акин. Не ми се е налагало. Той сам се е убедил в това.

— Развиваш нова язва — каза Никанж.

— И какво от това?

— Искаш да умреш. Но искаш и да живееш. Обичаш децата и родителите си и си в ужасен конфликт. Обичаш дори нас... но не мислиш, че е редно.

То се качи на платформата и легна до Тино. Дичаан докосна платформата с пипалата на главата си, подкани я да се разрасне, да се

разшири и да осигури място и за него. Нямахше нужда от него, но той искаше да разбере от първа ръка какво се е случило с Тино.

— Помня как Акин ми разказа за един човек, който умрял от кървящите си язви — каза той на Никанж. — Един от похитителите му.

— Да. Той ми предаде идентичността на мъжа. Открих оолоито, което го бе обучило, и разбрах, че е имал язви от юношеска възраст. Оолоито е опитало да го задържи за негово добро, но мъжът отказал.

— Как се е казвал? — попита Тино.

— Йозеф Тилден. Сега ще те приспя, Тино.

— Не ми пука — измърмори Тино.

След малко се унесе в сън.

— Какво му каза? — попита Никанж Дичаан.

— Попитах го за изчезванията на Акин.

— Ех. Трябваше да питаш Лилит.

— Мислех, че Тино ще знае.

— Той знае. И това го притеснява силно. Мисли, че Акин е по-лоялен на човечеството от него. Не разбира защо Акин е така обсебен от бунтовниците.

— Не осъзнавах, че е чак толкова обсебен — призна Дичаан. — А трябваше.

— Човеците са лишили Акин от близост с новото дете и са му дали в замяна компенсаторна страст. Той е наясно с това.

— Какво ще направи?

— Чка, той е и твое дете. Какво, мислиш, ще направи?

— Ще се опита да ги спаси — това, което е останало от тях — от празната им, ненужна смърт. Но как?

Никанж не отговори.

— Невъзможно е. Нищо не може да се направи.

— Може би е така, но въпросът ще го занимава до метаморфозата му. След това се надявам, че другите полове ще обсебят вниманието му.

— Но не може да е само това!

Пипалата по тялото на Никанж прилепнаха към кожата му от удивление.

— Всичко, което засяга хората, изглежда, включва някакви противоречия. — То направи пауза. — Разгледай Тино внимателно. В него има толкова много различни неща, които работят заедно, за да го

поддържат жив. Вътре в клетките му митохондриите, една някога независима форма на живот, са намерили убежище и предоставят способността си да синтезират протеини и да обменят липиди срещу място за живеене и възпроизвеждане. Ние също сме в клетките му в момента, и те са ни приели. По един оанкалски организъм във всяка клетка, който я дели, удължава живота ѝ, отблъсква от нея болестите. Даже и преди ние да се появим, във вътрешностите им са живеели бактерии и са ги защитавали от други бактерии, които биха ги наранили или убили. Не са могли да съществуват без симбиотични връзки с други същества. И въпреки това подобни връзки ги плашат.

— Ника... — Дичаан нарочно вплете пипалата на главата си в Никанжовите. — Ника, ние не сме като митохондриите или бактериите помощници, и те го знаят.

Мълчание.

— Не трябва да ги лъжеш. По-добре ще е да не казваш нищо.

— Няма да е. Когато мълчим, те си мислят, че го правим, защото истината е ужасяваща. Мисля, че сме точно толкова симбионти, колкото са били митохондриите в началото. Без митохондриите нямаше да са еволюирали до такава степен. Земята им щеше да е населена само с бактерии и водорасли и досега. Нямаше да е особено интересна.

— Ще се оправи ли Тино?

— Не. Но аз ще се погрижа за него.

— Не можеш ли да направиш нещо, за да го спреш да се наранява?

— Бих могъл да го накарам да забрави част от миналото си отново.

— Не!

— Знаеш, че не бих постъпил така. Не бих, дори и да не бях видял приятния, празен мъж, който представляваше, преди спомените му да се завърнат. Не бих го направил. Не ми харесва да се намесвам по този начин. Така губят твърде много от това, което ценя в тях.

— Тогава какво ще направиш? Просто ще го поправяш, докато накрая не ни напусне и не се самоубие?

— Той няма да ни напусне.

Кое то значеше, че то няма да го пусне, че то *не можеше* да го пусне. Оолоите понякога ставаха такива, когато откриеха човек, който ги привлича силно. Никанж със сигурност не би могло да остави

Лилит да си тръгне, независимо от свободата, която ѝ даваше в скитането.

— Всичко ли ще бъде наред с Акин?

— Не знам.

Дичаан се откъсна от Никанж, надигна се и седна върху сгънатите си крака.

— Ще го отделя от бунтовниците.

— Защо?

— Рано или късно, някой от тях ще го убие. Два пъти им отнемаме оръжията, откакто го откраднах. Всеки път произвеждат още, а новите са винаги по-ефективни. С по-широк обхват, по-голяма точност, по-висока сигурност за човеците, които ги използват... Човеците са твърде опасни. А те са само част от него. Нека научи от какво друго е направен.

Разстроен, Никанж прибра пипалата си, но не каза нищо. Ако имаше любимци сред децата си, Акин беше един от тях. То нямаше деца от същия пол и това беше огромно лишение за него. Акин беше уникален и когато си беше възрастник, прекарваше голяма част от времето си с Никанж. Но Дичаан си оставаше неговият родител от същия пол.

— Няма да е задълго, Чка — каза Дичаан нежно. — Няма да ви държа разделени дълго. А и той ще се върне при теб с всички промени, които намери в Чкахичдак.

— Винаги ми носи неща — прошепна Никанж. То, изглежда, се успокои и прие решението на Дичаан. — Прави специални усилия, за да намери необичайни неща, които да вкуси и донесе. Остава толкова малко време до метаморфозата му, след която ще започне да дава всичките си придобивки на партньорите си.

— Година — каза Дичаан. — Ще го върна само след година.

Той легна отново, за да утеша Никанж, и не се изненада, когато установи, че оолоито има нужда от утеха. Беше разстроено от начина, по който Тино непрестанно изкарваше безсилието и объркването си на тялото си. Сега му стана още по-мъчно. Предстоеше му да изгуби година от детството на Акин. В собствения си дом, заобиколено от голямото си семейство, то се чувстваше само и изтощено.

Дичаан се свърза с нервната система на оолоито. Усещаше как дълбоката семейна връзка, която имаше с оолоито, стимулира Никанж. Тези връзки се разширяваха и променяха с годините, но никога не

отслабваха. И винаги привличаха най-силно любопитството на Никанж.

По-късно Дичаан щеше да каже на Ло да се свърже с кораба и да го накара да изпрати совалка. После щеше да каже на Акин, че е време да научи повече за оанкалското в кръвта си.

[1] Вид банан; яде се след обработка — пържене, варене, на пара.
— Б.пр. ↑

Понякога на Акин му се струваше, че светът се състои от затворени групи хора, които се държат с него мило или студено, според настроението им, но които, колкото и да им се иска, не могат да го пуснат вътре, сред тях.

Той помнеше времето, когато сливането с другите изглеждаше не само възможно, но и неизбежно: когато Тиикучак бе все още неродено и той можеше да го достигне и вкуси, и опознае като най-близката си роднина. Сега обаче то беше може би най-малко интересното от всичките му близки, защото не бе успял да се свърже с него. Бяха прекарвали възможно най-малко време заедно.

Сега то искаше да отиде на Чкахичдак с него.

— Нека отиде, а мен остави тук — бе казал на Дичаан.

— И то е самотно — отвърна Дичаан. — И двамата трябва да научите повече какво сте.

— Аз знам какво съм.

— Да. Ти си детето ми от същия пол, чиято метаморфоза приближава.

Акин не бе могъл да отговори на това. Беше време да започне да слуша Дичаан, да се учи от него и да се приготви да бъде зрял мъжки индивид. Усещаше силна склонност към подчинение.

Въпреки това беше прекарал дни изгубен в гората, опитвайки се да устои на тази склонност, мразейки я силно всеки път, когато тя се появеше отново и започнеше да го тормози.

Никой не го потърси тогава. И никой не изглеждаше изненадан, когато се прибра. Докато го чакаше, совалката бе разчистила още пространство, хранейки се.

Той се вторачи в нея. Представляваше огромно нещо със зелена черупка — мъжки индивид, доколкото корабните организми можеха да бъдат от един или друг пол. Всеки от тях имаше потенциала да се превърне в женски индивид. Но докато получаваше контролираща субстанция от тялото на Чкахичдак, щеше да остане малък и мъжки. Щеше да разшири обхвата на Чкахичдак, като изследва планети и луни

от слънчевите системи, като донася информация обратно, като доставя минерали, живот. Щеше да превозва пътници и да им съдейства в проучванията. И щеше да пренася хора до кораба и обратно.

Акин никога не бе влизал в такова същество. Беше му забранено да се свързва с нервната им система, докато не порасне. Толкова неща щяха да са му позволени чак след като съзрее.

Когато порасне, ще може да защитава бунтовниците. Сега гласът му лесно можеше да бъде игнориран, да остане нечуто дори, освен ако някой от възрастните членове на семейството му не послужи за „усилвател“ със собствения си глас. Той си спомняше разказите на Никанж за собственото му детство: за това, как е било право, знаело е, че е право, но въпреки това не са му обръщали внимание, защото не е било зряло. През тези години Лилит често била наранявана, защото никой не слушал Никанж, което я познавало по-добре от всеки друг.

Акин няма да направи грешката на Никанж. Бе взел това решение отдавна. Но сега... Защо Дичаан беше решил да го изпрати на Чкахичдак? Дали беше само за да го предпази от опасности, или имаше и друга причина?

Той се приближи до совалката. Нямахше търпение да влезе вътре, но искаше първо да обиколи нещото и да го разгледа, да го усети със сетивата, които той и човеците споделяха.

Отвсякъде изглеждаше като идеално симетричен висок хълм. Издигнеше ли се във въздуха, щеше да стане сферично по форма. Плочките на черупката му щяха да се плъзнат встрани и да се заключат — цели три пласта от тях — за да не може нищо да влезе или излезе.

— Акин.

Той се огледа, без да движи тялото си, и видя, че Ахажас идва откъм Ло. Всички останали издаваха звуци, когато вървяха, но Ахажас, която бе по-голяма и по-висока от почти всеки друг, сякаш се носеше над земята, без шестнайсетопръстите ѝ крака да я докосват. Ако не искаше да бъде чуто, никой не можеше да я чуе. Женските трябваше да могат да се крият, ако е възможно, и да се бият, ако от криенето нямаше смисъл. Никанж му бе обяснило това.

Нямаше да види Никанж цяла година. Може би повече.

Неимоверно висока, тя се доближи, сгъна се и зае седяща позиция отсреща му така, както някои човеци се навеждаха или

коленичеха, за да говорят с него, когато беше по-малък. Сега главите им бяха на едно ниво.

— Исках да те видя, преди да тръгнеш. Може вече да не си дете, когато се върнеш.

— Ще бъда. — Той сложи ръката си сред пипалата на главата ѝ и усети как те я хващат и проникват в нея. — До промяната ми има години.

— Тялото ти може да се промени по-бързо, отколкото си мислиш. Стресът от необходимостта да се адаптираш към новата обстановка може да ускори процесите. Трябва да видиш и останалите.

— Не искам.

— Знам. Не искаш да тръгваш, за да не ти се налага да се сбогуваш. Даже и при приятелите си бунтовници не отиде.

Тя не ги подушваше по него. Беше се почувствал много неловко, когато беше разбрал, че тя и останалите могат да подушат кога е бил с жена. Той се миеше, разбира се, но те винаги знаеха.

— Трябваше да отидеш при тях. Може да се промениш много по време на метаморфозата. Човеците не приемат тези неща лесно.

— Лилит?

— Знаеш я много добре. Каквото и да говори, никога не съм я виждала да отхвърли някое от децата си. Но наистина ли искаш да тръгнеш, без да я видиш първо?

Мълчание.

— Ела, Акин.

Тя пусна ръката му и се изправи.

Той тръгна след нея към селото, чувствайки се обиден и манипулиран.

Устроиха цяло пиршество навън в негова чест. Хората прекъснаха заниманията си и се събраха в центъра на селото заради него и Тиикучак. Тиикучак, изглежда, се забавляваше на празненството, а Акин просто чакаше то да мине. Маргит, за която се знаеше, че е на ръба на метаморфозата си, седна до него. Все още беше любимата му сестра, въпреки че напоследък тя прекарваше повече време със сестрата, с която беше свързана. Тя протегна сивата си ръка към него и той почти я беше хванал в своите, когато забеляза какво му показва тя. Винаги бе имала прекалено много пръсти за родено от човек дете: по седем на всяка ръка. Но ръката, която сега протягаше към него, имаше само пет дълги, тънки и сиви пръста.

Той се вторачи в нея, след което внимателно пое протегнатата ръка и я огледа. Нямаше рани и белези.

— Как...? — попита.

— Събудих се тази сутрин и ги нямаше. Нищо не беше останало, освен един нокът и малко сбръчкана мъртва кожа.

— Болеше ли те ръката?

— Усецането от нея беше приятно. И все още я чувствам така. Спи ми се, засега няма нещо друго. — Тя се замисли. — Ти си първият, на когото казвам.

Той я прегърна, едва успяваше да удържи сълзите си.

— Може би няма да те позная, когато се върна. Ти ще си някой друг, може би с партньори и бременна.

— Може и да съм с партньори и бременна, но ти ще ме познаеш. Ще се погрижа за това!

Той само я изгледа. Всеки се променяше, но съвсем ирационално, той не искаше тя да се променя.

— Какво има? — попита Тиикучак.

Акин не знаеше защо го прави, но след като погледна към Маргит и се увери, че няма нищо против, той хвана ръката ѝ и я показа на Тиикучак.

Тиикучак, която, въпреки че бе родена от оанкали, изглеждаше много по-човешки от Маргит, започна да плаче. Целуна ръката и я пусна натъжено.

— Нещата ще се променят твърде много, докато ни няма — каза то, а сивото му лице беше мокро от тих плач. — Ще бъдем чужденци, когато се върнем.

Няколкото му малки сетивни пипала се събраха в буци по тялото му и то заприлича на онова, което Акин чувстваше вътре в себе си.

Сега и останалите се зачудиха какво има, а Лилит дойде при тях с изражение, което казваше, че вече знае какво става.

— Маргит? — каза тя нежно.

Маргит подаде ръка и се усмихна.

— Така си и помислих — каза Лилит. — Сега празненството е и твое. Ела.

Тя отведе Маргит, за да я покаже на другите.

Акин и Тиикучак се изправиха едновременно, без да говорят. Понякога вършеха неща в унисон, също като свързаните братя и сестри, но феноменът всеки път ги изненадваше и някак не успяваше да им донесе чувството за сигурност и спокойствие, което носеше на двойките, свързали се в ранно детство, както си му е редът. Сега обаче и двамата отидоха заедно при Айре, най-голямата им сестра. Тя беше зрял конструктор — най-възрастният такъв в Ло — и докато си говореше с един от оанкалските синове на Лий, бе съсредоточила няколко от пипалата на главата си върху тях, за да ги наблюдава. Тя бе родена на Чкахичдак. Беше минала през метаморфозата си на Земята, където се бе свързала с партньори и родила няколко деца. Това, което предстоеше на двамата, беше вече зад гърба ѝ.

— Седнете до мен — каза Айре, когато те дойдоха при нея. — Ето тук.

Седнаха от двете ѝ страни. Тя мигновено уви дългите пипала на главата си с тези на Тиикучак. Акин, както се бе оказало, имаше само едно истинско сетивно пипало и то, за негово неудобство, се намираще в устата му. На бунтовниците им харесваше, защото не им се налагаше да го гледат, но това пречеше на общуването му с оанкалите и конструкторите. Той бързо бе станал прекалено голям, за да бъде държан в ръце.

Но Айре, бидейки Айре, просто го прегърна с една ръка и го придърпа към себе си така, че да му е лесно да се свърже с нея, докато тя използва телесните си пипала, за да направи връзката с него.

— Не знаем какво ще стане с нас — и той, и Тиикучак казаха в беззвучен унисон. И за двама им това беше вик от страх, а за Акин — и вик от безсилие.

Отнемаха му времето. Той познаваше жителите и езиците на едно китайско село от съпротивата, на едно игбо село, на три испаноговорещи села, населени с хора от много страни, на едно хинду селище и на две села, в които хора от различни държави говореха на суахили. Толкова много бунтовници. А имаше и още. Най-изненадващо го бяха прогонили от едно село с англоговорещи, защото е по-кафяв на цвят от местните. Така и не разбра защо, а и не посмя да помоли никого от Ло за обяснение. И въпреки това имаше бунтовници, които не беше виждал никога, чиито идеи не беше чувал, бунтовници, които вярваха, че единствената им надежда е в това, да крадат деца конструктори, ако не искат да изчезнат като вид. Разказваха се истории за село, чиито жители се събрали на площада и заедно пили отрова. Никой от тези, с които Акин бе разговарял, не бе могъл да му каже името на селото, но всеки бе чувал за него.

Щяха ли да са останали човеци за спасяване, когато най-накрая порасне достатъчно, за да уважава мнението му?

И ще изглежда ли самият той достатъчно човешки, за да ги убеди?

Или всичко бе глупост? Би ли могъл да им помогне изобщо, независимо от това, което предстоеше да се случи? Оанкалите нямаше да му попречат да направи нещо, което не смятат за носещо вреда. Но ако нямаха консенсус, нямаше и да му помогнат. А той не би могъл да помогне на хората сам.

Той не би могъл например да им осигури корабен организъм. Докато продължаваха да бъдат дотолкова човеци, че да отговарят на вярванията си, те нямаше как да могат да общуват с кораб. Някои от тях упорито вярваха, че корабите не са живи — че са структури от метал, които всеки би могъл да се научи да управлява. Не бяха го разбрали, когато Акин се бе опитал да им обясни, че корабите сами управляват себе си. И ти или се присъединяваш към тях, споделяйки

опита им и позволявайки им да споделят твоя, или няма размяна. А ако няма такава, ти не съществуващ за корабите.

— Знаете, че трябва да си помагате един на друг — каза Айре.

Акин и Тиикучак се отдръпнаха по рефлекс.

— Не можете да бъдете това, което трябваше да сте, но пак можете да си помагате — Акин нямаше как да не усети увереността на Айре. — И двамата сте сами. И двамата ще сте чужденци. Вие сте като зърно грах, срязано на две. Позволете си да зависите един от друг за известно време.

Нито Акин, нито Тиикучак отговориха.

— Разделеното на половинки грахово зърно едно наранено нещо ли е, или две? — попита тя нежно.

— Не можем да се излекуваме един друг — каза Тиикучак.

— Метаморфозата ще ви излекува, а тя може би е по-близо, отколкото си мислите.

И те отново започнаха да се страхуват. Плашеше ги промяната, плашеше ги завръщането в един различен, неузнаваем дом. Страхуваха се да отидат на място, което ще е още по-малко тяхно, отколкото домът, който напуснаха. Айре се опита да ги откъсне от страха:

— Ти, защо искаш да отидеш на Чкахичдак? — попита.

Тиикучак не искаше да отговаря. Акин и Айре получиха само силно негативно чувство от него.

— Там няма бунтовници — каза Айре. — Затова, нали?

Тиикучак не каза нищо.

— Ахажас казвала ли ти е, че ще си женска? — попита Айре.

— Още не.

— Искаш ли да бъдеш?

— Не знам.

— Мислиш, че може да ти се прииска да си мъжки?

— Може би.

— Ако искаш да си мъжки, трябва да останеш тук. Остави Акин да иде. Прекарай време с Дичаан, Тино и сестрите ти. Мъжки родители и сестри. Тялото ти ще знае как да реагира.

— Искам да видя Чкахичдак.

— Можеш да почакаш. Ще го видиш, след като се промениш.

— Искам да отида с Акин.

Отново се появи силното негативно чувство. Беше казало това, което не искаше да казва.

— Тогава сигурно ще станеш женска.

Тъга.

— Знам.

— Ти може би искаш да заминеш с Акин, защото все още се опитваш да излекуваш старата рана. Както споменах, на Чкахичдак няма бунтовници. Няма групи човеци, които да го разсейват и да отнемат от времето му. — Тя се съсредоточи върху Акин. — А ти? Тъй като ти трябва да заминеш, как се чувстваш по отношение на идването на Ти с теб?

— Не искам да идва.

По време на една толкова интимна форма на общуване не можеше да бъде казана успешно нито една лъжа. Единственият начин да се избегне неприятната истина, бе, като се избегне общуването изцяло и не се казва нищо. Но Тиикучак вече знаеше, че той не иска то да идва с него. Всеки знаеше. То го отблъскваше и в същото време привличаше по един така непонятен и некомфортен начин, че той не обичаше дори да го доближава. То изпитваше същите чувства към него. Би трябвало да е доволно, че той си заминава.

Айре трепна. Не прекъсна контакта между тях, но ѝ се прииска. Усещаше дълбокото привличане-отблъскване, което изпитваха един към друг. Опита се да превъзмогне противоречивите емоции с помощта на собственото си спокойствие и на чувството за единност със своята сестра, което извика от спомените си. Акин разпозна чувството. Беше го забелязвал и у други преди. То нямаше силата да потуши обърканите усещания в него.

Айре прекъсна контакта с тях.

— Ти е право. Трябва да се качите горе заедно — каза тя с неловко шумящите си пипала. — Трябва да решите този проблем. Отвратително е, че другите са избрали това да ви сполети.

— Не знаем как да го разрешим — каза Акин, — освен като чакаме метаморфозата.

— Намерете оолои. Някое на ръба на зрелостта. Тук няма как да го направите. Не съм виждала юноши оолои тук от години.

— И аз не съм — каза Тиикучак. — Слизат след втората си метаморфоза. Какво биха могли да направят преди нея?

— Да премахнат с лекота обесията ви един от друг. Ще видите. Дори и непораснали, те са... интересни.

Акин стана.

— Не искам оолои. Кара ме да мисля за чифтосване. Всичко става прекалено бързо.

Айре въздъхна и поклати глава.

— А как наричаш това, което правеше с всички онези жени от съпротивата?

— То беше различно. Нищо не можеше да се случи. Даже им казах, че нищо не може да се случи. Но те го искаха... надявайки се, че греша.

— Намерете си оолои с Ти. Ако не е зряло, не може да ви чифтосва... но може да ви помогне.

Оставиха я и се усетиха, че и двамата търсят с поглед, а след това се отправят към Никанж. В този момент Акин нарочно се откъсна от синхрона с Тиикучак. Това беше неприятен синхрон, който непрекъснато се получаваше случайно и който му носеше същото чувство, което бе изпитал, когато веднъж бе чул звуците от работилницата във Феникс, след като нещо доста сериозно се бе случило с триона, и трябваше да я затворят за няколко дни.

Той спря, а Тиикучак продължи. Олюля се и той разбра, че е почувствало същото откъсване, което бе усетил и той. Винаги се случваше така с тях. Той знаеше, че то обикновено е доволно, когато той напуска селото за седмици или месеци. Понякога, когато той си беше вкъщи, то не оставаше при семейството им, ами отиваше при други семейства, където това, да бъде само, да бъде аутсайдер, му се струваше по-поносимо.

Човеците нямаха идея до каква степен цялото общество на оанкалите и конструктите е изградено от групи от двама или повече души. Тейт не осъзнаваше какво е направила с отказа си да му помогне да се върне в Ло при Тиикучак. Вероятно и затова по време на нито едно от пътуванията си той не се бе връщал във Феникс.

Отиде при Лилит в момента, в който някой започна да я кара да разкаже някоя история. Тя седеше сама и не обръщаше внимание на молбите, въпреки че хората харесваха историите ѝ. Паметта ѝ я снабдяваше и с най-дребните детайли от предвоенната Земя и тя знаеше как да подреди всичко така, че хората да се смеят или плачат,

или пък да се накланят напред, целите в слух, притеснени, че може да изпуснат някоя от предстоящите думи.

Тя погледна нагоре към него и не каза нищо, докато той седнаше до нея.

— Искан да се сбогуваме — каза ѝ тихо.

Изглеждаше уморена.

— Мислех си за това, как Маргит пораства, за заминаването ви с Ти... Но трябва да заминете. — Тя хвана ръката му и я задържа. — Трябва да опознаете и оанкалската си страна. Но аз почти не мога да понеса мисълта, че ще изгубя може би последната година от детството ти.

— Надявах се, че ще се свържа с повече бунтовници — каза той.

Тя не отговори. Не обсъждаше с него посещенията му при бунтовниците. Понякога го предупреждаваше да внимава, друг път отговаряше на въпросите, които ѝ задаваше. И той виждаше, че се притеснява за него. Но тя не правеше нищо от това по своя воля... нито той. Веднъж, когато бе напуснала селото за един от самотните си преходи, той я бе последвал и намерил седнала на един пън в очакване да я настигне. Пътуваха заедно няколко дни и тя му разказа историята си: защо името ѝ е станало епитет сред англоговорещите бунтовници, как са я обвинявали за направеното от оанкалите, защото тя била човекът, чрез когото оанкалите решили да работят. Трябвало е да събужда от летаргичен сън групи от хора и да им помага да се ориентират в новите условия. Тогава само тя знаела оанкалски. Само тя била способна да отваря и затваря стени и да използва увеличената си от оанкалите сила, за да защитава себе си и другите. Това било достатъчно, за да я превърне в сътрудник, в предател в очите на собствения ѝ вид. Било лесно да я винят, разказа му. Оанкалите били могъщи и опасни, а тя — не.

Сега го погледна в очите.

— Няма как да стигнеш до всички бунтовници — каза му. — Ако искаш да им помогнеш, вече имаш информацията от тях, която ти трябва. Сега е важно да научиш повече за оанкалите. Разбираш ли?

Той кимна бавно, а кожата му го засърбя там, където имаше сетивни петна, но не и пипала, които да се свият и да изразят напрежението, което чувстваше в себе си.

— Ако има нещо, което би могъл да направиш, сега е моментът да откриеш какво е то и как да го постигнеш. Научи всичко, което можеш.

— Ще науча. — Той сравни дългата ѝ кафява ръка със своята и се зачуди как видимата разлика може да е толкова малка. Сигурно първите знаци на метаморфозата му щяха да бъдат новопоникнали пръсти или паднали от старите плоски човешки нокти. — Не бях мислил досега за пътуването като за нещо полезно.

— Направи го такава!

— Да. — Той се поколеба. — Наистина ли вярваш, че мога да помогна?

— А ти?

— Имам някакви идеи.

— Запомни ги. Правилно си постъпил, като не си ги споделял досега.

Беше добре да чуе от нея потвърждение на това, което смяташе за правилно.

— Ще дойдеш ли с мен на кораба?

— Разбира се.

— Сега.

Тя огледа празнуващите, селото. Част от хората се бяха събрали в къщата за гости, където някой разказваше история, а друга група бяха извадили флейти, тъпани, китари и малка арфа. Музиката им скоро щеше или да вкара разказвачите в една от къщите, или, което бе по-вероятното, да изкара всички навън, за да пеят и танцуват.

Оанкалите не обичаха музиката. Те започнаха да се оттеглят по къщите си — за да си запазят слуха, както се оправдаваха. Повечето конструкти се наслаждаваха на музиката също толкова, колкото и хората. Няколко оанкалско-родени мъжки конструкти бяха станали скитащи музиканти, чакани с нетърпение във всяко обменно село.

— Не съм в настроение за песни, танци или истории — каза той. — Да се разходим. Ще спя на кораба тази вечер. Сбогувах се с когото трябва.

Тя стана. Извисяваше се над него по начин, който го караше да се чувства странно защитен. Никой не ги заговори или придружи по пътя им вън от селото.

Чкахичдак. Дичаан се качи с Акин и Тиикучак. Можеха просто да изпратят совалката обратно вкъщи. Беше се нахранила и запознала с няколко души, които наскоро бяха достигнали зрялост. Беше задоволена и нямаше нужда от упътване. Но Дичаан въпреки това тръгна с тях. Акин беше доволен. Нуждаеше се от родителя си от същия пол повече, отколкото би си признал.

Тиикучак, изглежда, също имаше нужда от Дичаан. Стоеше винаги до него в меката светлина на совалката. Организмът на совалката им бе създал обикновена сива сфера в себе си и ги бе оставил сами да решат дали искат да издигат платформи вътре, или подслони. Совалката поддържаше въздуха свеж, като ги снабдяваше с кислород и вземаше за свои нужди издишвания от тях въглероден диоксид. Можеше да използва и отпадъците, които произвеждаха, както и да ги храни с всичко, което опишат — също като Ло. Дори дете с едно-единствено функциониращо сетивно пипало беше способно да опише храните, които е яло, и да си поиска техни дубликати. Совалката щеше да ги синтезира, както правеше Ло.

Но само Дичаан можеше да се свърже истински със совалката и чрез сетивата ѝ да изпита какво е да летиш през космоса. Той не можеше да сподели преживяното, преди да се е откъснал от совалката. След това хващаше Акин, държейки го здраво, все едно е бебе, и му показваше открития космос.

Акин се понасяше, чисто гол, завърташе се около оста си, напускаше влажната, камениста, сладка на вкус малка планета, която винаги бе обичал, и се връщаше към източника на живот, който беше негова жена, майка, сестра, убежище. Носеше новини за нея от едно от децата им — от Ло.

Но той беше в празния космос, заобиколен от чернота, поглъщащ невъзможно ярката светлина на слънцето, отдалечаващ се от синята дъга на Земята, усещащ с тялото си огромното количество далечни звезди. Те бяха нежни докосвания, а слънцето — силна, сграбчваща ръка, нежна и неизбежна. Никоя совалка не можеше да пътува толкова

близо до звезда, след което да се измъкне от гравитационната ѝ прегръдка. Само Чкахичдак успяваше, задвижена от слънцето вътре в нея: от изключително ефикасното си храносмилане, което не пропиляваше нищо.

Всичко беше ярко, кристалночисто, наситено до непоносимост. Всичко обстрелваше сетивата му. Впечатленията се сипеха като удари. Атакуваха го, биеха го, измъчваха го...

И свърши.

Акин не би могъл сам да го прекъсне. Сега лежеше, изнемощял от шока, без да се дразни от хватката на Дичаан, зажаднял за подкрепата му.

— Продължи само секунда — казваше Дичаан. — По-малко от секунда. И го омекотих за теб.

Лека-полека Акин започна да възвръща способността си да се движи и мисли.

— Защо се усеща така? — попита.

— Защо совалката чувства това, което чувства? Защо ние преживяваме чувствата ѝ толкова силно? Ека, защо *ти* чувстваш това, което чувстваш? Как ще приеме твоите усещания едно коати или агути?

— Но...

— Совалката чувства това, което чувства. Усещанията ѝ биха те наранили, може би осакатили или убили, ако ги приемеш пряко. А твоите реакции биха я объркали и отклонили от курса.

— А когато съм възрастен, ще мога да възприемам света през сетивата ѝ, както ти?

— О, да. Ние никога не разменяме способностите си да работим с корабите. Те са ни много повече от партньори.

— Но... какво им даваме ние всъщност? Благодарение на тях ние пътуваме из космоса, но те могат да го правят и без нас.

— Ние ги изграждаме. Те също са част от нас, нали знаеш.

Той погали една гладка сива стена, след което се свърза с нея с няколко от пипалата по главата си. Акин осъзна, че моли совалката за храна. Доставянето ѝ щеше да отнеме известно време, защото тя нямаше никакви запаси. Имаше случаи, в които заедно с човеците качваха и нужните им хранителни продукти, но това се дължеше на малкия опит, който някои совалки имаха в направата на задоволяващи

човешките вкусове храни. Досега не бяха натровили или оставили гладен нито един пътник. Но понякога храната, която произвеждаха, имаше толкова странен вкус за човеците, че те предпочитаха да изкарат пътуването в глад.

— Тяхното начало е като нашето — продължи Дичаан.

Той докосна Акин с няколко протегнати надалече пипала от главата си и Акин се приближи още повече, за да получи образа на оанкалите в една от най-ранните им форми, ограничени от родната си планета и живота, възникнал там. Създали предците на корабите от собствените си гени и тези на много други животни. Интелектът им, когато се налагаше да го използват, беше все още оанкалски. Нямахше кораби оолои и затова свързването на половите им клетки се извършваше от оанкалско оолои.

— А конструкти оолои няма — каза Акин тихо.

— Ще има.

— Кога?

— Ека... когато сме по-сигурни за теб.

Акин се вторачи в него мълчаливо.

— Само за мен ли?

— За теб и останалите като теб. Вече всяко обменно село има по едно такова дете. Ако в скитанията си беше минал и през обменните села, щеше да знаеш.

Тиикучак се обади за първи път:

— Защо е толкова трудно човешки женски да родят мъжки конструкти? И защо родените от човеци мъжки са толкова важни?

— Трябва да им бъдат дадени повече човешки характеристики, отколкото на родените от оанкали мъжки конструкти — отговори Дичаан. — Иначе не биха могли да оцелеят в човешките си майки. И понеже трябва да са човеци до такава степен и все пак мъжки, а и от един момент нататък — способни да се размножават, в някои отношения те трябва да се доближат опасно много до това, да са изцяло човешки мъжки. Те носят в себе си много повече от Човешкото противоречие, отколкото всички останали хора.

Отново Човешкото противоречие. Или Противоречието, както най-често го наричаха оанкалите. Интелигентност и йерархично поведение. Нещо очарователно, съблазнително и смъртоносно. Причината за последната човешка война.

— Не усещам нищо от него в себе си — каза Акин.

— Ти още не си достигнал зрялост — каза Дичаан. — Никанж вярва, че си точно това, което то е имало намерение да създаде. Но хората трябва да видят работата му в пълнотата ѝ, за да са готови да обърнат внимание на конструктите оолои и зрялостта на новия вид.

— Значи, това ще е оанкалски вид — каза Акин приглушено. — Ще израсне и ще се раздели на групи, както оанкалите винаги са правели. И представителите му ще се наричат оанкали.

— Това ще е оанкалски вид. Вгледай се в клетките на собственото си тяло. Ти си оанкали.

— А човеците ще изчезнат точно както са убедени, че ще се случи.

— Но ние ще сме оанкали. Те ще бъдат... нещо, което сме погълнали.

Дичаан легна, отпусна се и покани Тиикучак, което мигновено легна до него и зарови пипалата на главата си в неговите.

— Ти и Никанж — каза той на Акин. — Никанж казва на човеците, че са симбионти, а ти вярваш, че ние сме хищници. Ти какво погълна, Ека?

— Аз съм това, което Никанж е създал.

— И какво е погълнало то?

Акин гледа двамата известно време, чудейки се за взаимността, която споделят в момента, и за неговото неучастие в нея. Но той не искаше още едно болезнено, нехармонично сливане с Тиикучак. Не още. То щеше да възникне скоро и пак случайно. Седеше и ги наблюдаваше, опитваше се да ги види през очите на бунтовник. Постепенно започнаха да му изглеждат чужди, грозни, почти плашещи. Рязко разтърси глава, за да прогони илюзията. И преди бе успявал да я създаде, но никога така целенасочено или толкова перфектно.

— Те са погълнати — каза той тихо. — И това беше ненужно и нередно.

— Те живеят, Ека. В теб.

— Оставете ги да живеят в себе си!

Мълчание.

— Какво сме ние, че да можем да причиним това на цели раси? Не сме хищници? Не сме симбионти? Какво сме тогава?

— Раса, която расте и се променя. Ти си важна част от тази промяна. Ти представляваш опасност, от която може и да не оцелеем.

— Никого няма да нараня.

— Да не мислиш, че хората нарочно са унищожили цивилизацията си?

— Как според теб ще унищожавам аз?

— Не ти лично, ами мъжките, родени от човеци като цяло. И въпреки това трябва да има и такива като вас. Вие сте част от обмена. Нито една размяна досега не е била напълно безопасна.

— Да не искаш да кажеш — каза Акин намръщено, — че този нов клон на оанкалите, в който ще се превърнем, може да стигне до война и самоунищожение?

— Не мислим така. Оолоите са много внимателни, проверяват се сами, както и едно друго. Но ако грешат, ако са направили грешки, които са пропуснали да забележат, то тогава *Динсо* ще загинат в един момент. *Тоат* вероятно също ще изчезнат. Само *Акджай* ще оцелеят. Не е задължително унищожението да дойде от война. Тя беше просто най-бързото от многото изтребления, които очакваха човечеството, преди да ни срещне.

— Трябва да му се даде още един шанс.

— Има го. С нас. — Дичаан насочи вниманието си към Тиикучак. — Не съм ти позволявал да вкусиш възприятията на кораба. Искаш ли?

Тиикучак се поколеба, отвори уста, за да им покаже, че възнамерява да говори на глас.

— Не знам — каза накрая. — Да ги опитам ли, Акин?

Акин се изненада, че попита него. За първи път, откакто бяха стъпили на кораба, Тиикучак се обръщаше пряко към него. Прегледа чувствата си, за да намери отговор. Дичаан го бе разстроил, а и мразеше да го вкарват в друга тема на разговор така рязко. Но въпросът на Тиикучак не беше проява на фриволност. Трябваше да отговори.

— Да — каза. — Направи го. Боли и няма да ти хареса, но ще ти донесе нещо повече от болка, нещо, което ще изпиташ по-късно. Мисля, че може би... може би това усещане е сянка на това, което ще сме, когато пораснем и станем способни да възприемаме пряко. Струва си цената, която ще платиш. Заслужава си да го искаш.

Акин и Тиикучак спяха, когато совалката достигна Чкахичдак. Дичаан ги събуди с докосване и ги изведе в един псевдокоридор, който беше в същия цвят като вътрешността на совалката. Пространството беше ниско и тясно — голямо точно толкова, колкото тримата да могат да преминат през него един след друг. Акин, който вървеше накрая, видя как стените се затварят като сфинктер на няколко крачки зад него. Движението го очарова. Нито една структура в Ло не беше толкова масивна, че с движенията си да може създава временен коридор, който да ги преведе през дебел слой жива тъкан. И сигурно напред плътта се разтваряше пред тях. Опита се да погледне покрай Тиикучак и Дичаан и да види движението. От време на време успяваше да го зърне. Това му беше лошото да си дребен. Той не беше слаб, но почти всеки, когото познаваше, беше по-висок и широк от него... и винаги щеше да бъде. По време на метаморфозата си Тиикучак, ако станеше женска, щеше да увеличи размерите си почти два пъти. Но той щеше да стане мъжки, а при мъжките метаморфозата не водеше до кой знае какви промени в ръста. Ще е дребен и саможив, беше казал Никанж малко след раждането му. Няма да иска да се установява на едно място и да бъде баща на децата си. Няма да иска да има каквито и да е отношения с другите мъжки.

Той не можеше да си представи такъв живот. Нито хората, нито оанкалите живееха така. Как би могъл да помогне на бунтовниците, ако е саможив?

Никанж знаеше страшно много, но не всичко. Децата му бяха винаги здрави и умни. Но невинаги правеха това, което то искаше или очакваше от тях. Понякога предсказваше с по-голям успех действията на хората при определени обстоятелства. Със сигурност не знаеше толкова добре, колкото си мислеше, какво би направил Акин, когато порасне.

— Това не е добър начин да се вкарват хора — каза Дичаан, докато вървяха. — На повечето от тях не им е приятно в толкова тесни и затворени пространства. Ако някога ви се наложи да ги водите тук,

накарайте совалката да ви заведе възможно най-близо до един от истинските коридори и ги изкарайте в него колкото можете по-бързо. И движенията на плътта не им харесват особено. Опитайте се да ги скриете от тях.

— Но те ги виждат вкъщи — каза Тиикучак.

— Не и в такъв мащаб. Лилит казва, че я карат да си представя как някакво огромно животно я поглъща. Тя поне може да ги изтърпи. Някои човеци губят изцяло контрол и се нараняват... или правят опити да наранят нас. — Той направи пауза. — Ето един истински коридор. Сега ще поюздим.

Дичаан ги заведе до една станция за хранене на *тилиота* и избра едно от големите плоски животни. Тримата се качиха на него и Дичаан го докосна с няколко от пипалата на главата си. Тилиото беше любопитно и насочи псевдопипала към тях, за да ги разучи.

— Това никога досега не е носило родени на Земята конструкти — каза Дичаан. — Вкусете го. Оставете го да ви опита и то. Безобидно е.

Напомняше на Акин за агути или видра, макар че беше по-умно и от двете. Носеше ги през поток от други ездаци и пешеходци: оанкали, конструкти и човеци. Дичаан му каза къде иска да ги отнесе и то намери пътя си без проблем. И остана доволно, че се е срещнало със странни на вкус посетители.

— Ще имаме ли от тези животни на Земята в един момент? — попита Тиикучак.

— Да, когато ни потрябват — каза Дичаан. — Всички наши оолоита знаят как да ги изградят.

„Изградят“ е точната дума, помисли си Акин. Тилиотата бяха сътворени от комбинираните гени на няколко животни. Човеците ги слагаха в клетки или ги връзваха, за да не избягат. Оанкалите просто създаваха чрез селекция видове, които не обичат да бягат и за които бе удоволствие да правят това, за което са предвидени, и когато за награда получават чисто нови или пък познати, но приятни усещания. Това под краката им проявяваше особен интерес към Акин и той използва времето, в което пътуваха, за да му разкаже за Земята и за себе си. Направи го посредством просто сетивни впечатления. Насладата, която животното изпита от тях, донесе на Акин също толкова удоволствие, колкото той бе дарил на тилиото. Не му се искаше да слиза от него,

когато стигнаха до края на пътуването си. Дичаан и Тиикучак го изчакаха търпеливо да се откъсне от животното и да го докосне последно за сбогом.

— Хареса ми — заяви той очевидното, докато следваше Дичаан първо през една стена и след това нагоре по един наклон, водещ към друго ниво.

Дичаан съсредоточи конус от пипалата на главата си към него, без да се обръща.

— Обърна ти сериозно внимание. Повече, отколкото на нас. И земните животни проявяват любопитство към теб, нали?

— Понякога ми позволяват да ги докосвам, даже да ги вкусвам. Но ако с мен има някой друг, бягат.

— Тук може да бъдеш обучен да се грижиш за тях — да разбираш телата им и да ги поддържаеш здрави.

— Оолойска работа?

— Можеш да се научиш да я вършиш. Всеки аспект от нея с изключение на контрола върху размножаването им. Както и смесването на малките им — и за това трябва оолои.

Разбира се. Властта върху животни и хора минаваше през контрол върху размножаването им: абсолютният контрол. Но може би Акин можеше да научи нещо, което да е от полза на съпротивата. А и харесваше животните.

— Ще мога ли да работя със совалки или с Чкахичдак? — попита.

— Ако избереш това след промяната си. Твоето поколение ще има нужда от хора, които са способни да вършат такава работа.

— Беше ми казал, че хората, които работят с кораба, трябва да изглеждат различно... наистина различно.

— Тази промяна няма да е наложителна на Земята в продължение на няколко поколения.

— Значи, работата с животни няма да промени изобщо външния ми вид?

— Ни най-малко.

— Тогава искам да правя това. — Няколко стъпки по-късно, той се обърна към Тиикучак: — Ти какво ще предприемеш?

— Ще намеря оолои юноша — каза то.

Ако знаеше пътя, щеше да ускори крачка. Искаше да се махне от Тиикучак. Мисълта как то намира оолои — дори и незряло такова — за да ги свърже, дори за кратко, беше стряскаща, почти отблъскваща.

— Имах предвид каква работа ще вършиш?

— Ще трупам знание. Ще събирам информация за промени в *Тоат* и *Акджай*, които са настъпили след заселването на *Динсо* на Земята. Не мисля, че ще ми позволят да правя нещо повече. Ти знаеш от какъв пол ще си. Все едно никога не си бил *ека*. Но аз съм.

— Никой няма да те спре да усвоиш някоя дейност — каза Дичаан. — Няма да те приемат на сериозно, но никой няма да ти попречи да правиш това, което си избрало. А когато имаш нужда от помощ, ще ти помогнат.

— Ще трупам знание — настоя Тиикучак. — Може би докато правя това, ще попадна на работа, която да искам да върша.

— Това е Ло аж Тоат — каза Дичаан, докато ги въвеждаше в една от огромните зони за живеене.

Тук растяха огромни дървесовидни структури, по-големи от всяко земно дърво, за което Акин знаеше. Лилит беше казала, че на ръст са колкото небостъргачите с офиси, но това не говореше нищо на Акин. Тези тук бяха жилища, складове, конструкции за вътрешна опора, както и производители на храна, облекло и други необходими неща, като хартия, водоустойчиви покрития и строителни материали. Не бяха дървета, ами части на кораба. Плътта им беше като неговата. Когато Дичаан докосна с пипалата на главата си това, което явно беше кората на едно от тях, то се разтвори, както се разваряха стените у дома, и разкри една позната стая, в която нямаше мебели в бунтовнически стил, но имаше няколко платформи, издигнати за сядане или за съхранение на храна. И стените, и платформите бяха в бледожълто-кафеникаво.

Докато тримата влизаха, отсрещната стена се отвори и в стаята пристъпиха трима оанкали, които Акин виждаше за първи път.

Акин вдиша и вкуси с език въздуха и обонянието му му каза, че мъжкият и женската са Ло: близки роднини. Оолоито сигурно беше техен партньор. От него не се усещаше познатият мирис на семейството, какъвто би имало, ако беше ооан Дичаан. Значи, тези не бяха родители. Но бяха роднини. Вероятно брат и сестра на Дичаан и тяхното оолои.

Възрастните се събраха тихо, вплетоха пипалата по телата и главите си и се свързаха в интензивен съюз. След малко, може би след като скоростта на чувствата и общуването се беше забавила и охладила до степен, в която да е поносима за едно дете, те придърпаха Тиикучак и започнаха да го докосват и изучават с неимоверно любопитство. То направи същото и се запозна с тях. Акин му завиждаше за пипалата по главата. Когато възрастните го пуснаха и взеха него сред тях, той можеше да вкусува само по един наведнъж и нямаше време да се наслади на всички, както искаше. Беше му по-лесно да се справя с деца и бунтовници.

И въпреки това тези хора тук го приветстваха. Откриваха се в него и виждаха чуждоземната му човечност. Тя ги омагьоса и те решиха да отделят време и да се опитат да възприемат себе си през неговите сетива.

Оолоито беше особено очаровано от него. Казваше се Тайшокат — Джатайшокатло леи Сурохаухадж аж Тоат. Акин докосваше Джа оолои за първи път. Беше по-ниско и набито от оолоите от Каал или Ло. Всъщност структурата му доста приличаше на неговата, макар че беше по-високо. Всеки беше по-висок от Акин. Оолоито излъчваше напрегнатост и увереност, както и нещо като веселие — сякаш се забавляваше много с него, но той го хареса.

— Нямаш представа колко интригуваща смес представляваш — сподели му то беззвучно. — Ако ти си прототипът на родените от човеци мъжки, ще има много сред нас, които ще изберат да имат само дъщери от човешките си партньори. И това ще е загуба.

— Има още няколко като него — каза му Дичаан на глас. — Изучи го. Може би ти ще смесиш първия такъв за Ло Тоат.

— Не знам дали бих искало.

Акин, който още беше в контакт с него, наруши връзката и отстъпи, за да го огледа. То искаше. Силно.

— Изучавай ме колкото желаш — каза той. — Но споделяй колкото се може повече от наученото с мен.

— Размяна, Ека — каза то с удивление. — Ще ми е интересно да разбера колко възприемаш.

Акин не беше сигурен, че оолоито му харесва. То имаше приглушен, сух като хартия глас и отношение, което дразнеше Акин. За оолоито нямаше значение, че Акин без съмнение ще бъде мъжки

индивид и че метаморфозата му е близо. За него той беше ека: безполово дете. Дете, което се опитва да участва в сделки за възрастни. Удивително. Но точно това Дичаан беше обещал на Тиикучак. Да получават помощ и знания и съвсем малко сериозно отношение. Можеше да се каже, че с тях щяха да се държат снизходително. Децата, които живееха в сигурното пространство на кораба, не трябваше да порастват толкова бързо, колкото тези на Земята. С изключение на младите оолои, които преминаваха през две метаморфози, разделени от юношеските им години, всеки имаше дълго и леко детство. Дори и оолоите не се изправяха пред сериозни трудности до момента, в който докажеха, че ще са оолои, а той настъпваше с юношеството им. Никой не ги отвличаше като бебета, нито пък ги разнасяше насам-натам за ръка или крак. Никой не ги заплашваше. Не им се налагаше да оцеляват сред добронамерени, но невежи бунтовници.

Акин погледна към Дичаан.

— Как е възможно да е добре да се държат с мен, все едно съм по-малък? — попита. — На какъв урок за тази група от моите хора би могло да ме научи снизхождението.

Нямаше да е толкова рязък, ако Лилит беше с него. Тя винаги настояваше за повече уважение към възрастните. Дичаан обаче просто отговори на въпросите му, както бе очаквал.

— Научи ги кой си. Сега те знаят само какво си. Това се отнася и за двама ви. — Той се съсредоточи за кратко върху Тиикучак. — Ти си тук и за да ги учиш, не само да се учиш от тях.

Което беше същото като казаното от Тайшокат, с тази разлика, че Тайшокат го бе казало като на много по-малко дете.

В същия момент, по необясними за него причини, Тиикучак го докосна и двамата изпаднаха отново в болезнена, дисонантна и почти пълна синхронизация.

— Ние сме и това — каза той на Тайшокат... докато чуваше същите думи от устата на Тиикучак. — Трябва ни помощ и за това нещо!

Тримата оанкали ги вкусиха и се отдръпнаха. Женската, Суро, прилепи телесните си пипала плътно до кожата си и заговори от името и на тримата.

— Чухме за този проблем. По-тежък е, отколкото си представях.

— Беше грешка да ги разделяме — каза Дичаан приглушено.

Мълчание. Какво можеше да каже? Случилото се бе резултат от съгласие, постигнато години по-рано. Решението бе взето от възрастните на Земята и Чкахичдак.

— Знам едно семейство от Тиеж с дете оолои — каза Суро.

Оанкалите нямаха мъжки и женски деца, но всяко младо оолои се наричаше *дете оолои*. Акин бе чувал тези думи през целия си живот. Сега възрастните щяха да намерят оолои дете за него и Тиикучак. При мисълта го побиха тръпки.

— Най-близките ми братя и сестри имат дете оолои — каза Тайшокат. — Но е младо. Току-що минало първата си метаморфоза.

— Прекалено младо е — каза Дичаан. — Трябва ни някое, което разбира добре себе си. Да остана ли, за да ви помогна с избора?

— Ние ще се справим — каза мъжкият, а пипалата прилепнаха плътно към тялото му. — Не е само един проблем за решаване. Довел си ни нещо много интересно.

— Доведох ви децата си — каза Дичаан тихо.

И тримата мигновено го докоснаха, вдъхнаха му увереност и придърпаха Акин и Тиикучак, за да му покажат, че това място ще е и техен дом, че тук за тях ще се грижат добре.

Акин отчаяно искаше да се върне в истинския си дом. Когато сложиха храната, той не яде. Тя не го вълнуваше. Когато Дичаан си тръгна, Акин едва се въздържа да не тръгне след него, настоявайки да го върне на Земята. Дичаан нямаше да го вземе. А никой от присъстващите нямаше да разбере защо той прави този жест. Никанж би разбрал, но Никанж беше на Земята. Акин погледна към оолоито от *Тоат* и видя, че то не му обръща внимание.

Сам и по-самотен дори от дните, прекарани с похитителите си, той легна и заспа.

Страх ли те е? — попита Тайшокат. — Човеците винаги се плашат от тях.

— Не се страхувам — каза Акин.

Намираха се в просторно и тъмно помещение. Стените светеха меко от телесната топлина на Чкахичдак. Тук, дълбоко в недрата на кораба, осветлението идваше единствено от нея. Над тях бяха разположени зоните за живеене и транспортните коридори... или поне Акин си ги представяше над тях. Беше минал през места с по-слаба гравитация и дори през такива, в които тя липсваше. Думи като *нагоре* и *надолу* бях безсмислени, но Акин не можеше да спре да мисли посредством тях. Виждаше Тайшокат по телесната му топлина: беше по-слаба от неговата собствена и по-силна от тази на Чкахичдак. Виждаше и че не са сами в помещението.

— Не ме е страх — повтори. — Може ли да чува?

— Не. Остави го да те докосне. След това вкуси крайника, който ти подаде.

Акин пристъпи към това, което обонянието му определяше като оолои. За зрението му обаче то беше нещо голямо и подобно на гъсеница, покрито с гладки плочки, които бяха нашарени от редуващи се светлина и мрак, тъй като телесната му топлина излизаше измежду плочките, а не от самите тях. От това, което Акин бе чувал, оолоито пред него беше способно да се затвори в черупката си и да не изгуби почти никакъв въздух или топлина. Можеше да забави телесните си процеси и да се вкара само в летаргичен сън, за да оцелее дори ако му се наложи да се носи из космоса. Други като него били сред първите, пратени да изследват опустошената от войната Земя.

Частите на устата му смътно напомняха на тези на някои земни насекоми. Дори и да имаше уши и гласни струни, не би могло да произведе нещо наподобяващо човешка или оанкалска реч. И все пак то беше оанкали като Дичаан или Никанж. Беше толкова оанкали, колкото бе и всяко друго надарено с разум същество, конструирано от

оолои така, че клетките му да могат да приемат оанкалската органела като част от себе си. Толкова оанкали, колкото и Акин.

То представляваше онова, което са били оанкалите един обменен цикъл преди да открият Земята, една размяна преди да използват дълбоката си памет и огромните си запаси от генетичен материал, за да създадат говорещи, чуващи, двукраки деца. Деца, които, както се надяваха те, ще бъдат по-приемливи за вкуса на хората. Устната реч, вкарана отново в употреба след векове забрава, бе генетично заложена. А първите събудени пленени хора — използвани, за да стимулират първите двукраки деца да говорят... да си „припомнят“ как се говори.

Сега повечето от гъсеницоподобните оанкали бяха от *Акджай*, също като оолоито пред Акин. То или неговите деца щяха да напуснат околностите на Земята физически непроменени, без да вземат нищо от планетата или човечеството, освен знание и памет.

Оолоито Акджай протегна един тънък преден крайник. Акин го взе в ръцете си, все едно е сетивна ръка — и изглежда, беше точно това, макар че още в първия миг на контакта им Акин научи, че оолоито разполага с шест, вместо обичайните две сетивни ръце.

Тактилният език, който то говореше, беше първият, усетен от Акин преди раждането му. Той се почувства по-спокоен от това, че имаше нещо познато, и опита на вкус оолоито Акджай, нетърпелив да разбере тази смесица от чуждост и близост.

Опознаването на оолоито и осъзнаването, че то е не по-малко заинтригувано от него, трая дълго време. В един момент — Акин не можеше да каже кога точно — Тайшокат се присъедини към тях. На Акин му се наложи да използва зрението си, за да разбере със сигурност дали Тайшокат го бе докоснал, или оолоито Акджай. Двете оолоита се сляха напълно — съюзът им бе по-силен от всяко друго сливане между свързани братя и сестри, което Акин бе усещал. „Това — помисли си той — би трябвало да е онова, което възрастните постигат, когато се стремят към съгласие по някаква противоречива тема. Но ако е, как тогава продължават да мислят като отделни индивиди?“ Тайшокат и Кохдж, оолоито Акджай, изглеждаха напълно съединени: бяха една нервна система, която комуникира вътре в себе си както всяка друга.

— Не разбирам — предаде той.

И само за миг те му показаха, като го вкараха в това невероятно единение. Той успя да овладее ужаса си едва след като мигът бе отминал.

Как не губеха себе си? Как успяваха да се отделят един от друг отново? Това беше като да слееш два контейнера с вода и после да ги разделиш отново... и всяка молекула да се върне в контейнера, от който е дошла.

Изглежда, бе сигнализирал тези си мисли. Оолоито Акджай отговори:

— Дори и по време на настоящия ти стадий на растеж, Ека, си способен да усещаш молекулите. Ние можем да възприемем и субатомните частици. Създаването и прекъсването на такъв контакт е не по-трудно за нас от стискането и пускането на ръцете при човеците.

— Защото сте оолои ли? — попита Акин.

— Оолоите възприемат и в рамките на половите клетки манипулират. Мъжките и женските само усещат. Скоро ще разбереш.

— Бих ли могъл да се науча да се грижа за животните, докато съм толкова... ограничен?

— Можеш да го усвоиш донякъде. Можеш да започнеш. Но тъй като нямаш възприятията на зрял индивид, първо трябва да се научиш да ни се доверяваш. Това, което за кратко ти дадохме да усетиш, не беше особено дълбок съюз. Използваме го, когато преподаваме или се опитваме да постигнем съгласие. Ти трябва да се научиш да го понасяш рано. Ще се справиш ли?

Акин изтръпна.

— Не знам.

— Ще се опитам да ти помогна. Искаш ли?

— Ако не го направиш, няма да се справя сам. Плаши ме.

— Знам. Но сега няма да те уплаши толкова.

То внимателно пое контрол върху нервната му система и започна да стимулира отделянето на определени ендорфини в мозъка му — накратко, подтикваше го да се самоупои до състояние на приятно спокойствие и приемане. Тялото му отказваше да му позволи да изпита паника. И докато го обгръщаше това единение, което усещаше повече като даване, отколкото като сливане, той не спираше да се хвърля към паниката само за да се окаже, че емоцията е задушена от нещо, което беше почти удоволствие. Чувстваше се, все едно нещо пълзи надолу в

гърлото му, а той е неспособен да се изкашля дори по рефлекс, за да го изкара.

Оолоито Акджай можеше да му помогне повече, можеше да потуши целия дискомфорт. Но не го правеше, защото, осъзна Акин, вече преподаваше. Акин се опита да овладее чувствата си, да приеме тази размиваща идентичността му близост.

Постепенно я прие. Откри, че е способен с превключване на вниманието да възприема света така, както го усещаше оолоито Акджай: един тих, предимно тактилен свят. То можеше да вижда, и то много по-добре от Акин, в мрачното помещение. Можеше да види повечето форми на електромагнитно излъчване. Да погледне към някоя стена и да открие огромни разлики в тъканта, където Акин не можеше да забележи и една. И то познаваше — виждаше — кръвоносната система на кораба. Някак виждаше и най-близко разположените външни плочки. В случая най-близките такива се намираха на известно разстояние над главите им, където формираните на Земята сетива на Акин му казваха, че би трябвало да има небе. Всичко това, и дори повече, оолоито Акджай можеше да разбере, използвайки само зрението си. В тактилно отношение обаче то беше в непрекъснат контакт с Чкахичдак. Можеше да узнае, ако поиска, какво прави корабът във всяка част от огромното си тяло, във всеки един момент. Всъщност то винаги знаеше. Просто не се интересуваше, защото нищо не изискваше вниманието му. За всичко, което се бе повредило или предстоеше да се развали, се грижеха други. Оолоито Акджай следеше това благодарение на контакта между множеството му крайници и пода.

Най-удивителното беше, че и Тайшокат знаеше това. Трийсет и двата пръста на босите му крака му предаваха същото, което крайниците на оолоито Акджай му казваха. Акин никога не бе виждал оанкалите вкъщи да правят това. Той със сигурност не го бе правил с човешките си петопръсти крака.

Вече не се страхуваше.

Имаше ясно съзнание за себе си, независимо от дълбочината на сливането му с двете оолои. В еднаква степен възприемаше тях, телата им и усещанията им. И някак всеки от тях тримата оставаше себе си. Чувстваше се все едно е носещо се съзнание без тяло, като душите, за които някои от бунтовниците говореха в църквите си, все едно

наблюдава от невъзможен ъгъл и вижда всичко, включително и собственото си тяло, което се бе облегнало на оолоито Акджай. Той се опита да помръдне лявата си ръка и я видя как се движи. Направи опит да помръдне един от крайниците на оолоито Акджай и щом разучи нервите и мускулатурата му, успя.

— Виждаш ли? — каза оолоито, а Акин усети докосванията му, все едно сам докосва кожата си. — Никой не се изгубва. И ти можеш да го правиш.

Можеше. Той проучи тялото на оолоито Акджай, сравни го със своето и с това на Тайшокат.

— Как са могли групите *Динсо* и *Тоат* да се откажат от толкова силни и способни тела, за да встъпят в обмен с човеците? — попита.

И двете оолоита се развеселиха.

— Задаваш този въпрос само защото още не знаеш за собствения си потенциал — каза му оолоито Акджай. — Сега ще ти покажа структурата на едно *тилио*. Не я знаеш дори до степента, до която може да я познава едно дете. Когато я разбереш, ще ти покажа как тя може да се повреди и какво да направиш по въпроса.

Акин живееше с оолоито Акджай, докато то пътуваше из кораба. То го учеше, предавайки му всичко, което той можеше да възприеме. Научи се да разбира не само животните на Чкахичдак и Земята, но и растенията. Когато поиска информация за телата на бунтовниците, оолоито намери няколко оолои Динсо, които бяха на посещение на кораба. За броени минути то научи от тях всичко, което можеше да му предадат. След това даде информацията на Акин в дълга поредица от уроци.

— Сега знаеш повече, отколкото осъзнаваш — каза то, когато бе предало цялата информация, която имаше за човеците. — Имаш знания, които ще можеш да използваш чак след метаморфозата си.

— Знаем повече, отколкото мислех, че мога да науча — каза Акин. — Знаем достатъчно, за да мога да лекувам язвите в стомасите на бунтовниците или пък порезни и прободни рани по кожата или органите.

— Ека, не мисля, че ще ти позволят.

— Ще ми позволят. Най-малкото, ще го правят, докато не съм се променил. Някои от тях.

— Какво искаш от тях, Ека? Какво ще им дадеш?

— Това, което имаш ти. Което си ти.

Акин седеше облегнат на извитата страна на оолоито. То го достигаше с няколко от крайниците си и му бе предоставило една от сетивните си ръце, за да комуникира той по нея.

— Искам човешка група Акджай — каза му той.

— Чух, че искаш. Но твоят вид не може да съществува заедно с тях. Нито пък отделно. Знаеш това.

Акин извади тънкия светец крайник от устата си и го огледа. Той харесваше оолоито. То го учеше вече месеци наред. Беше му показало части от кораба, в които другите никога не стъпваха. То се радваше на увлечението му и нарочно предлагаше нови неща, които можеше да му е интересно да научи. Той беше, както то бе казало, по-енергичен от по-възрастните ученици, които е имало. Оолоито беше приятел.

Сигурно с него той можеше да говори, да се свързва така, както не бе могъл със семейството си. Вероятно можеше да му има доверие. Той вкуси крайника отново.

— Искам да създам място за тях — каза. — Знам какво ще се случи със Земята. Но има и други светове. Може да променим втория или четвъртия — да ги направим като Земята. Достатъчни са няколко от нас. Чувал съм, че и на двата свята няма никакъв живот.

— Там няма живот, да. Четвъртият свят може да бъде трансформиран по-лесно от втория.

— Може да се направи, така ли?

— Да.

— Струваше ми се толкова очевидно... Мислех, че греша, че съм пропуснал нещо.

— Времето, Акин.

— Вие го започнете и го оставете в ръцете на бунтовниците. Те имат нужда от метал, машини и други неща, които да контролират.

— Не.

Акин съсредоточи цялото си внимание върху оолоито. То не казваше: не, човеците не може да разполагат с машините си. Сигналите му изобщо не предаваха това. То казваше: не, човеците нямат нужда от машини.

— Можем да направим така, че да заживеят на четвъртия свят — каза то. — Няма да имат *нужда* от машини. Ако ги искат, ще трябва сами да си ги създадат.

— Ще помагам. Ще правя каквото е необходимо.

— Когато се промениш, ще искаш да си намериш партньори.

— Знам. Но...

— Не знаеш. Поривът е по-силен, отколкото си мислиш сега.

— Той е... — Акин изпрати удивление. — Той е твърде силен и сега. Знам, че след метаморфозата ще е различно. Щом трябва да намеря партньори, ще го направя. Ще намеря хора, които да ми помогнат. Със сигурност има такива, които ще успея да убедя.

— Намери ги още сега.

Изумен, Акин млъкна за малко. Най-накрая попита:

— Да не искаш да кажеш, че съм близо до метаморфоза?

— По-близо, отколкото предполагаш. Но не това имах предвид.

— Съгласно си, че може да бъде постигнато? Да преместим бунтовниците? Да възстановим способността им да се размножават сами?

— Възможно е, ако получиш съгласие. Но ако го получиш, може да се окаже, че си избрал каква да е работата на живота ти.

— А не са ли я избрали други за мен още преди години?

Оолоито Акджай се поколеба.

— Знам за това. Групата Акджай нямаше участие в решението да бъдеш оставен толкова дълго сред бунтовниците.

— Не съм си и помислял, че е имала. Никога не съм могъл да се накарам да говоря за това с някого, който съм усещал, че е участвал във вземането на решението... да ме откъсне от най-близката ми роднина.

— И въпреки това ще свършиш делото, за което си избран?

— Да. Но заради човеците и човешкото в мен. Не заради оанкалите.

— Ека...

— Да ти покажа ли какво чувствам... *всичко*, което усещам с Тиикучак, най-близката ми роднина? Да ти покажа ли *всичко*, което съм имал с него? Всички оанкали и конструкти притежават нещо, което заедно са решили да ми бъде отречено.

— Покажи ми.

Акин отново се изуми. Но защо? Кой оанкали не би приел ново усещане? Той си спомни за оолоито целия рязък, разкъсващ дисонанс на връзката си с Тиикучак. Подплати усещанията в тялото на оолоито Акджай с отвращението, което предизвикваха у него, и нуждата да избягва личността, с която би трябвало да е най-близък.

— Мисля, че то почти иска да е мъжки, за да няма никакви сексуални влечения към мен — завърши той.

— Да ви държат разделени, е било грешка — съгласи се оолоито.
— Сега разбирам защо са го направили, но пак си остава грешка.

Досега само семейството на Акин беше казвало това. Те го бяха казали, защото той беше един от тях, и изпитваха болка, когато и него го болеше. Болеше ги, защото семейството губеше равновесие заради несвързани деца. Онези, които никога не са имали близки брат или сестра или чийто брат или сестра са загинали, не нарушаваха в такава

степен равновесието, както близките братя и сестри, които не са успели да се свържат.

— Трябва да се върнеш при роднините си — каза оолоито. — Накарай ги да намерят младо оолои за теб и другото дете. Не трябва да навлизаш в метаморфоза с тази болка, която ви разделя.

— Ти говореше, че трябва да намерим младо оолои, преди да започна да се уча при теб. Не мисля, че ще понеса споделянето на оолои с него.

— Ще издържиш — каза оолоито. — Трябва. Върни се сега, Ека. Разбирам чувствата ти, но те нямат значение. Някои неща носят болка. Отиди и се помири с роднината си. След това ела при мен и аз ще ти намеря нови учители — такива, които познават процесите, променящи един студен, сух, необитаем свят в място, където човеците могат да оцелеят.

Оолоито изправи тялото си и прекъсна контакта с него. Когато Акин замръзна, вторачен в него, неискащ да го остави, то се обърна и си тръгна, като отвори пода под себе си и потъна в дупката, която бе направило. Акин не му попречи с ясното съзнание, че затвори ли се отворът, той няма да може да открие оолоито до момента, в който то само не пожелае да бъде намерено.

Юношата оолои беше роднина на Тайшокат. Джадекиат беше собственото му име на този етап от живота му. Декиат. Живееше със семейството на Тайшокат и Тиикучак в очакване на своето завръщане при оолоито Акджай.

Младото оолои изглеждаше безполово, но не миришеше така. Щеше да развие сетивни ръце чак след втората си метаморфоза. Това правеше миризмата му още по-шокираща и обезпокоителна.

Миризмата на оолоите никога не бе възбуждала Акин досега. Харесваше ги, но само жените от съпротивата и жените конструктори го интересуваха в сексуално отношение. А и какво можеше да направи за него по този въпрос едно незряло оолои?

Акин направи крачка назад в момента, в който улови мириса на оолоито. Той погледна към Тиикучак, което беше с оолоито и което ги бе запознало с вълнение.

В стаята нямаше никой друг. Акин и Декиат се взираха един в друг.

— Не си това, което очаквах — прошепна то. — Ти ми разказа, показва ми... и въпреки това не успях да разбера.

— Какво не разбра? — попита Акин, докато отстъпваше с още една крачка.

Не искаше да се чувства така привлечен към някого, който е в очевидно добри отношения с Тиикучак.

— Че и ти си нещо като юноша — каза Декиат. — Фазата ти на растеж сега е повече като моята, отколкото като на Ти.

Това беше нещо, което никой досега не беше казвал. Почти отклони вниманието му от миризмата на оолоито.

— Никанж казва, че още не мога да се размножавам.

— Нито аз. Но при оолоите е толкова очевидно, че никой не може да сбърка.

За свое учудване, Акин се засмя. И също така внезапно стана сериозен.

— Не знам как става това.

Мълчание.

— Преди не исках да става. Но сега искам.

Той не погледна към Тиикучак. Не можеше да не гледа към оолоито, въпреки че се страхуваше, че то ще види ясно, че мотивацията му да успее има малко връзка с него или Тиикучак. Никога не се бе чувствал така оголен, както сега, пред това незряло оолои. Не знаеше какво да направи или каже.

Осъзна, че постъпва по същия начин, по който бе реагирал, когато за първи път жена от съпротивата се бе опитала да го съблазни.

Пое дълбоко дъх, усмихна се и поклати глава. Седна на една платформа.

— Реагирам много човешки на нещо нечовешко — каза той. — Твоята миризма. Искан ми се да я потиснеш, ако е възможно. Адски ме обърква.

Оолоито приглади телесните си пипала и се сгъна върху платформата.

— Не знаех, че конструктите говорят за ада.

— Казваме това, което сме чули като малки. Ти, как ти действа миризмата му?

— Харесва ми — каза Тиикучак. — Прави така, че да нямам нищо против присъствието ти в стаята.

Акин се опита да осмисли това на фона на разсейващата миризма.

— А аз едва забелязвам твоето.

— Виждаш ли?

— Но... То... Не искам да се чувствам по този начин през цялото време и да не мога да направя нищо.

— Ти си единственият тук, който *може* да направи нещо — каза Декиат.

Акин искаше да се върне при учителя си Акджай, при зрялото оолои, което никога не го бе карало да се чувства така. Нито едно възрастно оолои не го караше да се чувства така.

Декиат го докосна.

Не знаеше кога оолоито се беше приближило. Отскочи. Повече от всякога усещаше в себе си желание за задоволяване, което това оолои не можеше да осигури. Осъзнал това, той почти отблъсна Декиат от безсилие. Но Декиат беше оолои. Имаше тази невероятна

миризма. Той не можеше да го отблъсне или удари. Вместо това се извърна. Беше го докоснало само с ръката си, но и това беше прекалено. Преди да се спре, той вече беше отишъл до една от външните стени на стаята. Оолоито го наблюдаваше с явно удивление.

— Нямах представа какво причиняваш, нали? — каза му той.

Беше се задъхал леко.

— Мисля, че не — призна то. — И все още не мога да контролирам миризмата си. Може би няма да мога да ви помогна.

— Не! — каза рязко Тиикучак. — Възрастните казаха, че можеш... а и на мен ми помагаш.

— Но наранявам Акин. Не знам как да спра да го правя.

— Докосни го. Разбери го, както разбра мен. Тогава ще знаеш как.

Гласът на Тиикучак спря Акин от това, да подтиква оолоито да се махне. Тиикучак звучеше... не просто уплашено, но и отчаяно. То беше негова роднина и също толкова измъчвано от положението им, колкото и той. Освен това, беше и дете. Много повече дете от него: по-младо и истински ека.

— Добре — промълви той унило. — Докосни ме, Декиат. Няма да мърдам.

И Декиат не мърдаше, а го гледеше мълчаливо. Почти го беше наранил. Ако беше избягал от него съвсем малко по-бързо, щеше да му причини неизмерима болка. А то вероятно щеше да го ужили по рефлекс и да му причини неизмерима болка. То имаше нужда от нещо повече от думите на Акин, за да е сигурно, че той няма да постъпи отново така.

Той се насили да отиде при него. От миризмата му му се искаше да изтича при него и да го сграбчи. Незрелостта и връзката му с Тиикучак го караха да желае да се обърне и да избяга. Някак той успя да прекоси стаята и да отиде при него.

— Легни — каза му то. — Ще ти помогна да заспиш. Когато свърша, ще знам дали ще мога ви помогна по друг начин.

Акин легна на платформата, жаден за облекчението, което щеше да дойде със съня. Нежните докосвания на пипалата по главата на оолоито бяха почти непоносим стимулант, а сънят се бавеше повече от обикновено. Накрая той осъзна, че възбудата му прави съня невъзможен.

Оолоито, изглежда, разбра това в същия момент. Направи нещо толкова бързо, че Акин не го улови, и възбудата му внезапно изчезна. След това вече не беше буден.

Акин се събуди сам.

Когато стана, беше леко сънен, но не се чувстваше променен. Тръгна из помещенията на Ло Тоат в търсене на Тиикучак, на Декиат, на когото и да е. Не откри никого, преди да излезе навън. А там хората си вършеха работата, както обикновено, сред нещо, което наподобяваше нежна и невероятно добре поддържана гора. Истинските дървета не израстваха до височината на дървовидните проекции на кораба, но илюзията за хълмиста, покрита с гори земя беше неизбежна. „Но тук е — помисли си Акин — твърде опитомено, твърде планирано.“ Тук нямаше къде децата изследователи да пасат. Корабът даваше храна, когато го помолеха. Веднъж научен как да синтезира храна, той никога не забравяше. Нямаше откъде да се берат банани, папая или ананаси, да се изравят маниока или сладки картофи; нямаше растящи и живи организми, само придаъци на кораба. Псевдодърветата можеха да бъдат накарани да раждат „перфектни“ сладки картофи, ако някой оанкали или възрастен конструктор помолеше Чкахичдак да го направи.

Той погледна нагоре към крайниците над него и не видя нищо различно по огромните псевдодървета: оттам висяха обичайните подобни на косъм зелени пипала, които произвеждаха кислород.

Защо изобщо мислеше за такива неща? Мъчно ли му беше за дома? Къде бяха Декиат и Тиикучак? Защо го бяха оставили?

Той долепи лицето си до псевдодървото, от което беше излязъл, и го докосна с език, за да може корабът да го идентифицира и да му предаде съобщенията за него, ако те бяха оставили такива.

Корабът се подчини. „Чакай“, се казваше в съобщението. Нищо повече. Значи, не го бяха изоставили. Най-вероятно Декиат беше отнесло наученото от Акин при някое възрастно оолои за интерпретация. Когато се върнеше при него, сигурно щеше да продължава да носи същата изтезаваща миризма. Ще трябва някое възрастно да го промени... или да промени самия него. Щеше да е

много по-просто, ако направо възрастните намереха решението за двамата с Тиикучак.

Той се върна, за да изчака, и веднага разбра, че най-малкото Декиат вече е там.

Можеше да го намери и без да използва зрението си. Всъщност миризмата му блокираше така пълно сетивата му, че той едва виждаше, чуваше или чувстваше. Сега беше по-зле от преди.

Осъзна, че оолоито е в ръцете му, че го е сграбчил, все едно очаква някой да му го отнеме, все едно е негова лична собственост.

След това, постепенно, успя да го пусне, да започне да мисли и да се съсредоточи върху нещо различно от повсеместната миризма. Установи, че отново лежи. Лежи до Декиат, притиснал се с наслада към тялото му.

Доволен.

Миризмата на Декиат продължаваше да е интересна, съблазнителна, но вече не беше непреодолима. Той искаше да остане близо до оолоито, чувстваше го като нещо свое, но не беше съсредоточен само и единствено върху него. Харесваше го. Беше се чувствал по същия начин с жените от съпротивата, които му позволяваха да ги люби и които не гледаха на него само като на резервоар със сперма, която се надяваха да се окаже плодовита.

Дишаше дълбоко и се наслаждаваше на множеството нежни докосвания от пипалата по главата и тялото на Декиат.

— По-добре е — прошепна той. — Така ли ще остана, или ще трябва да продължаваш да ме приспособяваш?

— Ако останеш така, изобщо няма да започнеш да работиш — каза оолоито и приглади пипалата си, развеселено. — Но така е добре. Особено след другото. Тиикучак е тук.

— Ти? — Акин повдигна глава, за да погледне над тялото на оолоито. — Не те... не те усещам.

То му се усмихна като човек.

— Аз те усещам, но не повече от всеки друг в близост.

Акин се протегна над Декиат, за да го докосне. Изпитваше някакво особено чувство на лишение.

Декиат улови ръката му и я върна до себе си.

Изненадан, Акин съсредоточи всичките си сетива в него.

— Защо те интересува дали докосвам Ти? Ти не си зряло. Не сме партньори.

— Да. Но ми пука. Ще е по-добре, ако за известно време не се докосвате.

— Аз... не искам да съм като вързан за теб.

— Не бих могъл да те огранича така. Затова ме объркваш толкова много. Бях при родителите ми, за да им покажа какво съм научил от теб и да им поискам съвет. Те казаха, че ти не можеш да бъдеш обвързан. Не си конструиран така, че да може.

Акин се размърда до Декиат. Искаше да се приближи още повече. Хареса му, когато оолоито уви неадекватната си силова ръка около него. Не беше оанкалско да увиваш силовите си ръце около хората или да ги милваш с тях. Някой явно бе казал на Декиат, че човеците и конструктите намират утеха в подобни жестове.

— Казвали са ми, че ще се скитам — каза той. — И сега го правя, когато съм на Земята, но винаги се прибирам вкъщи. Страхувам се, че когато порасна, няма да имам дом.

— Ло ще бъде твой дом — каза Тиикучак.

— Но не и така, както ще е твой.

Тиикучак почти със сигурност щеше да стане женска и да се превърне в част от някое семейство като това, което беше отгледало и него самия. А може би щеше да стане партньор на някой мъжки конструкт като него или на неговите братя оанкали. Но дори и тогава то щеше да има оолои и деца, с които да живее. А с кого щеше да бъде той? Домът на родителите му щеше да остане единственият му истински дом.

— Когато станеш възрастен — каза Декиат, — ще почувстваш какво можеш да направиш. Ще усетиш какво искаш да направиш. И то ще ти се струва правилно и подходящо.

— Ти откъде знаеш?! — попита Акин огорчено.

— Не си осакатен. Още преди да отида при родителите ми, забелязах, че в теб има някаква цялост — някаква силна цялост. Не знам дали ще се превърнеш в това, което родителите ти искат да станеш, но ще бъдеш изцяло завършен. Ще имаш в себе си всичко, което ти е нужно, за да се чувстваш удовлетворен. Просто прави това, което смяташ, че е правилно.

— Като например да изоставям партньори и деца?

— Само ако прецениш, че е правилната постъпка.

— Някои човешки мъже го правят. Но на мен никак не ми се вижда редно.

— Прави това, което ти се струва правилно. Дори сега.

— Ще ти кажа какво смятам за редно. И двамата би трябвало да знаете. Това нещо ми изглежда правилно, откакто съм се родил. И ще ми изглежда такава, независимо от това, в какви отношения съм с партньорите си.

— Защо би трябвало да знаем?

Това не беше очакваният от Акин въпрос. Лежеше неподвижен, тих, замислен. Наистина, защо?

— Ако ме пуснеш, ще стана ли отново неконтролируем?

— Не.

— Пусни ме, тогава. Нека видим дали и след това ще искам да ти кажа.

Декиат го пусна и той се изправи и погледна надолу към тях. Тиикучак изглеждаше така, сякаш мястото му бе до оолоито. А Декиат имаше вид на... чувстваше го като някой, който му е плашещо нужен. Само като го гледаше, и му се искаше отново да легне до него. Представи си как се връща на Земята без Декиат, как го оставя на друга двойка партньори. Те щяха да съзрелят и да го задържат, а миризмата им и усещането за тях щяха да окуражат тялото му да достигне бързо зрялостта си. И когато това станеше, щяха да са семейство. Семейство от групата *Toam*, ако то останеше на кораба.

То щеше да смесва деца конструктори за други хора.

Акин слезе от платформата легло и седна до нея. Беше му полесно да мисли там долу. До този ден не беше изпитвал сексуално влечение към оолои — не бе имал представа как би могло да му се отрази подобно чувство. Оолоито му каза, че не може да го обвърже със себе си. Възрастните явно искаха да бъдат обвързани с оолои — да бъдат присъединени и вплетени в едно семейство. Акин не знаеше какво иска, но беше сигурен, че не желае други хора да стимулират Декиат по пътя му към зрялостта. Искаше го на Земята със себе си. Но не и да е обвързан с него. Колко от това, което чувстваше, беше просто химия — колко от него беше следствие от провокативната миризма на Декиат и неговата способност да кара тялото му да се чувства удовлетворено?

— Човеците са по-свободни да решат какво желаят — каза той приглушено.

— Само така си мислят — отговори Декиат.

Да. Лилит не беше свободна. Внезапната свобода би я ужасила, въпреки че понякога изглеждаше все едно я желае. Понякога тя опъваше докрай връзките си със семейството. Скиташе. Но винаги се прибираше вкъщи. Тино сигурно би се самоубил, ако се озoveshe на свобода. А бунтовниците? Причиняваха си ужасни неща едни на други, защото не можеха да имат деца. Но преди войната — по време на войната — те са си причинявали ужасни неща едни на други, въпреки че са могли да имат деца. Те бяха в хватката на Човешкото противоречие. Интелектът в служба на йерархичното поведение. Те не бяха свободни. Всичко, което той можеше да направи за тях, ако изобщо можеше да стори нещо, бе да ги остави да се обвързват и ограничават по свой собствен начин. Може би следващия път интелектът им ще е в равновесие с йерархичното им поведение и те няма да се самоунищожат.

— Ще дойдеш ли с нас на Земята? — той попита Декиат.

— Не — каза Декиат приглушено.

Акин се изправи и го погледна. Нито то, нито Тиикучак бяха помръднали.

— Не?

— Не можеш да питаш от името на Тиикучак, а Тиикучак още не знае дали ще бъде мъжки, или женска. Затова и не може да поиска само.

— Не поисках от теб обещание да ни станеш партньор, когато всички пораснем. Помолих те да дойдеш на Земята. Да останеш с нас засега. По-късно, когато съм вече възрастен, възнамерявам да се захвана с работа, която ще ти е интересна и на теб.

— Каква?

— Ще дам живот на един мъртъв свят, а после ще го подаря на бунтовниците.

— Бунтовниците? Но...

— Искам да направя от тях човешка група *Акджай*.

— Няма да оцелеят.

— Вероятно няма.

— Няма „вероятно“. Няма да преживеят Противоречието си.

— Тогава нека се провалят. Но поне да имат свободата да го направят.

Мълчание.

— Нека ти ги покажа — не просто интересните им тела и това, как живеят тук и в обменните села на Земята. Искам да ги видиш такива, каквито са без оанкалите.

— Защо?

— Защото трябва поне да ги опознаеш, преди да твърдиш, че са лишени от увереността, която оанкалите винаги си приписват. — Той се качи на платформата и се вторачи в Тиикучак. — Ще участваш ли? — попита го.

— Да — отвърна то сериозно. — За първи път от дните преди раждането ми насам ще мога да приемам впечатления от теб, без всичко да се проваля.

Акин легна до оолоито. Премести се съвсем близо до него, допря устни до кожата на врата му и остави многото му пипала по главата и тялото му да се свържат с него и Тиикучак. След това внимателно и с маниера на разказвач му предаде целия си опит с отвличането, пленничеството и преобръщането на отношението му към онези човеци. Накара оолоито да почувства всичко, което той бе изживял. Постигна това, на което не знаеше, че е способен. Той го заля и потопи в усещания така, че за известно време то самото беше едновременно пленник и защитник на бунтовниците. Причини му това, което изоставянето от оанкалите му беше докарало на него самия в детството. Накара оолоито да разбере на едно напълно лично ниво какво е изстрадал и в какво е започнал да вярва. Нито оолоито, нито Тиикучак можеха да избягат, докато траеше всичко това.

Но когато свърши, когато той ги освободи, и двете се откъснаха от него. Не казаха нищо. Просто станаха и си тръгнаха.

Оолоито Акджай проведе разговори с другите в подкрепа на Акин. Акин не беше очаквал това да се случи: едно оолои Акджай да говори с останалите оанкали, че трябва да има човешка група *Акджай*. То комуникира посредством кораба и го накара да изпрати съобщения до обменните села на Земята. Поиска постигане на консенсус и демонстрира на оанкалите и конструктите на Чкахичдак това, което Акин бе показал на Декиат и Тиикучак.

В мига, в който преживяването свърши, всички започнаха да протестираат срещу интензивността му, срещу силата, с която ги бе заляло, срещу идеята, че такова нещо може да е част от опита на малко дете...

Никой не възрази срещу идеята за човешка група *Акджай*. За известно време никой дори не я обсъждаше. Акин проследи комуникацията чрез оолоито Акджай, като се отдръпваше в моментите, в които тя ставаше прекалено бърза или напрегата. Отдръпването беше като изплуване и поемане на въздух. Всеки път задъхан, всеки път изтощен. И винаги се гмурваше обратно, жаден да усети това, което оолоито чувстваше, любопитен за отговорите на останалите в дискусията. Беше рядкост дете да взема участие в консенсус за повече от няколко секунди. Никое дете, което не е дълбоко засегнато от темата, не би се съгласило да търпи това по-дълго.

Акин усещаше как хората избягват въпроса за човешката група *Акджай*. Не разбираше реакциите им по темата: извръщане, предпазване, отричане, отвращение. Това го объркваше и той се опита да предаде объркването си на оолоито.

В началото оолоито сякаш не забелязваше бездумните му въпроси. То беше напълно потънало в комуникацията с останалите. Но внезапно то внимателно притисна Акин към себе си така, че да не прекъсват контакт. Предаде на всички останали неговото объркване, като им съобщи, че в този момент изпитват емоциите на едно дете конструктор — дете, което е прекалено човешко, за да разбере реакциите

им по естествен път. Дете, което е прекалено оанкали и твърде близо до зрялостта си, за да бъде игнорирано.

Те се страхуваха за него. Притесняваха се, че това търсене на консенсус е нещо много тежко за едно дете. Оолоито им показва, че то го защитава, но това не означава, че чувствата му не трябва да се вземат предвид. Оолоито се съсредоточи върху възрастните конструкти на кораба. Изтъкна им, че човешко-родените сред тях е трябвало да се научат на оанкалското разбиране за живота като нещо, притежаващо неизразима стойност. Нещо отвъд всяка размяна. Животът можеше да бъде променян, и то напълно. Но не и унищожаван. Човешкият вид можеше да престане да съществува самостоятелно, като се слее с оанкалите. Акин, каза им то, все още изучава всичко това.

Някой друг се включи: Възможно ли е на човеците да им бъдат върнати независимите животи и да им бъде позволено да потеглят към смъртта на гърба на Противоречието си? Да им бъдат възстановени независимото съществуване, плодовитостта им, територията им, означава да им се помогне да създадат ново поколение, което да ги унищожи за втори път.

Отговори от всеки край на кораба се сляха в един:

„Дадохме им каквото можахме от нещата, които ценим: дълъг живот, свобода от болестите, свобода да живеят, както искат. Не можем да им помогнем да създават живот само за да го унищожават.“

„Тогава оставете мен и онези, които избера да работят с мен, да го направим — каза им Акин чрез оолоито. — Дайте ни нужните инструменти и ни оставете да дадем на човеците това, от което се нуждаят. Ще имат нов свят, който да заселят — свят, на който няма да им е лесно дори след като сме го подготвили за тях. Може би докато усвоят новите умения и се размножат достатъчно, че да го заселят, Противоречието им ще е отслабнало. Може би интелектът им ще ги възпре да се самоунищожат.“

Нищо. Невросензорен еквивалент на мълчанието. Отричане.

Той се опита да ги достигне чрез оолоито още веднъж въпреки внезапното изтощение, което го покоси. Единствено усилията на оолоито го поддържаха в съзнание.

„Вижте човешко-родените сред вас — каза им той. — Ако вашата плът вярва, че сте направили всичко възможно за човечеството, то тяхната, също като моята, смята, че не сте направили почти нищо.

Плътта им със сигурност знае, че бунтовниците трябва да оцелеят като отделен, самостоятелен вид. Плътта им със сигурност знае, че човечеството трябва да продължи да живее!“

Спря. Можеше да продължи още, но беше време да спре. Ако не беше казал и показал достатъчно, ако не беше познал правилно за усещанията на човешко-родените, значи, се беше провалил. Ще трябва да пробва отново по-нататък, когато вече е възрастен, или да намери хора, които ще му помогнат въпреки мнението на мнозинството. Ще е трудно, но не невъзможно. Но ще трябва да опита пак.

Докато осъзнаваше, че предстои да бъде изключен от общуването, и защитен от оолоито, той долови объркване сред останалите. Объркване, несъгласие.

Беше достигнал до някои от тях, вероятно беше накарал човешко-родените конструктори да се замислят, да се вгледат в човешкото в себе си по начин, по който не са го правили досега. Конструкторите от *Toam* имаха малко причини да се вглеждат внимателно в собствената си човечност. Той щеше да отиде при тях, ако общото мнение се окажеше срещу него. Щеше да ги потърси и да им обясни за хората, от които те бяха част. Можеше да отиде при тях, дори и общото мнение да се окажеше на негова страна. Те бяха онази група на кораба, от която бе най-реалистично да очаква помощ.

— Спи — посъветва го оолоито Акджай. — Твърде малък си за всичко това. Оттук аз ще поема дискусиата.

— Защо? — попита той. Почти се беше унесъл, но въпросът продължаваше да човърка ума му. — Защо те е толкова грижа, когато на собствената ми родова група не й пука?

— Защото си прав — каза оолоито. — Ако бях човек, малки конструкторе, щях да бъда бунтовник. Всички, които знаят какво е да свършиш, трябва да получат възможност да продължат, ако могат. Спи.

Оолоито уви част от тялото си около него и оформи широка извивка от плът, върху която той легна. Заспа.

Тиикучак и Декиат бяха с него, когато се събуди. И оолоито Акджай беше там, но той разбра, че то не беше стояло до него през цялото време. Намери в себе си спомен как то си тръгва и се връща с Тиикучак и Декиат. Докато се оглеждаше, Акин видя как оолоито Акджай улавя Декиат в притеснителна прегръдка, състояща се от множество притискания на детето оолои с поне дузина крайници.

— Искана да научат повече един за друг — каза Тиикучак.

Това бяха първите думи, които му казваше, откакто той го бе накарал да изживее спомените му.

Той се изправи и се съсредоточи учудено върху него.

— Не би трябвало да можеш да ни хващаш и задържаш така — каза му то. — Декиат и родителите му казват, че никое дете не би трябвало да е способно на това.

— Не знаех, че мога.

— Родителите на Декиат казват, че е нещо като преподавателски метод — както понякога възрастните оолои учат юношите, когато трябва да възприемат нещо, за което още не са готови. Досега не бяха чували за мъжки юноша.

— Но Декиат казва, че съм точно това.

— Така е. И човешко-родените женски конструкти може да бъдат наричани юноши, предполагам. Но ти си първият. Отново.

— Съжалявам, че не ти е харесало това, което направих. Ще се опитам да не го правя.

— Не го прави. Поне не и с мен. Оолоито Акджай каза, че си се научил тук.

— Сигурно... без да осъзнавам. — Той млъкна, загледа се в Тиикучак. Седеше до него видимо спокойно. — Наред ли са нещата между нас?

— Така изглежда.

— Ще ми помогнеш ли?

— Не знам. — То се съсредоточи изцяло върху него. — Още не знам какво съм. Дори не знам какво искам да бъда.

— Искаш ли Декиат?

— Хареса ми. То ни помогна и се чувствам по-добре, когато е наоколо. Ако бях като теб, сигурно щях да искам да го задържа.

— Аз искам.

— И то те иска. Казва, че си най-интересната личност, която познава. Мисля, че ще ти помогне.

— Ако станеш женска, може да се присъединиш към нас... като партньор.

— Ами ти?

Той извърна очи.

— Не мога да си представя как ще се чувствам с него и без теб. Това, което усетих от него, беше... отчасти теб.

— Не знам. Все още никой не знае какво ще бъде. Още не мога да усещам това, което чувстваш.

Той успя да се спре, преди да възрази. Тиикучак беше право. От време на време продължаваше да мисли за него като за жена, но тялото му си беше безполово. Нямаше как то да усеща нещата като него. Той беше удивен от своите собствени чувства, въпреки че бяха напълно естествени. Сега, когато Тиикучак вече не представляваше източник на дразнене и объркване, той можеше да започне да го чувства така, както другите чувстваха най-близките си братя или сестри. Не знаеше дали наистина иска то да бъде един от партньорите му... и дали въобще може да се говори за такива при един скитащ мъжки, какъвто се предполагаше, че е той. Но представата за него като негов партньор сега му се струваше правилна. То, Декиат и той. Така трябва да бъде.

— Знаеш ли какво са решили другите? — попита.

Тиикучак поклати глава по човешки.

— Не.

Малко след това Декиат и оолоито Акджай се разделиха и Декиат се изкачи до издължения широк гръб на другото оолои.

— Елате при нас — призова Декиат.

Акин се изправи и тръгна към него. Тиикучак обаче остана на място зад него.

Акин спря и се обърна към него.

— Страх ли те е? — попита.

— Да.

— Знаеш, че оолоито Акджай няма да те нарани.

— Ще ме нарани, ако прецени, че е необходимо.

Това беше така. Оолоито бе наранявало Акин, за да го научи на нещо — и го бе научило на повече, отколкото той предполагаше.

— Ела въпреки това — каза Акин.

Той искаше да докосне Тиикучак в този момент, да го дръпне към себе си, да го утеши. Никога досега не бе имал желание да направи нещо такова. И въпреки импулса той осъзна, че не може да го докосне. Защото то не би искало. Декиат също.

Той се върна и седна до него.

— Ще те изчакам — каза му.

То се съсредоточи върху него с извиващи се в мъка пипала по главата.

— Отиди при тях — каза Тиикучак.

Той не каза нищо. Остана до него, спокоен в търпението си, замислен дали то се страхуваше да се присъедини към тях, защото така може изненадващо да вземе решения, за които още не се чувства готово.

Декиат просто лежеше върху гърба на другото оолои, което беше приклекло, почти легнало по корем в очакване. Човеците казваха, че никой не знае по-добре от оанкалите как се чака. Хората, вероятно забравили по-ранните си кратки животи, обикновено бързаха без причина.

Не можеше да каже след колко време Тиикучак се изправи и той направи същото, за да застане до него. Съсредоточи се върху него и когато то тръгна, той го последва до Декиат и другото оолои.

Оолоито Акджай изви тялото си по познатия вече начин и подкани Тиикучак и Акин да седнат или легнат върху него. Подаде им по една сетивна ръка, протегна една и на Декиат, когато то се плъзна надолу по една от плочките и се настани до тях.

Сега Акин за първи път научи какво са решили хората. Усети това, което не бе могъл да почувства преди: че другите гледаха на него като на нещо, в чието създаване са участвали. Че той е на този свят, за да реши съдбата на бунтовниците. Че на него е оставено да вземе решението, което групите Динсо и Тоат не са могли да вземат. Че той е този, който ще прецени какво трябва да се направи и ще убеди другите.

Бяха го оставили при бунтовниците, когато го отвлякоха, за да може да ги опознае така, както нито един възрастен не би могъл, както

нито един роден от оанкали конструкт не би могъл, както нито един нечовешки изглеждащ конструкт не би могъл. Всеки беше наясно с телата на бунтовниците, но никой не знаеше така добре, както Акин, как мислят. Никой, освен останалите човеци. А те никога не бяха имали възможността да убедят оанкалите да извършат това дълбоко неморално и противно на живота нещо, за което Акин бе решил, че трябва да бъде направено. Всички бяха предполагали какво ще измисли той... бяха се опасявали от решението му. Нямаше да го приемат, ако той не бе успял да предизвика объркване и известно съгласие в групата на конструктите — и човешко-, и оанкали-родените.

Бяха оставили съзнателно съдбата на бунтовниците — на човешкия вид — в неговите ръце. Защо? Защо не в ръцете на някоя от човешко-родените женски? Някои от тях бяха достигнали зрялост, преди Акин да се роди.

Оолоито Акджай му предостави отговора, преди той да осъзнае, че е задал въпроса.

— Ти си повече оанкали, отколкото си мислиш, Акин; и си много по оанкали, отколкото изглеждаш. Но и човешкото в теб не е малко. От всички нас ти си най-близо до Противоречието. Ти си дотолкова като тях, доколкото е възможно, и дотолкова като нас, доколкото твоите ооан са се осмелили да те направят. Това значи, че носиш в себе си твое лично противоречие. Прави те и най-подходящият да решиш съдбата на бунтовниците: бърза или продължителна, бавна смърт.

— Или живот — възрази Акин.

— Не.

— Шанс за живот.

— Само за кратко.

— Убедено си в това... и все пак ме подкрепи?

— Аз съм Акджай. Как бих могло да лиша другите от сигурността на групата *Акджай*? Въпреки че за тези хора това ще е проява на жестокост. Разбери го, Акин, това е жестокост. Ти и помощниците ти ще им дадете инструменти, за да създадат цивилизация, чието самоунищожение е толкова сигурно, колкото това, че гравитационното притегляне ще задържи новия им свят в орбита около слънцето.

Акин не долови никакви следи от съмнение или неувереност в оолоито. То мислеше това, което казваше. Беше убедено, че знае, че

човечеството е в действителност обречено. Сега или след време.

— Задачата на живота ти е да решиш съдбата им — продължи то — и след това да действаш според решението си. Хората тук ще ти позволят да направиш това, което сметнеш за правилно. Но не и да го вършиш в невежество.

Акин поклати глава. Усещаше съсредоточеното върху него внимание на Тиикучак и Декиат. Прекара известно време в мисли; опитваше се да асимилира невъзможната за асимилиране убеденост на оолоито Акджай. Той му се беше доверил и то не го беше предало. Не лъжеше. Може би грешеше, но ако беше така, значи, всички оанкали бъркаха. Убедеността му бе оанкалска. Убеденост на плътта. Бяха разчели човешките гени и анализирали човешкото поведение. Бяха наясно с това, което знаят.

И все пак...

— Не мога да не го направя — каза той. — Продължавам да се опитвам да взема обратното решение, но не мога.

— Аз ще ти помогна да го направиш — каза Декиат на мига.

— Намери женска, с която можеш да постигнеш голяма близост, за партньор. — Оолоито Акджай се обърна към другото. — Акин няма да остане с теб. Знаеш много добре.

— Знам.

Оолоито Акджай насочи вниманието си към Тиикучак.

— Не си съвсем детето, което ти се иска да бъдеш.

— Не знам какво ще бъда — каза то.

— Как се чувстваш по отношение на бунтовниците?

— Те отвлякоха Акин. Нараниха го, нараниха и мен. Не искам да ме е грижа за тях.

— Но те е.

— Не искам.

— Част от теб е човешка. Не би трябвало да носиш в себе си такива чувства за толкова голяма група човеци.

Мълчание.

— Намерих учители за Акин и Декиат. Те ще научат и теб. Ще разбереш как да подготвиш един мъртъв свят за живот.

— Не искам.

— Какво искаш да правиш?

— Аз... не знам.

— Тогава прави това. Знанието няма да ти навреди, ако решиш да не го използваш. Имаш нужда от това. Твърде дълго си се стремило да не правиш абсолютно нищо.

И това беше всичко. Някак Тиикучак не успя да се накара да продължи да спори с оолоито. Това подсети Акин, че въпреки външния му вид съществото от групата *Акджай* си беше оолои. С помощта на миризми, докосвания и стимулация оолоите манипулираха останалите. Той се съсредоточи предпазливо върху Декиат, зачуден дали ще усети, когато то започне да влияе върху емоциите му посредством похвати, различни от думите. Идеята го обезпокои и за първи път осъзна, че няма търпение да започне да се скита.

ЧЕТВЪРТА ЧАСТ
ДОМ

Известно време на Акин му се струваше, че Земята е диво и странно място, а изобилието ѝ от живот — почти ужасяващо в своята сложност. На Чкахичдак изобилието беше само потенциал, съхранен в паметта на обитателите му и в семената, клетките и банките с генетични образци. Самата Земя все още представляваше една огромна биологична банка, която успява да запази екологията си в равновесие с малко помощ от оанкалите.

Акин не можеше да направи нищо на четвъртата планета — или Марс, както я наричаха хората — преди да е претърпял метаморфозата си. Обучението му също бе стигнало до най-далечната си възможна точка преди метаморфозата. Учителите му го бяха пратили обратно въкъщи. Тиикучак, сега в разбирателство с него и със себе си, изглеждаше доволно, че се прибира. А Декиат бе просто привързано към Акин. Дори Дичаан не предложи да го оставят на кораба, когато дойде да вземе Акин и Тиикучак.

Но щом достигнаха Земята, Акин усети порив да се махне от Декиат и от всички останали за малко. Искаше да види някои от приятелите си от съпротивата, преди метаморфозата му да започне... преди да се е променил до неузнаваемост. Трябваше да им каже какво е станало, какво предложение има за тях. Също така имаше нужда от авторитетни хора за съюзници. Първо се сети за хора, които бе посещавал по време на скитанията си — мъже и жени, които го познаваха като малкия, почти човешки изглеждащ мъж. Но не му се искаше да ги вижда. Все още не. Усещаше, че нещо го дърпа към едно друго място — място, където хората почти не го познаваха. Не беше стъпвал там от тригодишен. Смяташе да отиде във Феникс — при Гейб и Тейт Риналди, където се бе родила обсебеността му от бунтовниците.

Настани Декиат при родителите си и забеляза, че Тиикучак е започнало да прекарва все повече време с Дичаан. Погледа ги с тъга, знаейки, че губи най-близката си роднина за втори и последен път. Ако то решише по-нататък да помогне в трансформирането на Марс,

нямаше да го направи нито като партньор, нито дори като потенциален партньор. Превръщаше се в мъжки индивид.

Отиде да види Маргит, която сега беше кафява на цвят, с партньори, бременна и доволна.

Помоли родителите си да намерят женски партньор за Декиат.

И тръгна към Феникс. Най-много искаше да види Тейт, докато все още прилича на човек. Искаше да й каже, че е спазил обещанието си.

Феникс все още беше повече град, отколкото село, но вече изглеждаше съвсем занемарен. Акин не можеше да спре да го сравнява с онзи Феникс, който пазеше в спомените си.

По улиците имаше боклуци. Изсъхнали бурени, остатъци от храна, отпадъци от дърво, парцали, хартия. Някои от къщите бяха празни. Две от тях бяха частично разрушени. Други изглеждаха на ръба на срутването.

Акин влезе в града открито, както винаги, когато посещаваше селищата на бунтовниците. Само веднъж бяха стреляли по него. Не беше нищо повече от дребна болезнена неприятност. Ако беше човек, щеше да умре. Акин просто избяга и се самоизлекува. Лилит го беше предупредила, че не трябва да допуска бунтовниците да виждат как тялото му се лекува; че гледката на затваряща се пред очите им рана може да ги изплаши. А човеците бяха най-опасни и непредсказуеми, когато се страхуваха.

Докато минаваше по улиците на Феникс, към него имаше насочени пушки. Значи, Феникс вече беше въоръжен. Виждаше оръжия и хора на прозорците, въпреки че май хората се стремяха да останат незабелязани. Няколко души, които или работеха, или се мотаеха на улицата, вторачиха погледи в него. Най-малко двама от тях бяха твърде пияни, за да го забележат.

Прикрити оръжия и открито пиянство.

Феникс умираше. Един от пияниците беше Мейси Уилтън, който бе играл ролята на баща на Амма и Шкахт. Другият беше Стансио Ройбал, съпругът на Неси, жената, която бе искала да ампутира сетивните пипала на момичетата. А къде бяха Колина Уилтън и Неси? Как така бяха оставили партньорите си — съпрузите си — да лежат почти или напълно в безсъзнание в калта.

И къде беше Гейб?

Стигна до къщата, в която беше живял с Тейт и Гейб, и се спря пред стълбите, за кратко неспособен да събере смелост да се изкачи до верандата и да почука по вратата с кокалчетата на ръката си, както

правеха човеците. Къщата беше заключена и изглеждаше добре поддържана, но... кой ли живееше в нея сега?

Мъж с пушка излезе на верандата и погледна надолу. Гейб.

— Говориш ли английски? — попита, насочил оръжието си към Акин.

— Винаги съм го правел, Гейб. — Направи пауза, за да има време мъжът да го огледа. — Аз съм Акин.

Мъжът продължи да се взира в него, огледа го от едната страна, след това се премести леко, за да го види и от другата. Все пак Акин се беше променил, беше пораснал. Гейб изглеждаше по същия начин.

— Притеснявах се, че може да си горе на хълмовете или в друго село — каза Акин. — Но никога не ми е минавало през ума да се тревожа, че може и да не ме познаеш. Върнах се, за да спазя едно обещание, което дадох на Тейт.

Гейб не каза нищо.

Акин въздъхна и се приготви да чака. Беше малко вероятно някой да стреля по него, докато стои неподвижен, с ръце на показ и нищо заплашително в позата му.

Около него се събраха мъже в очакване на някакъв знак от Гейб.

— Провери го — каза Гейб на един от тях.

Мъжът опипа тялото на Акин с груби ръце. Това беше Гилбърт Сен. Той и жена му Ан някога бяха взели страната на Неси, убедени, че сетивните пипала трябва да бъдат премахнати. Акин не му каза нищо. Само чакаше, забил поглед в Гейб. Човеците имаха нужда от непоклатимия, явен поглед с очите. Мъжките сред тях го уважаваха. Женските го считаха за сексуално интригуващ.

— Твърди, че е онова дете, което купихме преди около двайсет години — каза Гейб на мъжете. — Твърди, че е Акин.

Мъжете погледнаха Акин враждебно и с недоверие. Акин не показа с нищо, че е забелязал това.

— Няма червеи — каза единият. — Не би ли трябвало вече да са му поникнали?

Никой не отговори. Акин не го направи, защото не искаше да му казват да мълчи. Носеше само чифт къси панталонки, както когато живееше сред тези хора. Насекомите вече не го хапеха. Беше се научил да прави тялото си безвкусно за тях. Беше тъмен на цвят, даже кафяв, дребен, но очевидно силен. И със сигурност не беше изплашен.

— Възрастен ли си? — попита го Гейб.

— Не — отговори му приглушено.

— Защо?

— Още съм малък.

— Защо дойде?

— За да ви видя с Тейт. За известно време вие бяхте моите родители.

Пушката трепна леко.

— Приближи се.

Акин се подчини.

— Покажи ми езика си.

Акин се усмихна, след което показа езика си. И сега изглеждаше също толкова нечовешки, колкото когато Гейб го бе зърнал за първи път.

Гейб се отдръпна, пое дълбоко въздух. Отпусна пушката и тя вече сочеше към земята.

— Значи, си ти.

Акин протегна ръката си почти срамежливо. Човешките същества често се ръкуваха. Няколко от тях бяха отказвали да стиснат неговата.

Гейб хвана ръката и я стисна, после сграбчи Акин за рамената и го прегърна.

— Не мога да повярвам — не спираше да повтаря. — Не мога да повярвам, по дяволите.

— Всичко е наред — каза на другите мъже. — Наистина е той!

Те продължиха да ги гледат още малко и се разотидоха. Наблюдавайки ги, без да се обръща, Акин остана с впечатлението, че са разочаровани — че биха предпочели да го набият, вероятно и убият.

Гейб вкара Акин в къщата, където всичко беше както преди: прохладно, мрачно и чисто. Тейт лежеше на дълга пейка, допряна до стената. Обърна глава, за да го види, и той прочете болка в изражението ѝ. Не го позна, разбира се.

— Падна — каза Гейб. В гласа му също имаше дълбока болка. — Йори се грижи за нея. Помниш Йори, нали?

— Помня я — каза Акин. — Йори беше казала някога, че ще напусне Феникс, ако хората тук започнат да правят оръжия.

Гейб го изгледа странно.

— Оръжията са необходими. Похитителите научиха всички ни на това.

— Кой...? — попита Гейт. И след това, с удивление: — Акин?

Той отиде и коленичи до нея, взе ръката ѝ в своята. Не му хареса леко киселата ѝ миризма, нито бръчките около очите ѝ. Колко болка ѝ бе причинена?

Колко помощ биха приели тя и Гейб?

— Акин — повтори той. — Как падна? Какво се случи?

— Същият си — каза тя и докосна лицето му. — Искам да кажа, още не си пораснал.

— Да. Но спазих обещанието си. Намерих... Може би намерих отговор за вашите хора. Но ми кажи как се нарани.

Не беше забравил нищо от нея. Бързият ѝ ум, склонността ѝ да се държи с него като с малък възрастен, усещането, което идваше от нея, че не може да ѝ има пълно доверие: че е достатъчно непредсказуема, за да му носи леко безпокойство. И въпреки това я бе приел и харесал от първия момент, прекаран с нея. Това, че сега видът ѝ беше толкова променен, го притесняваше повече, отколкото би могъл да си представи. Беше отслабнала и цветът на кожата ѝ, също като миризмата ѝ, се беше влошил. Изглеждаше прекалено бледа. Почти сива. И косата ѝ бе започнала да посивява. Жълтото в нея беше много по-малко от преди. Беше прекалено слаба.

— Паднах — каза тя. Очите ѝ бяха същите. Сега изучаваха лицето му, тялото му. Тя взе едната му ръка и я огледа. — Господи — прошепна.

— Изследвахме територията — каза Гейб. — Изгуби равновесие и падна по един наклон. Занесох я до Салвидж. — Той направи пауза. — Старият лагер сега е отделен град. Там живеят хора постоянно. Но си нямат собствен доктор. Някои от тях ми помогнаха да я донеса до Йори. Беше... Беше много зле. Но вече се оправя.

Не се оправяше. Умираще.

Акин докосна лицето ѝ, за да я накара да отвори очи. Човеците изглеждаха напълно отсъстващи, когато бяха със затворени очи. Можеха да изключат цялото си визуално усещане и да се отделят от света между стените на собствената си плът.

— Кога се случи? — попита той.

— Боже. Ами преди два, близо три месеца.

Беше страдала толкова дълго. Гейб не бе потърсил оолои, за да ѝ помогне. Всяко оолои би го направило, без да иска нищо в замяна от хората. Дори някои мъжки и женски биха могли да помогнат. Той вярваше, че и самият той би могъл. Беше ясно, че тя ще умре, ако не се направи нещо.

Какъв беше етикетът при заявяване на желание да спасиш нечий живот по неприемлив начин? Ако Акин помолеше по грешния начин, Тейт щеше да умре.

Най-добре да не пита изобщо. Или все още не. А може би най-добре никога.

— Върнах се да ти кажа, че спазих обещанието си — каза той. — Не знам дали вие и останалите ще приемете предложението ми, но това ще означава да си върнете плодовитостта и... да получите свое собствено място за живот.

Сега очите ѝ бяха широко отворени и вторачени в него.

— Какво място? — прошепна тя.

Гейб беше дошъл при тях и гледаше надолу.

— Къде? — настоя той.

— Не може да е тук — каза Акин. — Ще трябва да построите изцяло нови градове в нова среда, да възприемете нов начин на живот. Няма да е лесно. Но съм намерил хора — други конструктори, — които ще помогнат това да се случи.

— Къде, Акин? — прошепна тя.

— На Марс — каза простиичко той. Те го изгледаха в мълчание. Нямаше представа какво точно знаят за Марс, затова побърза да ги успокои. — Можем да променим планетата, за да поддържа човешки живот. Ще започнем, щом достигна зрялост. Това ще е моята работа. Никой друг не смята, че е толкова наложително да се прави такова нещо.

— Марс? — попита Гейб. — И да оставим Земята на оанкалите? Цялата Земя?

— Да.

Акин отново застана с лице към Гейб. Мъжът трябваше да разбере възможно най-бързо, че Акин говори сериозно. Той трябваше да има основание да повери Тейт на Акин. А Тейт се нуждаеше от нещо, заради което да продължи да живее. На Акин му мина през ума, че е възможно тя да се е изморила от дългия си, безсмислен живот.

Това, осъзна той, е нещо, което никога не би хрумнало на оанкалите. Те не биха го разбрали, дори и да им го кажеха в прав текст. Някои от тях биха го приели без разбиране. Повечето не биха.

Акин обърна лице към Тейт.

— Бил съм оставен с вас толкова време, за да можете да ми покажете дали това, което са ви причинили, е било правилното нещо. Не са могли да преценят сами. Били са толкова... притеснени от генетичната ви структура, че не са били способни да направят, или дори да си помислят да направят това, което ще направя аз.

— Марс? — изрече тя. — Марс?

— Мога да ви го дам. Другите ще ми помогнат. Но... вие с Гейб трябва да ми помогнете да убедя бунтовниците.

Тя погледна нагоре към Гейб.

— Марс — прошепна и някак успя да поклати глава.

— Прочух го — каза Акин. — И сега можете да оцелеете там, но ще ви е нужна защита или ще трябва да сте под земята или в някаква постройка. Има твърде много ултравиолетово лъчение, атмосфера от въглероден диоксид и никаква течна вода. И е студено. Винаги ще бъде по-студено от тук, но можем да направим мястото по-топло от сега.

— Как? — попита Гейб.

— С помощта на модифицирани растения и по-късно — животни. Оанкалите са ги използвали и преди, за да създават живи светове от мъртви планети.

— Оанкалски растения? — попита Гейб. — Не земни?

Акин въздъхна.

— Ако нещата, които оанкалите са променили, им принадлежат, значи, вие и всички хора тук също им принадлежите.

Мълчание.

— Изменените растения и животни работят по-бързо от който и да е организъм на Земята. Те са ни необходими, за да подготвим сравнително бързо пътя за вас. Оанкалите няма да ви позволят да си възстановите плодовитостта тук, на Земята. Сега сте по-стари, отколкото е било нормално за хората преди. Можете да живеете още дълго, но искам да заминете възможно най-скоро, за да можете да отгледате деца там, както майка ми тук, и да ги научите да познават себе си.

Очите на Тейт се бяха затворили отново. Тя сложи ръката си върху тях и Акин устоя на порива да я махне оттам. Плачеше ли?

— Вече сме изгубили почти всичко — каза Гейб. — А сега ще изгубим и света си, заедно с всичко на него.

— Не всичко. Ще можете да вземете каквото поискате. А и ще засадим земна флора, щом средата там стане годна да я поддържа. — Той се подвоуми. — Растенията, които растат тук... Малко от тях ще виреят там навън. Но пък много от планинските растения ще могат да растат там.

Гейб поклати глава.

— И всичко това ще се случи в рамките на нашия живот?

— Ако се пазите, ви предстоят още два пъти повече години живот от натрупаните досега. Ще доживеете да видите с очите си как земни растения виреят на открито на Марс.

Тейт махна ръка от лицето си и го погледна.

— Акин, сигурно ми остава около месец живот — каза. — До този момент, не исках да живея изобщо. Но сега... Можеш ли да извикаш някой да ми помогне?

— Не! — възрази Гейб. — Нямаш нужда от помощ. Ще се справиш!

— Ще умра! — Тя събра сили да го изгледа гневно. — Вярваш ли на Акин? — попита го.

Той премести погледа си от нея към Акин, задържа го върху него, докато ѝ отговаряше:

— Не знам.

— Какво, да не мислиш, че лъже?

— Нямам идея. Той е просто хлапе. Децата лъжат.

— Така е. Мъжете също лъжат. Но не си мисли, че след всичките тези години ще можеш да ме излъжеш. Ако има нещо, за което да живея, искам да живея! Да не би да казваш, че трябва да умра?

— Не. Разбира се, че не.

— Тогава ме остави да получа единствената възможна помощ. Йори се е отказала да ме спасява.

Гейб изглеждаше така, сякаш има какво още да възрази, но единственото, което направи, бе да я погледне. Момент по-късно се обърна към Акин:

— Доведи някого да ѝ помогне — каза.

Акин си спомни, че го беше чувал да кълне със същия тон. Само човещите бяха способни на това: да казват „Доведи някого да ѝ помогне“ с устните си и „Проклета да е!“ с гласовете и телата си.

— Аз мога да ѝ помогна — каза Акин.

И внезапно осъзна, че двамата го гледат с подозрение, основанието за което той изобщо не разбираше.

— Помолих да ме обучат — каза им. — Защо ме гледате така?

— Ако не си оолои — каза Гейб, — как така можеш да лекуваш?

— Казах ви, помолих да ме научат. Учителят ми беше оолои. Не мога да правя всичко, което то може, но мога да помогна на тъканите и костите ви да заздравеят. Мога да накарам органите ви да се поправят сами, дори и онези, които не могат да се регенерират.

— Не бях чувал, че мъжките са способни на това — каза Гейб.

— Едно оолои ще се справи по-добре. Ще получите и наслада от това, което прави. Най-сигурното в моя случай ще е да ви приспя.

— Това би направил и ако си дете оолои, нали? — попита Тейт.

— Да. Но ще продължа да го правя и когато порасна. Оолоите се променят и добиват физическата способност да вършат повече неща.

— Не ми трябва повече неща — каза Тейт. — Искам да бъда излекувана... от всичко. Това е.

— Само това мога.

Гейб издаде кратък, нечленоразделен звук.

— Още можеш да жилиш, нали?

Акин потисна импулса да се изправи и застане лице в лице с Гейб. Тялото му беше дребно в сравнение с това на Гейб. Но дори и да беше по-едър, нямаше да има смисъл от физическа конфронтация. Той само изгледа мъжа.

След малко Гейб се приближи и се наведе над Тейт.

— Наистина ли искаш да му позволиш да го направи?

Тя въздъхна, затвори очи.

— Умирам. Естествено, че искам.

Той също въздъхна и погали леко косите ѝ.

— Да. — Обърна се и изгледа Акин свирепо. — Добре, прави каквото там правиш.

Акин стоеше неподвижно и мълчеше. Продължаваше да наблюдава Гейб, отвратен от отношението на мъжа, сигурен, че страхът за Тейт не е единственият му източник.

— Е? — каза Гейб, като се изправи и погледна изотгоре.

Високите мъже правеха така. С това целяха да сплашат другия. Някои от тях искаха да се бият. Гейб просто желаше да изтъкне нещо, което не беше в позицията да изтъква.

Акин чакаше.

Тейт каза:

— Излез, Гейб. Остави ни насаме за малко.

— Да те оставя с него?!

— Да. Веднага. Писна ми да се чувствам като настъпено лайно.

Хайде.

Той тръгна. За него беше по-добре да ги остави, защото тя го иска от него, отколкото да го направи под натиска на Акин. Акин би предпочел да го остави да си тръгне тихо, но не посмя.

— Гейб — каза, докато мъжът излизаше навън.

Гейб спря, без да се обръща.

— Стой на вратата. И едно прекъсване би могло да я убие.

Гейб затвори след себе си, без да промълви. Тейт мигновено издиша с нещо като стенание. Погледна към вратата, после към Акин.

— Трябва ли да правя нещо?

— Не. Просто ме изтърпи до себе си на тази пейка.

Не изглеждаше притеснена от това.

— Достатъчно малък си — каза му. — Идвай.

Не беше по-дребен от нея.

Намести се между нея и стената съвсем внимателно.

— Все още разполагам само с езика си за работа — каза. — Това означава, че ще изглежда все едно те хапя по врата.

— И преди си го правил, когато ти давах.

— Знам. Но явно сега това изглежда по-страшно и подозрително.

Тя се опита да се засмее.

— Нали не мислиш, че ще влезе? Наистина може да умреш, ако някой се опита да ни раздели.

— Няма. Отдавна се е научил да не прави такива неща.

— Добре. Няма да заспиш толкова бързо, колкото ако бях оолои, защото не мога да те ужиля до безсъзнание. Ще трябва да убедя тялото ти да свърши цялата работа. Сега не мърдай.

Прегърна я с една ръка, за да може да я задържи в същата позиция, когато изпадне в безсъзнание, и допря устата си до врата ѝ.

От този момент нататък, единственото, което усещаше, бе нейното тяло: ранените му органи, лошо зарасналите счупвания... и събудилото се старо заболяване — хорей на Хънтингтън. Дали тя знаеше? Дали болестта беше причината за падането ѝ? Възможно беше. А може и да беше паднала нарочно, надявайки се да избяга от болестта.

Сухожилията на гърба ѝ бяха разтегнати и навехнати. Един от хрущялните дискове между прешлените на врата ѝ беше изместен. Капачката на лявото ѝ коляно беше натрошена. Бъбреците ѝ бяха увредени. И двата. Как бе успяла да си причини това? От колко високо бе паднала?

Лявата ѝ китка също беше счупена, но някой я беше наместил и вече бе почти заздравяла. Имаше и две ребрени фрактури, и те почти излекувани.

Акин се изгуби в работата — в удоволствието — да открива наранявания и да стимулира способностите на тялото ѝ за самолечение. Накара тялото ѝ да произвежда ензим, който изключва гена на хорейта на Хънтингтън. Генът щеше да стане активен отново в един по-нататъшен момент. На нея ѝ *трябваше* оолои, което да реши проблема с болестта завинаги, преди да напусне Земята. Той не можеше да подмени смъртоносния ген или да излъже тялото ѝ да използва гени, които не е използвало отпреди раждането ѝ. Не можеше да ѝ помогне да започне да произвежда чисти от болестния ген яйцеклетки. Повече от това не се осмели да направи.

Прекъсването на изцерителния процес от страна на Гейб доведе до единствения сериозен разрыв в паметта, който Акин беше преживявал. Всичко, което си спомняше от него след това, бе внезапната агония.

Въпреки предупреждението от страна на Акин, въпреки убедеността на Тейт, Гейб беше влязъл в стаята, преди лечението да е приключило. По-късно Акин разбра, че Гейб бе нахлул, защото минавали часове, а от Акин и Тейт нямало и звук. Притеснил се за Тейт, изплашил се, че нещо лошо се е случило, нямал доверие на Акин.

Намерил Акин видимо в безсъзнание, с устни, допрени до врата на Тейт. Акин изглеждал така, сякаш дори не диша. Тейт също. Плътта ѝ била хладна — почти студена — и това ужасило Гейб. Бил сигурен, че тя умира, страхувал се, че може би вече е умряла. Изпаднал в паника.

Първо се опитал да издърпа Тейт от хватката, като с това дал знак на Акин на някакво ниво, че нещо не е наред. Но вниманието на Акин било прекалено погълнато от Тейт. Тъкмо бил започнал да се откъсва от нея, когато Гейб го ударил. Гейб се опасявал, че Акин може да го ужили. Не сграбчил Акин, нито се опитал да го издърпа от Тейт. Вместо това се пробвал да избута Акин с бързи, силни удари.

Първото кроше почти откъснало Акин. Наранило го повече от всичко в живота му до този момент и той не успял да спре болката, преди част от нея да премине в Тейт.

Поне успял да не я отрови. Не осъзнавал, че е започнала да крещи. Продължавал да я държи като по рефлекс. Това, заедно с факта, че е по-силен от по-едрия Гейб, му позволило да се оттегли от нервната система на Тейт и след това от тялото ѝ, без да причинява сериозни наранявания... и смърт. По-късно беше изумен от това, което е направил. Учителят му беше казал, че мъжките нямат нужния контрол за това. Мъжките и женските оанкали избягваха да лекуват не само защото нямаше нужда от тях като лечители, но и защото беше по-

вероятно да убият някого случайно, отколкото оолоите. Подобни намеси и прекъсвания или дори самите субекти на лечението можеха да ги накарат да убият по неволя. В такава ситуация даже Гейб беше в опасност. Акин би могъл да го удари сляпо и по рефлекс.

Но не го направил.

Само тялото му се свило от болка в ембрионална поза и останало да лежи така, по-уязвимо от всякога и в абсолютно безсъзнание.

Когато отново започна да възприема околния свят, Акин установи, че не може да се движи и говори. Лежеше вцепенен, знаеше само, че от време на време около него се появяват човеци. Те гледаха към него, сядаха до него, но не го докосваха. За известно време не можеше да каже нито кои са те, нито къде се намира той самият. Покъсно сравни този период с най-ранното си детство. Беше време, за което има спомен, но в което няма участие. Но като бебе някой го хранеше, къпеше и държеше в ръце. Сега нито една ръка не го докосваше.

Съвсем бавно осъзна, че все пак двама души му говорят. Две женски, и двете човеци, едната — дребна, жълтокоса и бледа. Другата беше малко по-едра, тъмнокоса и с потъмняла от слънцето кожа.

Беше му хубаво, когато бяха при него.

Страхуваше се от идването им.

Възбуждаха го. Миризмите им проникваха надълбоко в него и го дърпаха към тях. Но той не можеше да помръдне. Лежеше напълно неподвижно, а те го дърпаха и дразнеха. Беше чисто мъчение, но той го предпочиташе пред самотата.

Жените му говореха. След време разбра, че това са Тейт и Йори. И си спомни всичко, което знаеше за Тейт и Йори.

Тейт седеше близо до него и повтаряше името му. Разказваше му колко добре се чувства, колко е пораснала реколтата и с какво се занимават разни хора в селището. И докато правеше това, шиеше и пишеше. Водеше си дневник.

Йори също имаше дневник. Този на Йори се превърна в цяло изследване на това, което е той. Така му каза тя. Каза му и че е започнал метаморфозата си. Досега не била виждала метаморфоза, но е слушала описания. Вече се забелязваха малки, нови сетивни пипала по гърба, главата и краката му. Кожата му сега беше сива и косата му постепенно опадеше. Тя му каза, че трябва да намери начин да им съобщи дали иска да го пипат. Каза, че Тейт е добре и че Акин трябва да открие как да комуникира с тях. Каза, че ще направят всичко, което

поиска. Тя ще се погрижи. Той да не се тревожи, че ще остане сам, защото тя ще се погрижи винаги да има някой до него.

Последното му донесе по-голяма утеха, отколкото тя би предположила. Тези, които преминаваха през метаморфозата си, имаха ниска поносимост към самотата.

И Гейб седеше при него. Той и двете жени бяха вдигнали пейката, на която лежеше, и я бяха пренесли в малка, слънчева стая.

Понякога Гейб се опитваше да го изкуши с храна и вода. Нямахше как да знае, че миризмата на жените изкушаваше Акин по-силно от всичко, което Гейб слагаше до него. Щеше да иска храна, преди да заспи, ако бе навлязъл в метаморфозата си по нормалния начин. Щеше да се нахрани и след това да заспи. Беше чувал, че оолоите не спят през цялото време във втората си метаморфоза. Лилит му беше казала, че Никанж е прекарал повечето време в сън, но се будел от време на време, за да се храни и говори. След това отново изпадал в дълбок сън. Мъжките и женските обикновено преминаваха през единствената си метаморфоза, спейки. Не пиеха, не се хранеха, не уринираха и не отделяха изпражнения. Жените възбуждаха Акин, привличаха вниманието му, но храната и водата не предизвикваха никакъв интерес у него. Забелязваше ги, защото се появяваха периодично. Представяваха промени в обстановката, които не можеше да пропусне.

Гейб му носеше растения и след време той осъзна, че това са някои от онези растения, които обичаше да яде като малък и които Гейб го беше виждал да пасе. Мъжът помнеше. Това му носеше радост и даже омокоти внезапния шок, когато един ден Гейб го докосна.

Направи го без предупреждение. Така както Гейб бе решил да нахлуе в стаята и да раздели Акин и Тейт, така и сега, в този ден реши да направи едно от нещата, които Йори бе предупредила него и Тейт да не правят.

Просто сложи ръка на гърба на Акин и го разтърси.

Миг по-късно Акин потръпна. Малките му нови сетивни пипала се раздвижиха за първи път, като се протегнаха по рефлекс към докосващата ръка.

Гейб рязко дръпна ръката си. Нямахше да бъде наранен, но нямахше и как да знае това, а Акин не можеше да му каже. Гейб повече не го докосна.

Пилар и Матео Леал се редуваха да седят до Акин. Родителите на Тино. Матео бе убил хора, на които Акин бе държал много. За известно време присъствието му караше Акин да се чувства силно некомфортно. След това, понеже нямаше друг избор, Акин привикна.

Колина Уилтън седеше понякога до него, но никога не му говореше. Един ден, съвсем изненадващо, до него седна Мейси Уилтън. Значи, мъжът не лежеше пиян по улиците през цялото време.

Мейси се върна още няколко пъти. Дялкаше разни неща от дърво, докато седеше при Акин, и мирисът на дървесина се превърна в сигнал за идването му. Той започна да говори на Акин: чудеше се какво се е случило с Амма и Шкат, размишляваше на глас за децата, които може би щеше да има някой ден, обсъждаше Марс.

Така Акин разбра за първи път, че Гейб и Тейт са разпространили историята и надеждата, които бе донесъл със себе си.

Марс.

— Не всеки иска да замине — каза Мейси. — Аз смятам, че ще са луди да останат тук. Бих дал всичко, за да видя как хомо сап получава нов шанс. Лина и аз ще заминем. А за другите въобще не се притеснявай!

Изведнъж Акин започна да се тревожи. Нямаше как да забърза метаморфозата си. Травматичното ѝ отключване го беше довело почти до смъртта. Сега не можеше да направи друго, освен да чака. Да чака и да знае, че когато човеците не са на едно мнение, понякога стигат до борби, а когато се бият, често и се убиват един друг.

Метаморфозата на Акин се проточи. Изкара цели месеци, без да се движи и говори, докато тялото му се трансформираше отвътре и отвън. Дочуваше и автоматично запомняше един след друг всякакви спорове относно мисията му, правото му да бъде във Феникс, правото на хората върху Земята. Нямаше решения. Имаше обиди, крясъци, заплахи, сбивания, но не и решения. И тогава, в деня, в който мълчанието му приключи, градът бе нападат. Имаше престрелки. Един мъж загина. Откраднаха една жена.

Акин чуваше звуците, но не знаеше какво се случва. С него беше Пилар Леал. Остана, докато стрелбата не свърши. После го остави за малко, за да провери дали всичко с мъжа ѝ е наред. Когато се върна при него, той отчаяно се опитваше да проговори.

Пилар изпищя в шок и той осъзна, че сигурно прави нещо, което тя можеше да види. Той я виждаше, чуваше, усещаше миризмата ѝ, но беше някак отдалечен от себе си. Нямаше представа за себе си и не можеше да каже дали не кара някоя част от тялото си да се движи. Реакцията на Пилар му каза, че прави точно това.

Успя да издаде някакъв звук и разбра, че го е направил. Беше просто дрезгаво грачене, но го бе направил съзнателно.

Пилар се доближи предпазливо и се вторачи в него.

— Est despierto? — попита.

Дали е буден?

— Sí — каза и се задъха и закашля.

Нямаше никаква сила. Чуваше се как говори, но продължаваше да се чувства разделен от тялото си. Опита се да го изправи и не успя.

— Боли ли те? — попита тя.

— Не. Слабост. Слабост.

— Какво да направя? Какво да ти донеса?

Не можа да ѝ отговори в продължение на няколко секунди.

— Престрелка — каза накрая. — Защо?

— Нападатели. Проклетите копелета! Отвлякоха Рудра. Убиха съпруга ѝ. А ние убихме двама от тях.

На Акин му се прииска да потъне обратно в убежището на безсъзнанието. Не се избиваха заради решението за Марс, но все пак се унищожаваха един друг. Изглежда, човеците винаги можеха да намерят причина да отнемат живота на някого. Той ще им даде нов свят — суров свят, в който ще са им необходими сътрудничество и интелект. Без наличието на което и да е от двете, този свят ще ги убие със сигурност. Имаше ли шанс Марс да ги разсее от убийствата достатъчно дълго, че размножавайки се, да намерят път, който да ги изведе от Противоречието им?

Почувства се малко по-силен и отново се опита да говори с Пилар. Установи, че я няма. Сега с него беше Йори. Значи, е спал. Да, беше съхранил спомена за това, как Йори идва, как Пилар ѝ съобщава, че е проговорил, и след това излиза. Как след това Йори му казва нещо, но разбира, че е заспал.

— Йори?

Това я стресна: тя също се бе унесла в сън.

— Значи, си буден — каза му.

Той пое дълбоко дъх.

— Още не е свършило. Не мога да се движа много.

— А трябва ли изобщо да опитваш?

Той се насили да се усмихне.

— Да. — И малко след това: — Върнаха ли Рудра?

Не познаваше жената, но си спомняше, че я е виждал по време на престоя си във Феникс. Беше дребна, тъмна жена с права черна коса, която щеше да се влачи по земята, ако не я носеше вързана. Тя и съпругът ѝ бяха азиатци от място, наречено Южна Африка.

— Мъжете тръгнаха след тях. Но не мисля, че са се върнали.

— Много ли са нападенията?

— Прекалено много. И стават все повече.

— Защо?

— Защо ли? Ами защото сме дефектни. От твоите хора го знаем.

За първи път я чуваше да говори с такава горчивина.

— Преди нападенията не бяха чак толкова много.

— Хората тук таяха някаква надежда, когато беше малък. Бяхме по-трудна мишена. И... нашите мъже още не бяха започнали да нападат другите селища.

— Мъжете от Феникс правят това?

— Човечеството се самоунищожава от скука, безнадеждност, огорчение... Изненадана съм, че сме оцелели толкова дълго.

— Ти ще заминеш ли за Марс, Йори?

Тя го гледа в продължение на няколко секунди.

— Значи, е истина?

— Да. Трябва да разчистя пътя. След това човечеството ще си има свое място.

— И какво ще правим с това място?

— Ще се трудите здраво и няма да му позволявате да ви убие. Ще можете да живеете там, след като съм го подготвил, но няма да ви е лесно. Ако не внимавате и не работите заедно, ще измрете.

— Ще можем ли да имаме деца?

— Това не мога да уредя. Ще трябва да позволите на оолои да го направи.

— Но ще стане!

— Да.

Тя въздъхна.

— Тогава ще замина. — Отново го изглежда. — Кога?

— След години. Но някои от вас ще заминат по-рано. Някои от вас ще трябва да видят и разберат това, което правя там, за да знаете от самото начало как работи новият ви свят.

Тя го наблюдаваше безмълвно.

— Ще ми трябва и помощ за другите бунтовници — каза й.

Напрегна се за момент в опит да вдигне ръка, да разхлаби възела, в който се бе превърнало тялото му. Все едно беше забравил как да се движи. И все пак това не го притесни. Знаеше, че само се опитва да забърза неща, които нямаше как да бъдат пришпорени. Можеше да говори. И това беше достатъчно.

— Сигурно изглеждам много по-малко човешки отпреди — продължи. — Няма да мога да говоря с хората, които ме познават в предишния ми вид. Не искам да стрелят по мен или да трябва да ги заплашвам. Необходими са ми хора, които да говорят с останалите човеци и да ги съберат.

— Грешеш.

— Какво?

— За това ти трябва основно оанкали. Или възрастни конструктори.

— Но...

— Трябват ти такива, които няма да бъдат застреляни на място. Нормалните хора стрелят по оанкали само погрешка. Трябват ти хора, които никой няма да превърне в затворници, чиято дума не значи нищо. А човешките същества правят точно това тези дни. Застрелват мъжете. Отвличат жените. Ако се чудиш какво да правиш, нападни съседите.

— Толкова ли е зле?

— И повече.

Той въздъхна.

— Ще ми помогнеш ли, Йори?

— Какво искаш да направя?

— Да ме съветваш. Ще имам нужда от човеци, които да ме съветват.

— От това, което съм чувала за нея, майка ти трябва да е един от тях.

Той се опита да разчете замръзналото ѝ лице.

— Не знаех, че знаеш коя е.

— Хората говорят разни работи.

— Значи, съм си избрал добър съветник.

— Не знам. Не мисля, че бих могла да напусна Феникс. Освен с групата, която ще замине за Марс. Обучила съм и други, но съм единственият доктор по образование тук. Шегувам се. Психиатър съм. Но поне имам формално образование.

— Какво е психиатър?

— Доктор, чиято специалност са психическите заболявания. — Тя се засмя горчиво. — Оанкалите твърдят, че тези като мен са се занимавали с разстройства, които са много по-органични, отколкото сме могли да установим.

Акин не каза нищо. Имаше нужда от някого като Йори, който познава бунтовниците и който видимо не се страхува от оанкалите. Но тя трябваше сама да убеди себе си. Трябваше да осъзнае, че да помогнеш на човечеството да се премести в новия си свят, е много по-важно от това, да наместваш счупени кости и да лекуваш рани от куршум. Вероятно вече го бе осъзнала, но имаше нужда от време, за да го приеме. Той смени темата.

— Как изглеждам, Йори? Колко съм се променил?

— Изцяло.

— Моля?

— Приличаш на оанкали. Не звучиш така, но ако не знаех кой си, щях да предположа, че си малък оанкали. Дете, най-вероятно.

— Мамка му!

— Ще се променяш ли още?

— Не. — Той затвори очи. — Сетивата ми не са толкова остри, колкото ще бъдат след време. Но външният ми вид в момента е този, в който ще остана винаги.

— Наистина ли не ти е приятно?

— Разбира се. Господи. Колко бунтовници ще ми се доверят сега? Колко от тях ще повярват, че съм конструктор?

— Няма значение. Колко от тях имат доверие един на друг? Въпреки че знаят, че са човеци.

— Не навсякъде е така. Близо до Ло има селища на съпротивата, които не воюват толкова.

— Може да ти се наложи да се обърнеш към тях и да се откажеш от някои от хората тук.

— Не знам дали бих могъл да направя това.

— Аз мога.

Той погледна към нея. Беше седнала така, че да я вижда с очите си, без да му се налага да се движи. Тя щеше да се върне с него в Ло. Щеше да го съветва и да проследи метаморфозата на Марс.

— Все още ли нямаш нужда от храна? — попита го тя.

Самата идея го отврати.

— Не. Скоро може би, но не сега.

— Трябва ли ти нещо?

— Не. Но ти благодаря, че се погрижи да не съм сам и за момент.

— Чувала съм, че е важно.

— Много. В близките няколко дни би трябвало да започна да се движа. Тогава пак ще трябва да има хора около мен.

— Някой конкретно?

— Ти ли подбра хората, които седяха с мен... с изключение на семейство Риналди, разбира се?

— Аз и Тейт.

— Справили сте се чудесно. Всички те ли ще емигрират на Марс?

— Не се водехме от това, като ги избирахме.

— Ще емигрират ли?

След миг забавяне, тя кимна.

— Да. Както и още няколко други.

— Прати ги тези други тук — ако смяташ, че няма да се изплашат от външния ми вид.

— Всеки от тях е виждал оанкали преди.

Той се зачуди дали не иска да го обиди с това. Каза го с толкова странен тон. Горчивина, смесена с нещо друго. Тя стана.

— Чакай — каза ѝ.

Тя спря, но изражението ѝ остана същото.

— Възприятията ми още не са обострени докрай. Не мога да преценя какво не е наред.

В очите ѝ сега се четеше несъмнена враждебност.

— Мислех си за това, колко много хора страдаха и си отидоха — каза тя. — Колко много вече са... неспасяеми. И колко много предстои да изгубим. — Тя млъкна, пое дълбоко дъх. — Защо оанкалите ни причиниха това? Защо не ни предложиха Марс още преди години?

— Те никога не биха ви предложили Марс. Аз ви го предлагам.

— Защо?

— Защото аз съм част от вас. Защото смятам, че трябва да ви се даде още един шанс да се размножавате и така да избягате от клопката на генетичното ви Противоречие.

— А какво смятат оанкалите?

— Че не можете да надраснете този капан, неспособни сте да решите проблема си в полза на интелекта. Че йерархичното поведение винаги избира и се стреми към себе си, независимо дали трябва, или не. Че дори Марс няма да е достатъчно голямо предизвикателство, за да се промените. — Той спря. — Че да ви се даде нов свят и да ви бъде позволено да се размножавате отново... би било равносилно на това, да отглеждаш интелигентни същества с единствената цел те да се избият взаимно.

— Това не е целта ни — възрази тя.

Той се подвоуми, чудеше се какво да каже. Истината или нищо. Истината.

— Йори, целта на човечеството не е тази, която ти или аз казваме, че е. Тя е това, което биологията казва, че е... което казват

гените ви.

— Вярваш ли в това?

— ... да.

— Тогава защо...?

— Шансът съществува. Мутация. Неочаквани влияния на новата околна среда. Неща, които никой не е предвидил. Оанкалите може да грешат.

— А ние?

Той само я погледна.

— Защо оанкалите ти позволяват да вършиш това?

— Аз искам да го направя. Други конструктори смятат, че трябва да го направя. Някои от тях ще ми помогнат. Дори онези, които не са на това мнение, разбират защо го искам. Оанкалите го приемат. Постигнаха консенсус. Те няма да помагат, само ще преподават. Няма да стъпват на Марс от момента, в който започнем. Няма дори да ви транспортират до там. — Той се опитваше да открие начин да я накара да разбере. — За тях това, което правя, е ужасно. По-ужасно би било само ако ви убия всичките със собствените си ръце.

— Звучи нелогично — прошепна тя.

— Вие не можете да видите и прочетете генетичната структура, както тях. Не е като да четете думи по някоя страница. Те я усещат и знаят. Те... В английския няма дума за това, което правят. Ако кажа, че знаят, ще е напълно неадекватно обяснение. Аз съм създаден да мога да го възприемам, преди да съм готов за него. Сега го разбирам, както никога не съм могъл.

— И пак ще ни помогнеш.

— Пак ще ви помогна. Трябва.

Тя си тръгна. Враждебното изражение беше напуснало лицето ѝ, когато се обърна, за да го погледне, преди да затвори дървената врата. Изглеждаше объркана, но обнадеждена.

— Ще пратя някого — каза и затвори вратата.

Акин спеше и само с периферията на сетивата си разбра, че Гейб дойде и седна до него. Мъжът говореше с него за първи път, но той не се събуди, за да отвърне.

— Съжалявам — каза Гейб, щом се увери, че Акин е заспал.

Не повтори думата, нито я обясни.

Гейб все още се навъртеше наоколо, когато отвън се чу шум. Не беше силен или заплашителен, но Гейб излезе да провери какво става. Акин се събуди и заслуша.

Бяха спасили Рудра, но тя бе умряла. Похитителите ѝ я бяха пребили и изнасилили така жестоко, че спасителите ѝ не можаха да я върнат въпреки живота. Не бяха успели дори да хванат или убият нито един от нападателите. Бяха изтощени и разгневени. Връщаха тялото на Рудра в селището, за да бъде погребано до това на мъжа ѝ. Още двама изгубени. Мъжете проклинаха всички нападатели и се опитваха да разберат откъде е дошла групата. Къде трябваше да отидат за реванш?

Някой — не Гейб — повдигна въпроса за Марс.

Друг му каза да млъкне.

Трети попита как е Акин.

— Добре — отговори Гейб.

Имаше нещо особено в начина, по който го каза, но Акин не можеше да установи какво точно.

За известно време мъжете не казаха нищо.

— Дайте да го видим — обади се един от тях изведнъж.

— Не той отвлече Рудра и уби Мехтар — каза Гейб.

— Да съм казвал такава нещо? Просто искам да го видя.

— Прилича на оанкали сега. Точно като оанкали е. Йори твърди, че самият той не е особено очарован от това, но не може да направи нищо по въпроса.

— Чух, че можели да променят външния си вид след метаморфозата — каза някой. — Нещо като онези гущери хамелеони, които си променят цвета.

— Надявах се, че ще могат да използват нещо, взето от нас, за да го правят — каза Гейб. — Май беше ракът. Но не съм виждал и знак, че са успели.

Не бяха. Нямах дори да опитат, докато хората не свикнеха повече с конструктори като Акин — с човешко-родените мъжки — за които се смяташе, че са най-вероятен източник на проблеми. Нямах да могат да го правят, докато не се появяха конструктори оолои.

— Да идем всички да го видим.

Отново същият глас. Същият мъж, който бе поискал и преди малко да види Акин. Кой беше? Акин се замисли, порови в спомените си. Не го познаваше.

— Чакайте — каза Гейб. — Това е моят дом. Не може просто така да влезете, когато си искате!

— Какво криеш там? И преди сме виждали проклетите пиявици.

— Значи, няма какво да гледате Акин.

— Поредният червей, дошъл да ни изсмуче.

— Той спаси живота на жена ми — каза Гейб. — Какво, по дяволите, си спасил ти?

— Ей, просто исках да го видя... да се уверя, че е добре.

— Хубаво. Ще имаш възможността да го направиш, когато той може да стане и да те види също.

Акин започна да се притеснява, че по някакъв начин този мъж ще успее да проникне в къщата. Явно хората се чувстваха силно изкушени да правят неща, които са били предупредени да не правят. А Акин беше в най-уязвимия си период от ранното си детство насам. Можеха да го измъчват и от разстояние. Да стрелят по него. Ако нападателят беше достатъчно упорит, можеше и да убие Акин. И в този момент той беше сам. Без придружител. Без пазител.

Отново започна да се опитва да се движи. Напъваше се отчаяно, но единствено новите му сетивни пипала се размърдаха. Започнаха да се гърчат и свиват на възел безпомощно.

И тогава се появи Тейт. Спря, огледа множеството мърдащи сетивни пипала и се настани на освобождения от Гейб стол. На скута й лежеше дълга, матовосива пушка.

— Чу тези тъпотии, нали? — каза.

— Да — прошепна той.

— Опасявах се, че ще ги чуеш. Спокойно. Тези хора ни познават. Няма да стъпят тук, освен ако не решат, че искат да загубят живота си. — Преди беше толкова против оръжията. А сега държеше пушката в скута си, все едно ѝ е приятел. А той трябваше да е доволен, благодарен за защитата. Той мълчеше, объркан, а тя каза: — Добре ли си?

— Страхувам се, че някой ще бъде убит заради мен.

Тя не каза нищо за момент. Най-накрая го попита:

— Скоро ли ще можеш да вървиш?

— След няколко дни. Три или четири. Може би.

— Дано не се окаже късно. Ако си подвижен, няма да посмеят да те притесняват. Изглеждаш изцяло като оанкали.

— Ще си тръгна, щом започна да ходя.

— Ние ще дойдем с теб. Крайно време е да се махнем от това място.

Той я погледна и ѝ се усмихна. Или поне си мислеше, че го е направил. Тя се засмя.

— Чудех се дали можеш да го правиш.

По внезапното притъпяване на усещанията си усети, че новите му сетивни пипала са прилепнали към тялото му, гладки като втора кожа, и приличат повече на нещо нарисувано, отколкото истинско. През целия си живот бе ставал свидетел на това при оанкалите и конструктите. Сега му се струваше напълно естествено да го прави и той.

Тя го докосна.

Видя я как протяга ръка към него, усети топлината на дланта ѝ още преди да я е допряла до рамото му и да я е плъзнала по гладките пипала. Той успя да ги задържи спаднали само секунда. След това се увиха около ръката ѝ. Женствеността ѝ го измъчваше повече от всякога, но единственото, което той можеше да направи, бе да я опита и да се наслади на вкуса. Дори и тя да имаше сексуално влечение към него, той щеше да е безпомощен.

— Пусни ме — каза тя.

Не беше уплашена или ядосана. Просто го чакаше да я пусне. Не можеше да си представи колко трудно е за него да отдръпне сетивните си пипала, да прекъсне дълбокия отчайващ контакт.

— Какво беше това? — попита го тя, след като освободи ръката ѝ.

Не беше достатъчно бърз, че да измисли безобиден отговор, преди тя да се засмее.

— Така си и помислих — каза му. — Определено трябва да те върнем у дома. Там чакат ли те партньори?

Той мълчеше огорчен.

— Извинявай. Не исках да те притесня. Отдавна мина времето, в което бях юноша.

— Човеците ме наричаха така, преди да се променя.

— Младеж тогава.

— Как можеш да се държиш снизходително с мен и да ме следваш в същото време?

Тя се усмихна.

— Не знам. Още не съм съвсем наясно с чувствата си към новото ти Аз.

Нещо в начина, по който го каза, беше лъжа. Нито една от думите не беше пряка лъжа, но нещо не беше наред.

— Ще заминеш ли за Марс, Тейт, или ще останеш на Земята? — попита я.

Тя сякаш се отдръпна от него, без да помръдне дори.

— Свободна си да направиш и едното, и другото.

Тя имаше оанкали партньори, които щяха да са повече от щастливи да остане тук. А ако не го направеше, можеше те никога да не се заселят на Земята.

— Край — каза Тейт тихичко.

Искаше му се тя да е оанкали, за да може да ѝ покаже, че наистина мисли това, което казва. Думите му не бяха в отговор на нейното снизходително отношение, както тя очевидно вярваше. Той бе отвърнал на неискреността в начина ѝ на говорене. Но комуникацията с човеците винаги беше непълна.

— Проклет да си — каза Тейт приглушено.

— Моля?

Тя извърна очи. Стана, отиде до прозореца и се загледа навън. Беше застанала от едната страна, за не могат да я видят отвън. Но под този прозорец нямаше никого. Закрачи из стаята, неспокойна, унила.

— Мислех, че съм взела решението си — каза. — Смятах, че самото напускане на това място ще е достатъчно на този етап.

— То е — каза Акин. — Няма нужда да бързаш. Все още не се налага да вземаш други решения.

— Кой сега се държи снизходително? — попита тя с горчивина.

Пак го беше разбрала погрешно.

— Разбирай думите ми буквално — каза Акин. — Приеми, че имам предвид точно това, което казвам.

Тя го изгледа с изумление и недоверие.

— Можеш да решиш по-късно — настоя той.

След един кратък момент тя въздъхна.

— Не — каза, — не мога.

Тъй като не я разбра, той не каза нищо.

— Но това си е мой проблем — продължи тя. — Вече нямам избор. Трябва да замина.

— Не трябва.

Тя поклати глава.

— Отдавна направих избора си... както и Лилит своя. Избрах Гейб, Феникс и човечеството. Хората ми ме отвращават понякога, но това са моите хора. Трябва да замина с тях.

— Наистина ли?

— Да.

Тя седна отново, а миг след това остави пушката в скута си и затвори очи.

— Тейт? — обади се той, когато вече изглеждаше поуспокоена.

Тя отвори очи, но не каза нищо.

— Притеснява ли те начинът, по който изглеждам сега?

Стори му се, че въпросът я издразни. Но тя само вдигна рамене.

— Ако ме бяха попитали как бих се чувствала, ако се промениш напълно, щях да кажа, че това най-малкото би ме разстроило. Но не ме. Не мисля, че е проблем и за останалите. Всички гледахме как се променяш.

— Ами онези, които не са гледали?

— Мисля, че за тях ще си някой оанкали.

Той въздъхна.

— Заради мен имигрантите ще са по-малко.

— Заради нас — каза тя.

Заради Гейб — това имаше предвид.

— Помислил е, че съм умряла, Акин. Паникьосал се е.

— Знам.

— Говорила съм с него. Ще ти помогнем да събереш хора. Ще обиколим селата — сами, с теб или с други конструкти. Само ни кажи какво искаш да направим.

Удоволствието отново приглади сетивните му пипала.

— Ще ми позволиш ли да подобря възможностите ти да оцеляваш след наранявания и да се възстановяваш? — попита я. — Ще допуснеш ли някой да поправи генетично хорейта на Хънтингтън, от която страдаш?

Тя се поколеба.

— Хорейта?

— Не би искала да предадеш болестта на децата си, нали?

— Но генетичните промени... Те означават да прекарам време с оолои. Много време.

— Болестта се е активизирала, Тейт. Вече беше активна, когато те лекувах. Помислих си, че може би... си забелязала.

— Искаш да кажеш, че ще се разболея от нея? Ще полудея?

— Не. Аз оправих нещата отново. Но само временно. Деактивирах ген, който е трябвало да бъде сменен отдавна.

— Аз... не бих могла да преживея това.

— Болестта може би е била причината да паднеш.

— О, боже — прошепна тя. — Така беше и при майка ми. Непрекъснато падаше. И казваше, че... личността се променя. А аз четох, че болестта причинява мозъчни увреждания... които са необратими...

— Не и за оолои. А и състоянието ти все още не е сериозно.

— Всяко мозъчно увреждане е сериозно!

— Това може да бъде оправено.

Тя го изгледа. В очите ѝ се четеше, че иска да му повярва.

— Не може да занесеш това нещо в колонията на Марс. Знаеш, че не можеш. Ще плъзне из населението за няколко поколения.

— Знам.

— Значи, ще позволиш да го поправим?

— Да.

Не беше толкова дума, колкото движение на устните ѝ, но Акин го видя и ѝ повярва. Унесе се в сън, облекчен и изненадващо изтощен. С нейната помощ и с тази на другите от Феникс той имаше шанс да направи колонията на Марс успешна.

Когато се събуди, къщата беше в пламъци.

Първо си помисли, че звукът, който чува, е от дъжда навън. Миризмата на дим му каза ясно, че става дума за пожар. Беше сам. В стаята беше тъмно, а в главата му беше само споменът за Мейси Уилтън, който седи до него, сложил къса и дебела пушка в скута си. Двучевна пушка от модел, който Акин виждаше за първи път. Мъжът беше станал и излязъл да провери какви са странните шумове, идващи точно отпред къщата. Акин върна обратно спомените си за звуците. Дори и заспал, той беше чул това, което Мейси вероятно бе изпуснал.

Шепнещи хора.

— Не го изливай там. Хвърли го по стената, там ще има ефект. И на верандата.

— Млъкни. Да не мислиш, че вътре са глухи?!

Странно неравномерни стъпки.

— Разлей малко под прозореца на мелеза, Бейб.

Стъпки, които се приближават към прозореца на Акин... които стигат до него почти със залитане. И някой, който пада. Това беше шумът, който Мейси бе доловил: изсумтяване от болка и тяло, което пада тежко.

В момента, в който се събуди напълно, Акин вече знаеше всичко това. Както и че хората отвън са се напили. Сред тях беше и мъжът, на когото Гейб бе попречил да влезе и да види Акин.

Другият човек беше Неси. Беше скочила от опит за осакатяване направо на опит за убийство.

А какво се беше случило с Мейси? Къде бяха Тейт и Гейб? Как беше възможно пожарът да вдига толкова много шум и да пръска такава светлина, без да разбуди никого? Пламъците бяха плъзнали нагоре към външната страна на един от прозорците. А прозорците се намираха нависоко от земята. Огънят, който той виждаше, сигурно вече си проправяше път през стената и пода.

Той започна да вика името на Тейт, на Гейб. Можеше да се движи леко, но не достатъчно, за да му помогне.

Никой не дойде.

Пламъците проядоха стените и плъзнаха в стаята. Навсякъде се стелеше задушаващ дим и Акин установи, че диша по-лесно, когато не го прави през устата. Вече на гърлото му имаше саир отвор, ограден от големи и силни сетивни пипала. Те се задвижиха автоматично, за да пречистят въздуха, който той вдишваше, от дима.

И все още никой не беше дошъл да му помогне. Щеше да изгори. Нямаше никаква защита от огън.

Ще умре. Неси и приятелят ѝ ще унищожат шанса на човечеството за нов свят, защото бяха пияни и обезумели.

Това ще е краят му.

Провикна се и се задави, защото все още не разбираше напълно как да използва познатия си отвор за говорене, а непознатия нов — за дишане.

Защо го оставяха да изгори? Хората го чуваха. Би трябвало да са го чули и сега! И той ги чуваше: тичаха, крещяха, звуците им потъваха в пукането и бученето на огъня.

Успя да падне от леглото.

Изпита съвсем лек шок при приземяването. Сетивните му пипала автоматично се защитиха, като прилепнаха плътно към тялото му. Щом докосна пода, започна да се опитва да се претърколи към вратата.

Спря, за да разбере какво точно му казват сетивата му. Вибрации. Някой идва.

Някой тича към стаята, в която е той. Стъпките на Гейб.

Извика, с надеждата, че така ще успее да насочи мъжа през дима. Видя как вратата се отваря, усети чужди ръце по себе си.

С почти болезнени усилия, Акин успя да спре сетивните си пипала да се забият в плътта на мъжа. Допирът му беше като покана да бъде изследван с подсилените зрели сетива. Но моментът не беше подходящ за това. Трябваше да направи всичко възможно да не пречи на Гейб.

Остави се да се превърне в предмет — в чувал със зеленчуци, който да бъде метнат на нечие рамо. В този момент се радваше, че е дребен.

Гейб падна веднъж, закашля се, сломен от горещината. Изпусна Акин, вдигна го отново и пак го метна на рамо.

Огромни пламъци бяха блокирали външната врата. След момент излизането и от задната щеше да е невъзможно. Гейб я отвори с ритник и изтича надолу по стълбите; за кратко бе изцяло заобиколен от пламъци. Косата му се подпали и Акин му закрещя да я изгаси.

Гейб спря в момента, в който беше на сигурно място далече от къщата, хвърли Акин на земята и се свлече, удряйки се и кашляйки.

Дървото, под което бяха спрели, се беше подпалило от къщата. Трябваше отново да се преместят, и то бързо, за да избягат от горящите клони. Гейб вдигна Акин веднага след като потуши огъня по себе си, и се заклатушка към гората.

— Къде отиваш? — попита го Акин.

Не му отговори. Изглежда, в момента бе способен само да диша и да се движи.

Пламъците погълнаха цялата къща зад гърба им. Никой не можеше да оцелее в нея вече.

— Тейт! — каза Акин внезапно.

Къде беше тя? Гейб никога не би тръгнал да спасява него, докато Тейт изгаря в пламъците.

— Напред — изхриптя Гейб.

Значи, тя беше добре.

Гейб падна отново, този път наполовина върху Акин. От болката и по рефлекс Акин се впи в него безпомощно. Мигновено парализира мъжа, като прекъсна пътя на важни сигнали за движение между мозъка и останалата част от тялото.

— Лежи и не мърдай — каза, надявайки се, че така дава на Гейб поне илюзия за избор. — Просто лежи и ме остави да ти помогна.

— Сам на себе си не можеш да помогнеш — прошепна Гейб.

Бореше се да диша, да се движи.

— Мога да си помогна, като те излекувам! Ако паднеш още веднъж върху мен, може да те ужиля. Сега млъкни и престани да се опитваш да се движиш. Белите ти дробове са пострадали и имаш изгаряния.

Проблемът с белите дробове беше голям и можеше да го убие. Изгарянията бяха просто много болезнени. Но Гейб не млъкваше.

— Градът... Могат ли да ни видят?

— Не. Между нас и Феникс има царевична нива. Но огънят още се вижда. И се разпространява.

Гореше още поне една къща. Вероятно подпалена от пламналото дърво.

— Ако не завали, може да изгори половината град. Глупаци.

— Няма да завали. Сега млъкни, Гейб.

— Ако ни хванат, сигурно ще ни убият!

— Моля? Кой?

— Хората от града. Не всичките. Само тези, които създават проблемите.

— Ще бъдат твърде заети с потушаването на огъня. Не е валило от дни. Избрали са грешния сезон за това. Само не говори и ме остави да ти помогна. Няма да те приспивам, така че може да усетиш нещо. Но няма да те боли.

— Вече толкова ме боли, че едва ли ще усетя, ако ме заболи от теб.

Акин прекъсна сигналите за болка, които нервите на Гейб изпращаха към мозъка му, и накара мозъка му да започне да отделя специфични ендорфини.

— Исусе Христе! — каза мъжът, докато се задъхваше и кашляше.

За него болката бе спряла изведнъж. Не чувстваше нищо. Така всичко беше по-малко объркващо. Но за Акин това означаваше внезапна, ужасна болка, последвана от бавно облекчение. Никаква еуфория. Не искаше Гейб да се опияни от собствените си ендорфини. Но можеше да направи така, че да се чувства добре и нащрек. Беше като композирането на музика: балансирането на ендорфините, заглушаването на болката, поддържането на трезвостта. Музиката, която той правеше, беше проста. Оолоите постигаха величествени съзвучия, като вплитаха хора един в друг и споделяха удоволствието им. Оолоите също така добавяха по малко от себе си в това единение. Акин щеше да усети това скоро, когато Декиат се променеше. Засега удоволствието идваше само от лечението.

Гейб започна да диша по-леко, когато състоянието на дробовете му се подобри. Не забеляза, че плътта му беше започнала да нараства. Акин остави ненужната изгоряла кожа да се отлющи. Скоро Гейб щеше да има нужда от вода и храна. Акин смяташе да приключи, като стимулира чувството за глад и жажда в мъжа, за да е готов да поеме всичко, което Акин намери. Най-важното беше да изпие нещо скоро.

— Идва някой — прошепна Гейб.

— Гилбърт Сен — каза Акин в ухото му. — Търси ни от известно време. Ако не мърдаме, може и да не ни намери.

— Откъде знаеш, че е...

— По стъпките. Той звучи по същия начин, по който звучеше, когато живееш тук. Сам е.

Акин тихо приключи с работата си и изтегли влакнцата на сетивните си пипала от Гейб.

— Може да се движиш вече — прошепна му. — Но недей.

Акин също можеше да се движи, вече малко по-свободно, но се съмняваше, че ще може да върви.

Внезапно Гилбърт Сен ги откри — почти се препъна в тях на светлината от луната и пламъците. Отскочи назад и насочи пушката си към тях.

Гейб се повдигна и седна. Акин се подпря на него, за да се изправи, и успя да се задържи на крака, когато го пусна. Можеше да ускори телесните процеси на всеки, но не и своите собствени. Гилбърт Сен погледна към него, след което предпазливо отмести поглед. Наведе пушката си.

— Добре ли си, Гейб? — попита.

— Добре съм.

— Имаш изгаряния.

— Имах.

Гейб хвърли поглед към Акин.

Гилбърт Сен внимаваше да не гледа към него.

— Ясно. — Обърна се към огъня. — Искан ми се това да не се беше случвало. Никога не бихме подпалили дома ти.

— Така като гледам, точно това направихте — измърмори Гейб.

— Неси го направи — каза Акин бързо. — Тя и мъжът, който искаше да влезе в къщата, за да ме види. Чух ги.

Пушката се повдигна отново, този път насочена само към Акин.

— Ти мълчи — каза той.

— Ако умре той, умираме всички — каза Гейб приглушено.

— И без това всички ще умрем. Някои от нас избират да умрат свободни!

— На Марс ще има свобода, Гил.

Тъглчетата на устата на Гилбърт Сен увиснаха. Гейб поклати глава. Обърна се към Акин:

— Убеден е, че идеята ти за Марс е измама. Трик, с който лесно да се съберат всички бунтовници, за да бъдат използвани на кораба или в оанкалските селища на Земята. Доста хора мислят така.

— Това е моят свят — каза Гилбърт Сен. — Тук съм роден и тук ще умра. И ако не мога да имам човешки деца — изцяло човешки деца — то тогава не искам да имам никакви.

Този мъж беше готов да помогне при отрязването на сетивните пипала на Амма и Шкахт. Тогава не искаше да причинява подобно нещо на деца, на момичета, но искрено вярваше, че това е правилната постъпка.

— Марс не е за теб — каза му Акин.

Пушката трепна.

— Моля?

— Марс не е за онези, които не го искат. Там ще има много работа, риск и предизвикателства. Един ден планетата ще е човешки свят. Но никога няма да бъде Земята. Ти имаш нужда от Земята.

— Мислиш, че детинската ти психоанализа ще ми повлияе по някакъв начин?

— Не — каза Акин.

— Не искам да слушам такива неща нито от теб, нито от Йори.

— Ако сега ме убиеш, нито един човек няма да отиде на Марс.

— И без да го правя, никой няма да отиде.

— От това, което направиш сега, зависи дали човечеството ще живее, или умре.

— Не!

Мъжът искаше да застреля Акин. Може би никога не бе искал нещо толкова силно. Вероятно бе тръгнал из нивата с надеждата да открие и застреля Акин. И сега не можеше да го направи, защото Акин сигурно говореше истината.

След един дълъг момент Гилбърт Сен се обърна и тръгна към пожара.

Миг по-късно Гейб се изправи и се изтръска.

— Ако това беше психоанализа, беше страхотно — каза.

— Нищо освен чистата истина — отвърна му Акин.

— Опасявах се, че може да е. Гил за малко да стреля по теб.

— Помислих, че ще го направи.

— Щеше ли да те убие?

— С достатъчно патрони и упорство, да. Или щеше да ме принуди да го убия.

Той се наведе, за да вземе Акин.

— Станал си твърде ценен, за да поема такива рискове. Познавам мъже, които не биха се поколебали. — Той се изтръска отново и така разтърси и Акин. — Боже, с какво си ме изцапал? Някаква гнусна слуз!

Акин не отговори.

— Какво е? — настоя Гейб. — Смърди.

— Изпечена плът.

Гейб потрепери и не каза нищо.

Тейт чакаше в края на гората сред група хора. Там бяха и Матео и Пилар Леал. Как ще реагира Тино, когато ги види отново? А те, когато го видят с Никанж? Ще остане ли с партньорите и децата си, или ще замине с хората на своите родители? Малко вероятно бе Никанж да го пусне или той да оцелее дълго без Никанж. На фона на Марс изборът на Тино да бъде с оанкалите можеше да му се стори по-приемлив. Вече няма да помага на човечеството да изчезне, неспособно да се размножава. Но и няма да помага в създаването на новия му свят.

Йори също беше там, застанала до Колина Уилтън и Стансио Ройбал. Вече изтрезнял, Стансио изглеждаше уморен и болен. Сред хората имаше и такива, които Акин не познаваше — нови хора. Там беше и Абира — ръката, която се бе протягала всяка вечер от хамака, за да го вдигне.

— Къде е Мейси? — попита Гейб, докато оставяше Акин на земята.

— Още не е дошъл — отговори Колина. — Надявахме се, че е с теб и ти помага за Акин.

— Излезе навън, когато чу Неси и приятелят ѝ да подпалват къщата — каза Акин. — След това го изгубих.

— Беше ли ранен? — попита Колина.

— Не знам. Съжалявам.

Тя се замисли.

— Трябва да го изчакаме!

— Ще изчакаме — каза Тейт. — Той знае къде да ни намери.

Навлязоха по-навътре в гората, а светлината от пожара стана още по-ярка.

— Домът ми гори — каза Абира, докато всички гледаха. — Не съм и предполагала, че ще видя два пъти как изгаря домът ми.

— Просто се радвай, че не си вътре — каза един от непознатите.

Акин веднага разбра, че този мъж не харесва Абира. Хората щяха да отнесат всичките си взаимни недолюбвания на Марс и да останат с

тях завинаги там.

Пожарът горя цяла нощ, но Мейси не дойде. Пристигнаха няколко други души. Йори бе помолила повече от тях да дойдат. И тя бе тази, която попречи на останалите да ги застрелят, когато ги забелязаха. Ако застрелят някого, ще трябва да се махнат бързо, преди шумът да е привлякъл враговете.

— Трябва да се върна — каза Колина най-накрая.

Никой не проговори. Вероятно защото очакваха това да се случи.

— Може да го държат в плен — каза Тейт накрая. — Може би чакат да се появиш.

— Не. Не и с този пожар. Едва ли ще се сетят за мен.

— Сред тях има такива, които ще се сетят. Такива, които ще те пленят и продадат, ако сметнат, че номерът ще мине.

— Аз ще отида — каза Стансио. — Сигурно никой не е забелязал, че съм напуснал града. Ще го намеря.

— Не мога да тръгна без него — каза Колина.

— Трябва да тръгнем скоро — включи се Гейб. — Гил Сен почти уби Акин в нивата. Ако му се удаде друг шанс, може и да натисне спусъка. Сигурен съм, че има и други, които няма да се колебаят, и те ще тръгнат на лов още на зазоряване.

— Някой да ми даде пушка — каза Стансио.

Един от непознатите му подаде своята.

— И аз искам една — каза Колина. Взираше се в пламъците и когато Йори бутна пушка в ръцете ѝ, тя я взе, без да обръща глава. — Пазете Акин — каза.

Йори я прегърна.

— Пази се. И върни Мейси при нас. Ще намерите пътя.

— Вървим на север до голямата река, а след това тръгваме на изток по нея. Знам.

Никой не каза нищо на Стансио и затова Акин го извика. Гейб беше облегнал Акин на едно дърво и Стансио клекна пред него, видимо необезпокоен от външния му вид.

— Ще ми позволиш ли да те прегледам? — попита Акин. — Не изглеждаш добре, а за това, което ти предстои, трябва да бъдеш... много здрав.

Стансио вдигна рамене.

— Нямам нещо, което да можеш да излекуваш.

— Нека видя. Няма да боли.

Стансио се изправи.

— Тази работа с Марс истина ли е?

— Истина е. Нов шанс за човечеството.

— Тогава се погрижи да се случи. Не се притеснявай за мен.

Сложи пушката на рамото си и тръгна с Колина към пожара.

Акин ги гледа, докато не изчезнаха в края на царевичната нива.

Никога повече не ги видя.

След известно време Гейб го вдигна, метна го на рамо и тръгна. Акин щеше да може да върви сам утре или вдругиден. Сега гледаше от рамото на Гейб как останалите потеглиха след тях един по един. Поеха на север към реката. Там щяха да завият на изток към Ло. Много по-скоро, отколкото предполагаха, някои от тях щяха да се качат на совалките за Марс. Щяха да станат първите свидетели от вида им на промените там.

Той беше вероятно последният, който видя облака от дим зад тях и неспирация да гори Феникс.

Издание:

Автор: Октавия Е. Бътлър

Заглавие: Ритуали на съзряването

Преводач: Владимир Полеганов

Език, от който е преведено: английски

Издание: първо

Издател: ИК „Колибри“

Град на издателя: София

Година на издаване: 2014

Тип: роман

Националност: американска

Печатница: „Инвестпрес“ АД

Главен редактор: Андрей Велков

Технически редактор: Симеон Айтов

Художник: Росен Дуков

Коректор: "Колибри"

ISBN: 978-619-150-243-1

Адрес в Библиоман: <https://biblioman.chitanka.info/books/1191>

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.